

KRONIKA

OBECNÁ KRONIKA

obec: Radobica

okres: Prievidza

kraj: Stredoslovenský

Tajomník MNV: [illegible] Predseda MNV: [illegible]

Táto kronika obsahuje 502, slovom päťsto dva číslovaných strán.

V Radobici 11. 12. 1984

MIESTNY NÁRODNÝ VÝBOR v Radobici, okres Prievidza

Tajomník MNV: [illegible]

Predseda MNV: [illegible]

Úvod

Na začiatku písania kroniky našej obce je nutné sa vrátiť do minulosti, kedy sa občania Radobice veľmi ťažko prebíjali životom.

Historické pramene nám zanechali málo dokladov o tom za akých príčin Radobica vznikla, a tak isto nevieme ani vysvetliť význam jej názvu. Vieme len, že podľa nedatovanej pečiatky mala obec v znaku strom so sigloy RA.

Minulosť sa v našej obci nemá čím pochváliť, lebo dedičstvo, ktoré ku zanechala bolo veľmi biedne. No cez storočia biedy sa Radobica predrala k slnku. Spod jej striech sa vyťahovala bieda a hlad, negramotnosť a poniženie.

Dnešní Radobičania žijú plnokrvným slobodným životom, plným prieskumom načierajú z bohatých zdrojov socialistickej spoločnosti. Ku cti im slúži, že prikladajú ruku k dielu, zveľaďujú svoje domy i polia, skrášlujú svoju obec a sú vzorom pre ostatné väčšie obce. Vychovávajú svoje deti tak, aby z nich boli čestní a statoční ľudia, dobrí pokračovatelia ich celoživotných snáh a predsavzatí.

Začiatky písania kroniky

S písaním kroniky v našej obci sa započalo v roku 1972. Za kronikárku bola Radou Miestneho národného výboru v Radobici /R - MNV/ dňa 10.3.1972 uznesením č. 13 ustanovená učiteľka miestnej Základnej deväťročnej školy /ZDŠ/ Helena Kmeťová, rodená Pluháriová.

Životopis H. Kmeťovej

Helena Kmeťová sa narodila 18. 8. 1942 vo Veľkom Šariši /MLR/. V roku 1948 sa s matkou a najbližšími rodinnými príslušníkmi v rámci presídlovania Slovákov prisťahovala do Československa. V Dvoroch nad Žitavou vychodila Všeobecnú strednú školu /VSŠ/. Po absolvovaní Pedagogickej školy /PŠ/ v Nitre prišla v roku 1960 učiť do Radobice. Tu si založila rodinu a učí do dnes. Pracovala vo výboroch Revolučného odborového hnutia /ZV ROH/ a spoločenských organizácií ako i predsedníčka Zboru pre občianske záležitosti (ZPO) pri MNV.

Vzhľadom k tomu, že o minulosti Radobice nemala znalosti, v práci jej pomáhal vtedajší predseda MNV súdruh Karol Franc a pracovníčka MNV Ľudmila Barošová. Kronikárka Helena Kmeťová sčasti spracovala údaje od vzniku obce po rok 1973. Od roku 1973 však v písaní kroniky nepokračovala, a tak nebolo pokračované až do roku 1981.

Životopis V. Košovského

Ja, Vladislav Košovský narodil som sa 1. 5. 1947 v rodine maloroľníka. V Radobici som navštevoval ZDŠ a po jej ukončení v roku 1962 som nastúpil za učňa u Okresného stavebného podniku (OSP) v Prievidzi v odbore elektromontér, kde som pracoval od skončenia učebného pomeru až do nástupu vojenskej základnej služby. V tomto období som bol prijatý za kandidáta a člena Komunistickej strany Československa (KSČ). Vojenskú základnú službu som vykonal v rokoch 1966-1968. Od roku 1973 som pracoval na Okresnom výbore (OV) Zväzarmu v Prievidzi ako inštruktor. V roku 1975 som v rámci náboru odišiel pracovať do Novácких uhoľných baní ako elektrikár na vysoké napätie, kde pracujem do dnes. Od roku 1964 som zastával funkcie v Československom zväze mládeže (ČSM), v rokoch 1968-1974 som bol predsedom ZO Zväzarmu v obci, v rokoch 1970-1973 som bol členom ZV KSS a ZV ROH u OSP. Od roku 1971 som poslancom MNV a členom výboru DO KSS. V rokoch 1973-1976 som vykonával funkciu predsedu DO KSS v Radobici. Moja manželka pracuje ako referentka na MNV v Radobici. Máme dve deti. Dcéra je žiačkou Základnej školy (ZŠ). Syn ešte nenavštevuje ani predškolské zariadenie.

Mám Radobicu rád. Tu som sa

narodil, prežil svoje detstvo, vyrástol, založil si rodinu a žijem do dnes. Poznám jej občanov a z časti som sa zúčastnil i procesu budovania a zveľadovania našej obce.

Som hrdý na to, že môžem budúcim generáciam aspoň z časti priblížiť život ich predkov, ako i rozvoja obce. Súhlasil som s tým, že dopracujem materiály a doplním chýbajúce roky.

Do funkcie kronikára som bol ustanovený R-MNV dňa 28.7.1981 uznesením č 46/81.

Pri tejto príležitosti sa chcem poďakovať všetkým menovaným i nemenovaným občanom, ktorí mi poskytli svoje spomienky, pripomienky a rady. Poznamenávam, že všetky údaje uvedené v tejto kronike sú pravdivé a overené. Sú spracované z archívnych materiálov spoločenských organizácií a MNV.

Použitá literatúra:

Vlastivedný zborník Horná Nitra č.5
XV. Sábor ochrancov prírody
Kronika miestnej školy
Slovenské nárečia / Pauliny /
Atlas liečivých rastlín.

Vladislav Kósorský
v.r.

Od vzniku obce po rok 1945

Polohopis

Kraj, kde sa stretáva pohorie Vtáčnik s Trebičskými vrchmi stojí osamelá bašta Žarnov. Z nej vidieť okolité dediny, mestá, rieku Nitru, priemyselné centrá, polia, kopce, hory a hlboké lesy. Na južnej strane pod lesmi spomínaných pohorí leží malá dedinka Radobica.

Z nej cesta už ďalej nevedie. Neveda prečo. Možno si už nikt nebúfal predať hlboké lesy, alebo človeku, ktorý sem prišiel prvý sa ku zapáčilo a nechcel ísť ďalej.

Áno, Radobica je okrajovou obcou okresu Prievidza. Susedí s okresom Žiar nad Hronom a Topoľčany. Od okresného mesta je vzdialená 30 km. Najbližšia susediaca obec je Horná Ves vzdialená 3 km. Nadmorská výška Radobice je 380 m. V obci je kopec Hôrka, ktorého nadmorská výška je 417 m. Kataster obce meria 1149 ha.

Radobica je hromadná dedina s početnými kopanicami. Na začiatku 20. storočia ich k nej patrilo 13 a to: Cerová, Hvojnik, Košovský, Štefkov, Glenda, Horka, Banské, Domček, Trnik, Plasov, Kollárec, Podstráne a Kočner. Názvy lazov sa časom prispôsobovali lunajšiemu jazyku. Sú to: Cerová, Hvojníkeje, Glendeje, Banské, Štiefaje, Trnikeje, Košovských, Plazov, Kollárieje, Hôrka

a Podstráneje. Súčastne však vznikali menšie lazy a samostatné usadlosti. Sú to: Vápenice, Záhrady, Prielohy, Paseka, Pod vinicou, Chluky. Keďže na lazoch, ale i v samotnej obci žilo viac pokrvných rodín bolo nutné jednotlivé usadlosti rozlišovať a tak sa hovorilo do Prlenicov (asi mali veľa sliviek), do Brendzerov - tu hlava rodiny zasa robila brzdára na malej úzkokoľajnej lokomotíve, ktorou sa zbližovalo drevo z hôr, z Lúček - obyvatelia takto nazývaní bývali na krátkych lúkach (lúčkach), alebo Podstráneje - tí zasa bývali pod horou, ktorej hovorili stráň, Dolnich - bývali v dolnej časti obce, z Majera - bývali v usadlosti, kde bolo väčšie gazdovstvo.

Radobica, hoci sa nelýši od iných obcí ležiacich v lone hôr, má predsa jednu osobitnosť. Nemá vlastný potok. Iba povrchové vody zo svahov a hôr tiekli dolu dedinou a v dolnej časti vytvorili veľké jazero, kde koncertovali žaby, ba občas sem zavítali i divé kačice a bociany. Možno i preto Radobicu do teraz volajú v sudedných dedinách Malá Amerika. Stávalo sa, že v letných mesiacoch počas búrok, alebo prudkom jarnom oteplení sa voda z topiaceho snehu valila dolu dedinou a narobila značné škody na cestách, najmä hlavnej ceste stredom dediny, domoch i poliach.

Podnebie a príroda

Radobica patrí do mierne klimatickej oblasti. Teplota v lete dosahuje v priemere 26 stupňov Celsia (°C), ojedinele i viac, v zime -12 až -18°C. Priemerné ročné zrážky sú 850 mm ročne. Prevažujú severozápadné a západné vetry. V letných mesiacoch sa vyskytujú búrky z tepla, ktoré spôsobujú značné škody na pôdnych kultúrach a miestnych komunikáciach. Radobicou prechádza hranica vápencových a andezitových hornín. Vyskytuje sa tu uhličitan vápenatý, andezit a andezitové tufy. V oblasti osady Cerová sa ojedinele nachádza i opál.

Radobica je bohatá na faunu a flóru. Zo suchozemských živočíchov sa v Radobici a jej okolitých poliach, pasienkoch a lesoch vyskytujú: mlok obyčajný, ropucha obyčajná, ropucha zelená, rosnička zelená, skokan hnedý, jašterica múrová, jašterica obyčajná, slepúch lámavý, užovka stromová, myšiak hôrny, jastrab veľký, sokol lastovičiar, sokol myšiar, holub hrivniak, hrdlička poľná, kukučka obyčajná, sova obyčajná, dudok obyčajný, zlna zelená, dateľ veľký, dateľ malý, škovránok, lastovička, straka, sojka, sýkorka veľká, sýkorka beľavá, sýkorka chochlatá, sýkorka uhliarka, brhlík, oriešok, drozd plavý, drozd čierny, žltochvost, strákoš, škorec, stehlík, kanárik poľný, hýb, pinka, strnádka, slávik, vrabec

dovomý, vrabec poľný, vrana, havran, bažant obyčajný, jarabica, prepelica, krt obyčajný, netopier, zajac poľný, veverica obyčajná, myš domová, hrdziak hôrny, hraboš poľný, liška, kuna, sviňa divá, jeleň obyčajný, srnec hôrny, lasica, tchor, divá mačka.

V oblasti flóry je Radobica a jej okolie bohatí na zdroje liečivých rastlín a to najmä: baza čierna, čakanka obyčajná, ihlica trnistá, jablčník obyčajný, ľubovník bodkovaný, materina dúška, myší chvost, prasličká roľná, púpava lekárska, repík lekársky, rumanček pravý, žihľava dvojdomá. V menšom množstve sa vyskytuje zemežlč menšia, valeria lekárska, slez lesný, skorocel kopijovitý, pýr plazivý, podbeľ, mäta pieporná a mnohé ďalšie menej známe liečivé rastliny.

Radobica je obklopená miešanými lesmi. Prevládajú listnaté stromy a to buk, dub, hrab, v menšom sa vyskytuje jasín, javor, lipa, jalša, lieska, breza. Vyskytuje sa tu i vŕba, topoľ, hloh, brest, osika, jarabina, drieň, mukyňa, šíp, čierny tŕň, svíb, agát, plané jablone, čerešne, hrušky a slivky.

Z ihličnatých sú to: smrek biely, smrek červený, borovica obecná, polná borovica, jedľa obyčajná, jedla strieborná a bôr.

Oblasť stredného Slovenska bola v minulosti známa baníctvom a hutníctvom.

Na výrobu a spracovanie kovov sa spotrebovalo veľké množstvo dreveného uhlia, ktoré sa palilo priamo v lesoch. Použilo sa väčšinou bukové drevo, ktoré bolo považované za burinovú drevinu a dôležitosť bola dávaná smreku. Tým sa stalo, že na miestach, kde boli hlboké lesy sa vytvárali pasienky a polia.

Vznik obce

Radobica jestvuje od roku 1324. Tak aspoň jej vznik datujú historici v listine, podľa ktorej sa o časť majetku delia synovia Michala de Simoni s istým Lewkusom. Obec sa spomína vo forme „possessio Radobicza in Bors," čo znamená obec Radobica v Tekovskej Župe. Ďalší doklad o existencii obce je len o 30 rokov mladší. Je to listina Nitrianskej kapitoly zo 4. apríla 1352, v ktorej sa obec spomína ako majetok Symoniovcov pri metácii (chotárny popis) súsednej obce Pažitie. V listine je Radobica pomenovaná Radowiche. Z týchto niekoľkých i keď veľmi kusých a strohých viet sa dá usudzovať, že vznik Radobice možno posunúť do skorších čias, že zrejme sa jedná o niekdajšiu slovanskú osadu, čomu nasvedčuje skutočnosť, že aj názov obce sa v najstarších záznamoch nelíši od dnešného.

Ani neskoršia história nie je k Radobici štedrá. Veď ďalšie doklady o jej existencii sú až

zo 16. storočia. V portáloch (daňových súpisoch) Tekovskej stolice a to z roku 1535 sa obec uvádza pod ménom Radobycha no s poznámkou, že tu žijú iba želiari. V roku 1536 tu bola jedna želiarská rodina a v roku 1548 ich bolo 7. Tak isto boli v obci 1-2 opustené usadlosti. V roku 1536 mala obec 1 pastiera a v roku 1548 dvoch pastierov. V roku 1552 dvoch pastierov. Majiteľmi obce boli zrejme aj v neskorších rokoch Simonyovci, ktorí sa až v 17 a 18 storočí ako to spomínajú historické pramene začali o obec deliť s Majthénovcami.

Prvé písomnosti charakterizujú Radobicu ako osadu želiarov. Neskôr tu boli i remeselníci: sitári, kováči, mlynár, múrari, tesári, krčmári a podomoví obchodníci s poľnohospodárskymi plodinami. Prevažná časť obyvateľstva sa však zaoberala poľnohospodárstvom, svedčí o tom budova mlyna pod osadou Cerová. Od roku 1914 pôsobil v mlyne ako mlynár ešte dnes žijúci občan Karol Stacina, ktorý mi poskytol nasledovnú informáciu.
V roku 1825 podľa nápisu na základnom kameni budovy mlyna bol postavený obecný mlýn z nehorľavého materialu. Asi 50 rokov pred tým tu fungoval mlýn, ale jeho zariadenie bolo primitívne a stavba budovy bola drevená. Mlýn bol postupne inovovaný zariadením dostupným vtedajšiemu pokroku techniky. V roku 1928 bol pohon mlyna miesto mlynského kola nahradený turbínou a súčastne bolo zavedené i elektrické osvetlenie mlyna. V roku 1937 si mlynár vybudoval horizontálnu pílu na spracovanie

drevenej hmoty.
Keďže mlýn bol majetkom obce, mlynár bol za prenájom mlyna na základe zmluvy so zastupitelským zborom obce povinný odvádzať odvody. Tieto boli použité na činnosť vedenia obce, ako plat pre starostu, miestneho zriadenca a zvonára.
Usadlíci pestovali pšenicu, jačmeň, raž, ovos, chmel, hrach, fazuľu, zemiaky, ba i konope a iné kultúrne plodiny. Odkupovali pozemky a klčovaním získavali nové polia.
V hojnom počte pestovali ovocie. V druhej polovici IX. storočia narátali v obci 1827 ovocných stromov, z toho bolo 1342 sliviek. Usadlíci chovali 239 kusov rožného statku, 181 oviec, 48 ošípaných, do 300 kusov hydiny a 18 včelstiev.

Veľké bohatstvo však nikto nenadobudol. Úzke pásy polí poskytovali úrodu sotva na obživu rodín. Aj to bolo príčinou, že obec nerástla. Lebo ak v roku 1828 mala obec 401 obyvateľov, v roku 1888 poklesol počet obyvateľov na 393.

Začiatkom XX. storočia sa počet obyvateľov zasa zvýšil. V roku 1900 ich bolo 582. Z toho 299 pracovalo na poľnohospodárstve, 14 v remeslách a 5 v ostatných odborných činnostiach.

Ani prvá republika nebola k Radobičanom prajnejšia. Rozvoj priemyslu im poskytoval aký taký zárobok v nabytkárskej továrni u Thoneta vo Veľkých Uherciach, alebo na jeho veľkostatku. Mnohí však odchádzali za prácou na majetky a do továrni v Českých zemiach, alebo i za hranice

svojej vlasti najmä do Rakúska, Nemecka a Francúzska. Takýto osud postihol i mnohé deti, ktoré už od veku 13 rokov odchádzali za prácou. Tie čo zostali doma pracovali na poli a pri dobytku. V zimných mesiacoch pomáhali pri odvoze dreva z lesov do Veľkých Uheriec. Muži, ktorí sa v jeseni vrátili zo sezónných poľnohospodárských prác odchádzali za prácou do lesov.

Ako na tieto biedne časy spomína Jozef Kmeť.

Do hôr, kde sme spilovali stromy a spracovávali ich na požadované miery sme chodili na celý týždeň. V plecniakoch sme si priniesli stravu, ktorú nám manželky pripravili. Prvou našou prácou pri príchode do lesov bolo zhotovenie príbytku (búdy), kde sme sa v nepriazni počasia ukryli, osušili si odev a prebdeli noci. Príbytok pozostával zo šikmo poopieraných kolov zakrytých vetvami smrekov. V strede bolo ohnisko. Tu sme si pripravovali jedlo. Najčastejšie to boli halúšky, melence a čierna káva.

Práca v lesoch bola veľmi namáhavá, často sťažovaná snehovými výchricami a veľkou vrstvou snehu. Nepoznali sme žiadnu mechanizáciu, všetkú prácu sme sobili ručne. Pracovali sme od skorých ranných hodín až do zotmenia. Stromy, ktoré sme spilovali dosahovali priemer 2 i viac metrov. Práca v lesoch mi do značnej miery podlomila zdravie.

Opis obce

Usadlosti sa v najväčšej miere stavali po jednej i druhej strane cesty. Boli to nízke domy obdĺžnikového tvaru s malými oknami. Stavebným

materialom bol dolomit a nepálené vlastnoručne vyrobené tehly a blato, do ktorého pridávali porezanú slamu a plevy. Na pokrývanie sa používali otepky slamy. Hospodárske budovy boli v prevážnej mieru drevené a škáry zatreté blatom. V usadlostiach občania žili v nevyhovujúcich podmienkách. Podlahy boli hlinené, stropy drevené, na osvetlenie používali petrolejové lampy alebo kahance. Zdrojmy tepla boli hlinené krby. Jedna miestnosť slúžila za kuchyňu i spálňu i pre viac rodín, ale i ako príbytok pre mladé hospodárske zvieratá. Odevy si zhotovovali z konopného plátna, ktoré si sami vyrábali. Pri mlyne pod osadou Cerová sa nachádzalo niekoľko vodných prameňov, ktoré sa vyznačovali tým, že voda, ktorá z nich vychádzala bola údajne teplejšia ako ostatná a ani v zimných mesiacoch nezamrzala. Tu mali občania obecné močilá, kde namáčali konope.
Pokiaľ to len počasie dovoľovalo chodili bosí. Obuvi bolo nedostatok a tú čo remeselníci zhotovovali bola nepohdlná, drahá a spôsobovala poranenia nôh. Nízka životná úroveň spôsobovala, že dochádzalo k veľkej úmrtnosti detí, ako i dospelých. Najčastejšie sa vyskytovala tuberkulóza. Usadlíci chodili k lekárovi do Oslian, alebo Veľkých Uheriec. Kto však nemal peniaze na zaplatenie lekára bol nútený odpredať majetok, alebo chorého nechať na pospas osudu.

Prehľad o počte osídlených usadlostí:

rok	počet usadlostí
1601	27
1828	59
1888	45
1930	197
1945	126

Jediným zdrojom pitnej vody bola studňa na bič, ktorá stála uprostred dediny. Chodili sem ľudia z horného i dolného konca obce. Používali ju na pitie, varenie i pre dobytok. Vodu naberali do drevených putiní, zavesili na háky a na ramenách nosili domov. Vedľa studne bol veľký drevený žľab, v ktorom napájali dobytok.

V hornej časti obce sa nachádzalo niekoľko menších prameňov, ktoré však v letných a zimných mesiacoch vysychali. Práve chodili Radotické ženy do Lajšovca, potoka tečúceho pozdĺž cesty Veľké Ole - Horná Ves.

Doprava

Radotica bola s Hornou Vsou, ledaže najbližšou susednou obcou spojená len poľnou cestou, ktorá bola v zlom stave. V roku 1932 dostala obec od Hradjínskeho úradu na jej opravu výpomoc. S prácou sa započalo 9. mája. Každá usadlosť bola povinná so záprahom robiť jeden deň pri odvoze štrku z miestnej piskovne. Kto záprah nemal, bol povinný odpracovať šesť dní zdarma. Po odpracovaní povinných dní si občania mohli prácou na ceste zarobiť.

Tak sa cesta z Radotice do Hornej Vsi stala

pojazdnou i pre autá a bola predĺžená až na horný koniec obce.

Na najbližšiu železničnú stanicu do Žilian, alebo Veľkých Uherníc bolo treba ísť 9 km pešo. Jediným dopravným prostriedkom bol voz, alebo kočiar ťahaný koňmi. Neskôr sa začali používať i bicykle a ku koncu 30-tich rokov i nákladné autá.

Napriek týmto ťažkým podmienkam, za akých naši občania žili a pracovali obec vzrastala. Vo väčšej miere sa začali prosadzovať remeslá a to najmä murárske. Zakladali sa živnosti. Tým sa začal meniť i vzhľad obce. Budovali sa domy už z pálenej tehly, krytina sa používala z dreviny, alebo cementovej a pálenej tehly. Staré usadlosti sa postupne opravovali. Stavali sa malé rodinné domy a gazdovské usadlosti. Niektoré domy boli do tvaru trojuholníka, ale i štvorca a už i s pivnicami.
Občan Ondrej Barloš si postavil hostinec a obchod so zmiešaným tovarom.

V roku 1939 sa naskytla ďalšia možnosť pracovných príležitostí aj pre občanov Radobice vybudovaním obuvníckej továrne v Batovanoch /dnešné Partizánske/.

V tomto období mala Radobica 887 obyvateľov, z toho 56 nemeckej národnosti.

Prehľad o počte obyvateľov za vybrané roky:

rok	počet obyvateľov	
1882	401	
1888	393	
1900	582	
1930	807	
1940	887	z toho 56 nem. národnosti

Vedenie obce

Do roku 1945 bola obec spravovaná zastupiteľským zborom na čele s richtárom / starostom /, neskôr komisárom. Obec patrila pod obvodný notariat, a to buď do Oslian, alebo Veľkých Uheriec. Vzhľadom k tomu, že Radobica ako okrajová obec mala viac krát zmenu okresného mesta menil sa i notariat. Richtár so zastupiteľským zborom v obci riešil záležitosti vo svojej pôsobnosti a vážnejšie veci boli riešené obvodným notárom.

Miestnemu zastupiteľskému zboru podliehal miestny zriadenec / obecný sluha /, ktorý vykonával pridelené úlohy; bubnom oznamoval správy, v nočných hodinách robil dozor v obci a oznamoval čas. Okrem toho do roku 1930 donášal do obce poštu. Túto nosil dvakrát týždenne z Oslian. Tento spôsob nosenia nevyhovoval vtedajšej dobe, čím vznikali nedorozumenia medzi školskou správou a úradmi. Z toho dôvodu vedúci správca školy Horváth sa všemožne snažil dosiah-

mal loko, aby bola pošta nosená pravidelne. Tento zámer sa mu i podaril, a od r. 1930 chodil do obce s poštou štyrikrát týždenne cezpoľný poštár.

Škola

Podľa záznamu v starej školskej kronike v roku 1844 škola v Radobici ako zvláštna budova nevystupovala. Učilo sa len v dome učiteľa, ktorým v tej dobe bol sedliak alebo remeselník, ktorí vedel čítať i písať.

Prvá škola bola v dome krajčíra Sluku. Zariadenie tvorila tabuľa zavesená na stene a dve proti sebe stojace lavice. Na jednej sedeli dievčatá, na druhej chlapci.

Hlavným predmetom bolo náboženstvo. Žiaci sa učili čítať, písať a počítať. Písmená boli písané švabikou. Písať sa učil len ten, kto doniesol arch papiera. Pera mali žiaci z husacieho brka. Atrament si vyrábali sami z pálenej ovsenej slamy, jalšovej kôry a zo šušíc.

Učiteľ dostával za rok od každého žiaka jednu zlatku. Každý žiak musel doniesť denne jedno poleno dreva. Dozorcom školy bol kostolník, ktorý pravidelne dozeral na prácu učiteľa.

Od roku 1864 do roku 1869 učil v radobickej deli Linkay, zástupca učiteľa Ševčíka z Hornej Vsi. V rokoch 1869-1907 žiaci z Radobice boli vplyvom cirkvi nútení chodiť

do školy v Hornej Vsi. Počet žiakov sa zvýšil na toľko, že škola v Hornej Vsi nepostačovala pre deti z oboch dedín.

Z toho dôvodu bola v roku 1907 s nákladom 17.000.- korún československých (Kčs) postavená školská budova v Radobici. Bola to jednotriedna obecná škola. Vyučujúcimi boli len učiteľky, ktoré pôsobili len krátku dobu, alebo vôbec. Toto nepravidelné a prerušované vyučovanie malo vplyv na žiakov.

V roku 1924 zastupiteľský zbor obce na čele s Ondrejom Bartošom vidiac neblahé následky nepravidelného vyučovania rozhodol rozšíriť školu o jednu triedu a učiteľský byt a školu odovzdať do štátnej správy. V auguste 1925 sa s nadstavbou poschodia započalo. Na túto akciu obec dostala subvenciu 50.000.- Kčs. V roku 1931 bol učiteľský byt na poschodí prerobený na triedu, nakoľko dve triedy nepostačovali počtu žiakov.

V roku 1934 bola v Radobici zásluhou prvého správcu školy Karola Horvátha zriadená Štátna hospodárska škola. Cieľom tejto školy bolo povzniesť vzdelanie roľníckeho dorastu a hospodárstva tunajšej obce.

V roku 1935 bol spevnený oceľovými trámmy strop poschodia školy.

V roku 1941 bola štátna ľudová škola v Radobici premenovaná na Rímsko-katolícku ľudovú školu.

Vyučovanie v školskom roku 1944/45 v dôsledku politických udalostí započalo dňa 13.10.1944. Od 17.1.1945 bolo vyučovanie prerušené až do obdobia, kedy

bola Radobica oslobodená.

Občania z osád sa dožadovali zriadenia školy pre svoje deti, preto že osada Cerová-Banské sú od obce značne vzdialené.

V roku 1938 sa tejto otázky ujal zbor Slovenskej ligy v Topoľčanoch, ktorý uzavrel prenájomnú zmluvu medzi Jozefom Gugorom a 154. zborom Slovenskej ligy v Topoľčanoch. Bola zriadená jednotriedna Štátna ľudová škola na osade Banské. V školskom roku 1938/39 sa už malo na osade vyučovať a však nebolo učiteľa.

V školskom roku 1939/40 bolo do jednotriednej školy zapísaných 46 žiakov a na školu mal nastúpiť učiteľ Anton Maňák. Tento však nenastúpil, lebo ako dôstojník (poručík) v zálohe bol povolaný do vojenskej služby. Až 19. septembra 1939 nastúpil na školu učiteľ Ján Bieleš, absolvent Učiteľského ústavu v Banskej Štiavnici. Týmto dňom započalo vyučovanie detí z osád.

V tomto roku súčastne vznikla na osade Cerová súkromná nemecká škola.

Vznikom uvedených škôl podstatne klesol počet žiakov v Radobici. Vyučovalo sa len vo dvoch triedach. Ján Bieleš bol začiatkom školského roku 1941/42 preložený do Handlovej a na jeho miesto nastupuje 2.9.1942 výpomocný učiteľ Martin Lipka. V školskom roku 1943/44 na miesto Martina Lipku nastupuje výpomocný učiteľ Ernest Molnár, ktorý na škole pôsobil dva roky.

Prehľad počtu žiakov v Radobici za vybrané roky:

rok	počet žiakov
1907	140
1930	159
1933	191
1939	100
1944	81

Mená správcov školy v Radobici po rok 1945

Karol Horváth	1926 - 1938
Ladislav Mazal	1938 - 1939
Pavol Bereš	1939 - 1945

Mená učiteľov na osade Banské po rok 1945

Ján Bileš	1939 - 1941
Martin Lipka	1942 - 1943
Ernest Molnár	1943 - 1945

Náboženský život

Religiozita občanov bola na úrovni ostatných obcí. Náboženské vyznanie bolo rímsko-katolíckej viery. V obci nebol kostol, ale len kaplnka. Radobica spadala pod farský úrad v Hornej Vsi. Tu sa občania zúčastňovali i náboženských obradov.

Kultúra

Vybudovaním budovy školy a príchodom stálych učiteľov sa začala rozvíjať i kultúrna činnosť. Učitelia nacvičovali divadelné hry so žiakmi, ale i dospe-

bými občanmi s ktorými sa predstavovali na Vianoce, Veľkú noc a pod. Miestom pre odohrávanie divadelných hier bola učebňa školy na prízemí. Na osade Štiefleje účinkovala pod vedením Lukáša Franca dychová hudba. V neskorších rokoch i v obci vznikla pod vedením Albína Maliaša slávičková hudba. Miestom, kde sa konali tanečné zábavy bola krčma u hostinského Barloša. V roku 1943 bola ku krčme pristavená tanečná sála. Tanečné zábavy sa konali i v súkromnom dome Jozefa Právdu, a v letných mesiacoch na nádvorí školy, v dolnom konci obce /Hrušička/, alebo lesnej čistinke na Dielach. Tu sa pohadali i športové hry pre žiakov a ostatnú mládež.

V škole bola zriadená knižnica, ktorú viedol niektorý učiteľ.

Nárečie

Občania Radobice, najmä však stará generácia hovoria svojským nárečím. Vyznačujú sa znaky stredoslovenských a západoslovenských nárečových skupín, čím vzniká prechod medzi západoslovenským a stredoslovenským nárečiami.

Ako je uvedené v state o vzniku obce v minulosti sa Radobica nachádzala na území Tekovskej stolice. Z toho dôvodu nárečie Radobičanov má mnohé prvky z Tekovských

nárečí a hornonitrianských nárečí. Zo zapadoslovenských nárečí sú tu znaky nitrianského /juh/ a topoľčianského nárečia.

Zachovávajú sa dvojhlásky: ia, ie, io, uo
provieslo, vie, viaže, takuo
nemajú ä: večí, peť, hovedo;
dn sa mení na n: žiane, jina
dl sa mení na l: priala, motovilo, vidička, zabula, šilo
dň sa mení na ň: týžne, stuňa
l-ový tvar sa mení na v: povedav, robev, kosev, ležav
sú tu slovesné tvary: neni som, neni
nezrelé v na začiatku slova sa nevyslovuje: šetko, čil, zav, šeliako,
skupina iev sa zmenila na iou: diouča,

Vianoce

Sviatky pokoja a mieru boli v minulom období príležitosťou kedy sa pri štedrovečernom stole a vianočnom stromčeku zišla celá rodina. Vo sviatočnej pohode zabúdali na všetky starosti a podľa obyčajov a tradícií svojich predkov vytvárali atmosféru sviatočných dní.

Vianočný stromček bol bôr /na ktorom rastú borovičky/ zavesený na stropný trám. Takýto stromček pofíkali bielym vápnom, ozdobili papierovými ozdobami, jablkami, orechami obalenými staniolom,

Priamymi účastníkmi SNP boli i Jozef Kmeť, Ján Kollár, Jozef Trnka, Rudolf Pravda a Štefan Tomáš. Mnohí ďalší sa k jednotkám SNP nedostali, ale boli použitý na odpor americkej armáde v Taliansku, kde sa dostali do zajatia. Občania Šváre Štefan, Ján Sluka, Pavel Kollár a Ján Herel boli v koncentračnom tábore v Nemecku, odkiaľ sa vrátili 12. 6. 1945.

V okolitých lesoch pôsobila jednotka partizánov pod vedením Albína Grznára a Jozefa Trojana. V budove mlyny pod osadou Červú mali muničný sklad. Tu bola vybudovaná i mínometná obranná línia.

Začiatkom septembra bola prestrelka medzi partizánmi a nemeckými jednotkami. Pri tejto prestrelke padli piati partizáni a to: Štefan Fabian z Cígľa, Martin Bobek z Lukačoviec, Ján Hrčka z Moloveja a dvaja neznámi partizáni.

Na pokraji obce sa v dome Jozefa Kmeťa zdržovala jednotka Trojana. V tejto partizánskej jednotke pôsobili Jozef Trnka, Ján Kollár a Štefan Tomáš.

Dňa 21. 9. 1944 partizáni vedeli, že sú v obci hody ju navštívili. Dlho sa však nezdržali. Smerom od Ostian prišli Nemci. Asi o 15 hod. prišlo k prestrelke a partizáni boli nútení prísť ustúpiť do hôr.

Dňa 28. 10. 1944 pri prestrelke na osade

navzájom navštevovali. Počas týchto dní sa konali divadelné predstavenia a tanečné zábavy. Najväčšiu radosť zo sviatkov mali deti, čakajúce a tešiace sa z darčekov i keď chudobných a mnohokrát i domácky vyrobených.

Fašiangy

V minulosti bolo porekadlo, že na fašiangy sa chodí z krčmy do krčmy, čo právom potvrdzovala i skutočnosť.

Počas troch dní žila obec v duchu radosti a zábavy. Konali sa tanečné zábavy a kultúrne podujatia - divadelné predstavenia. Počas týchto dní skupina asi 10 mužov a mládencov pooblekaných v krojoch navštevovala jednotlivé domácnosti a za doprovodu hudby tancovala fašiangový tanec. Za odmenu im gazdinky dali vajíčka, pálenku, klobásy, narazili slaninu a peniaze. Počas tanečných (sviatkov) zábav fašiangovníci tancovali prídomným kostúmom, za čo sa im dostalo občerstvenia.

Fašiangovanie po domácnostiach časom zaniklo, zostal len fašiangový tanec počas tanečných zábav. S týmto tancom sa miestni fašiangovníci chodili predstaviť i do Hornej Vsi.

K tradíciám minulosti patrí i veľkonočná oblievačka, kedy mládenci navštevovali dievky a vodou, ale najmä vodou ich polievali. Tento zvyk však mnohokrát prekra-

nastriekanými šiškami a v bohatších rodinách i medovníkmi a sviečkami.

Večera na štedrý deň spočívala v oblátkach s medom, cesnaku, lieskovcoch, orechoch, jablkách, hubovej a hrachovej polievke, makových pupáčkoch, koláčoch, trochou alkoholu a v niektorých rodinách i mäsom a rybacinou. Jednotlivé jedlá predstavovali zvyky a povery. Na koho smeroval knôt z kovovej sviečky počas večere, ten mal byť v budúcom roku chorý. Keď hlava rodiny prekrojila jablko a bolo vo vnútri zdravé, znamenalo to, že celá rodina bude v budúcom roku zdravá. Dievkam robili na čelo kríž s medom, aby sa rýchlo vydali. Do kútov kádzali orechy, lieskovce, aby bola dobrá úroda. Z každého jedla trochu odložili a dali slepkam, aby dobre znášali vajíčka. Po večeri dievky vychádzali pred dom - na jednej strane brechal pes, tam sa vydajú. Na lavici, kde sedeli dávali slamu, kolovou podom obväzovali stromy, aby dobre rodili. Slamu dávali i na zem, kde sa hrali deti a na slame v noci spali ako symbol, že sa Kristus narodil na zemi. Po večeri chodili susedom popod okná spievať piesne o narodení spasiteľa. Ráno chodili chlapci po domoch vynášať zdravie, šťastie a pokoju, za čo sa im dostalo koláčov a niekde i nejaká koruna. Počas vianočných sviatkov sa rodiny

Slovenské národné povstanie

SNP

Občania našej obce podľa prav, ktorí prinášali robotníci vracajúci sa z Bačovian dozvedeli sa o príprave SNP. Každý s napätím očakával, čo prinesie zajtrajší deň.

Dňa 29.8.1944 asi o 17^00 hod. náš spoluobčan Michal Pravda bubnom oznámil, že vypuklo SNP a vyzval občanov, aby pomáhali vlastencom U hoštinského Barloša a správcu školy Bereša sa zhlukovali ľudia a pri rádiu napätie počúvali každú správu.

V počiatočných dňoch povstania boli do Radobice evakuovaní občania z okolitých dedín, najmä z Hornej Vsi, Oslian, Šimonovian a Bačovian. Občania sa všemožne snažili pomáhať povstalcom. Zabezpečovali im stravu, dávali im teplé šatstvo a informovali ich o činnosti nepriateľa. Niektorí mladí chlapci sa dobrovoľne prihlásili bojovať a odišli do Bačovian. Boli to: Rudolf Valentejc, František Kollár, Ján Franc, Jozef Hvojník, Štefan Hvojník, Anton Franc. Na pokyn ministra Callovša mobilizovalo z našej obce asi 10 mužov. Niektorí z nich sa zúčastnili SNP. V boji proti Nemcom bol ranený František Jančich. Zahynuli Jozef Maliar, Štefan Maliar a Anton Franc.

čoval svoje hranice a dochádzalo k úrazom a jaroválkam.

Ďalšou tradíciou bolo i sadenie májov dievkam v ktorí mali záujem mládenci, alebo sa mali čoskoro vydávať.

K tradíciám minulosti možno ešte spomenúť chodenie Mikulášov a Lucích v predvečer mena Mikuláš a Lucia. Táto tradícia však mnohokrát bola poznamenaná nepríslojnosťami a pobúrovaním občanov.

Živelné pohromy, nešťastia

Dňa 5.4.1932 v odpoludňajších hodinách sa Radobicou prehnala búrka, ktorá sprevádzal ľadovec. Voda, ktorá sa valila dolu dedinou z hôr zaplavila dolnú časť obce a ľudia sa uchýlovali na horný koniec. Voda podnášala mosty, drevo, vozy, skrátka všetko, čo jej prišlo do cesty.

Rok 1933 bol v letnom období poznamenaný veľkým suchom, ktoré spôsobilo, že všetky studne v Radobici vyschli. Zostal iba jeden prameň v strede obce. Ľudia z celej dediny sem chodili brať vodu.

Roky 1943-1944 boli poznačené napadnutím veľkého množstva snehu a ľutými mrazmi. Pri výstavbe krajinskej hradskej medzi Oslanmi a Žarnovicou v roku 1937 pracovalo i z našej obce hodne ľudí. Nebezpečná a namáhavá práca si vyžiadala smrť nášho občana Jana Franca, ktorého zasiahol kameň padajúci zo svahu.

Vápenice boli usmrtení manželia Hermína a Karol Tomášoví.

Po potlačení povstania boli v Radobici po domoch ubytovaní Nemci a Maďari. Veliteľstvo mali v strede obce u Štefana Kováča, kde bola umiestnená i vysielačka. Nemci sa u nás neusadili natrvalo, pretože naša obec bola mimo dôležitých komunikácií. Vo februári 1945 z miestneho hostinca odviezli do Hornej Vsi a odtiaľ do Oslian asi 10 mužov. Ich rýchlemu prepusteniu sa dostalo zásluhou obvodného notára Jana Janoviča a komisára obce Jozefa Urbana.

Zostrujúca sa činnosť fašistov doprevádzaná evakuáciou mužov viedla ľudí k ostražitosti, tým sa stalo, že pripravovaná evakuacia mužov esesákmi sa neuskutočnila, nakoľko stihli ujsť do bezpečia.

Na jar roku 1945 na osade Cerová občania nemeckej národnosti zastrelili partizána Piláta. Obyvatelia boli ustrašení, s obavou o svojích najbližších a s nádejou, že sloboda už nie je ďaleko.

Front prešiel hladko. V okolí osád Banské a Vápenice boli umiestnené delostrelecké jednotky, ktoré pomáhali postupovať osloboditeľom. 1. apríla do nočných hodín boli v našej obci posledné ustupujúce nemecké jednotky.

I nadišlo vytúžené ráno 2. apríla. Asi o 7^{00} hod. ráno vošli do obce prvé rumunské jednotky. Boli to príslušníci 10. pešej divízie

I rumunskej armády, ktorí prišli od Veľkého Poľa vyháňajúc po boku Sovietskej armády fašistov z tejto oblasti.

Medzi ľuďmi zavládlo nadšenie. Vojaci sa prišli po domoch. Ľudia im dávali prádlo, jedlo a všemožne sa o nich starali. Potom sa ubytovali po domoch, kde sa zdržali asi 1 týždeň. I keď následkami vojny v našej obci nebola potrebná rekonštrukcia, mala neblahý vplyv na náš ľud.

Tak tomu bolo i 27.5.1945, keď 12 až 13. ročný chlapci našli granát, ktorým sa hrali na Hôrke. Neopatrnou manipuláciou došlo k výbuchu, pri ktorom bol usmrtený Vincent Valendje a ďalší traja chlapci boli zranení. Podobná tragická udalosť sa odohrala i na osade Cerová, kde traja chlapci pri pasení dobytka našli mínu, ktorú dali do ohňa. Mína explodovala a rodina Pravdová, Jokalová a Underfrancová prišli o svojich synov.

Súhrnný záznam za roky 1945 - 1971

Po oslobodení

Radosť občanov bola nezmierna. Po rokoch strachu, neslobody, prenasledovania a sklamaní si mohli slobodne vydýchnuť. No nepoddali sa len radosti. Rýchlo si uvedomili, že život treba organizovať po novom. Vytvorili Revolučný národný výbor, ktorý mal život vrátiť do normálnych kolají a dohnať všetko, čo vojna zabrzdila. I keď Radobica neutrpela vojnou, roboty bolo dosť pre každého.

Povstalci Anton Kollár, Ján Kollár, Jozef Trnka, ktorí sa poslední vrátili z povstania začali riadiť obec. Utvorili vedenie na čele s Jozefom Urbanom a členmi Valentom Kollárom, Jánom Francom, Jozefom Trnkom, Štefanom Pravdom, Jozefom Underfrancom a Karolom Kacinom.

Oslobodenie našej krajiny prinieslo úlavu ľuďom, ktorí boli ochotní prinášať obete, poctivo pracovať, aby sa republika skoro pozviechala z vojnového požiaru, aby bolo čo jesť, aby sa postavili fabriky, aby mal každý zabezpečenú prácu pre seba a svoje deti.

I keď akcia UNRA bola na jednej

strane pomocou na prekonanie ťažkostí v zásobovaní šalestom a zlacneným predajom potravín, na druhej strane bola políciou demonštráciou, ba často tiež prostriedkom neprajných síl a neraz i na znevažovanie šmelinármi vo svoj vlastný prospech.

Keďže Radobica nemala v tom čase silnejšie robotnícke jadro a hoci tu hneď v máji 1945 vznikla KSČ, prevahu tu získala Demokratická strana (DS), ktorá zvíťazila i vo voľbách. V tomto políciom vrení nebolo vyhliadok na pokojný život prostých ľudí. Do vedenia obce sa dostal Štefan Urban, člen DS.

Vznik KSČ v obci

Spomína jeden zo zakladajúcich členov Miestnej organizácie Komunistickej strany československa súdruh Štefan Foldan.

Už v roku 1939 vznikla v Radobici stranícka bunka, ktorá pozostávala z robotníkov pracujúcich vo Veľkých Uherciach u Thonetka. Na základe agitácie členov strany a to: Štefana Píša, Rudolfa Gregora, Pavla Košovského a Štefana Hvojníka sa v obci robili prípravy pre založenie organizácie. Prípravné zasadnutia sa konali v súkromných domoch a to najčastejšie u Jozefa Franca a Michala Prdovca. Prihlásilo sa celkom 103 členov.

V nedeľu 21. mája 1945 po poludní bola založená miestna organizácia KSČ. Jediným vhodným miestom pre jej založenie bola miestna škola. Správcová maučelka, učiteľka Berešová zámerne zamkla školu, preto účastníci boli nútení násilým otvoriť dvere. Prvým predsedom MO KSČ bol zvolený Stefan Hvojník.

Vzhľadom na to, že mnohí členovia vstúpili do strany s predsavzatím materialnych ziskov organizáciu opúšťali. Napokon zostalo v organizáciu len sedem členov. Stav sa postupne zvyšoval majmä mladými členmi, ktorých cieľom bolo budovať krajší zajtrajšok, a to v zmysle učenia Lenina

Volby

Po oslobodení našej vlasti Sovietskou armádou boli u nás prvé volby do ustavodarného národného zhromaždenia v máji 1946. Zúčastnilo sa na nich šesť politických strán a víťazne vyšla KSČ, ktorá celoštatne získala 38% hlasov. Spolu s poslancami socialno-demokratickej strany mali komunisti v Ústavodarnom národnom zhromaždení tesnú nadpoloviční väčšinu. Prvý raz v dejinách Československa sa stal predsedom vlády komunista Klement Gottwald. Program jeho vlády zakotvoval postupujúci rozvoj Československa smerom

k socializmu.

V ďalších pokoch sa KSČ usilovala získať väčšinu našich národov. Dôvera más v politickú stranu sa upevňovala. Vtedy sa predstavitelia buržoázných strán pokúsili vyvolať vládnu krízu a zvrátiť u nás ďalší rozvoj socializmu. Februárové víťazstvo nášho ľudu v roku 1948 celkovo rámec definitívne zmarilo.

30. mája 1948 sa konali ďalšie volby, v ktorých už ľud nepripustil, aby sa menú kompromitovaných politikov objavili na hlasovacích lístkoch. V týchto voľbách po prvý raz predložil jednotnú kandidátku Národný front /NF/. Voliť sa zúčastnilo 83,5% oprávnených voličov, ktorí sa odovzdanými hlasmi jednoznačne postavili za obsah februárového víťazstva nad reakciou, za ďalší rozvoj socializmu a vyslovili plnú podporu komunistickej strane, ako vedúcej sile NF.

Miestny výbor NF v našej obci vznikol v roku 1948 a jeho prvým predsedom sa stal Štefan Hvojník. Po víťazstve komunistickej strany vo voľbách, ktoré prebehli bez rušivých javov sa v Radobici ujal práce národný výbor /NV/ zložený z najpokrokovejšie zmýšľajúcich ľudí a život sa začal vyvíjať tak, ako si to každý v kúsku duše želal. Činnosť demokratickej strany ochabovala, až napokon zanikla.

Miestny národný výbor /MNV/ bol v našej obci vytvorený v roku 1950. Jeho prvým predsedom

bol Jozef Urban. Keďže predtým sa zastupiteľský zbor schádzal v byte predsedu, pre tento účel bola zriadená opravou bývalej kováčskej vyhne úradovňa MNV. Pozostávala z dvoch miestností. Jedna slúžila ako úradovňa a druhá ako pomocná miestnosť v ktorej bola umiestnená aj knižnica

Osobitné voľby do národných výborov na Slovensku, do šiestich krajských národných výborov (KNV) do takmer sto okresných národných výborov (ONV) a vyše tri tisíc MNV sa konali 16. mája 1954. V celoštátnom rozsahu sa na nich zúčastnilo 98,3% oprávnených voličov. V tomto istom roku 26. novembra sa konali voľby do Národného zhromaždenia, ktorých za kandidátov hlasovalo 99,7% voličov a do Slovenskej národnej rady (SNR) 97,2% odovzdalo hlasy pre kandidátov NF. Podľa vtedajšej ústavy sa voľby do NV mali konať každé tri roky.

Ďalšie voľby sa uskutočnili 11. mája 1957 a 99,32% hlasujúcich voličov odovzdalo svoje hlasy pre kandidátov NF.

V júni 1960 sa konali voľby už po prijatí novej ústavy Československej socialistickej republiky. Za kandidátov Národného zhromaždenia (NZ) hlasovalo 99,86% zúčastnených voličov, do SNR 99,79%, do KNV 99,88%, do ONV 99,82% a MNV 99,76%

Vo voľbách, ktoré sa uskutočnili 14. júna 1964 kandidáti do NZ a na Slovensku aj do SNR dos-

dali 99,94% všetkých odovzdaných hlasov. Bolo to najviac zo všetkých doterajších volieb. Rovnaké percento hlasovalo aj za kandidátov do KNV, kandidáti do ONV získali 99,89%, do MsNV (miestnych národných výborov) a MNV 99,88% a za okresných sudcov, ktorí sa vtedy takisto volili 99,89% hlasov.

V našej obci bolo zvolených 23 poslancov MNV. Za predsedu MNV bol zvolený súdr. Karol Franc a tajomníka MNV bol zvolený súdr. Štefan Foldan.

Boli zriadené štyri komisie a to:
komisia poľnohospodárska - pred. Štefan Kmeť
komisia finančno-rozpočtová - pred. Ján Sluka
komisia školstva a kultúry - pred. Ľudovít Jančich
komisia soc. zabezpečenia - pred. Štefan Franc

Ďalšie voľby sa mali konať 15.5.1968. Vtedy do volbách sa mali voliť poslanci do všetkých NV, a do SNR a NZ sa mali uskutočniť 17.11.1968. Ani jedny sa však pre hlbokú vnútroštátnu krízu, úsilie pravicových a protisocialistických síl zmeniť voľby na ústup z bídnych pozícií, na popredie vedúcej úlohy strany a zjednocujúceho poslania NF nerealizovali. Voľby v takejto atmosfére mohli znamenať návrat k predfebruárovým politickým praktikám a vážne ohroziť socialistické zriadenie u nás.

Menný zoznam funkcionárov MNV od r. 1945 - 1971

1945	Jozef Urban	- pred.
1946	Štefan Urban	- pred.
1948	Jozef Urban	- pred.

1949	Rudolf	Franc	- preds.
1950 - 1952	Jozef	Urban	- preds.
	Rudolf	Kollár	- člen.
1952 - 1954	Ján	Kollár	- preds.
	Franc.	Pravda	- člen.
1954 - 1960	Ján	Kollár	- preds.
	Valent	Franc	- člen.
1960 - 1964	Ján	Kollár	- preds. do r. 1961
	Jozef	Franc	- člen.
	Štefan	Foldan	- preds. od r. 1961
1964 - 1971	Karol	Franc	- preds
	Štefan	Foldan	- člen.

Menný zoznam predsedov DO KSS od vzniku organizácie po rok 1971

Štefan Hvojník
Rudolf Kollár
Karol Franc
Ján Kmeť
Ladislav Barloš
Emil Franc
Ľudevít Jančich
Rudolf Urban
Ján Foldan
Miroslav Balážik

Výstavba obce

Po oslobodení našej vlasti začala meniť svoju tvár i naša obec. Ešte v roku 1945 bol na miestnom cintoríne posta-

vený pomník hrdinom padlým v boji proti fašizmom.

Ako som už uviedol Radobica je chudobná na zdroje vody. Bolo nutné vybudovať zásobárne vody ako i samotný vodovod. Naša obec ako prvá z okolitých obcí využila túto možnosť. V rokoch 1948-1949 boli v hornej časti obce zachytené pramene a vybudované dva zásobníky /rezervóry/ vody, ktorých obsah je 30 m³ vody. Na výstavbe samotného vodovodu sa pracovalo v rokoch 1954-1957. Pri tejto akcii sa veľkou mierou podielali samotní občania obce, ktorí uskutočnili všetky výkopové práce bez použitia akejkoľvek mechanizácie, rozložili potrubie, poskytovali pomocné práce, zakryli potrubie a upravili terén.

V roku 1964 si občania žijúci na osade Glendeje svojpomocne vybudovali vodovod.

Keďže sa obec rozrastala a potreba vody narastala pri výstavbe vodovodu do Hornej Vsi z Müllera v roku 1967 bolo do nášho vodovodného systému zapojené ešte jedno potrubie a súčasne boli na vodovodnú sieť napojené lazy Hôrka, Záhrady, Cerová, Štieflije a Vápenice. V tejto súvislosti je nutné pripomenúť, že v tomto období si občania z osád Kollárije a Košovských svojpomocne vybudovali vodovod. V rokoch 1970-1971 bolo v našej obci rozšírenie vodovodnej siete a tak začiatkom 70-tich rokov boli v našej obci takmer všetky domácnosti na-

pojné na vodovodnú sieť. Okrem brigádnickej pomoci občanov a materiálov získaných z rôznych zdrojov bolo na tomto úseku preložené viac ako 150.000,- Kčs.

V roku 1950 bol pod slôvkou postavený kostol. Na tomto mieste mali pred tým občania vybudované pivnice, v ktorých skladovali okopaniny. V tomto roku bola obec zapojená na telefónnu sieť. Telefón bol zavedený do budovy MNV a školy, neskôr i do bytu bájomníka MNV. Pri tejto práci pilovali ruku k dielu i naši občania, ktorí vykopali jamy pre telefónne stĺpy z Hornej časti až do našej obce.

22. 3. 1953 sa Radobica zblížila s okolitým svetom. Začali tiež premávať pravidelné autobusové spoje na trati Radobica - Partizánske a Radobica - Kvačky.

V roku 1954 skončil prevádzku obecný mlyn pod osadou Cerová.

V roku 1951 si občan Ján Franc zaviedol elektrický prúd z budovy bývalého mlyna a v roku 1953 bola na elektrickú sieť napojená i osada Cerová a Vápenica. V tomto období si osvetlenie domácností elektrickou energiou zriadili i občania z osady Banské.

V roku 1954 bol na osade Cerová v dome Antona Oberfranca zriadený obchod so zmiešaným tovarom.

Rok 1958 premenil tichú podhorskú

dedinku. V tomto roku bola Radobica zapojená na elektrickú sieť. I na tejto akcií sa naši občania podielali veľkou mierou. Vykopali jamy pre stĺpy z Oslian do Radobice a všetký výkopy v obci i na osadách. Rozviezli stavebný materiál a poskytovali pomocné práce. Montéri, ktorí túto prácu robili boli ubytovaní po súkromných domoch a stravovali sa postupne v každej rodine. Gazdinky sa všemožne snažili pripraviť svojím stravníkom čo najlepšie jedlo. Jedna druhej sa vypytovali čo varila, a tak sa stávalo, že montérom sa zachcelo aj niečo iné ako mäso.

Bola to veľká slávnosť, keď dňa 15.8.1958 rozsvietilo sa po domoch a na uliciach obce.

Ďalšou akciou, ktorú si občania vybudovali svojpomocne je požiarná zbrojnica so zasadacou miestnosťou. Táto akcia bola otvorená v roku 1965 a hodnota diela predstavuje 180.000,-

Do 19. marca 1966 sa správy v obci ako i na osadách oznamovali bubnom. Tento deň po prvýkrát vysielal miestny rozhlas. Náklady na jeho zriadenie činili 230.000,- Kčs. I keď tu občania položili ruku k dielu. Uskutočnili pomocné a výkopové práce. V tomto roku bola na osade Cerová daná do užívania dvojtriedna ZDŠ spolu s učiteľským bytom. Táto stavba bola postavená v akcií "Z" (svojpomocne). Hodnota diela činila 500.000,- Kčs. Tak isto sa uskutočnila generálna oprava ZDŠ v obci.

V roku 1967 bola rekonštruovaná spojovacia štátna cesta z Hornej Vši do Radobice a bol jej daný bezprašný asfaltový povrch s ná-

kladom 350.000,- Kčs. Boli upravené miestne komunikácie s nákladom 50.000,- Kčs.

V roku 1968 bol do školy na osade Cerová zavedený vodovod. V tomto roku a v roku 1969 bol rozšírený počet svietidiel verejného osvetlenia a žiarovkové svietidlá boli vymenení za výbojkové s väčšou intenzitou v hodnote 70.000,- Kčs. Dňa 14.6.1968 začala prevádzka v predajniach jednoty a to potraviny, pohostinstvo a mäso - zelenina, ktoré si občania postavili svojpomocne. Hodnota tohto diela predstavuje 1.200.000,- Kčs. Touto akciou sa podstatne zlepšila kultúra predaja, možnosti nákupu, rozšíril sa sortiment tovaru.

Týmto však aktivita našich občanov neklesla. Naopak. Keď poznali silu svojich možností dali sa s radosťou do práce. A tak z pod ich rúk vyrástol nový kultúrny dom v ktorom je i MNV a knižnica.
Na mieste, kde sa v minulosti vzýval koncert žiab stojí pýcha našich občanov. Do prevádzky bol odovzdaný 13. septembra 1969 a hodnota diela činí 1.100.000,- Kčs.

V roku 1971 bolo pre účely športovej činnosti vybudované športové ihrisko, ktorého náklady spolu s odkanalizovaním a oplotením činili 150.000,- Kčs. Uskutočnila sa i preložka miestneho potoka v dĺžke 500 m s nákladom 250.000,- Kčs ako i úprava rigolov pozdĺž štátnej cesty v dĺžke 450 m s hodnotou diela 39.000 Kčs. Do užívania bola odovzdaná učiteľská bytovka s hodnotou diela 520.000,-

Od roku 1945 do roku 1960 bolo postavených 59 rodinných domov. Od roku 1961 do roku 1965 25 domov a od roku 1966 do roku 1970 bolo postavených 17 domov. V roku 1970 bolo MNV vyplastlených 19 stavebných pozemkov. Najväčší skupeň rozostavanosti bol však dosiahnutý v roku 1971. Na výstavbu domov sa použivajú okrem tehál, ľahkých stavebných hmôt, a to pórobetónové tvárnice a rôzne iné prvky ako sú keramické stropy, panelové jednotky a rôzne materiály tepelnej izolácie. Tradičné drevené ohrady okolo domov vystriedali betónové murivky a ohrady železné oplotenia.

Za posledných desať rokov odpracovali členovia spoločenských organizácií ako i občania našej obce pri skrášľovaní a zveľaďovaní ako i pri plnení volebného programu NF 356.820 brigád. hodín a vytvorili tak hodnotu diela za 3.031.810,- Kčs. Táto nebývalá aktivita podnietená a podmienená možnostami socialistického spôsobu života postavila Radobicu na popredné miesto v okrese. Nie raz bola vzorom i pre mnohé väčšie a výhodnejšie položené obce o čom svedčí i množstvo čestných uznaní a finančných príspevkov získaných v socialistickej súťaži medzi MNV v rámci okresu.

Na základe dosiahnutých výsledkov v spomínanej súťaži sa naša obec v rámci okresu v rokoch 1967 - 1969 umiestnila na prvom mieste a v roku 1970 na druhom mieste.

Hospodárstvo

V obci nebol znárodnený ani jeden majetok. V rámci pozemkovej reformy na osade Cerová štátom upravené vlastníctvo voči majetkom patriacim občanom nemeckej národnosti, ktorí v roku 1944 odišli do Nemecka. Taktiež občania, ktorí zamestnávali cudzie pracovné sily zanechali túto činnosť, a prešli pracovať do vytvárajúcich sa stavebných organizácií a štátom riadených poľnohospodárskych podnikov.

Štátom boli stanovené pre obec nákupné úlohy a tieto boli rozpísané jednotlivým uživateľom pôdy. Úlohy boli stanovené na nákup obilia, mlieka, zemiakov, vajec, hydiny a objemových krmovín. V roku 1948 sa uskutočnilo hromadné poistenie súkromne hospodáriacích roľníkov.

V obci bolo asi 20 párov konských poťahov a pre poľnohospodárske práce sa používali i kravy, ojedinele voly.

V roku 1950 bolo v obci 307,74 ha ornej pôdy, 99,33 ha lúk, 89,33 ha pasienok.

V roku 1964 bolo v obci 281,19 ha ornej pôdy, 92,81 ha lúk a 88,06 ha pasienok.

I keď pôda bola vždy Radobičanom živiteľkou, ráz dobrou, raz nežičlivou, tak ako rozmarná bola príroda, nestalo sa poľnohospodárstvo rozhodujúcim činiteľom pre obživu väčšiny jej obyvateľstva.

To preto, že ornej pôdy bolo málo, jej úrodnosť nebola najlepšia, lebo leží na svahoch málo a ťažko dostupných mechanizácií a modernému spôsobu obrábania. Preto sa tu s kolektivizáciou začalo neskôr ako v iných obciach okresu. No podmienky pre vstup do družstva tu strana a NV pripravili tak dobre, že keď sa v okrese v roku 1971 dokončievala socializácia v Radobici vstúpila do družstva manifestačne väčšina súkromne hospodáriacích roľníkov, ďalší sa pre starobu, alebo iné okolnosti vzdali pôdy v prospech družstva.

Tak sa mohla 27. septembra 1971 uskutočniť slávnostná ustanovujúca schôdza Jednotného roľníckeho družstva /JRD/ v Radobici.

Školstvo

V roku 1945 bola škola v Radobici premenovaná na štátnu ľudovú školu. Na škole bol stanovený nový správca Anton Jalakša. V roku 1948 bola škola premenovaná na Národnú školu. V tomto roku Poverenictvo školstva vied a umení v Bratislave zriaďuje v Radobici - ústredí Strednú školu úplnú, v ktorej sa začalo vyučovať 3.2.1949. Obvod školy pozostáva z Radobice, Hornej Vsi a osád Cerová, Banské, Košovských, Štiefleje, Hvojnikeje, Glendeje a z lazov patriacich k obci Veľké Pole v obvode národnej školy Müller.

Do strednej školy boli povinní chodiť žiaci, ktorí úspešne ukončili piatý pos-

tupný ročník. Škola bola umiestnená v budove tunajšej národnej školy na poschodí v dvoch učebniach. Prvým riaditeľom strednej školy bol Štefan Boďa. Keďže postupom času dve učebne nepostačovali bola zriadená tretia učebňa zo zborovne, a štvrtá v súkromnom byte Jozefa Prídavka v hornej časti obce.

V roku 1951 bola štvrtá trieda pre malý počet žiakov zrušená. Týto žiaci boli preradení do Strednej školy v Oslanoch. V tom to roku bola prenajatá obytná miestnosť od Márie Pravdovej, ktorá slúžila ako učebňa.

Od 1. septembra 1953 bola stredná škola premenovaná na osemročnú strednú školu.

V roku 1961 bola osemročná stredná škola premenovaná na základnú deväťročnú školu s tým, že bola učakonená povinná deväťročná školská dochádzka.

V rokoch 1951-1961 sa počet žiakov pohyboval od 180 do 210.

Od roku 1963-1971 bolo v škole sedem tried a vyučovalo sa v piatich učebniach

Menný zoznam riaditeľov školy od r. 1945 do r. 1971.

Anton Jalakša	1945 - 1948	
Viktor Kováč	1948 - 1952	- národná škola
Štefan Boďa	1948 - 1951	- stredná škola
Ján Paulík	1951 - 1952	
Ján Fábry	1952 - 1955	
Jozef Toma	1955 - 1961	
Ján Škrib	1961 - 1965	
František Duriš	1965 - 1971	

Na osadách sa v školskom roku 1945-1946 pre nedostatok učiteľa nevyučovalo.
V školskom roku 1946/47 sa škola z Banských presťahovala na osadu Cerová. Pôsobila tu učiteľka Matilda Dubovská. Menovaná pôsobila na škole jeden rok.
V školskom roku 1947/48 učiteľské miesto obsadzuje výpomocná učiteľka Margita Bizíková.
Tiež opäť v školskom roku 1948/49 vystriedala Irena Bárdová. V školskom roku 1950/51 vyučuje Mária Tirpáková. V roku 1958 bola na škole vzhľadom na zvýšený počet žiakov zriadená druhá trieda a byt pre učiteľov.
V školskom roku 1967/68 v dôsledku zníženia počtu žiakov je škola jednotriedková. Piataci navštevujú školu v Hornej Vsi.
Mená vyučujúcich na bode Cerová od r. 1945-1971

Matilda Dubovská	1946 - 1947
Margita Bizíková	1947 - 1948
Irena Bárdová	1948 - 1950
Mária Tirpáková	1950 - 1951
Mária Hossová	1951 - 1954
Alojzia Poliaková	1954 - 1958
Anna Greschnerová	1958 - 1961 vid. učiteľka
Antónia Švarcová	1958 - 1961
Marta Herelová	1961 - 1963 vid. učiteľka
	1961 - 1964
	1963 - 1964 -"-
Helena Divoková	1963 - 1965
Mikloš Hadiar	1964 - 1967 vid. učiteľ
Marta Hadiarová	1965 - 1967
Pavol Žikla	1967 - 1971 vid. učiteľ

Materská škola

V našej obci materská škola vznikla v roku 1949. Riaditeľom MŠ bol vtedajší riaditeľ národnej školy Viktor Kováč. Ako prvá učiteľka pôsobila Anna Brunclíková, ktorú 5. októbra 1949 vystriedala Julianna Šmelková. Škola bola umiestnená v jednej miestnosti u Jozefa Urbana, neskôr sa presťahovala do Jančich v hornej časti obce. Tento dom neskôr odkúpil Anton Miklóš. Stravu si deti nosili z domu. Škôlku navštevovalo asi 20-25 detí. Vyučovanie sa konalo od 8⁰⁰ - 11⁰⁰ hod. a od 13⁰⁰ - 15⁰⁰ hod. Vyučovanie prebiehalo podľa časopisu Predškolská výchova.

1. 9. 1951 bola MŠ v dôsledku nevyhovujúcich priestorov zrušená.

Kultúra

Pracovné príležitosti, ktoré sa po oslobodení naším občanom v blízkom okolí naskytli umožnili, že sa mohli každý deň po práci vrátiť domov.

Táto skutočnosť mala veľký vplyv i na kultúrne dianie v našej obci. I keď nebol vybudovaný kultúrny stánok a pre kultúrne podujatia slúžila iba trieda na prízení školskej budovy, pod vedením Anny Hlavinovej veľmi aktívne a úspešne pracoval divadelný súbor. Obecenstvu sa svojimi naštudovanými divadelnými hrami predsta-

rovał v skromných podmienkach, ale rado
sa zápalom. Pravidelne na väčšie sviatky zohrali divadelnú hru, ktorá nekončila len premiérou ale hostovali i v okolitých obciach a vo svojej obci sa predstavili viac krát.
Zisk z týchto divadelných predstavení bol venovaný na zakúpenie zariadenia potrebného k výbave javiska a hľadiska, zakúpenia zariadenia do cirkevného stánku, ale i poskytovaním pomoci (finančnej) chudobným rodinám, v neskorších rokoch na vylepšenie činnosti spoločenských organizácií NF.

Po odchode Anny Hlavinovej miestnych učiteľkov viedol niekoľký z učiteľov miestnej školy. Pravidelne na Vianoce sa predstavili ochotníckym pásmom. Na miestnej škole existoval divadelný žiacky krúžok, ktorý pod vedením niektorého učiteľa sa pravidelne predstavoval divadelnými hrami pre žiakov, ale i ostatnú verejnosť. V roku 1948 si občan Rudolf Valentiny zriadil súkromnú knižnicu, ktorá obsahovala do 300 zväzkov kníh.

V roku 1956 začalo našu obec navštevovať pojazdné kino z Partizánskeho. Premietanie filmov malo u našich občanov veľký úspech i napriek tomu, že zdroj elektrickej energie (agregát) mal časté poruchy a predstavenia boli predčasne ukončené. Občas do našej obce zavítal i menší cirkus, alebo lunapark. Príchodom učiteliek Anny Greschnerovej a Antónie Švarcovej ako i miestneho občana z osady Cerová sa značne zvýšila i kultúrna

činnosť na osadách. Pod ich vedením začal úspešnú činnosť divadelný krúžok. Zavedením elektrickej energie začalo pravidelné premietanie filmov v obci a na osadách. Kinooperátorom v obci bol Štefan Foltan a na osade Cerová Ján Franc. Počas letných mesiacov sa premietanie filmov konalo na nádvoří školy. Vybudovaním požiarnej zbrojnice sa premietanie filmov uskutočňovalo v zasedacej miestnosti tejto budovy. Sem sa presťahovala z budovy MNV i miestna ľudová knižnica a tu sa konali i zhromaždenia občanov a tanečné zábavy. Kultúrna činnosť bola usmerňovaná a riadená osvetovou besedou.

V roku 1969 po otvorení kultúrneho domu sa všetká kultúrna činnosť sústredila do tohoto stánku. Sú tu vytvorené dobré podmienky po všetkých stránkach. Kultúrna miestnosť (sála) s priľahlými miestnosťami slúži pre kultúrne podujatia: divadlo, kino, zhromaždenia občanov, schôdze, ale i tanečné zábavy a svadobné hostiny nielen pre našich občanov, ale i ostatných záujemcov. V roku 1970 sa tu uskutočnila akcia ktorú poriadal Československý rozhlas v Bratislave.

Je tu umiestnená i miestna ľudová knižnica a na poschodí MNV s potrebnými priestormi. Kultúrno-osvetová činnosť bola riadená radou osvetovej besedy (OB) na čele ktorej je riaditeľ OB.

Po vybudovaní kultúrneho domu bola zasadacia miestnosť v požiarnej zbrojni-

ci dana do užívania mládeži. Za účinnej materiálnej pomoci Okresného osvetového strediska (OOS) v Prievidzi bola v miestnosti zriadená klubovňa mládeže, kde mladí ľudia majú možnosť kultúrne tráviť svoj voľný čas. Táto miestnosť slúži i ako agitačné stredisko.

Obyvateľstvo

Po oslobodení našej vlasti, ale hlavne po februári 1948 sa vo veľkej miere začalo meniť sociálne zloženie našich občanov. Vybudovaním družstevných organizácií a poľnohospodárskych podnikov, výstavbou nových závodov a účelnou zabezpečením pravidelných dopravných spojov vznikli vhodné pracovné príležitosti, ale zároveň i možnosť odborného rastu a ďalšieho vzdelávania.

Najviac pracovných príležitostí sa doslalo našim občanom v Závodoch 29. augusta Partizánske (ZDA), Chemické závody Wilhelma Pecka v Novákoch (CHZ WP), Elektrárne kovačky (EKO) Nováčke uhoľné bane (NUB), Priemstav Prievidza, Poľnohospodárske - Zemianske Kostoľany, Štátne majetky Veľké Bole, Západoslovenské štátne lesy a v mnohých ďalších organizáciách.

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 1970 žilo v Radobici 1.007 obyvateľov. Všetci obyvatelia majú národnosť slovenskú. Náboženské vyznanie našich občanov je rímsko - katolíckej viery. Dohybuje sa v okresnom priemere, každým rokom klesá. Úroveň vzdelania našich občanov je pomerne, v menšom počte pracujúci v poľnohospodárstve a nízkokvalifikovanej inteligencie. Nad 60 r. žilo 157 občanov.

Socialne a zdravotné pomery

V našej obci nie je lekár. V roku 1948 bolo v Ošľanoch zriadené Obvodné zdravotné stredisko. Do tohto obvodu bola začlenená i naša obec. V začiatkoch tu pôsobil iba jeden lekár, neskôr boli dvaja, ako i detský lekár, zubná ambulancia a gynekológ (ženský lekár). Po delimitácii okresov bolo nemocničné ošetrenie našich občanov z Partizánskeho premiestnené do Handlovej, výstavbou nemocnice v Bojniciach do Bojníc. V Hornej Vsi bola zriadená v súkromnom byte Jána Jankulu poradňa pre matky s deťmi. Neskôr bola presťahovaná do budovy MNV. Táto býva pravidelné každý týždeň. Pracovníci zdravotníctva uskutočňujú návštevy chorých a prestárlych občanov po domoch.

Životná úroveň našich občanov vzrástla oproti minulosti na nepoznanie. V roku 1970 z počtu 230 obývaných domov malo päť ústredné kúrenie, 57 zriadené kúpelne, občania vlastnili 157 práčok, 99 chladničiek, 41 vysavačov, 132 televízorov a 18 osobných automobilov. Tento stav sa však pochopitelne neustále zvyšuje.
Úroveň bývania, stravovania, obliekania je až na ojedinelé prípady dobrá. Celková životná úroveň i naďalej stúpa. Náročnosť našich občanov sa prejavuje v ďalšom rozvoji našej obce, najmä výstavbou MŠ a domu smútku (DS) ako i poskytovaním služieb a predajom tovaru v širšom sortimente a množstve.

Vznik spoločenských organizácií NF

Založenie dobrovoľného požiarneho zboru (DPZ)

V záznamoch školskej kroniky sa uvádza, že dňa 30. 5. 1942 sa uskutočnila v obci slávnosť pri príležitosti založenia DPZ. Jeho prvým veliteľom bol Štefan Kováč. Činnosť DPZ schadzovala, až napokon zanikla. V roku 1949 prišiel na miestnu školu pôsobiť učiteľ Július Šmelka, ktorý ako sám uvádza bol požiadaný súdrukom Trangošom, či by v Radobici nebol ochotný obnoviť činnosť DPZ. Bolo vytvorené zloženie zboru:

Štefan	Kováč	veliteľ
Július	Šmelka	tajomník
Štefan	Trník	strojník
Júlia	Šmelková	sanitárka
Jozef	Urban	pokladník
Jozef	Pravda	strojník

V tomto období vstúpil do DPZ väčší počet členov. V roku 1951 ich bolo 22.

Raz mesačne, v nedeľu v dopoludňajších hodinách sa konalo na dolnom konci obce (Hrušičke) cvičenie. Cvičenie sa oznamovalo vyfúkaním bubáčom. Cvičenia sa konali od mája do septembra. Cvičilo sa na cvičenie odišlo i vrátilo naspäť. Pre prípadné zásahy proti požiarom bola DPZ predisponovaná ručná striekačka zo Šimonovian (čsl. Partizánskych). Táto striekačka bola prvý krát úspešne použitá pri lokalizácii požiaru vzniknutého dňa 9. XI. 1951. Od pivničnej priekopy sa vzniesla drevená, slamou pokrytá strecha majiteľov

Jozefa Lietavského a Štefana Foltana. Počet členov DPZ sa stále zvyšoval. V roku 1959 ich bolo 30.

Pod vedením Anny Hlavinovej a za dobrej spolupráce požiarnikov z povolania Pravdu Jána, Franca Štefana a Sluku Jána začali cvičiť poziarné družstvá žiakov, ktoré dosiahli výrazných úspechov a úspešne reprezentovali našu obec, okres a kraj.

V roku 1954 sa družstvo žiakov od 9-11 r. zúčastnilo celoštátnej súťaže konanej v Prahe. Požiarne družstvo skončilo na druhom mieste. Požiarne družstvo tvorili: Anton Jankula - veliteľ, Štefan Jankula - zástupca veliteľa, Ján Pravda - strojník a členovia: Marian Foltan, Julius Urban, Rudol Pravda, Ján Pravda (z Hôrky), Jozef Tauš, Otto Franc a Stanislav Bartuš.

V dňoch 19.-21. augusta 1955 sa súťažné požiarné družstvo od 9-11 rokov v takmer nezmenenom zložení ako v Prahe zúčastnilo celoštátnej súťaže požiarných družstiev v Brne, kde skončilo na 19. mieste.

V roku 1958 sa družstvo žiakov od 9-11 r. zúčastnilo krajskej súťaže v Nitre, kde skončilo na 2. mieste.

Kladne možno hodnotiť i družstvo žiakov od 11-14 rokov dorastu i dospelých, ktoré i keď nedosiahli takých výsledkov ako žiaci 9-11 roční, dôstojne reprezentovali našu obec na obvodových a okresných súťažiach

Organizácia ZPO v našej obci sa radila medzi najlepšie v rámci okresu. Svedčí o tom

i množstvo získaných plakiet, čestných uznaní a diplomov.

Založenie Československého červeného kríža (ČSČK)

V roku 1943 vznikol v našej obci ČSČK. Za akých okolností táto organizácia vznikla nie je známe. Podľa vyjadrenia dožatých žijúcich prvých členov bývalej organizácie je známe, že prvým predsedom bývalej organizácie bol Rudolf Čmiko (organista). Cieľom bývalej organizácie bolo kultúrne pozdvihnúť životnú úroveň občanov, predchádzaním nákazám a ochoreniam. Členovia bývalej organizácie ale i ostatní záujemci z radu občanov boli školení o poskytovaní základov prvej pomoci. Vtedy boli ustanovení dobrovoľní zdravotní pracovníci, ktorí mali pridelené brašne obsahujúce základný zdravotný materiál. Dobrí záujemci mala táto organizácia i na miestnej škole, kde sa pod jej vedením organizovali kurzy mladých zdravotníkov úspešne reprezentujúce našu obec na obvodových a vyšších súťažiach. V bývalej organizácii bola najvyššia organizovanosť občanov zo všetkých spoločenských organizácií.

Vznik Československého zväzu mládeže (ČSM)

Vznik Dedinskej organizácie ČSM sa v našej obci datuje od 14. 3. 1949. Prvou predsedníčkou bola Anna Hlavinová. Bola to obetavá funkcionárka zapálená pre prácu s mládežou, ktorá strhla k užitočnému využitiu voľného času najmä v zimných mesiacoch.

Činnosť mladých ľudí sa prejavila najmä v kultúrnej činnosti - pri odohrávaní divadelných hier, ale i v športovej činnosti, pri výstavbe a zveľaďovaní obce a pomoci národnému hospodárstvu.

Vznik Zväzu pre spoluprácu s armádou (Zväzarm)

Základná organizácia Zväzarmu bola v našej obci založená dňa 4.4.1951. Na jej čele ako prví stáli: učiteľ miestnej školy Jozef Hodál, Jozef Píš, Anton Kmeť.
Cieľom činnosti organizácie bolo učiť mládež a branco základným brannným prvkom. Na Hôrke si postavili prekážkovú dráhu, kde si zlepšovali fyzickú zdatnosť. Pod hájom (na Močiarach) si vybudovali športovú strelnicu, kde sa učili základom služby.
V neskorších rokoch sa branci pripravovali v Partizánskom a po delimitácii okresov v Bolanoch.

Vznik výboru žien

Organizácia s názvom Výbor žien sa v našej obci založila v roku 1952.
Pozostávala z dvanásť členného kolektívu. Na jeho čele stála prvá predsedníčka Anna Slukovā. Hlavným poslaním činnosti organizácie bolo uskutočňovať pre ženy z domácnosti rôzne prednášky a kurzy. Bolo to najmä z oblasti stravovania, bývania, hygieny, prevencie proti nákazám, kurzy šitia, varenia, pečenia a iné. V roku 1964 bol Výbor žien premenovaný na Slovenský zväz žien (SZŽ) a táto organizácia sa rozšírila na 70 členiek.

Vznik Zväzu požiarnej ochrany (ZPO) na osadách

V auguste 1957 bola na osade Cerová založená organizácia ZPO. Zakladajúcimi členmi tejto organizácie boli: Ján Unterfranc, František Unterfranc, Vendel Bridda, Pavel Gregor, Štefan Jokala, Ján Tomáš.

Vznik Telovýchovnej jednoty (TJ)

Ustanovujúcou schôdzou, ktorá sa konala dňa 14. 10. 1962 bola založená v našej obci TJ. Jej názov bol Iskra a súvisel s tým, že väčšina priaznivcov tejto organizácie bola zamestnaná v CHZWP Nováky a bola i členmi TJ Iskra Nováky pôsobiacej v tomto závode. Po založení TJ v našej obci sa stali jej členmi. Prvým predsedom TJ Iskra Radobica bol Alojz Kmeť. Menovaný bol aktívnym športovcom a zapáleným funkcionárom. Pri kladení základov tejto organizácie a jej materiálno-zabezpečení bol príkladom pre ostatných mladých ľudí.

Na jeseň 1963 sa futbalové družstvo z Radobice prihlásilo do futbalovej súťaže. Bola to najnižšia futbalová súťaž v rámci okresu. Hrávali na ihrisku v Hornej Vsi. Na futbalové stretnutia sa chodilo vlastnými dopravnými prostriedkami, v prevažnej miere na motocykloch. Súťaž skončila v máji 1964. Naše futbalové družstvo skončilo na poslednom mieste tabuľky. Do ďalšej súťaže sa už neprihlásili, nakoľko na hosťovanie v Hornej Vsi bola požadovaná finančná úhrada. V ďalšom období sa hrávalo na Dielach len priateľské stretnutia s okolitými obcami.

Bývalo to pravidelne na hody.
Prvé futbalové mužstvo pozostávalo z nasledovných hráčov: František Košovský, Rudolf Jančich, Ľudevít Kollár, Jozef Toma, Ján Jakáb, Dušan Foltan, Marian Foltan, Emil Jančich, Alojz Kmeť, Stanislav Bartoš, Anton Jankula, Jozef Valenteje, Stanislav Brida, Ivan Košovský a Milan Kmeť.

Zapojenie nášho futbalového mužstva do súťaže sa uskutočnilo až v jeseni roku 1969 a a s tým, že sa zápasy hrávali na ihrisku v Hornej Vsi. Ihrisko v našej obci bolo v tom čase vo výstavbe. Prvý futbalový zápas sa na miestnom ihrisku hral dňa 28.6.1970. Bolo to tradičné hodové futbalové stretnutie medzi slobodnými a ženatými. Zápas sa hral ešte bez sieti na bránach.

Prvý majstrovský futbalový zápas ktorý naši futbalisti odohrávali na domácom ihrisku sa uskutočnil dňa 23.8.1970 s Hornou Vsou. Naši futbalisti zvíťazili v pomere 3:1. Toto stretnutie priľákalo i veľké množstvo priaznivcou futbalu, ktoú lemovali okolo celej hracej plochy. V rámci športového merania síl vznikla z podnetu TJ a ďalších spoločenských organizácií družba s mládežou povstaleckej obce Zubkov v okrese Žiar nad Hronom. Prvé stretnutie sa uskutočnilo 17.7.1966 v Radobici. Zápolilo sa vo futbale, volejbale, strelbe zo športovej malorážky a atletických disciplínach. Stretnutie malo priateľský charakter, končilo tanečnou veselicou. Tieto stretnutia sa každoročne obojstran-

ne opakovali. Vznik TJ umožnil i zakladanie ďalších športových oddielov. A tak v roku 1964 bol založený oddiel stolného tenisu, ktorého družstvo sa prihlásilo na jesen tohoto roku do stolnotenisovej súťaže, v ktorej zotrvalo do roku 1967. Dva roky sa v súťaži nepokračovalo, až na jesen roku 1969 na podnet Jozefa Čmiku sa tenisové družstvo prihlásilo do súťaže, kde dosahovalo striedavých úspechov.

Vznik Zboru pre občianské záležitosti (ZPOZ)

Zbor pre občianské záležitosti pri MNV v Radobici bol založený v roku 1962. V tomto období mal päť členov. Jeho prvou predsedníčkou bola Helena Kmeťová, učiteľka miestnej školy. Činnosť ZPOZu bola zameraná a prispôsobená miestnym podmienkam. Uskutočňoval slávnostné akty: uvítanie detí do života a odovzdávanie občianských preukazov. Jeho činnosť bola usmerňovaná z matričného obvodu. Po dvoch rokoch činnosť ZPOZ z nedostatku finančných prostriedkov ako i z nedostatočného záujmu jeho členov ochabla. Činnosť aktívu na popud MNV a matriky bola znovu obnovená v septembri 1966. Za spolupráce spoločenských organizácií, ktoré finančne prispeli na zakúpenie darčekov sa uskutočnili zaměskané i planované akcie. Boli to: uvítanie detí do života, tri strieborné a jeden zlatý sobáš a posedenie so ženami nad 65 rokov. Každá akcia bola spestrená kultúrnym programom, ktorý pripravil kolektív učiteľov ZDŠ a organizácia ČSM.
ZPOZ jeden krát týždenne vysielal miestnym rozhlasom reláciu: hráme našim jubilantom,

kde blahoželal občanom starším ako 80 rokov k ich životnému jubileu. Najstarších občanov chodili členovia aktívu osobne navštevovať. Oznámenia o úmrtí a pozvánky na hrobom boli zabezpečované členmi ZPOZ-u.
Pre skvalitňovanie akcií a slávnostných aktov ZPOZ pociťoval miestnosť, ktorá by svojím zariadením mohla slúžiť tomuto účelu. Výstavbou kultúrneho domu a MNV sa i táto otázka z časti vyriešila.

Vznik Slovenského zväzu odhradkárov (SZZ)

V roku 1956 bola v našej obci založená organizácia SZZ.
Prvým predsedom bytia organizácie bol Anton Hlavina. Organizácia aktívne pracovala asi jeden rok. Po tomto období jej činnosť ochabla až napokon zanikla.

Vznik pionierskej organizácie (PO)

V roku 1953 bola na miestnej škole založená PO Plameň. O jej začiatkoch a presnom dátume vzniku sa nenachádzajú v miestnej škole žiadne archívne materiály.

Vznik zväzu československo-sovietskeho priateľstva (ZČSP)

V roku 1952 vznikla v našej obci odbočka ZČSP, ktorá mala asi 20 členov. Jej prvým predsedom bol Rudolf Kollár

Vznik

V roku 1958 vznikla v našej obci organizácia pod názvom Jednota, ktorá mala

v začiatkoch asi 30 členov. Jej prvým predsedom bol Rudolf Čmiko (organista). Počet členov tejto organizácie sa každým rokom zvyšoval vo veľkom počte.

Jednoty-spotrebného družstva

Rok 1947 bol poznamenaný veľkým suchom. Obilie narástlo veľmi malé. Jačmeň nebolo možné ani kosiť. Steblá obilia iba zožínali kosákmi alebo vytrhovali. I úroda bola veľmi slabá. Roľníkom sa dostalo pomoci zo štátnych fondov. Za úradné ceny si mali možnosť zakúpiť obilie potrebné na výsev.

Živelné pohromy

Dňa 27.2.1952 napadlo veľa snehu. Cesta z Radobice do Hornej Vsi bola tak zaviata, že nebola schopná dopravy. I keď sa občania všemožne snažili cestu spústupniť pre veľké záveje sa to podarilo až koncom mesiaca marca.

Dňa 9.5.1953 napadlo asi 50 cm snehu, ktorý spôsobil veľké škody najmä na ovocných stromoch. Stromy boli v plnom kvete, mnohé zamrzli, alebo boli pod ťarchou snehu dolámané. K značným škodám došlo i na strechách domov, ktoré sa prebárali pod vákou snehu.

V auguste 1966 sa vo večerných hodinách nad krajom prehnala silná búrka, ktorá spôsobila značné škody. Voda valiaca sa dolu dedinou zaplavila dolnú časť obce, niektoré domy, dostala sa i do obchodu a pohostinstva. Poodnášala drevo, drevené mosty a pieskom zahnala a zamyla lúky v dolnej časti obce. Značne boli poškodené i miestne komunikácie.

Nešťastia

Dňa 26. X. 1969 následkom dopravnej nehody na motocykli zahynul Alojz Kmeť. V menovanom naša obec stratila zakladajúceho člena, obetavého športovca a funkcionára TJ.

Dňa 8. 9. 1971 vozil náš občan Ján Poliak na traktori drevo. Pri jazde cestou cez Stráň došlo na traktore k poruche bízd. Traktor sa prevrátil na menovaného, ktorého usmrtil. Menovaný bol aktívnym funkcionárom ZPO a v obci robil kováčske a podkováčske práce.

Súhrnný záznam za roky 1971-1975

Po politickej konsolidácii v strane a spoločnosti sa v dňoch 26. a 27. XI. 1971 uskutočnili prvé všeobecné voľby do zastupiteľských zborov v podmienkach federatívneho štátno-právneho usporiadania. Priniesli jednoznačné víťazstvo kandidátov NF, boli výrazným prejavom dôvery voči politike KSČ, ktorá vyviedla našu spoločnosť z krízy k novej spoločenskej perspektíve. Na Slovensku sa na voľbách zúčastnilo 99,54% zapísaných voličov, pričom 99,91% z nich hlasovalo za kandidátov do Snemovne ľudu, 99,91% do Snemovne národov, 99,99% do SNR a 99,83% za kandidátov do NV.

Politický a verejný život

V našej obci bolo do volebných zoznamov zapísaných 603 voličov a pre kandidátov NF bolo odovzdaných 602 platných hlasovacích lístkov. Voľby sa uskutočnili v slávnostnom ovzduší. Vyhrával miestny rozhlas a žiacka dychová hudba z Vlčian. Spoločenské organizácie NF sa manifestačne zúčastnili volebného aktu a jednomyseľne odovzdali svoj hlas kandidátom NF.

V týchto voľbách boli zvolení nasledovní poslanci MNV: Karol Franc, Štefan Foltán, Štefan Franc, Štefan Kmeť, Rudolf Gregor, Rudolf Urban, František Underfranc, Ján Foltán, Ľudmila

Barlošová, Miroslav Baláž, Rudolf Kmeť, Ján Sluka, Paula Zjabová, Ľudevít Košovský, Vladislav Košovský, Stanislav Brida, František Kollár, Ján Franc, Štefánia Čmiková, Ľudevít Kollár, Antónia Frančová. Za poslanca ONV bol zvolený Ing. Jozef Tóžňovský, pracovník Okresnej poľnohospodárskej správy v Prievidzi. Za poslanca KNV bol zvolený Ľudevít Rusňak, pracovník ENO Zemianske Kostoľany. Na ustanovujúcom plenárnom zasadnutí boli zvolení funkcionári MNV.

Za predsedu MNV bol zvolený súdruh Karol Franc. Za tajomníka MNV bol zvolený súdruh Štefan Foldan. Bola zvolená 7-členná rada MNV v zložení: Karol Franc - preds. MNV, Štefan Foldan - tajomník MNV, Štefan Franc, Štefan Kmeť, Rudolf Gregor, Rudolf Urban, František Underfranc. Na tomto zasadnutí boli zvolení i predsedovia komisií:

Komisia finančná: Ján Foldan - predseda komisie
Ľudmila Barlošová - tajomníčka
Miroslav Baláž - člen
Rudolf Kmeť - člen
Ján Sluka - člen
Gustáv Krištofík - aktivista

Komisia pre ochranu verejného poriadku:
Karol Franc - preds. kom.
Ľudmila Barlošová - tajomníčka
Štefan Kmeť - člen
Rudolf Urban - člen
František Underfranc - člen
Paula Zjabová - člen
Rudolf Čmiko - aktivista

Komisia výstavby:

Ľudovít Kožovský	predseda kom.
Vladislav Kožovský	bájomník
Stanislav Brida	člen
František Kollár	člen
Ján Franc	člen
Július Škarba	aktivista

Komisia sociálneho zabezpečenia:

Štefánia Čmiková	predseda
Ľudmila Barlošová	bájomník
Štefan Franc	člen
Ľudovít Kollár	člen
Antónia Francová	člen
Ján Kmeť	aktivista

V roku 1972 si občania žijúci na osadách zvolili 5 členný občiansky výbor (OV) na čele s Františkom Underfrancom - členom rady MNV.

Po výročnej členskej schôdzi DO KSS, ktorá sa konala 25.2.1973 funkciu predsedu DO KSS prevzal súdruh Ján Foldan - požiarnik z povolania. Do výročnej členskej schôdze funkciu predsedu DO KSS vykonával súdruh Miroslav Baláž.

Dňa 1.7.1973 došlo k výmene funkcionárov MNV. Súdruh Karol Franc, ktorý vykonával funkciu predsedu MNV bol poverený funkciou náčelníka Okresnej inšpekcie požiarnej ochrany v Prievidzi. Súdružka Ľudmila Barlošová - účtovníčka MNV odišla pracovať na jednotné poľnícke družstvo (JRD) - Žarnovšany. Do funkcie pred. MNV nastúpil súdruh Ján Foldan - vedúci predseda DO KSS, a za účtovníčku MNV Marta Kmeťová. Funkciou predsedu DO KSS bol poverený Vladislav Kožovský.

Odchod súdruha Karola Franca s MNV plniť náročnú úlohu nebol náhodný. Vyplývalo to z jeho politických a organizátorských schopností, ktoré sa prejavili najmä v rozvoji našej obce. Vďaka za obdobie, kedy bol zvolený vo funkcii predsedu MNV sa dosiahlo takých výsledkov ako nikdy predtým. Či to bolo už v oblasti kultúrnej, politicko-výchovnej, hospodárskej, výstavby obce, socializácie obce, sociálistickej súťaže a pod.

Keďže meno súdruha Karola Franca je úzko späté s rozvojom našej obce uvádzam jeho životopis.

Narodil sa 13.XI.1934 v Radobici, kde vychodil 5 tried ľudovej školy. Meštiansku školu navštevoval v obci Ostany. Po ukončení učňovského pomeru u Okresného stavebného podniku v Partizánskom navštevoval Závodnú odbornú učňovskú školu v Prievidzi. Od roku 1953 až do nástupu základnej vojenskej služby pracoval u Slavoindustrie národný podnik Nováky. V tomto období bol prijatý za kandidáta KSS v DO KSS Radobica. Počas vojenskej služby bol prijatý za člena KSS. Po skončení vojenskej služby určitý čas pracoval u pôvodného zamestnávateľa. V roku 1961 nastúpil do ZDA v Partizánskom, ako údržbár na investičné oddelenie, kde pracoval až do 11.7.1964 kedy bol zvolený za predsedu MNV v Radobici. V roku 1969 zastával funkciu predsedu ZO KSS u Slavoindustrie - stredisko Partizánske, v roku 1960 predsedu ZV ROH. V roku 1961 bol predsedom DO KSS v Radobici. Od tejto doby je členom

výboru DO KSS. Je poslancom MNV, predsedom KOVP.

Súdruha Karola Franca si všetci naši občania vážia za jeho priateľský vzťah k ľuďom, osobný príklad a výsledkom, ktoré sa v našej obci pod jeho vedením dosiahli.

I keď odišiel pracovať mimo obce žije medzi svojimi občanmi a svojimi podnetnými návrhmi, pripomienkami a radami pomáha ďalšiemu rozvoju našej obce.

Za dosiahnuté výsledky je nutné poďakovať i vedúcemu poslancovi ONV, nášmu bývalému občanovi súdruhovi Ing. Jánovi Urbanovi, ktorý nám bol v budovaní obce veľmi nápomocný. Verejné oslavy a zhromaždenia občanov boli pojaté pri príležitosti významných výročí a to: Februárového víťazstva, založenia KSČ, 1. a 9. mája, SNP, VOSR, osláv dňa matiek a pod. Okrem toho sa konali verejné schôdze občanov na ktorých boli oboznamovaní o plnení volebného programu NF ako i hlavných úlohách DO KSS a o úlohách súvisiacich s problémami obce. Na zhromaždeniach sa pravidelne zúčastňovali zástupcovia vyšších stranických a hospodárskych orgánov a poslanci vyšších kupníc.

Činnosť spoločenských organizácií v uvedenom období možno hodnotiť veľmi kladne. Svoje prijaté soc. záväzky na počesť významných výročí si všetky čestne splnili. Ale nezaostali ani v politicko-organizačnej a kultúrno-výchovnej činnosti. Základná organizácia Zväzarmu v roku 1972 obdržala čestné uznanie od Ústredného výboru Zväzarmu SSR za dobré výsledky

pri organizovaní brannej výchovy. Kladne možno hodnotiť i DO SZM, SZŽ, ZPO, ČSČK, TJ, ZČSP a dozorný výbor. V roku 1973 a 1974 sa náš ZDOZ umiestnil na druhom mieste v okresnej súťaži.

Volebný program na roky 1971-1975 orientoval svoje úsilia a aktivitu občanov a spoločenských organizácií na najdôležitejšie a najvýznamnejšie oblasti, k ich účasti na ideovo-politickej, politicko-organizátorskej a kultúrno-výchovnej práci, na zabezpečovaní vybavenosti obce a zlepšovaní životného prostredia.

Výsledky bohatej práce našich občanov a spoločenských organizácií sa v tomto období prejavili najmä v prekročení prijatých celoobecných socialistických záväzkov, prijatých na počesť významných výročí. Zvýšila sa účasť spoločenských organizácií a občanov pri plnení úloh výstavby a uspokojovania potrieb občanov ako ich rozvíjanie masovo-politickej práce.
Zvýšila sa aktivita poslancov a prehĺbila i spolupráca s občanmi v pridelených volebných obvodoch. MNV v spolupráci s DO KSS, MV NF, všetkými spoločenskými organizáciami, školami a občanmi obce sa každoročne zapájal do socialistickej súťaže miest a obcí okresu Komárno na základe celoštátnych a vlastných kritérií organizoval ONV.

Naša obec sa v socialistickej súťaži v roku 1974 umiestnila na 1. mieste.

Prehľad o plnení prijatých socialistických záväzkov za hodnotené obdobie:

Rok:	Prijatých záväzkov:	Počet hodín:	Hodnota diela:
1972	562 skutočností	15. 454 24. 071	366 607,- Kčs 661 887,- Kčs
1973	465 skutočností	26. 549 47. 393	890. 659,- Kčs 939 116,- Kčs
1974	469 skutočností	25. 560 26. 861	1. 349 740,- Kčs 1. 463 510,- Kčs
1975	472 skutočností	28 235 30 054	1. 200 021,- Kčs 1. 521 639,- Kčs

V roku 1972 žiaci ZDŠ nazbierali 120 kg šípok a 20 t železného šrotu.

V roku 1974 to bolo 35 q železného šrotu, 17 q skla a 11 q papiera

Oslavy 650. výročia vzniku obce

V dňoch 26. a 27 októbra 1974 sa v našej obci uskutočnila milá slávnosť. V týchto dňoch sme si pripomenuli 650. výročie vzniku našej obce. Bola to akcia ktorá mala ohlas i za hranicami našej obce. Pri príležitosti osláv bola vydaná séria farebných odznakov Radobice, ako i brožúra ktorá dávala stručný obraz o minulosti a dnešku Radobice.

Do slávnostne obliečenej obce sa zišli delegácie ŠKNV, OKV KSS, OV KSS, ONV, okolitých obcí ako i naši podnikov, ktorí sa podielali na rozvoji obce, ale v obci pôsobia. Bolo to srdečné stretnutie priateľov sa v priateľskom ovzduší. Na slávnostnom zasadnutí predseda DO KSS súdruh Vladislav Kožovský vo svojom vystúpení hovoril o dejinách, ale i súčasnosti našej

obce. O jej rozvoji a činnosti orgánov, spoločenských organizácií a občanov a o výsledkoch, ktoré obec dosiahla. Súdruh Ing. Dezider Sedlár zástupca OV KSS vo svojom príhovore vyzdvihol činnosť občanov Radobice v porovnaní s ostatnými obcami okresu.

Oslavy boli spestrené programom zabezpečeným OV SZM v Prievidzi, a DK SZM v Radobici. Na miestnom športovom ihrisku si naši futbalisti zmerali sily s účastníkom II. futbalovej ligy Baníkom Prievidza. Prehrali len tesne 3:4. Kto našu obec vtedy navštívil pri odchode od nás vyslovil najväčšiu spokojnosť a uznanie nám i závidel výsledky, ktoré sa u nás dosiahli. Pri organizovaní týchto akcie si svoje úlohy veľmi dobre splnili všetky spoločenské organizácie.

Popis obce

V výstavba rodinných domkov najmä na cintorínskej ulici pokračovala v plnom prúde. V druhom polroku 1972 OKV v Prievidzi začal v plnom rozsahu uplatňovať zásady dlhodobej koncepcie ošetrenia našich miest a dedín.
Vzhľadom k tomu, že naša obec bola zaradená do 4. skupiny obcí okresu. V týchto obciach je individuálna bytová výstavba podporená a finančne i poradensky iba u občanov, ktorí pracujú v poľnohospodárstve, prevažne u lesov, učiteľom a pracovníkom pracujúcim v službách v samostatnej obci. Toto nariadenie do značnej

miery pozastavilo ďalší vývoj na úseku individuálnej bytovej výstavby. Ostatní občania, ktorí majú záujem o výstavbu rodinného domu môžu o ňu požiadať v niektorej strediskovej obci. Pre našich občanov je to stredisková obec Osľany.
V roku 1971-1974 MNV pripravil pre stavebníkov a odpredal 13 stavebných pozemkov, v roku 1975 ani jeden. V roku 1975 sa uskutočnilo prečíslovanie domov. V roku 1972 bola zahájená výstavba domu smútku na miestnom cintoríne. Táto akcia nebola ani zahrnutá vo volebnom programe. V tomto roku bola k požiarnej zbrojnici pristavba skladu a pohonných hmôt. Hodnota tejto akcie predstavuje 50.000,- Kčs. Na tejto akcii sa veľkou mierou podielali členovia ZPO. Ich zásluhou táto akcia začala v krátkej dobe slúžiť svojmu účelu. Na osade Cerová bola v budove školy zriadená telefónna stanica.

V roku 1973 bol odovzdaný do užívania dom smútku. Jeho hodnota predstavuje 182.000,- 8.8.1973 bolo započaté s výstavbou akcie ktorej sa dožadovali najmä mladí rodičia a to materskej školy. Vďaka uvedomelému prístupu spoločenských organizácií a občanov k tejto akcii bolo ešte v tomto roku na nej prestavané 90.000,- Kčs. V roku 1974 na úprave miestnych rigolov bola vytvorená hodnota 39.800,- Kčs. V dolnej časti obce bol vybudovaný chodník s odvodňovacou kanalizáciou v hodnote diela 228.000,- Kčs. V tomto roku boli upravené priestory ZDŠ v obci a na Cerovej v hodnote diela 21.200,- Kčs, vysadené okrasné záhony

a ruže v hodnote diela 9.600,- Kčs, postavené tri autobusové čakárne v hodnote 48.000,-

17. XI. 1975 bola odovzdaná do užívania materská škola s kapacitou 30 deti. Finančné náklady na jej výstavbu činili 716 853,- Kčs a hodnota diela predstavuje 1 391 000,- Kčs. Táto akcia bola odovzdaná v predstihu, nakoľko jej ukončenie a odovzdanie bolo plánované na 1.9.1976. V tomto roku bola na osade Cerová adaptovaná budova rodinného domu Rudolfa Bridu pre zlepšenie obchodných priestorov s nákladom 250.000,- Kčs.

Všetky tieto akcie boli vybudované pod vedením DO KSS za účinnej pomoci funkcionárov, poslancov MNV, členov spoločenských organizácií ako i samotných občanov.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov v našej obci i napriek jej stále sa zlepšujúcej vybavenosti klesá. Spôsobuje to jednak obmedzená možnosť výstavby rodinných domov ako i možnosť rýchleho pridelenia bytu v mieste, alebo v blízkosti zamestnania.

V roku 1972 žilo v našej obci 921 obyvateľov. Z toho počtu boli dvaja súkromne hospodáriaci roľníci, 47 družstevníkov, drvivá väčšina robotníkov a niekoľko pracujúcej inteligencie. Detí do 14 rokov bolo 280 a občanov nad 60 rokov bolo 160. Najstarším občanom bol Ondrej Čmiko.

Ku koncu roku 1975 žilo v našej obci

873 obyvateľov, z toho 450 bolo v pracovnom pomere, dôchodcov bolo 234 a 183 dôchodcov. Priemerný mesačný zárobok v tomto období činil 2.000,- Kčs a najnižší dôchodok 550,- Kčs.

Prehľad

o počte obyvateľov za vybrané roky:

rok	narodení	zomrelí	prisťahov.	odsťahov.
1971	17	9	13	43
1972	20	7	30	24
1973	16	8	12	33
1974	12	9	14	47
1975	11	11	11	32

Odchodom obyvateľov z osád a lacov do nových rodinných domov v obci, ale i vysťahovanie z obce spôsobili, že na osadách ostali neobývané usadlosti. Tieto vo veľkej miere začali javiť záujem ľudia žijúci v mestách. Odkupovali usadlosti a tieto používajú na rekreačné účely.

V roku 1972 podpísalo prihlášku do JRD z posledných 21 súkromne hospodáriacich roľníkov 14. Pôda 5 roľníkov bola do JRD združená podľa vládneho nariadenia č. 50/1975 Zb. Na osadách ostali 2 súkromne hospodáriaci roľníci a to Valent Valentej a Štefan Tomáš.

Hospodárske pomery

V roku 1972 bolo v našej obci 209,88 ha ornej pôdy
90,88 ha lúk
234,75 ha pasienkov
28,09 ha záhrad

Od 1. 10. 1972 spoločné JRD Žarnov ošetruje 124 ha ornej pôdy

1,87 ha záhrad
67,15 ha lúk
224,60 ha pasienkov

Ku koncu roku 1972 bol v našej obci nasledovný stav hospodárskych zvierat:
100 ks hovädzieho dobytka - z toho 64 kráv, 11 koní, 173 ošípaných, 31 oviec, 13 moriek, 101 kačíc, 47 husí a 1559 sliepok.

Obchodná sieť v našej obci pozostávala z predajne zmiešaného tovaru, mäsa a zeleniny a pohostinstva, a na osade Cerová z jednej predajne so zmiešaným tovarom. Zasobovanie tovarom jednotlivých predajní bolo dobré, až na niektoré druhy džemov a tovarov dovážaných; jižné ovocie, kakao a pod. Pravidelnými kontrolami, ktoré uskutočňovali členovia dozorného výboru Jednoty a predstavenstva Jednoty v Prievidzi neboli zistené väčšie nedostatky, až na pohostinstvo, kde bolo v roku 1972 zistené manko vo výške 27.000,- Kčs. V rámci združených prostriedkov dozorný výbor pre svojich členov zakúpil stroj na uzatváranie mäsových konzerv a 1 ks magnetofón s príslušenstvom. Upravil priestory a doplnil bezpečnostné zariadenie pred obchodnými prevádzkami.

Socialne pomery

Životná úroveň našich občanov za uvedené obdobie naďalej narastala. Svedčí o tom tá skutočnosť, že plán maloobchodného obratu v miestnych predajniach bol vysoko prekročený.

Dňa 17. XI. 1975 bola otvorená prevádzka MŠ v Radobici, ktorú začalo navštevovať 28 detí, z toho 3 deti cigánskeho pôvodu. 10. detí bolo zaradených do prípravného oddelenia. Prvou riaditeľkou MŠ bola súdr. Mária Nečeyová (z Oslian). V tejto funkcií zotrváva i naďalej.

Zo strany MNV bola venovaná náležitá pozornosť starostlivosti o občanov, najmä dôchodcov, starcov a invalidov. Výška vyplácaných dôchodkov sa pohybovala od 550 - 1274,- Kčs. V roku 1975 bolo občanom vyplatené v 22 prípadoch spolu 15.000,- jednorázových finančných výpomoci. Občania cigánskeho pôvodu žijúci v našej obci sa plne zapájajú do života obce a spoločnosti až na pár jednotlivcov, ktorú po požití väčšieho množstva alkoholu vzbudzujú verejné pohoršenie. V roku 1972 komisia pre ochranu verejného poriadku riešila 16 priestupkov, ktorých sa občania dopustili najmä vo verejnom pohoršení a nedobrých medzilúdských vzťahoch. V ďalších rokoch priestupkovosť klesala.

Školstvo a kultúra

V školských rokoch 1971-1975 boli v Radobici 2 ZDŠ. V obci pre ročníky 1-9. a na osade Cerová pre ročníky 1-5. Počet žiakov v obci sa pohyboval okolo 130 na osadách okolo 10. Počet učiteľov v obci bol 8 na osadách 1.

Zoznam riaditeľov školy v obci za roky 1971-1975

1971 - 1974 František Ďuriš
1974 - 1975 Ján Hlas

Zoznam učiteľov na osade Cerová za roky 1971/75

1971-1973 Pavel Žikla

1973-1975 Jozefína Bošjaková

Činnosť pionierskej organizácie bola riadená skupinovým vedúcim, ktorým bol niektorý z učiteľov, neskôr plnoplateným pracovníkom. V roku 1975 bola uzatvorená družba miestnej ZDŠ so ZDŠ Rohla v okrese Šumperk.

Na škole v obci pracoval divadelný krúžok, strelecký krúžok, požiarny krúžok, krúžok šikovných rúk a zdravotný krúžok.

Pre kultúrne vyžitie občanov a členov spoločenských organizácií slúžil KD a KM ako i priestory bývalých obchodných prevádzok. Materialne vybavenie KD bolo dobré. Mohli sa tu uskutočňovať všetky kultúrne akcie včetne premietania filmov. V DO SLM pracoval divadelný krúžok, ktorí sa občanom s úspechom predstavoval divadelnými hrami. Tak isto dobre pracoval rozhlasový krúžok, ktorý prostredníctvom miestneho rozhlasu vysielal relácie.

Jednotlivé spoločenské organizácie orientovali svoje úsilie v prednáškovej činnosti na aktuálne témy v jednotlivých obdobiach a na témy obsiahnuté v jednotnom pláne kultúrno-výchovnej činnosti. Uskutočňovali sa rôzne kurzy ako napr: kurz varenia, šitia a strikov a pod.

V kultúrno-osvetovej činnosti sa napr. v roku 1972 uskutočnilo 12 prednášok, 7 výstav, 7 besied, 5 slávnostných akadémií, 1 vlastné divadelné predstavenie, 2 vystúpenia hosťovacích súborov, 35 rozhlasových relácií a 4 akcie ZPOZu.

V roku 1973 to bolo 9 prednášok, 4 výstavy, 12 besied zo štátno-občianskej oblasti, 8 besied s inou tématikou, 2 spomienkové večery, 5 slávnostných akadémií, 4 divadelné vystúpenia kostolných súborov, 7 akcií ZPOZu a 58 pochodových relácií.

V roku 1974 miestni učitelia nacvičili 1 divadelnú hru. Vzhľadom k tomu, že premietanie filmov začalo byť nerentabilné od 1. 11. 1975 so súhlasom R-MNV sa premietanie filmov konalo 1 krát za 2 týždne.

V roku 1975 sa uskutočnilo 17 oslav z príležitosti významných štátnych a politických výročí, 11 prednášok, 5 besied, 2 výstavy, 3 tematické večery, 1 vlastné divadelné vystúpenie a 4 vystúpenia kostolných súborov, 6 slávnostných akadémií a 11 akcií ZPOZu. Miestna ľudová knižnica pod vedením Anny Slúkovej sa v roku 1972 zapojila do súťaže v budovaní vzornej ľudovej knižnice a v tomto roku získala i čestné uznanie Rady ONV v Prievidzi. V roku 1973 získala čestné uznanie Rady KNV v Banskej Bystrici. V roku 1975 mala miestna ľudová knižnica 224 čitateľov.

Šport

Vybudovaním vlastného športového ihriska vzrástla i úroveň hry produkovanej futbalovým mužstvom. A tak roky 1972-1975 možno hodnotiť v Radobici za najúspešnejšie v doterajšej histórii. Dokazom toho je tá skutočnosť, že futbalové mužstvo si udržovalo postavenie v hornej časti tabuľky 4. triedy a zároveň bolo kandidátom i na postup do vyššej súťaže. I návštevy divákov na jednotlivých futbalových stretnutiach boli dobré.

V tomto období sa v našej obci začal hrať dievčenský futbal. Dievčence nenašli premožiteľa na okolí a dosahovali dobrých výsledkov. Stali sa víťazmi rôznych turnajov poriadaných OV SZM v Prievidzi.

Stolnotenisové družstvo si úspešne počínalo v II. triede majstrovstiev okresu a túto súťaž v roku 1972 a 1975 vyhralo.

Od roku 1973 sa na miestnej športovej streľnici každoročne koná strelecká súťaž o "Putovný pohár predsedu MNV". Táto súťaž sa uskutočňuje z malorážky a má okresný charakter.

V roku 1973 bol založený turisticky oddiel. Jeho predsedom je Ivan Franc. Tento oddiel poriada každoročne na počesť vypálenia partizánskej obce Kľak v okrese Žiar n/Hronom nemeckými fašistami prechod pohorím Vtáčnik z Radobice do Kľaku. Tento pochod je spojený s kladením venca k pamätníku obetiam a účasťou na pietnom akte.

Dňa 8.7.1973 sa uskutočnilo už tradičné stretnutie mládeže našej obce s mládežou Župkova. Hrať sa i dievčenský futbal, v ktorom naše dievčence zvíťazili 6:0. Stretnutie sa v mesiaci august tohto roku opakovalo v Župkove. Od tej doby sa však v stretnutiach nepokračuje.

V uvedenom období možno veľmi kladne hodnotiť spolupráce spoločenských organizácií najmä TJ, SZM a Zväzarmu, ktorí v zimných a letných mesiacoch uskutočnili so žiakmi ZDŠ, členmi svojích spoločenských organizácií, ale i ostatnou mládežou a občanmi rôzne športovo-branné akcie. Boli to Sokolovské a Dukelské preteky brannej zdatnosti, súťaže v streľbe, kvízy, zájazdy, turistické pochody, a akcie organizované okresnými výbormi.

Súhrnný záznam za roky 1976-1980.

Obdobie rokov 1976-1980 sa v našej obci nieslo v znamení významných výročí a politických udalostí v našej vlasti. Bolo to najmä XV. zjazd KSČ a voľby do zastupiteľských orgánov.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov v našej obci stále kolísal. Podľa sčítania ľudu, ktoré sa v našej vlasti uskutočnilo k 1. XI. 1980 žilo v našej obci 722 obyvateľov. Z toho počtu bolo detí do 15 rokov 148, dôchodcov 152 a občanov nad 75 rokov 41.
V roku 1976 zomrel najstarší občan obce Ondrej Čmiko, ktorý sa dožil 97 rokov.
64 občanov bolo členmi JRD, 237 robotníkov a 34 občanov bolo zamestnaných v školstve, kultúre a nevýrobnej činnosti.
Prehľad o stave obyvateľstva za uvedené roky:

rok:	narodení:	zomrelí:	prisťahovaní:	odsťahovaní:
1976	12	7	12	54
1977	16	9	18	28
1978	18	8	9	44
1979	19	14	14	21
1980	11	11	11	38

Popis obce

Volebný program pre roky 1976-1980 vychádzal s dosiahnutého stupňa spoločensko-

ekonomického rozvoja obce. Bol zameraný na kvalitatívne riešenie nových úloh potrebných k rozvoju obce, výchove socialistického človeka k upevňovaniu medziľudských vzťahov a morálnej jednoty. Boli tu zaradené akcie potrebné na zabezpečenie hmotných a kultúrnych potrieb človeka a občanov, nevyžadujúce veľké finančné náklady a na ich realizáciu sa podielali samotní občania. Obec sa každoročne zapájala do socialistickej súťaže.

V roku 1976 občania a spoločenské organizácie NF prijali celkom 170 socialistických záväzkov s odpracovaním 24.810 brigádnických hodín a vytvorením diela za 876 603,- Kčs. Tento socialistický záväzok nebol splnený, nakoľko neboli zaradené akcie "Z", ktoré MNV žiadal mimo volebný program. Tieto však do socialistického záväzku boli pojaté. Celková vytvorená hodnota v tomto roku bola 336 819,- Kčs. Bolo to na akciach v rámci skrášľovania a zveľadovania obce.

V roku 1977 prijali občania a spoločenské organizácie 176 socialistických záväzkov s odpracovaním 7 850 brigádnických hodín a vytvorením hodnoty diela za 570.000,- Kčs. Bolo to na nasledovných akciách:

- oprava mostu na osade Cerová s hodnotou diela 4.800,- Kčs
- údržba miestnych komunikácií na osadách Košovských, Štiefleje, Banské, Cerová, Hvojnikeje, a Glendeje s vytvorením hodnoty diela za 54.000,- Kčs.
- úprava nádvoria MŠ s vytvorením hodnoty za 90.000,-

Zvyšujúca časť hodnoty diela bola vytvorená výsadbou zelene, úpravou okolia rodinných domov, verejných priestranstiev, cintorína a zveľaďovaním obce.

V roku 1978 bolo prijatých 167 socialistických záväzkou s hodnotou diela 481.400,- Kčs. Uskutočnila sa úprava chodníka tvrdoliatým asfaltom v dolnej časti obce, priestorov pred MNV a obchodnými prevádzkami v hodnote diela 114.000,- Kčs. V dôsledku opadávania omietky stropov na MŠ bola uskutočnená údržba v hodnote diela 22.000,- Plnenie socialistických záväzkov bolo zamerané i na údržbu bytového foudu, zber liečivých rastlín, odpadových surovín a pomoci miestnemu JRD pri nárazových poľnohospodárskych prácach.

V roku 1979 bolo od občanov a spoločenských organizácií prijatých 155 socialistických záväzkov s odpracovaním 10.360 brigádnických hodín a vytvorením hodnoty diela za 960.550,- Kčs. V investičnej časti sa uskutočnila údržba školskej ulice a to spevnenie povrchu asfaltovým kobercom v hodnote diela 200.000,- Kčs. Do tohto záväzku mala byť pojatá i akcia úprava miestneho cintorína, jeho oplotenie, osvetlenie a výstavba chodníka v hodnote 523.000,- Kčs. Na túto akciu neboli ONV v Prievidzi uvolnené finančné prostriedky, na základe čoho nebol celoobecný socialistický záväzok splnený. V roku 1980 bolo prijatých 160 soc. záväzkov s odpracovaním 6.340 brigádnických hodín a vytvorením diela za 261 000,-. Bolo to na akciách:
- údržba mostu na osade Cerová s hodnotou diela 20.000,-
- oprava požiarnej zbrojnice na osade Cerová s hodnotou diela 20.000,- Kčs.

- vybudovanie autobusovej otočky v hornej časti obce s hodnotou diela 46.000,- Kčs.

V 1. štvrťroku 1980 bola ukončená rekonštrukcia vodovodnej siete v hornej časti obce. Akciou bolo započaté v roku 1979. Hodnota diela predstavuje 250.000,- Kčs.

Uvedení zajisy sú pravdivé. Vychádzajú zo správy o plnení volebného programu MV NF za roky 1976-1980.

Pre účely individuálnej bytovej výstavby bolo v rokoch 1976-1980 vydaných 17 stavebných povolení a 8 povolení na prestavbu podlinných domov.

Ku koncu roku 1980 bolo v našej obci 253 domov, z toho 196 v súkromnom vlastníctve. Z tohoto počtu bolo 24 neobývaných. V týchto domoch bolo 257 bytov. Domy najmä na osadách slúžia väčšou časťou boli odkupované pre rekreačné účely.

Na základe uznesenia Rady Stredoslovenského krajského výboru v Banskej Bystrici zaradilo ONV v Brezovej našu obec do 2. kategórie rekreačných obcí, k čomu bol vydaný MNV i vlastný štatút.

Politický a verejný život

V dňoch 22.-23.10.1976 sa uskutočnili voľby do poslaneckých zborov všetkých stupňov. Celoštátne za kandidátov do Snemovne ľudu i Snemovne národov FZ hlasovalo 99,98%, do KNV 99,98%, do ONV 99,96% a do MsNV a MNV 99,96% zúčastnených voličov.

V našej obci bolo do voličských zoznamov zapísaných 560 voličov. 558 odovzdalo svoj hlas pre kandidátov NF. Bolo zvolených 21 poslancov MNV a to: Ján Kmeť, Anton Franc, Jozef Franc, Ján Franc, Ján Foltan, Štefan Foltan, Anna Kmeťová, František Kollár, Stanislav Brida, Karol Franc, Ľudmila Bartošová, Štefan Kmeť, Pavla Zjabová, Mária Košovská, Eva Kollárová, Štefan Sluka, Vladislav Košovský, Ingrid Cibuľová, Rudolf Kmeť, Ľudevít Kollár a Štefan Franc.
Za poslanca ONV bol zvolený súdr. Ing. Tížňovský Jozef. Za poslanca KNV bol zvolený súdr. Rusňák Ľudevít. Ustanovujúce plenárne zasadnutie zvolilo 7 člennú R-MNV, jej členmi sa stali:

Ján Kmeť - preds. MNV
Anton Franc - taj. MNV
Ján Foltan - člen
Štefan Foltan - člen
Jozef Franc - člen
Anna Kmeťová - členka
Ján Franc - člen

Boli zvolené 4 komisie pléna MNV a to:
komisia finančná:

Pavla Zjabová - preds. komisie
Marta Košovská - tajom. komisie
Rudolf Kmeť - člen
Eva Kollárová - členka
Štefan Sluka - člen
Gabriela Kollárová - člen - aktivista

komisia sociálneho zabezpečenia:

Mária Košovská - preds. komisie
Marta Košovská - tajom. komisie

Ingrid Cibulová - členka
Ján Foltán - člen
Štefan Franc - člen
Ladislav Kollár - člen

Komisia pre ochranu verejného poriadku:
Karol Franc - pred. komisie
Ľudmila Barlošová - zájom. komisie
Štefan Kmeť - člen
Pavol Kollár - člen
Július Škarba - člen
Rudolf Čmiko - aktivista

Komisia výstavby:
František Kollár - preds. komisie
Stanislav Brida - zájom. komisie
Ján Franc - člen
Ľudovít Košovský - člen
ing. Anton Kollár - aktivista

Radou MNV boli schválené nasledovné komisie a aktivity:
komisia pre brannú výchovu:
Vladislav Košovský - predseda kom.
Anton Franc - zájom. komisie
Štefan Kmeť - člen
Vojtech Volf - člen
Felix Čmiko - člen
Ján Hlas - člen

Zbor pre občianske záležitosti:
Mária Košovská - preds.
Marta Košovská - zájom.
Mária Kmeťová - členka
Anna Šlúková - členka

Emília Hlúková - členka
Terézia Urbanová - členka
Anton Franc - člen
Ján Kmeť - člen
Vladislav Košovský - člen

Protialkoholický zbor:
Štefan Franc ml. - preds.
Pavla Žiaková - členka
Štefan Hlúka - člen
Ľudevít Kollár - člen
Rudolf Kmeť - člen

Občania z osád si zvolili 7 členný občiansky výbor na čele s predsedom Františkom Unterfrancom.

Od vzniku M N V, až do volieb v roku 1976 bol na M N V okrem zjadenca a účtovnej pracovníčky i jeden uvoľnený funkcionár, ľeda plnoplatený a druhý uväzkový. V prvých rokoch to bol tajomník M N V, neskôr predseda.
Po voľbách však vzhľadom na malý počet občanov žijúcich v našej obci došlo k zrušeniu plnoplatného funkcionára. Obaja funkcionári, predseda i tajomník sú úväzkoví a záležitosti týkajúce sa plnenia ich úloh zabezpečujú po pracovnom čase alebo v čase svojho voľna.
Činnosť jednotlivých komisií za uvedené obdobie možno hodnotiť kladne. Počas hodnoteného obdobia došlo k výmene predsedov a členov niektorých komisií či už z titulu úmrtia, odsťahovania, alebo iných dôvodov. Stalo sa prípady, keď činnosť komisie bola predmetom jednania R - M N V,

alebo výboru DO KSS, za účelom zjednania nápravy a zapojenia do práce všetkých členov komisie.

Činnosť poslancov sa prejavila hlavne v priamom styku s občanmi vo svojich pridelených obvodoch, napĺňaním ich pripomienok a návrhov, pozývaním na brigády a verejné zhromaždenia, ale i získavaním socialistických záväzkov.
Pravidelne 1 krát štvrťročne sa konali verejné schôdze občanov za účasti zástupcov vyšších stranických a štátnych orgánov. Na týchto schôdzach boli občania informovaní o plnení hlavných úloh DO KSS, plnení volebného programu MNV NF a ďalších závažných úlohách týkajúcich sa života obce a spoločnosti.
Plenárne zasadnutia MNV sa konali 6 krát za rok. Tiež boli verejné za účasti občanov.

V hodnotenom období došlo k výmene predsedu DO KSS.
V roku 1977 bol z funkcie predsedu DO KSS uvoľnený súdr. Vladislav Košovský a funkciu predsedu DO KSS prevzal súdr. Ján Folkan. V roku 1980 funkciu predsedu DO KSS prevzal súdr. Marian Lapin.

Zo spoločenských organizácií NF najlepších výsledkov dosahovala organizácia JZ MV, JZD a Zväzarm. Ostatné spoločenské organizácie sa snažili plniť svoje poslanie a plniť úlohy dlá plánov práce a jednotného plánu kultúrno-výchovnej činnosti. Nespokojnosť bola vyjadre-

ná so slabou činnosťou CSČK.

Spoločenské organizácie NF v hodnotenom období pri národných prácach odpracovali na miestnom JRD 5.500 brigádnických hodín a vytvorili hodnotu diela za 107.000,- Kčs.

Obec ako v minulom období aj v rokoch 1976-1980 sa zapájala do socialistickej súťaže organizovanej v rámci okresu, kde niektoré zaznamenaných a dosiahnutých významnejších úspechov, a to najmä v oblasti investičnej časti plnenia volebného programu.

Obnovenie činnosti SZZ

V roku 1977 pod vedením Boleslava Valenteja po rokoch stagnácie začala svoju činnosť obnovovať organizácia SZZ. Počet členov tejto organizácie bol v roku 1977 35. Do roku 1980 sa rozšíril na 42. Hlavným poslaním tejto organizácie je zabezpečovať pri svojich členov, ale i ostatných záujemcov ovocné stromy, okrasné dreviny, umelé hnojivá, semená, náradie, ale i formou prednášok a výstav prispieť k rozširovaniu vedomostí svojich členov; viesť ich k účasti na dianí v obci. Organizácia SZZ si vzala patronát nad miestnou MŠ.

Hospodárske pomery.

V roku 1977 sa vedali pôdy v prospech JRD posledné dvoja súkromné hospodáriaci roľníci. Ku koncu roku 1980 členovia JRD a ostatní občania boli chovateľmi 1174 ks hydiny, z toho 1049 sliepok, 14 hus, 39 ks kačíc, 18 ks oviec

2 ks koní, 114 ks ošípaných, 46 ks hovädzieho dobytka a toho 23 kráv.

Obchodná sieť v našej obci sa oproti predchádzajúcim rokom nezmenila. Zásobovanie tovarmi bolo dobré, až na tovar, ktorého nedostatok má pretrvávajúci rad a tovar, ktorého spotreba narastá v sezónach. Je to najmä ovoc, sirupy, koreniny. Vzhľadom na sviatočné časy gazdinkám pred sviatkami Jednota-SD zabezpečuje dovoz polotovarov a cukrárenských výrobkov.

Nespokojnosť občanov v chladnejšom období sa čoraz viac prejavovala v zásobovaní palivom. Nespokojnosť bola vzrušená najmä na uhoľné sklady v Nováčkoch, ktoré zásobovanie obyvateľov riešili veľmi nevhodne. Dodávky uhlia museli byť viackrát urgované. Ďalej občania poukazovali na rozdielne prídely palív v porovnaní s inými obcami.

Ďalšou kritizovanou oblasťou bolo zdravotníctvo, a to z dôvodov, že bola zrušená ambulancia prvej pomoci v Oslanoch a tiež bola preložená do Nováčk. Vzhľadom na nedostatočnú a často pokazenú telefónnu sieť lekárska pohotovostná služba v Nováčkoch častokrát nesplnila očakávanie.

Už niekoľko rokov v našej obci prebieha problém miestneho smetiska. Síce k tomuto účelu bolo vybraté miesto, občania ho v plnej miere nevyužívajú a pevným domovým odpadom znečisťujú okolie obce.

Sociálne pomery

Životná úroveň našich občanov neustále stúpa. Podľa sčítania ľudu, domov a bytov k 1.1.1980 bol v 184 domoch zavedený vodovod. 168 rodín bolo napojených na verejnú vodovodnú sieť. 40 domácností malo splachovacie WC, 115 kúpeľňu, v 46 domoch bolo zainštalované ústredné kúrenie. 158 domácností vlastnilo chladničku, 160 práčku, z toho 17 automatickú. Televízor bol v 159 domácnostiach, z toho 3 s farebnou obrazovkou. V našej obci boli 3 telefónne účastnícke stanice. Občania vlastnili 28 osobných automobilov a 28 motocyklov.

Veľká pozornosť zo strany MNV a komisie sociálneho zabezpečenia bola venovaná občanom dôchodcom, starcom, invalidom a deťom z rozkáraných rodín.

Prehľad o počte občanov, ktorým bola poskytnutá jednorázová finančná výpomoc:

Rok:	počet občanov:	Kčs:
1976	1	1.500,-
1977	22	15.000,-
1978	31	18.300,-
1979	37	20.000,-
1980	36	18.000,-

I keď počet priestupkov za obdobie rokov 1976-1980 klesol oproti predchádzajúcemu obdobiu o 25 priestupkov v tejto oblasti nemôžeme byť spokojní. Veď napríklad v roku 1977 KOVP riešila 6 priestupkov. V 1 prípade napomenutím a v 5 pokutovými rozkazmi.

Významnú úlohu v predchádzaní a odhaľovaní kriminálnej činnosti zohrala i ja-

nolka pomocnej stráže Verejnej bezpečnosti (PS-VB), vedená súdruhom Jozefom Šbilkom, ktorá sa v roku 1977 umiestnila v socialistickej súťaži na 1. mieste.

Morálka občanov je na dobrej úrovni, až na pár jednotlivcov, ktorí pod vplyvom alkoholu vzbudzujú pohoršenie.
Odsťahovaním niekoľkých rodín cigánskeho pôvodu z našej obce ľudo nebahý jav takmer zanikol. Spotreba alkoholu v našej obci je však vysoká. V dejo nepriaznivej štatistike sa naša obec radí na popredné miesto v rámci okresu.

Zariadenie MŠ počas hodnoteného obdobia umožňovalo umiestnenie všetkých detí od 3 rokov, bez ohľadu na to či rodičia dieťaťa boli obaja zamestnaní. Týmto sa dosiahlo toho, že bola daná možnosť zamestnania oboch rodičov a prevádzka zariadenia MŠ bola upravená tak, aby v maximálnej miere uspokojovala požiadavky rodičov. V rokoch 1976-1980 bola riaditeľkou MŠ súdr. Mária Nečeyová.
Prehľad o počtoch detí navštevujúce zariadenie MŠ za roky 1976-1980

Rok	zapísaných detí	prípravné oddelenie
1976/77	24	6
1977/78	29	11
1978/79	24	5
1979/80	28	12

Nešťastia

Dňa 2. 7. 1973 pri dopravnej nehode na motocykli bol v Handlovej usmrtený

náš občan František Gregor, ktorý bol jedným zo zakladajúcich členov ZPO na osade Cerová.

Dňa 22.8.1974 pri práci na hrebe MS došlo k náhlej smrti Jána Sluku. Menovaný bol dlhoročný člen KSČ, člen R-MNV, zastával rôzne funkcie vo výboroch spoločenských organizácií. Ako prvý občan v našej obci mal občiansky obrad poslednej rozlúčky.

Dňa 5.9.1975 pri stavbe rodinného domu v Partizánskom bol zasiahnutý bleskom a usmrtený náš občan Štefan Oberfranc. Menovaný zastával rôzne funkcie na osade Cerová.

Dňa 10.3.1980 bol pri železničnom nešťastí usmrtený náš občan František Kollár. Menovaný bol dlhoročným poslancom MNV a zastával rôzne funkcie.

Školstvo

V rokoch 1976-1980 jestvovali v Radoši 2 školy. Jedna ZDŠ pre ročníky 1-9 v obci a druhá pre ročníky 1-4 na osade Cerová. Počet žiakov v obci sa pohyboval v rozmedzí 8-9 a navštevovalo 1. Počet žiakov v obci dosahoval 120-150. Ročníky 6-9 navštevovali i žiaci z Hornej Vsi. Počet žiakov na osade Cerová bol 6-10. Dňa 31.6.1976 bola škola na Cerovej pre nízky počet žiakov zrušená a žiaci boli integrovaní do Hornej Vsi. Zariadenie školy bolo prenesené do školy v obci.

V školských rokoch 1976-1980 bol riaditeľom školy v obci Ján Hlas, a na osade Cerová v rokoch 1975/76 pôsobila Jozefína Bošjaková. Počet žiakov prihlásených na nepovin-

nú náboženskú výchovu každým rokom klesal. Keď v školskom roku 1975/76 to bolo 56% žiakov, v školskom roku 1977/78 to bolo 30,7%. Toto percento je v porovnaní s okresným priemerom vysoké. V školskom roku 1976/77 sa začalo sa začalo vyučovať v zmysle novej koncepcie výchovno vzdelávacej sústavy. Vyučovanie sa uskutočňovalo na 2 smeny. Pre ročníky 5-9 dopoludnia a pre ročníky 1-4 odpoludnia.

Činnosť PO bola riadená skupinovým vedúcim, ktorý okrem Radobice riadil i PO v Hornej Vsi. PO niesla názov "Plameň" a mala 7 odielov. So školou Rohla v okrese Šumperk obnovila a udržovala písomný styk.

Na škole pracovalo niekoľko záujmových kružkov, ako zdravotný, šikovných rúk, branno-športový, mladých ochrancov prírody, literárno-dramatický.

Kultúra

Kultúrna a osvetová činnosť vychádzala z JPKVČ spracovaného podľa plánov práce jednotlivých spoločenských organizácií NF a bola usmerňovaná radou OB.

V roku 1977 sa uskutočnilo 6 prednášok, 7 súťaží a krížových večerov, 4 besedy, miestni ochotníci odohrali 2 divadelné hry pre našich občanov a 3 krát hostovali v iných obciach, 4 vystúpenia iných súborov, 1 živé noviny, 20 filmových predstavení a 25 rozhlasových relácií.

V roku 1980 sa uskutočnilo 5 prednášok

a besied, 4 výstavy, 38 filmových predstavení, 1 vystúpenie hosťovacieho súboru a 18 rozhlasových relácií. ZPOZ pri MNV za hodnotené obdobie uskutočnil 57 akcií a to: uvítanie do života, sľub iskier a pionierov, odchod brancov na ZVS, zlaté a strieborné svadby, odchody do dôchodku, besedy s účastníkmi SNP, rozlúčky nad hrobom zosnulého, posedenie so ženami pri príležitosti MDŽ, návštevy chorých a prestárlých občanov a pod.

Svoje poslanie si dobre plnila i miestna ľudová knižnica. V roku 1977 bolo knihovníčke Anne Slukovej udelené čestné uznanie od ministra kultúry SSR. V roku 1979 bol ľudovej knižnici v Radobici za dosiahnuté úspechy pri plnení kultúrno-výchovných úloh, mimoriadnú iniciatívu, uplatňovanie nových foriem práce a aktívnom podiele na rozvoji slovenského knihovníctva ministrom kultúry SSR udelený titul „Vzorná ľudová knižnica".

K novodobým tradíciam ponadaným v našej obci patrí kladenie vencov k pamätníku obetiam II. svetovej vojny. Tento pietny akt sa koná vždy pri príležitosti osláv SNP. Zúčastňujú sa ho pionieri ZDŠ, predstavitelia politického a verejného života v obci, príslušníci odboja, členovia spoločenských organizácií, ale i občania. Po kladení vencov a spomienkovej slávnosti sa na Hôrke za účasti príslušníkov odboja zapáli vatra, pri ktorej účastníci SNP v besede spomínajú na časy, kedy a ako sa rodila naša sloboda.

Na počesť oslobodenia našej obce, vlas-

ši a SNP i spoločenské organizácie pořiadajú rôzne športovo-branné akcie a kultúrne podujatia.

V roku 1978 bol obnovený fašiangový sprievod po domácnostiach. Tento uskutočňujú členovia TJ.

Šport

Futbalové mužstvo hrajúce IV. (najnižšiu) futbalovú súťaž v rámci okresu nedosahovalo žiadnu úroveň hry a ani svojimi výsledkami nespokojovalo svojich priaznivcov. Postupom rokov jeho činnosť mala klesajúcu tendenciu. Umiestňovali sa na posledných miestach tabuľky a dopúšťali sa priestupkov, za čo boli potrestaní zastavením činnosti, alebo museli hrať mimo obce.
Stolnotenisové družstvo dosahovalo dobrých výsledkov. V skupine majstrovstiev okresu II. triedy sa v roku 1978 umiestnilo na 1. mieste.
Turistický oddiel sa vo svojej činnosti uberal ako v predchádzajúcom období a medzi seba získal nových členov.

Počasie

V jednotlivých rokoch bolo počasie pozmenené suchom v jarných mesiacoch, množstvom zrážok v období žatvy. Letné mesiace boli chudobné na teplé, slnečné dni.
Zimy boli mierne s občasnými výkyvmi, ktoré spôsobovali kalamitné situácie. Snehová prikrývka sa počas zimy viackrát stopila.

Začiatkom 50-tich rokov sa u nás objavil škodný chrobák pochádzajúci zo severnej Ameriky - pásavka zemiaková, u nás pod názvom maudolínka zemiaková. Tento chrobák, i keď sa proti nemu vedie boj sa neustále rozširuje a spôsobuje značné škody na zemiakových porastoch.

Ďalším veľmi rozšíreným škodcom záhrad a polí najmä severnej časti obce je medvedík obyčajný.

Naproti tomu je raritou uvidieť roháča obyčajného, alebo svrčka poľného. I výskyt kobyliek zelených, koníkov stakovavých, čmelov zemných, chrústov a slimákov všetkých druhov je pomerne nižší ako v minulosti. V hojnom počte sa vyskytujú motýle. Sú to najmä mlynárik kapustný, spôsobujúci škodu na zelenine z druhov kapustovitých a dubových lesoch.

I jarabica poľná a prepelica, ktorých bývalo na poliach dostatok v poslednom období sa stráca.

Bažant obyčajný, ktorý bol u nás vypúšťaný do prírody ako poľná zver sa pomerne dobre udomácnil. V poslednom období i napriek snahe o jeho záchranu sa jeho počty neustále zničujú. Zajace poľné, ktoré boli vo veľkom počte zastúpené na našich poliach takmer úplne vymizli. Je zriedkavosťou ho uvidieť i v lese. I rak potočný takmer vymizol.

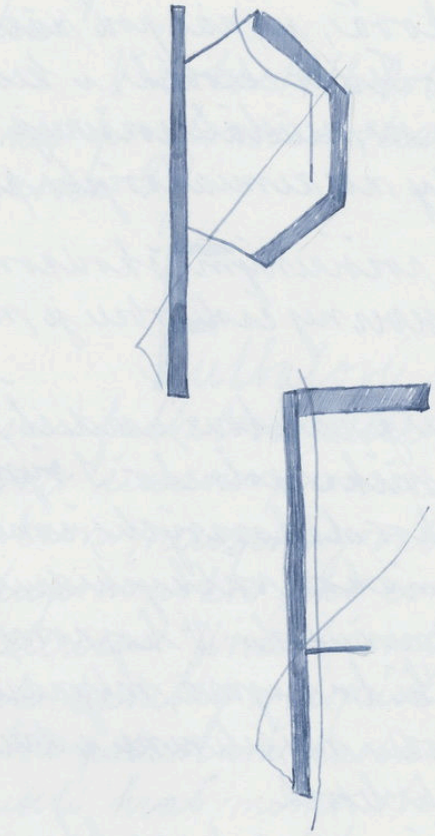

1981

Rok 1981 patril medzi roky najbohatšie na politické, kultúrne a spoločenské dianie.

Udalosťami roku boli predvolebným XVI. zjazd KSČ, 60. výročie založenia KSČ a voľby do poslaneckých orgánov.

Národné úlohy boli úspešne realizované predvolebným zvýšenou aktivitou všetkých občanov, no najmä členskej organizácie, MNV a zložiek Národného frontu.

Obyvateľstvo

K koncu roku 1981 žilo v našej obci 769 obyvateľov, z toho bolo 383 mužov a 386 žien. Triedne a vekové zloženie sa oproti roku 1980 podstatne nezmenilo. Najvyššieho veku a to 91 rokov sa dožívala naša občianka Mária Francová, rod. Ravasová. V tomto roku sa narodilo 10 detí, 9 občanov zomrelo. Do našej obce sa prisťahovalo 9 ľudí a 8 sa odsťahovalo. Dňa 17. 3. 1981 sa manželom Štefanovi a Elene Valentejovi narodil syn Jozef. Bol to 5 000 000 občan ZSR.

Popis obce

V tomto roku nebol MNV odpredaný ani jeden stavebný pozemok pre individuálnu bytovú výstavbu. 7 stavebníkom boli vydané stavebné povolenia.

Geodetickou v Prievidzi bolo pokračované geometrické zameranie stavebných pozemkov, domov a intravilánu obce. V katastri našej obce bolo evidovaných 32 domov, ktoré slúžili pre rekreačné účely.

Politický verejný život

V dňoch 5. a 6. júna 1981 sa v celej našej vlasti uskutočnili voľby do reprezentatívnych orgánov všetkých stupňov. Tak tomu bolo i v našej obci. V samotnej príprave bola tejto významnej udalosti zo strany OV KSS, MNV, MV NF a OB venovaná maximálna pozornosť.

Bolo vytvorené agitačné stredisko (AS), ktoré poskytovalo informácie súvisiace s touto udalosťou, ako i agitačné dvojice, ktoré oboznamovali voličov s priebehom volieb, kandidátmi NF, poskytovali informácie občanoch, ktorí sa pre zdravotných dôvodov nebudú môcť dostaviť do volebnej miestnosti, alebo budú počas volieb vzdialený od miesta bydliska.

Boli vytvorené 2 volebné okrsky. Jeden v obci a druhý pre voličov z osád na osade Cerová volebná miestnosť v obci bola v KD a na osade Cerová v budove školy.

Do volebných zoznamov bolo zapísaných 508 voličov a tieto boli k nahliadnutiu vo výveskej skrinke pred budovou MNV a v AS. S občanmi, ktorí po prvý krát pristupovali k volebným urnám sa uskutočňovali prednášky a besedy s volebnou tematikou. Takisto bolo uskutočnené predstavovanie kandidátov NF.

Už pred započatím prvého dňa volieb sa pred volebnými miestnosťami rozkupovali voliči, aby odovzdali svoj hlas kandidátom NF. Nálada voličov bola spestrená hudbou vyhrávanou miestnym rozhlasom,

ako i prilichavými reláciami rozhlasového krúžku. Pred volebnými miestnosťami koncertovala žiacka dychová hudba z Ostian.

Spoločenské organizácie NF manifestačne odovzdali svoj hlas kandidátom NF. V prvý deň odvolila drtivá väčšina voličov. Svoj hlas pre kandidátov NF odovzdalo celkom 508 voličov, čo predstavuje 100%. Bolo zvolených 19 poslancov MNV a to: Ján Kmeť, Anton Franc, Štefan Foldan, Ján Foldan, Karol Franc, Vladislav Košovský, Štefan Košovský, Rudolf Kmeť, Anna Kmeťová, Ján Franc, Helena Francová, Mária Košovská, Agnesa Urbanová, Vladimír Urban, Jozef Čmiko, Ing. Pavol Švarc, Štefan Sluka, Stanislav Brida, Jozef Franc.
Za poslanca ONV bol zvolený náš občan s. Franc Karol. Za poslanca KNV bol zvolený s. Ľudovít Rusňák, Za poslanca PZ snemovne ľudu s. Mária Štrbová Za poslanca PZ snemovne národov s. Ján Kovačík.

Na ustanovujúcom plenárnom zasadnutí MNV, ktoré sa konalo 30.6.1981 zložili poslanci MNV do rúk zástupcu ONV a nášho poslanca do ONV s. Karola Franca slávnostný sľub. Do nových funkčných období boli zvolení súdruhovia: Kmeť Ján - za predsedu MNV, Franc Anton - za tajomníka MNV. Títo súdruhovia vykonávali uvedené funkcie i v minulom volebnom období.
Bolo schválené nové zloženie Rady MNV, ako i komisií pléna MNV.
Zloženie R+MNV:

Ján Kmeť - pred. MNV
Anton Franc - tajom. MNV

Jozef Čmiko - člen
Štefan Tolčan - člen
Jozef Franc - člen
Vladislav Košovský - člen
Ing. Pavel Švarc - člen

Komisia finančná:
Helena Francová - preds. komisie
Marta Košovská - tajom. komisie
Štefan Košovský - člen
Vladimír Urban - člen
Bolestav Valentín - člen
Pavla Žiaková - aktivistka

Komisia sociálneho zabezpečenia:
Mária Košovská - preds. komisie
Marta Košovská - tajom. komisie
Anna Kmeťová - členka
Helena Francová - členka
Emília Hlúková - členka
Gabriela Kollárová - aktivistka

Komisia pre ochranu verejného poriadku:
Stanislav Brida - preds. komisie
Agneša Urbanová - tajom. komisie
Karol Franc - člen
Jozef Svitok - člen
Ing. Pavel Švarc - člen
Anton Trnka - aktivista

Komisia výstavby:
Ján Tolčan - preds. komisie
Rudolf Kmeť - tajom. komisie
František Kmeť - člen

Ján Franc - člen
Štefan Franc - člen
Ľudevít Košovský - člen

Na zasadnutí R-MNV dňa 11.8.1981 boli schválení komisie a aktívy R-MNV a to: ZPOZ, KPBV a protialkoholický zbor.

Zloženie ZPOZu:

Marta Košovská - preds
Mária Kmeťová - členka
Anna Sluková - členka
Emília Sluková - členka
Terézia Urbanová - členka
Vladislav Košovský - člen
Anton Franc - člen
Ján Kmeť - člen

Komisia pre brannú výchovu:

Štefan Košovský - preds. komisie
Rudolf Urban - tajom. komisie
Vojtech Volf - člen
Július Jokala - člen
Peter Bartoš - člen

Protialkoholický zbor:

Boleslav Valenteje - preds. zboru
Jaroslav Červený - taj. zboru
Štefan Sluka - člen
Vladimír Urban - člen
Rudolf Tomáš - člen

Dňa 27.9.1971 sa na osade Cerová uskutočnilo za účasti poslanca ONV súdr. Karola Franca a predsedu a tajomníka MNV verejné zhromaždenie, na ktorom si občania z osád zvolili občianský výbor (OV)

Tento pomocný aktív MNV má za úlohu počas volebného obdobia riešiť otázky týkajúce sa občaz osád a nanášať ich požiadavky na zasadnutiach MNV.

Zloženie OV na osade Cerová:

Kamil Galanský - predseda
Eva Škarbová - tajomníčka
Ingrid Cibuľova - členka
Ján Franc - člen
Julius Jokala - člen
Jozef Piš - člen
Rudolf Tomáš - člen

I keď účasť poslancov na plenárnych zasadnutiach MNV sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím čiastočne zlepšila, prejavili sa niektoré nedostatky najmä v politicko-organizátorskej práci mladých poslancov a tých poslancov, ktorí funkciu poslanca vykonávajú prvé volebné obdobie. Zlepšila sa činnosť niektorých komisií pléna MNV najmä v schôdzkovej činnosti, obsahovom dodržovaní plánov práce a plnením prijatých uznesení.

Podstatné zlepšenie nastalo v práci OV na osade Cerová, ktorý zodpovedne rieši problémy a záležitosti občanov bývajúcich na osadách. O podstatnené požiadavky nanáša na zasadnutiach orgánov MNV a o spôsobe a možnosti riešenia informuje občanov.

Počas roku 1981 sa v našej obci uskutočnili oslavy nasledovných významných politických a štátnych výročí: 33 výročie Víťazného

februára, MDŽ, 1. mája, 36. výročie oslobodenia našej vlasti, 60. výročie založenia KSČ, 37. výročie SNP, oslavy narodenia V. I. Lenina, VOSR, mesiaca ZČSP. Týchto osláv sa zúčastnilo 530 občanov.

V priebehu roku sa uskutočnilo 6 verejných plenárnych zasadnutí, ktorých sa zúčastnilo 96 poslancov a 154 občanov.

Hlavným organizátorom jednotlivých podujatí bol MNV, DO KSS a MV NF za spoluúčasti spoločenských organizácií a OB.

Politicko-výchovná práca a kultúrno-osvetová práca OB bola zameraná na prípravu, zabezpečovanie a realizáciu úloh vyplývajúcich z uznesení nadriadených orgánov a úloh zakotvených v JPKVČ. Ťažisko práce v tomto roku spočívalo v zabezpečovaní významných celospoločenských akcií, ktorými boli najmä propagácia a realizácia záverov XVI. zjazdu KSČ, oslavy 60. výročia založenia KSČ a voľby do zastupiteľských orgánov. K plneniu týchto úloh napomáhalo i vybudovanie AS a zvýšená pozornosť, ktorá sa venovala názornej agitácii v obci. Každá oslava bola spestrená príliehovým kultúrnym programom, ktorým sa predstavili deti MŠ a pionieri ZDŠ. Na verejných plenárnych zasadnutiach a verejných zhromaždeniach boli občania informovaní o význame a histórii jednotlivých štátnych a politických výročí, činnosti MNV, plnení hlavných úloh DO KSS, plnení volebného programu MV NF a celoobecného socialistického záväzku, kultúrnej a osvetovej činnosti, právnej výchove a propagande, vybavovaní podnetov a návrhov občanov, ako i otázok týkajúcich sa

života obce a spoločnosti.

Plenárnych zasadnutí sa pravidelne zúčastňoval poslanec ONV súdr. Karol Franc a delegovaný zástupca, ako i aktivista ONV súdr. Ing. Igor Mačuha. Za OV KSS to boli súdruhovia Ing. Ľudevít Durina - pracovník OV KSS a súdr. Ladislav Mikuš - aktivista DO KSS.

Počet spoločenských organizácií s predchádzajúcim obdobím zostal nezmenený. Ich činnosť v porovnaní s predchádzajúcim obdobím má klesajúcu tendenciu, najmä v kultúrno-výchovnej činnosti. Prejavilo sa to najmä v prednáškovej činnosti, organizovaním besied, v tvorbe vlastných kultúrnych podujatí a to najmä v záujmovo-umeleckej činnosti a plnením vlastných plánov práce. Svoje úlohy si dobre plnili len ZO Zväzarmu, SZZ a ZPO na osade Cerová. Najmä DO SZM nedosahovalo žiednej činnosti.

ZPOZ sa vo svojej činnosti riadil v zmysle novej koncepcie činnosti ZPOZu. Počas roku uskutočnil nasledovné akcie:

4 krát individuálne uvítanie do života
2 krát spoločné uvítanie
1 posedenie so ženami nad 75 rokov, 1 rozlúčka s brancami, 1 sľub iskier, 1 sľub pionierov, odovzdávanie občianských preukazov, 1 občianský pohreb a 9 rozlúčok nad hrobom

Pri príležitosti životného jubileá 50-tich rokov bolo nášmu rodákovi Ing. Štefanovi Urbanovi, námestníkovi ministra udelené štátne vyznamenanie „Rád práce."

MNV a MV NF sa i v tomto roku zapojil do socialistickej súťaže organizovanej na počesť XVI. zjazdu KSČ a 60. výročia založenia KSČ.

Cestou poslancov MNV bolo od občanov vo svojich pridelených obvodoch získaných 156 individuálnych a spoločenské organizácie prijali 12 kolektívnych socialistických záväzkov.

Združený kolektívny socialistický záväzok predstavoval odpracovať 6.500 brigádnických hodín. Hodnota prijatého záväzku činila 745.500,- s bezpečným vyplnením hodnoty za 318.500,- Splnených bolo 126 individuálnych a 8 kolektívnych socialistických záväzkov. Odpracovaných bolo 4.450 hodín. Celková vykonaná hodnota predstavuje 63.700,- Kčs, bezplatne dosiahnutá hodnota bola 58.600,- Kčs. Uvedená hodnota bola dosiahnutá v nenvestičnej časti a to vyčistením 300 bm priekop podľa miestnych komunikácií, údržba 500 m cestných priepustov, vyčistením 1.200 m² verejných priestranstiev, výsadbou stromkov, kvetov, okrasných kríkov, ako i odpracovaním 920 brigádnických hodín pri náročných prácach v poľnohospodárstve. V brigádnickej činnosti si najlepšie počínali poločenské organizácie: ZO Zväzarmu, ZRO, Jednota - DV, SZŽ, ČSČK a PO. Žiaci z miestnej ZDŠ v tomto roku nazbierali 2.200 kg papiera a 25 kg liečivých rastlín.

Hospodárenie MNV

V tomto roku mal MNV pre svoju finančnú hospodárenie nasledovné príjmy:

daň poľnohospodárska 5.718,- Kčs

daň domová	16. 125,- Kčs
daň z príjmov	1. 898,- Kčs
poplatok od psa	3. 839,- Kčs
školstvo	30. 515,50
kultúra	140,- Kčs
miestne hospodárstvo	2. 300,- Kčs

Ďalej boli príjmy so správnych poplatkov a vnútornej správy. Vlastné príjmy činili spolu 61.000 Kčs.

Výdavky:

Finančné výdavky na MŠ, LDŠ, školskú stravovňu, kultúru, miestne hospodárstvo, sociálne a vnútornú správu predstavovali čiastku 195.800,- Kčs. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami vo výške 134.000,- bol pokrytý z rozpočtu ONV.

Hospodárske pomery

Spoločné JRD "Žarnov" v tomto roku predstavovalo pšenicu na ploche 570 ha. Plánovaná produkcia bola 4,4 t z ha a skutočnosť bola 3,09 t z ha.
Ozimný jačmeň na ploche 90 ha, plánovaná úroda 3,5 t z ha, skutočnosť 3,9 t z ha.
Jačmeň jarný na ploche 340 ha, plánovaná úroda 4,1 t z ha, skutočnosť 3,34 t z ha.
Plánovaná úroda obilvín v roku 1981 bola 4,2 t z ha, skutočnosť bola 3,23 t z ha.
Pomerne veľké rozdiely boli v dosahovaných výsledkoch medzi jednotlivými kovmi.
U ozimnej pšenice sa úrody pohybovali od 5,39 do 1,67 t z ha. Ozimný jačmeň od 4,44

do 3,25 t z ha. Raž od 2,79 do 2,18 t z ha. Jarný jačmeň od 4,88 do 2,03 t z ha.
Okopaniny boli pestované na ploche 100 ha, z toho 15 ha fazuľa, 85 ha bôb. U fazule bol dosiahnutý výnos 1,6 t z ha oproti plánu 1,27 t z ha. Bôb z plochy 17 ha bol zobraný na výrobu jaseňkov a na ploche 68 ha bola dosiahnutá priemerná úroda 1,2 t z ha oproti plánu 1,9 t z ha. Ľan bol pestovaný na ploche 220 ha a bola dosiahnutá produkcia 472,2 t oproti plánu 770 t.
Viacročné krmoviny boli pestované na ploche 200 ha, z tohoďateliny lúčnej 50 ha, lucerny 113 ha a ďatelinotrávnych miešaniek 37 ha.
Jednoročné krmoviny boli pestované na ploche 174 ha. Do tejto plochy boli započítané aj 40 ha kukurice na zrno, ktorá bola zobraná na siláž. Plánovaná produkcia kukurice z 1 ha bola 45 t, skutočnosť 40 t. Dosiahnutá produkcia z trvalých trávnych porastov bola 4,04 t z ha a z pasienkov 2,13 t z ha.

Uvedené záznamy sú spracované dňa podkladov poskytnutých správou JRD.
Ostatné plochy poľnohospodárskych plodín, ktorých vlastníkmi alebo užívateľmi sú naši občania predstavovali v tomto roku 36,35 ha.

Ku koncu roku naši občania chovali 1.164 ks hydiny, z toho 684 kusov, 22 ks hus, 44 ks kačíc, 3 ks morky, 24 ks oviec, 2 ks koní, 116 ks ošípaných, 51 ks hovädzieho dobytka, z toho 24 kráv.

Chovateľia hovädzieho dobytka zámerajú vo väčšej miere využívať možnosti zvýšeného výkrmu hospodárskych zvierat, ktorý má značné

výhody.
Uvádzam príklad. Chovateľ uzavrie s Mäsokombinátom v Prievidzi zmluvu, v ktorej sa zaviaže vychovať hospod. zviera do určitej váhy. Na každý kg vyprodukovaného mäsa dostane okrem finančných prostriedkov za veľkoobchodnú cenu kg krmných zmesí. Polovicu krmných zmesí obdrží pri uzatvorení zmluvy a druhú polovicu pri odovzdaní zmluvne chovaného zvieraťa.
Občania v našej obci začínajú vo väčšej miere chovať králiky, ktorých chov nie je náročný na získavanie krmiva. Prostredníctvom SZZ naši občania získavajú nové šľachtené odrody ovocných stromov a krov. V obci sa nachádza už len niekoľko ovocných stromov (hrušiek) ktorých vek sa odhaduje na 100 i viac rokov.
Lesný závod v tomto roku zalesnil prevažne ihličnatými drevinami 8,6 ha pasienok. Asi 40% sadenéc sa pre suchô trvajúce dlhú dobu neprijalo.

Obchodná sieť

V tomto roku nedošlo k zmenám v obchodnej sieti v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Najväčšie problémy s činnostou miestnych prevádzok boli v samoobsluhe, kde následkom ochorenia vedúcej a jej odchodu do dôchodku ostala predajňa neobsadená stálymi pracovnými silami. I keď dovoz článkou dennej potreby bol cestou Jednoty v Prievidzi zabezpečený pojazdnou predajňou, táto nesplnila, svoj účel najmä časom predajnej doby a sortimentom tovaru, čo spôsobovalo ťažkosti najmä

starým občanom. Táto záležitosť sa dostala na správnu mieru až po obsadení predajne stálymi pracovnými silami. Na zhromaždeniach občania poukazovali na prejavujúce sa nedostatky v zásobovaní, a to paradajkovým pretlakom, niektorými druhmi kompótov, cukrom počas sezóny, sklom a porcelánom, smaltovaným riadom, elektrickými práčkami, baterkami a značný nedostatok bol pracích prostriedkov

Doprava

Od mája začal autobus trate Radobica-Partizánske pri ranom a odpoludňajšom robotníckom spoji chodiť na horný koniec obce. Počas zimných mesiacov nebola zo strany okresnej správy ciest venovaná patričná pozornosť údržbe komunikácií.

Socialne pomery

Tento rok sa niesol v znamení medzinárodného roku invalidov. V našej obci sa prejavil vo zvýšenej starostlivosti MNV a komisie socialneho zabezpečenia o starcov, dôchodcov, invalidov, deti z rozháraných rodín a socialne odkázané osoby. Boli vyhľadávané osamelé osoby, ktorým sa v 2 prípadoch dostalo opatrovateľskej služby. V 22 prípadoch bola poskytnutá finančná výpomoc občanom, ktorej výška činila 11.000,- Kčs. V 1 prípade bolo v rodine so zlou starostlivosťou o deti 1 dieťa umiestnené v detskom domove, 2 deti boli umiestnené v ústave pre telesne postihnutých. V tomto roku žilo v našej obci 152 dôchodcov a invalidov. Počas roku sa v najväčšej miere

vyskytovali ochorenia: angina, chrípka, zápal dýchacích ciest.
U občanov cigánskeho pôvodu žijúcich v našej obci sa nepriaznivé poklesky morálky.
V tomto roku navštevovalo zariadenie MŠ 21 detí, z toho 5 prípravné oddelenie. Žiakom ZDŠ boli bezplatne poskytované mliečne desiate v hodnote 1,80 Kčs.

Nešťastia

Dňa 11. XI. 1981 pri spiatočnej ceste z rančnej zábavy následkom autonehody zahynula Terézia Kollárová.

Dňa 24. 5. 1981 následkom havárie osobného automobilu sa smrteľne zranil Štefan Tomáš

Školstvo

V tomto školskom roku pôsobil na miestnej ZDŠ 9 členný učiteľský kolektív na čele s riaditeľom súdr. Pavlom Ružom. Školu navštevovalo 122 žiakov. Ročníky 1-4 boli zložené zo žiakov bývajúcich v obci a ročníky 5-9 boli zložené zo žiakov obce, osád a z časti Hornej Vsi. 24 žiakov prospelo s vyznamenaním a 2 žiaci neprospeli. Počas školského roku 1980/81 žiaci vymeškali 6 285 vyučovacích hodín a to hlavne v zimnom období z dôvodov ochorenia. 31 vyučovacích hodín bolo neospravedlnených. 45% žiakov bolo prihlásených na nepovinnú náboženskú výchovu. Škola bola doplnená učebnými pomôckami v hodnote 37.000,- Kčs

Telo však nie je dostatočne využívané pre učebné účely, nakoľko škola nemá vhodné skladovacie priestory a k tomuto účelu prispôsobené učebne, dielne.

Pionierska skupina Plameň sa skladala zo 7 oddielov. Na škole pracovalo 7 záujmových krúžkov a to: literárno-dramatický, branno-technický, turistický, zdravotnícky, šikovné ruky, klub medzinárodného priateľstva, mladý ochranca prírody a matematický. Dobré výsledky dosahoval najmä zdravotný krúžok, ktorého družstvo sa na obvodovej súťaži v Zemianskych Kostoľanoch umiestnilo na 1. a 2. mieste.

Miestny rozhlas ako v predchádzajúcich rokoch si i v tomto roku plnil svoje poslanie.

Miestna ľudová knižnica mala v tomto roku 254 čitateľov. V knižnici bolo 3.538 zväzkov kníh. Okrem vypožičovania kníh sa v knižnici uskutočnili aj besedy nad knihou a to pre deti zo MŠ 12 krát a pre žiakov ZDŠ 9 krát.

Premietanie filmov v našej obci vzhľadom k malej návštevnosti, ako i nedodávaniu objednaných filmov z požičovne v Banskej Bystrici sa stalo nerentabilné. Z toho dôvodu bolo Radou MNV v mesiaci septembri zrušené premietanie filmov.

Výsledky dosahované na športovom poli v tomto roku mali charakter ako v predchádzajúcich rokoch.

Počasie

Zima bola poznamenaná výdatnými snehovými zrážkami. Snehová vrstva dosahovala 50-60 cm. Nočné teploty sa pohybovali od -5 až do -10 stupňov C. Najnižšia nočná teplota -22 stupňov C bola v dňoch 11. a 12. januára. Denné teploty sa pohybovali v rozmedzí +5 až -2 stupne C. Prevládalo zamračené počasie s občasným snežením.

Marec a začiatok apríla bol dažďový a chladný. V druhej polovici apríla sa počasie ustálilo. Prevládalo jasné veterné počasie. Zrážky nebolí zaznamenané až do 15. júna. Táto skutočnosť mala podstatný vplyv na úrodu obilnín a objemných krmovín.

Začiatok leta bol dažďový. V období začiatku žatevných prác bolo poznamenané častými zrážkami. Potom sa počasie ustálilo a bolo pekné a teplé. Najvyššie teploty dosahovali 27-29 stupňov. Jeseň bola s počiatku pekná. Potom nastalo rýchlejšie počasie. 5. XI. 1981 začal padať sneh. Snehová vrstva dosiahla asi 50 cm. Sneh ležal až do konca roku.

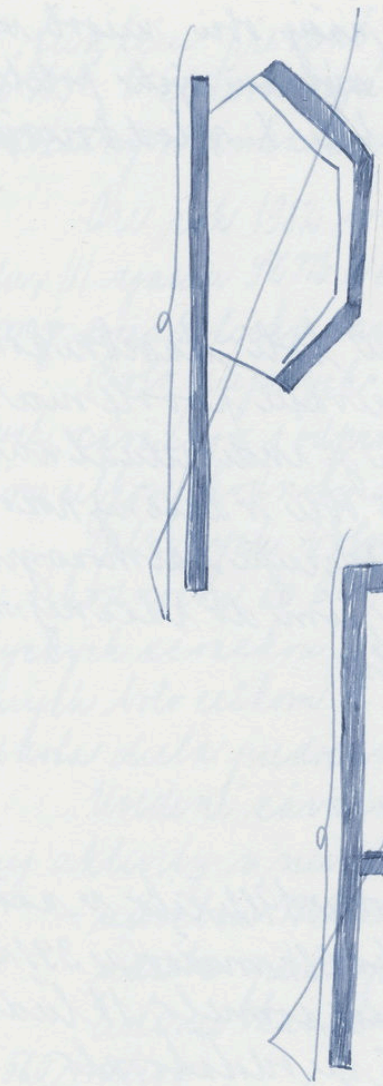

1982

Rok 1982 sa v našej obci niesol v znamení 65. výročia VOSR a významných politických udalosti, ktorými boli X. všeodborový zjazd a III. zjazd SLM.

Popis obce

V tomto roku boli stavebníkom v 6 prípadoch vydané užívacie povolenia. I napriek tejto skutočnosti je individuálna bytová výstavba v našej obci v značnej rozostavanosti. Stavebníci nedodržujú harmono-gram výstavby rodinného domu, čím do značnej miery brzdia ďalšiu výstavbu

Obyvateľstvo

Ku koncu roku 1982 žilo v našej obci 775 obyvateľov, z toho 384 mužov a 391 žien. Narodilo sa 14 detí, 8 občanov zomrelo, 17 ľudí sa prisťahovalo a 14 ľudí sa odsťahovalo. Najstaršou občianokou žijúcou v našej obci bola Mária Francová, rod. Ravasová, ktorá sa dožívala 92 rokov.
Dňa 18. XI. 1982 sa manželom Štefanovi a Eve Kollárovým narodili dvojičky Miroslav a Vladislav. Bol to prvý prípad narodenia dvojičiek od roku 1964

Politický a verejný život

V mesiaci január došlo k odsťahovaniu z našej obce predsedu DO KSS súdruha Mariana Lapina.

Túto funkciu prevzal súdruh Pavol Róža - riaditeľ ZŠ. V zložení orgánov MNV, komisií a aktívov k podstatným zmenám nedošlo.

Pre rok 1982 bol na počesť X. všeodborového zjazdu, III. zjazdu SZM a 65. výročia VOSR prijatý nasledovný socialistický záväzok.

Bolo prijatých 172 individuálnych socialistických záväzkov s odpracovaním 4.619 hodín a vytvorením celkovej hodnoty diela za 63.090,- Kčs.

Splnených bolo 146 individuálnych záväzkov s hodnotou 60.600,- Kčs a 12 kolektívnych socialistických záväzkov s hodnotou 36.200,- Kčs. Odpracovaných bolo celkom 4.596 brigád. hodín a celková hodnota diela predstavuje 96.800,- Kčs.

Uvedení záväzky boli plnené rozvojom pracovnej aktivity v nevýrobnej časti. Bolo to:

- údržbou MK v dĺžke 1.000 m
- údržba priekop 500 m
- čistenie kanálov a cestných priepustov v dĺžke 580 metrov
- úprava ostatných verejných priestranstiev 800 m²
- úprava 2.000 m² miestnych komunikácií s nákladom 24.000,- Kčs a hodnotou diela 26.000,- Kčs
- ošetrenie 350 m2 zelene
- odpracovanie 350 brig. hodín pri záhradových prácach v poľnohospodárstve.

Žiaci z miestnej ZŠ nazbierali 111 kg liečivých rastlín, 135 kg šípok, 2.500 kg papiera, 2.500 kg textilu a 10.000 kg železa.

Spoločenské organizácie

Stav členskej základne spoločenských organizácií NS ku koncu roku 1982 bol nasledovný:

organizácia:	počet členov:
SZM	47
SZŽ	70
ZPO	52
TJ	62
ZČSP	22
Zväzarm	50
CSČK	62
Jednota	295
SZZ	54

V plnení stanovených cieľov si dobre počínala ZO Zväzarmu, Jednota a SZZ. SZZ je najmladšou spoločenskou organizáciou v našej obci. Čiastočne zlepšenie je i v práci DO SZM. Činnosť ostatných spoločenských organizácií nedosahovala žiadúcu úroveň.

Dňa 29.8.1982 si občania z osád pripomenuli 25. výročie vzniku ZPO-ky v osade Cerová.

Oslav sa zúčastnil náčelník Okresnej inšpekcie požiarnej ochrany v Prievidzi súdruh Karol Franc a delegácia z obce vedená predsedom MNV súdruhom Jánom Kmeťom.

Po úvodných vystúpeniach delegovaných zástupcov a bývalého predsedu ZPO z osady Cerová súdruha Mariana Gešku, ktorý vo svojom vystúpení pripomenul vznik a činnosť organizácie od vzniku po súčasnosť nasledovalo súťaženie požiarnych družstiev v požiarnych disciplí-

nach.

Tohoto merania síl sa zúčastnilo požiarne družstvo z Radobice-obce, Hornej Vsi, Ľubianky, Píly z okresu Žiar nad Hronom a miestnej organizácie. Po skončení súťaže boli družstvám odovzdané ceny za umiestnenie a boli odmenení zakladajúci a dlhoroční členovia ZPO na osade Cerová. Medailu "Za vernosť" obdržali:

Rudolf Tomáš
Vendel Brida
Štefan Janes st.
Ján Tomáš st.

"Za príkladnú prácu"

František Unterfranc
Marian Geťko

Ďalších 23 členov obdržalo čestné uznanie za dosiahnuté výsledky v požiarnej ochrane.

Hospodárske pomery

Jednotné roľnícke družstvo "Žarnov" v roku 1982 pestovalo obilniny na výmere 1.060 ha, s plánovaným hektárovým výnosom 44 q. Dosiahnutá skutočnosť predstavovala 40,33 q.

Fazuľu pestovali na výmere 15 ha. Plán stanovil dosiahnuť 12 q z ha, skutočnosť bola 22 q. Bôb pestovali na výmere 95 ha, z toho 38 ha zobrali na zrno a z 57 ha pre zlú násadovosť strukov spracovali na úsušky. Zemiaky pestovali na výmere 10 ha. Plán výroby bol 180 q z ha, skutočnosť bola 202 q z ha.
Krmnú repu pestovali na výmere 23 ha, plán predstavoval 700 q z ha, skutočnosť bola 1.130 q z ha.

Ľan pestovali na výmere 220 ha. Tento rok bol vzhľadom na dlhotrvajúce sucho skladový. Sucho spôsobilo pocasľavenie jeho rastu, čím sa plánovaná produkcia znížila na polovicu. Plán vyrobiť 650 t úsuškov bol splnený. Skutočnosť predstavuje 652 t.

I plán objemových krmovín bol splnený, keď z plánovaných 28 q na 1 veľkú dobytčiu jednotku v prepočte na seno sme bolo vyrobené 30,5 q.

Na úseku živočíšnej výroby bolo dosiahnuté tieto nasledovných výsledkov:

- stavy hovädzieho dobytka boli:	1 799 ks
z toho kráv	805 ks
- ošípaní	2 824 ks
z toho prasníc	230 ks

Plán uvažoval vyrobiť 200 t hovädzieho mäsa. Skutočnosť bola 245 t, bravčového mäsa 270 t, skutočnosť 274 t. Mlieka bolo stanovené vyrobiť 2.030 000 l, skutočnosť predstavuje 2.081.000 l. V priebehu roku bolo dosiahnuté dobrých výsledkov v kvalite mlieka, pretože tukovosť 3,94 bola najlepšia v rámci celého okresu.

Odstav na 1 prasnicu nebol vzhľadom na vyhovujúce priestory splnený. Z plánovaných 17 ks bolo dosiahnuté 15,59 ks. Na 100 ks kráv bolo dosiahnuté narodenie 107 ks teliat. V mesiaci január sa v hospodárskom dvore Horná Ves narodilo teľa, ktoré malo 8 nôh. Teľa však uhynulo.

Podľa zápisu hospodárskych zvierat ku koncu roku 1982 naši občania chovali 1.159 ks hrabavej hydiny, z toho 1.058 ks

slepok, 24 ks hus, 36 ks kačíc, 4 ks moriek, 1 kozu, 23 oviec, 4 kone, 90 ks ošípaných, 22 ks hovädzieho dobytka, z toho 9 kráv.

Pre obrábanie pôdy ako i pre služby obyvateľom sú vo zvýšenej miere prevádzajú malotraktory a stredné traktory, ktorých v tomto roku bolo v našej obci 15.

Zo 922 pre svojich členov v tomto roku zabezpečila 379 ks ovocných stromkov.

Finančné hospodárenie MNV bolo nasledovné:

Vlastné príjmy:

- daň domová	15. 906,- Kčs
- daň poľnohospodárska	5. 677,- Kčs
- daň z príjmov obyvateľstva	1. 516,- Kčs
- poplatok za psa	3. 638,- Kčs
- správne poplatky	172,- Kčs
- školstvo	36. 381, 70 Kčs
- kultúra	350,- Kčs
- miestne hospodárstvo	2. 400,- Kčs

Globálna dotácia bola 137. 600,- Kčs. Príjmy zo zdrojových prostriedkov činili 14. 250,- Kčs

Výdavky boli nasledovné:

- materská škola	28. 989, 80 Kčs
- základná škola	34. 225, 17 Kčs
- školská zdravotná	90. 311,- Kčs
- kultúra	47. 775, 43 Kčs
- vnútorná správa	26. 633,- z toho 7. 950,- Kčs

bolo použité na vyplatenie odmien funkcionárov MNV, poslancov MNV, členov komisií a aktivistov.

- všeobecná doplnková starostlivosť	15. 500,- Kčs
- miestne hospodárstvo	13. 451, 41 Kčs

Zostatok na bežnom účte ku koncu roku bol 14. 379, 51

Obchodná sieť bola nezmenená s predchádzajúcim rokom. Plnenie maloobchodného obratu bolo nasledovné:

- samoobsluha splnila plán na 91,9%, predaním tovaru za 2.017.900,- Kčs
- pokostinstvo splnilo plán na 96,6% s predaním tovaru za 920.396,- Kčs, čo je o 14.196,- Kčs viac ako v roku 1981
- mäso-zelenina splnila plán na 77,3% s predaním tovaru v hodnote 407 195,- Kčs
- obchod so smiešaným tovarom na osade Cerová splnil plán na 94,8% s predaním tovaru v hodnote 664.872,- Kčs.

Nesplnenie plánu maloobchodného obratu bolo zapríčinené jednak nemocou, ako i čerpaním dovoleniek pracovníkov v týchto prevádzkach. Tým došlo k zatvoreniu prevádzok a náhradný predaj nesplnil očakávanie. Bolo to zapríčinené i nedostatkom niektorých druhov tovarov. Bolo to najmä južné ovocie, hutný materiál, sklo-porcelán, trvanlivé pečivo, kakao, výrobky z cukru a v letných mesiacoch pivo.

Porovnanie maloobchodného obratu za rok 1972 a rok 1982

predajňa	1972	1982
samoobsluha	1.737.900,-	2.017.900,-
pokostinstvo	853.557,-	920 396,-
mäso-zelenina	369.483,-	407 195,-
zmiešaný tovar Cerová	462.799,-	664.872,-

Socialne pomery

Životná úroveň našich občanov i

naďalej stúpa. Nasvedčuje tomu i porovnanie maloobchodného obratu za uvedené roky. Zvýšil sa i počet občanov odchádzajúcich za prácou mimo bydliska, čo umožňuje nákup tovaru mimo bydliska.

V školskom roku 1981/82 navštevovalo zariadenie MŠ 27 detí, z toho 7 bolo zaradených do prípravného oddelenia.

Od 1. februára rozhodnutím vlády ČSSR došlo k zvýšeniu dôchodkov a to u jednotlivcov zo 770,- na 880,- Kčs, a manželskej dvojice z 1330,- na 1.500,- Kčs. Takisto došlo k zvýšeniu rodinných prídavkou o na 1 dieťa a každé ďalšie. Dôchodky dosahujúce výšku 1.200,- Kčs boli zvýšené o 40,- Kčs a dôchodky nad 1.200,- o 30,- Kčs.

Nemalá pozornosť bola venovaná dôchodcom, starcom, invalidom a deťom žijúcim v neusporiadaných rodinách. Na jednorázové finančné výpomoci bolo občanom poskytnuté v 16 prípadoch 15.500,- Kčs. V 1 prípade bola poskytnutá opatrovateľská služba a 1 dieťa bolo umiestnené v osobitnej škole.

Vzhľadom na nestále počasie ku koncu roku sa vyskytovali pomerne časté ochorenia žiakov ZŠ a MŠ. Najčastejšie to bola angína.

Zdravotné stredisko v obvodovej obci je umiestnené už v nevyhovujúcich priestoroch. I keď sa v roku 1981 započalo s výstavbou nového zdravotného strediska, výstavba nepokračuje podľa harmonogramu.

Medzi zlé javy, ktoré v našej obci pretrvávajú a naberajú zvýšený kurz sa radí spotreba alkoholických nápojov, najmä však u žien, ktoré požívajú alkoholické nápoje vo vyso-

kej miere.

V roku 1982 sa v predajniach nachádzajúcich v obci a na osade Cerová predalo nasledovné množstvo alkoholických nápojov a vína.

- samoobsluha	6.045 l	alkohol
	3.955 l	víno
- pohostinstvo	4.168 l	alkohol
	792 l	víno
- mäso - releniva	207 l	víno
- zmiešaný tovar Cerová	1.750 l	alkohol
	950 l	víno
Spolu občania kúpili:	11.964 l	alkoholu
	5.904 l	vína

Toto množstvo predstavuje 23,1 l alkoholu a vína na 1 obyvateľa. Na alkohol bola vydaná každá štvrtá koruna maloobchodného obratu a priemer na 1 občana činí 1.628,- Kčs vynaložených na alkohol. Percento spotreby alkoholu je však značne vyššie, nakoľko v priemere nie je započítaný destilát získaný z plastných zdrojov v pálenici Oslany a po domácky vyrobené víno. Táto okolnosť nás núti, nakoľko niektorí občania pod vplyvom alkoholu sa dopúšťajú priestupkov, prečinov a trestných činov.

V roku 1982 KOVP pri MNV riešila 9 priestupkov proti socialistickému spolunažívaniu občanov, čo je nárast oproti roku 1981 o 100%.

V obci bolo v roku 1982 spáchaných 18 prípadov trestnej činnosti. Z uvedeného množstva bolo 5 priestupkov na úseku dopravy, 10 priestupkov na úseku verejného poriadku a 3 trestné činy.

Škola

V školskom roku 1981/82 bola základná deväťročná škola premenovaná na základnú školu. Žiaci, ktorí po ukončení 8. ročníka nenastúpili do výberovej školy, alebo odborného učilišťa 9. ročník navštevovali v Oslanoch. Na škole pôsobil 8 členný kolektív. Riaditeľom bol súdr. Pavol Róža. V tomto školskom roku navštevovalo školu 122 žiakov. Žiaci ročníkov 5-8 sa vyučovali dopoludnia, žiaci ročníkov 1-4 popoludní. Za školský rok bolo vymeškaných 4.663 vyučovacích hodín, z toho žiakmi cigánskeho pôvodu 174.
113 žiakov prospelo, 9 neprospelo a s vyznamenaním skončilo 29 žiakov. Zhoršenú známku z chovania mali 2 žiaci. 5 žiakov zložilo sľub iskier, 10 sľub pionierov a 116 žiakov bolo členmi pionierskej organizácie. Na nepovinnú náboženskú výchovu bolo prihlásených 34% žiakov.

Vzhľadom k tomu, že škola je zastaralého typu neumožňuje v plnom rozsahu využívať techniku súčastných požiadaviek spôsobu vyučby. Činnosť PO bola usmerňovaná skupinovou vedúcou súdr. Janou Ďurtovou. Na škole pôsobilo a pracovalo 9 záujmových krúžkov. Najlepšie výsledky dosiahol zdravotnícky a astronomický krúžok. Zlepšila sa činnosť požiarníckeho krúžku.

Kultúra

Kultúrno-výchovná činnosť v našej obci bola v tomto roku usmerňovaná radou osvetovej besedy prostredníctvom plnenia JPKVČ.

Uskutočnili sa oslavy 34. výročia FK, MDŽ, 1. mája, 37. výročia oslobodenia spojené so zapálením vatry, 61. výročia založenia KSČ a VOSR.

V oblasti poľnohospodárskej, politickej, ekonomickej, právnej, osvetovej sa uskutočnilo 19 besied.

V priebehu roku došlo k výmene predsedu OÚ a od septembra táto funkcia nie je obsadená. Táto skutočnosť mala za následok, že nepracovala Rada OÚ a neboli splnené všetky akcie obsiahnuté v JPK VČ.

V obci až na ZPOZ nepracoval žiadny kolektív dobrovoľných osvetových pracovníkov.

ZPOZ v tomto roku uskutočnil 10 uvítaní do života, posedenie so ženami nad 75 rokov pri príležitosti MDŽ s odovzdaním upomienkových darčekov, návštevy chorých a starších občanov, sľub iskier, 1 rozlúčka pri príležitosti odchodu do dôchodku a 6 rozlúčok so rosnulým.

Miestna ľudová knižnica mala v tomto roku 3.958 zväzkov kníh a navštevovalo ju 254 čitateľov.

U občanov žijúcich v našej obci bol v tomto roku nasledovný odber tlače: Pravda - 17 ks, Práca - 33 ks, Smer - 10 ks, okresný týždenník Priekopy - 8 ks.

Z týždenných časopisov to boli: Slovenka - 18 ks, Život - 5 ks.

V menšom rozsahu boli odoberané časopisy: Rodina, Záhradkár - chovateľ, Urob si sám, Amaterske rádio, Dorka, Eva, Línia, Domov a pod. Dôležité poslanie najmä v oblasti

propagácie zohrával miestny rozhlas. Boli to najmä relácie pri príležitosti významných výročí a politických udalostí, ale i relácie vysielané na základe pokynov okresných organizácií a JRD. Miestny rozhlas vysielal pozdravy jubilantom, miestne správy, pozýval občanov na verejné zhromaždenia, ale i verejné pokarhania občanov z porušovania KOVP. Vďakadom k tomu, že rozhlasová aparatúra bola účelne opotrebovaná a zastaralého typu v mesiaci marci bola vymenená za novú s nákladom 27.000,- Kčs.

Počasie

Prvých januárových dňoch sa denné teploty pohybovali okolo +5 st. v noci +1 až -2 st. s občasným dažďom. Dňa 6. januára sa začalo prudko ochladzovať a snežiť. Od 12.-17. januára, nočné teploty dosahovali -20 až -25 st. V ďalších dňoch nočné mrazy ustúpili na -8 až -10 st. Cez deň bývalo hmlisto alebo polojasno. Ku koncu mesiaca sa nočné teploty pohybovali v rozmedzí -3 až -5 st, cez deň +3 st. s vydatnými snehovými prikôrkami.

V prvej dekáde mesiaca februára nočné teploty dosahovali -5 st. cez deň +2 st. Bolo jasno, až polojasno s občasným nočným snežením. V druhej dekáde mesiaca bolo slnečno, s dennými teplotami +4 až +6 st, nočnými teplotami -6 až -4 st. Ku koncu mesiaca bolo polooblačno až oblačno s nočnými teplotami -2 až 0 st. dennými +1 až +3 st.

V prvej dekáde mesiaca marca bolo polojasno až oblačno s nočnými teplotami -6 až -8 st, dennými teplotami +2 až +5 st.

Začiatkom druhej dekády bolo zamračené s občasným dažďom, alebo snežením. Postupne sa vyjasňovalo. Nočné teploty dosahovali -3 až -7 st. denné +1 až +7 st.
Ku koncu dekády bolo jasno s nočnými teplotami -3 st a dennými +6 až +8 st.
Ku koncu mesiaca nočné teploty dosahovali +3 až +5 st. denné 10-12 st.
Dňa 30. marca bola maximálna denná teplota +14 st.

V prvej aprílovej dekáde prevládalo jasné počasie s nočnými teplotami -1 až +2 st., dennými +10 až +14 st. V druhej dekáde bolo zamračené s občasným dažďom, alebo dažďom so snehom, fúkal mierny severný vietor. Nočné teploty dosahovali 0 až -3 st, denné +9 až +12 st.
Dňa 16. apríla dosiahla denná teplota +15 st.
V tretej dekáde bolo polojasno, až zamračené s občasnými slabým dažďom, alebo snehovými prehánkami. Nočné teploty dosahovali -1 až +7 st. denné +7 až +14 st.
Dňa 29. apríla som spozoroval príchod lastovičiek.

Začiatkom mesiaca mája bolo polojasno až zamračené s občasnými slabými zrážkami. Fúkal severný vietor. Teploty v noci dosahovali -1 až -3 st, cez deň +8 až +10 st. 3. mája bol posledný mráz. Od 4. mája nastalo zvýšenie nočných teplôt, denných teplôt. Nočné teploty dosahovali +2 až +4 st. denné +12 až +14 st. Neskôr nočné teploty dosahovali +8 až +10 st., denné 18 až 20 st. Prevládalo jasné počasie. Fúkal mierny južný vietor. V druhej dekáde bolo zamračené

s občasnými slabými zrážkami, neskôr jasno. Fúkal severný vietor. Nočné teploty dosahovali +10 až +12 st., neskôr +5 až +8 st., denné 14 až 16 st. neskôr 18 až 24 st.
V poslednej dekáde bolo spočiatku polojasno, neskôr oblačno so slabým dažďom. Nočné teploty dosahovali 6-8 st. denné 18-26 st.

V prvej dekáde mesiaca júl bolo jasno. Fúkal južný vietor. Občas sa vyskytli búrky z tepla, pri ktorých pôdu len veľmi málo vlahy.
4. júna padal ľadovec.
Nočné teploty dosahovali 12-14 st. denné 26-30 st.
8. júna podľa hlásenia Hydrometeorologického ústavu v Bratislave boli zrážky v porovnaní s rokom 1981 i 100 mm menšie. V druhej dekáde prevládalo polooblačné až oblačné počasie s občasnými slabými zrážkami. Fúkal severný vietor. Nočné teploty dosahovali 7-9 st. denné 16-20 st. Koniec mesiaca bol poznamenaný slabou zrážkovou činnosťou. Bolo polojasno až zamračené. Nočné teploty dosahovali 12-14 st. denné 23-27 st. Fúkal južný vietor.

V prvej júlovej dekáde bolo jasno až polojasno. Fúkal severný vietor. Nočné teploty dosahovali 8-12 st, denné 22-25 st. V druhej dekáde bolo polojasno s odpoludňajšími búrkami. Nočné teploty dosahovali 12-17 st, denné 23-31 st. V poslednej dekáde prevládalo oblačné počasie s občasnými zrážkami alebo búrkami. Ku koncu mesiaca sa vyjasnilo. Nočné teploty dosahovali 14-17 st. denné 22-29 st.

Začiatkom prvej augustovej dekády bolo jasno, fúkal severný vietor. V polovici dekády došlo k prudkej zmene počasia poznamenaného

búrkami silného rázu. Nočné teploty dosahovali 10-15 st. denné 24-27 st. V druhej dekáde bolo jasno až polojasno. Vyskytli sa skoré rannými mrazíky v podobe mrholenia. Nočné teploty dosahovali 8-10-14 st. denné 25-27 st. V poslednej dekáde bolo polojasno až jasno, ku koncu mesiaca zamračené s mrholením. Nočné teploty dosahovali 8-10 st. denné 22-26 st.

V prvej dekáde mesiaca septembra bolo polojasno a jasno. Fúkal mierny južný až juhozápadný vietor.
Dňa 9. septembra sa nad krajom prehnala silná búrka. Nočné teploty dosahovali 8-13 st. ku koncu dekády 12-15 st, denné 27-29 st.

V druhej dekáde bolo jasno s nočnými teplotami 10-12 st. dennými 26-28 st. Posledná dekáda mala premenlivý ráz. Prevládalo polojasné počasie, fúkal južný vietor. Nočné teploty dosahovali 10-15 st. ku koncu mesiaca 7-8 st. Denné teploty dosahovali 24-26 st. ku koncu dekády 18-21 st.
Dňa 23. septembra v odpoludňajších hodinách sa prehnala silná búrka.

V prvej októbrovej dekáde bolo polooblačno až zamračené s občasným mrholením. Fúkal silný až búrlivý južný vietor, ktorý sa 6. októbra zmenil na východný. Nočné teploty dosahovali 7-9 st. neskôr 4-6 st. denné 17-19 st, neskôr 15-17 st. V druhej dekáde bolo polooblačno až oblačno s občasným mrholením, ku koncu dekády s vyjasnením. Nočné teploty dosahovali 6-8 st. neskôr 3-4 st, denné

16-20, neskôr 13-15 st. Dňa 17. októbra bol zaznamenaný prvý pomerne silný mráz. V poslednej dekáde bolo polojasno až jasno. Nočné teploty dosahovali 6-8 st. ku koncu mesiaca 3-5 st., denné 14-16 st. ku koncu mesiaca 12-14 st. Ku koncu mesiaca boli zaznamenané slabé mrazy.

Na začiatku novembra bolo hmlisto, ku koncu prvej dekády jasno. Nočné teploty dosahovali 3-4 st. neskôr pri vyjasnení -5 až -7 st. Denné teploty boli 8-10 st. neskôr 4-6 st. V druhej dekáde bolo jasno, zrána hmlisto. Fúkal čerstvý južný vietor. Nočné teploty dosahovali -2 až +1 st., neskôr 4-6 st. Denné teploty boli 7-10 st. Dňa 27. novembra bol podľa spisov nameraný rekord teploty za posledných 30 rokov. Ku koncu mesiaca prevládalo zamračené počasie.

Začiatok prvej dekády decembra bol pekný. Neskôr bolo zamračené s občasným miernym zrnkolením. Nočné teploty dosahovali -2 až -4 st., neskôr 1-3 st., denné -1 až 5 st., neskôr 6-8 st. V druhej dekáde bolo polooblačno, neskôr zamračené s občasnými dažďovými neskôr snehovými prehánkami. Nočné teploty dosahovali 1-4 st., denné 5-7 st. Dňa 15 decembra od 9,00-9,35 hod. bolo možné pozorovať zatmenie Slnka Mesiacom. Posledná dekáda mala premenlivý ráz. V počiatku bolo zamračené s občasným dažďom, neskôr snežením a opäť dažďovými vydatnými zrážkami, ktoré ku koncu mesiaca prešli v snehenie. Nočné teploty sa pohybovali v rozmedzí -4 až +3 st. denné -1 až +5 st.

V roku 1982 bolo zaznamenané:
- 116 dní, kedy nočné teploty klesli pod bod mrazu
- 249 dní, kedy nočné teploty klesli nad bod mrazu
- 47 dní, kedy denné teploty boli pod bodom mrazu
- 318 dní, kedy denné teploty boli nad bodom mrazu

Najvyššia denná teplota bola zaznamenaná:
- 31.5. - 6.6. kedy dosahovala 28-31 st. v tieni
- 16.6 - 23.6 kedy dosahovala 30-32 st. v tieni
- 6.9 - 10.9. kedy dosahovala 28-30 st. v tieni.

Najnižšia denná teplota bola zaznamenaná v dňoch 12 - 17.1. kedy dosahovala -20 až -25st. Teplota bola meraná o 6,00 hod. ráno a o 12,00 hod.

Počet dní v ktorých prevládalo slnečné počasie bolo 123. Dni, kedy bolo zaznamenané zamračenie a dažďové zrážky bolo 57. Dni, kedy sa vyskytli búrky bolo 18 a dní kedy snežilo 14.

Veľká snehová pokrývka a pomerne dlhý rad mrazivých dní v zimných mesiacoch spôsobili, že ešte 10. mája sa vyskytovali na miestach od juhu chránených snehové závieje. Jarné práce boli omeškané oproti obdobným rokom takmer o 3 týždne. Hlavná zrážková činnosť v máji a júni a časté búrky v letných mesiacoch spôsobili škody na poľných kultúrach a nižšie výnosy krmovín. Búrky v letných mesiacoch spôsobili značné škody na miestnych komunikáciách.

Dňa 5.8. počas búrky udrel blesk do domu Juraja Valentejа, na dolnom konci

obce, ktorý značne poškodil komín a strešnú krytinu. Dňa 6.10. počas silného naracového vetra došlo k značnému poškodeniu plechovej strechy Jána Jančicha na cintorínskej ulici. Došlo ik zdemolovaniu autobusovej čakárne nachádzajúcej sa na námestí v obci a poškodeniu krytín striech mnohých domov.

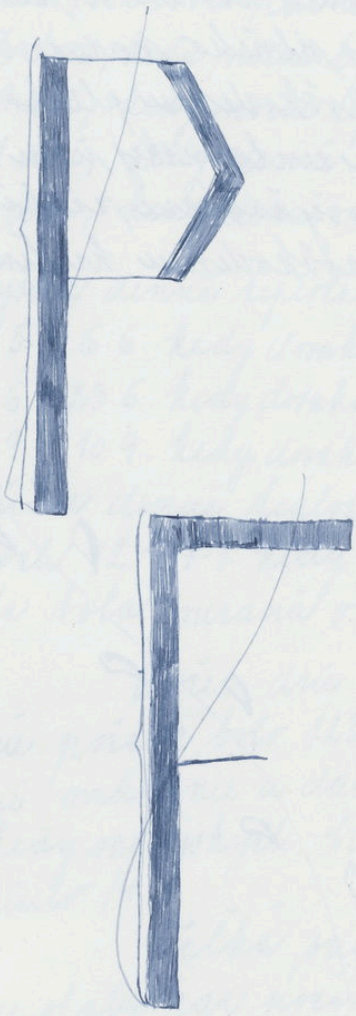

1983

Rok 1983 bol rokom, v ktorom sa veľmi vyhrotila medzinárodná situácia a svet bol plný hrozieb vojnového nebezpečenstva.

Želaním nás všetkých bol mier. Mier pre našu tvorivú prácu. Mier pre naše deti, aby si ráno mohli pokojne vziať knihy a vykročiť do školy. Je to krásna samozrejmosť a bola by ešte krajšia, keby na svete neboli takí, čo to nedokážu pochopiť, preto že zisky z ich monopolov, ktoré chŕlia dennodenne smrtonosné zbrane sú rozprávkové.

V tomto roku sme boli svedkami v histórii ľudstva nevídaného protestu mierumilovných ľudí na celom svete proti jadrovej vojne. Mierové hnutie na našej planéte je tou najučinnejšou zbraňou, ktorá dokáže zmariť svetovládne chúťky imperialistov.

V tomto roku sa uskutočnila vo Veľkej Británii zhromaždenie lekárov, ktoré jednoznačne ľuďom pripomenulo, aké následky by mala jadrová vojna.

V hlavnom meste našej vlasti sa uskutočnilo Svetové zhromaždenie za mier a život, proti jadrovej vojne. Delegáti tohto zhromaždenia zastupovali milióny ľudí celého sveta, ktorým nie je ľahostajný osud našej planéty. Svetové zhromaždenie za mier a život, proti jadrovej vojne ukázalo, že

pokrokoví ľudia na celom svete považujú najzákladnejšie právo človeka - právo na život.

Koncepcia Spojených štátov amerických vzhľadom na ďalšie rozmiestňovanie rakiet strednéh doletu v západnej Európe a rakiet MX v Spojených štátoch amerických bola v rozpore s túžbami miliónov ľudí na celom svete, zvyšovala nebezpečenstvo vzniku jadrovej vojny. Šťastne však zvíťazil politický zápas o zachovanie mieru.

Úsilie Sovietskeho zväzu a socialistických krajín dosiahnuť obmedzenie prostriedkov hromadného ničenia bolo prejavom mieru a socializmu. Práve i kroky, ktoré boli prijaté na obranu na našom území boli nevyhnutné a stretli sa s pochopením všetkých občanov v celej našej vlasti.

Tento rok sa v celej našej vlasti niesol v znamení 35. výročia víťazstva pracujúceho ľudu nad fašizmom.

K

Obyvateľstvo

Ku koncu roku žilo v našej obci 768 obyvateľov.
Z toho počtu bolo 381 mužov
387 žien
Prechodcov v našej obci je 209
Narodilo sa 12 detí
Zomrelo 11 občanov
Do našej obce sa prisťahovalo 6 občanov; 18 občanov sa z našej obce odsťahovalo.

Pre účely individuálnej bytovej výstavby boli v tomto roku vydané 2 stavebné povolenia a do užívania bol daný jeden rodinný dom. V údržbe bytového fondu bolo úsilie našich občanov zamerané najmä na výmenu strešnej krytiny a maliarske práce. Popis obce

V zložení orgánov a komisií MNV nedošlo v tomto roku k podstatným zmenám. Politický a verejný život

V priebehu roku sa uskutočnili oslavy 35. výročia víťazstva nad fašizmom, Medzinárodného dňa detí spojených s občerstvením nad 75 pokov. Tiež boli odovzdané upomienkové predmety, zakúpené z finančných prostriedkov získaných od spoločenských organizácií. Uskutočnili sa oslavy 38. výročia oslobodenia našej obce, oslavy 62. výročia založenia KSČ, 1. a 9. mája spojené so stavaním mája pred kultúrnym domom a zapálením vatry účastníkmi odboja na Hôrke, oslavy Medzinárodného dňa detí a 2 výchovno-vzdelávacie akcie.

Uskutočnilo sa 6 verejných plenárnych zasadnutí MNV, ktorých sa zúčastnilo 160 občanov, ako i 4 verejné schôdze strany, ktorých sa zúčastnilo 138 občanov.

Hlavným organizátorom verejných zhromaždení a plenárnych zasadnutí MNV bola

R- MNV, výbor ZO KSS a MV NF.
Na verejných zhromaždeniach boli občania informovaní o plnení volebného programu a ostatných záležitostiach dotýkajúcich sa celospoločenského života a života obce.

Najviac dotazov zo strany občanov bolo vznesených v otázkach zásobovania článkami dennej potreby, činnosti obchodných zariadení a ich vybavení, doprave, službám obyvateľstvu, socialistickému spolunažívaniu občanov, činnosti spoločenských organizácií NF, kultúrno- výchovnej činnosti a individuálnej bytovej výstavbe. Z nadriadených orgánov sa verejných zhromaždení zúčastňovali za ONV súdr. Franc Karol - tajomník ONV v Prievidzi a poslanec ONV za našu obec a za OV KSS súdr. Mikuš Ladislav - aktivista OV KSS. Okrem týchto súdruhov sa zasadnutí zúčastňovali delegovaní zástupcovia ONV.

Spoločenské organizácie NF nepracovali na žiadúcej úrovni. Podstatné zlepšenie nastalo len v DO SZM, kde po kádrových zmenách vo výbore a celej organizácii bolo dosiahnuté uspokojivých výsledkov v politicko- výchovnej činnosti členov tejto organizácie a v upevnení spolupráce so spoločenskými organizáciami, najmä s TJ, Zväzarmom a DO jednoty pri organizovaní masovo- branných akcií pre deti a mládež.
Tak tomu bolo i v mesiaci január, kedy sa 16 členov spomínaných organizácií zúčastnilo

turistického preclodu pokorím Vtáčnik a položením venca padlým v partizánskej obci Kľak v okrese Žiar nad Hronom. Pri príležitosti MDD v spolupráci s Ľudovými milíciami uskutočnili sportovo-branné dopoludnie pre deti z MŠ, iskry a pionierov ZŠ. Zlepšenie nastalo i v ZPO (zväz požiarnej ochrany) a to najmä v práci s mládežou. Družstvo žiakov s pomedzi 25 súťažných družstiev v okresnej súťaži „Plameň" skončilo na 15. mieste, družstvo dospelých z 26 účastníkov na 19. mieste.

Na počesť 35. výročia TU bolo našej obci prijatý celoobecný socialistický záväzok, ktorý sa skladal z 13 kolektívnych a 174 individuálnych socialistických záväzkov s vytvorením diela v hodnote 59.200,- Kčs. Splnených bolo 13 kolektívnych a 168 individuálnych záväzkov a vytvorená hodnota predstavovala 83.500,- Kčs. Celkom bolo bezplatne odpracovaných 3.200 brig. hodín a vytvorená hodnota za 56.082,- Kčs. Brigádnické hodiny boli odpracované najmä na skrášľovaní a zveľaďovaní obce, údržba zelene, výsadba stromkov, kvetov a ruží. V poľnohospodárstve pri nárazových prácach bolo odpracované 420 brig. hodín. Najlepšie si pri plnení socialistických záväzkov počínali Pionierska organizácia, Dozorný výbor Jednoty, Zväz požiarnej ochrany, Zväzarm a Telovýchovná jednota. Žiaci základnej školy nazbierali 5.000 kg železného šrotu, 1.200 kg papieru, 500 kg textilu, 520 kg šípok a 20 kg liečivých rastlín.

V rámci údržby sa uskutočnila:

- úprava verejného smetiska v hodnote 2.530,- Kčs
- údržba miestnych komunikácií na osade Cerová v hodnote 200.000,-

- pretesnenie okien a dverí na Miestnom národnom výbore, Základnej škole a Materskej škole v Radobici v hodnote 11.146,- Kčs.
- výmena odpadovej kanalizácie z miestneho národneho výboru a kultúrneho domu ako i murárske práce v hodnote 8.506,- Kčs
- generálna oprava ústredného kúrenia na MNV a kultúrnom dome v hodnote 96.000,- Kčs.
- generálna oprava telefónnej siete v obci a vedenia z Hornej Vsi.
- vymaľovanie a uskutočnenie náterov v dome smútku. Táto akcia bola uskutočnená zdarma. Jej hodnota predstavuje 10.500,- Kčs. Bola zorganizovaná a vedená súdr. tajomníkom MNV Francom Antonom a na jej realizácii sa podielali naši občania, ktorí majú maliarské povolanie.

Z akcií obsiahnutých vo volebnom programe MVNF nebolo vôbec započaté s údržbou základnej školy. Taktiež nebol splnený celoobecný socialistický záväzok na výstavbe Zdravotného studiska v Oslanoch.

Hneď v prvých dňoch roku sa dostalo našej obci veľkej cti, keď náš občan, bývalý predseda MNV, stranícky funkcionár a poslanec ONV za našu obec bol schváleny do funkcie tajomníka Okresného národného výboru v Prievidzi. K zvoleniu súdruha Karola Franca do tejto náročnej funkcie v okresnom štátnom orgáne predchádza jeho dosiahnutá politická úroveň, dobré pracovné výsledky, kladné charakterové a morálne vlastnosti a jeho angažovanosť a výsledky, ktoré za pomoci občanov

dosiahol pri zveľadovaní a výstavbe našej obce.

Dňa 26. januára sa dožil 50-tich rokov náš podák, neskôr poslanec ONV, člen ÚV KSČ, člen P-OV KSČ a riaditeľ okresnej poľnohospodárskej správy (OPS) v Prievidzi súdruh Ing. Ján Urban. Pri tejto príležitosti mu prezident republiky za dlhoročnú a obetavú prácu udelil štátne vyznamenanie "Rad práce." Okrem tohto vyznamenania bolo súdr. Urbanovi udelené i mnohé vyznamenanie, pozdravný list ÚV KSČ, plaketa K. Gottwalda, pozdravný list OV KSČ, čestné uznanie ONV, čím boli ocenené zásluhy súdr. Urbana na rozvoji poľnohospodárstva v našom okrese a jeho dlhoročná príkladná a obetavá práca v strane a národných výboroch.

V tomto roku sa naša obec zapojila do okresnej súťaže „Kvety mieru," kde súťažné družstvo v zložení Ing. Švarc Pavel, Ing. Kuvaľ Ján, Urbanová Vlasta a Urban Rudolf dosiahlo ojedinelého úspechu. Svoje účinkovanie v tejto súťaži ukončilo v semifinále.

Hospodárske pomery

Dňa 5. mája sa v našej obci uskutočnilo vysčítavanie včelstiev. Podľa výskumu boli všetky včelstvá napadnuté kliešťom. Vysčítavanie sa uskutočnilo asi v 120 včelstvách. Tieto boli po vysčítaní spálené.

JRD v roku 1983 hospodárilo na výmere 2. 749 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho bolo 1776 ha ornej. Priemerný počet pracovníkov, členov a zamestnancov JRD bol 481. K 31. 12. 1983 mal JRD nasledovný stav hospodárskych zvierat

- bravčový dobytok celkom 1870 ks
- z toho kráv 800 ks

- ošípaní 2 410 ks
- z toho prasníc 170 ks

Produkcia obilnín:

	ha plán	ha skutočnosť:	t plán	t skutočnosť
- jačmeň ozimný	70	70	4,1	5,4
- jačmeň jarný	215	215	4,0	3,5
- pšenica	660	660	4,3	4,6
- kukurica na zrno	100	92	4,0	3,2
- hrach		65		2,57
- fazuľa				7,5

- ľan - z plánovaných 200 ha zbierali len zo 150 v dôsledku vyorávky. Produkcia predstavovala 424 t pri úrode 2,82 t slamy z ha.
- cukrová repa - plán predstavoval 960 t, skutočnosť bola 888 t, cukornatosť bola vyššia o 1,7% oproti plánu. Do štátnych fondov bolo odovzdaných 198,5 t mäsa a 2.264.000 l mlieka.

Členovia JRD a ostatní občania ku koncu roku 1983 chovali v našej obci:

988 ks ošípaných
76 ks kohútov
25 ks hus
41 ks kačíc
26 ks oviec
5 ks kôz
94 ks ošípaných
46 ks hov. dobytka
22 ks kráv

Na výmere 36 ha osevných plôch pestovali zeleninu, okopaniny a obilie. Bolo porazených asi 180 ks ošípaných u občanov a členov JRD.

V obchodnej sieti nenastali zmeny oproti minulým

rokom. Plnenie maloobchodného obratu bolo nasledovné:

	plán	skutočnosť
- potraviny	2. 100. 000,-	1. 989. 137,-
- mäso, zelenina	472. 000	458. 940,-
- potraviny ČSPO	682. 000,-	673. 869,-
- pohostinstvo	934. 000,-	934. 579,-

Občania vo zvýšenej miere nakupovali hydinu, výrobky z mlieka, kávu, ryžu, nealkoholické nápoje.

Najviac sťažností po stránky občanov bolo vznesené na nedostatok rybích výrobkov, jačného ovocia a zlú kvalitu chleba.

Potešiteľná je tá skutočnosť, že oproti roku 1982 sa v našich predajniach predalo menej o 3.084 l alkoholu a o 912 l vína.

Finančné hospodárenie MNV v r. 1983 bolo nasledovné:

Príjmy:

- daň poľnohospodárska	5. 576,-
- daň domová	16. 158,-
- daň z príjmov obyvateľstva	3. 835,-
- poplatok od psa	2. 211,-
- za rybárske lístky	302,-
- stravné na mat. škole	37. 349, 70
- nájom za učeb. byt	3. 731,-
- za používanie miest. rozhlasu	500,-
- za používanie domu smútku a nájom v prísl. MNV	2. 992,-
- príjmy zo združených prostriedkov	12. 234,-
- globálna dotácia	241. 000,-
Zostatok na bežnom účte bol	11. 504, 65

Výdavky:

Rozpočet na MŠ činil 40. 000,- Do tejto sumy boli zarátané i fin. prostriedky zo združených prostriedkov

ktorými prispievajú zamestnávateľa na deti svojích zamestnancov ktoré sú umiestnené v zariadení MŠ.
Čerpanie predstavovalo 33.053,36 Kčs. Uvedené prostriedky boli použité na úhradu za vodu, palivo, elektrickú energiu a zakúpenie drobných krátkodobých predmetov.
Rozpočet na Základnú školu Radolica-Horná Ves bol 157.000,- v tom údržba 40.000,- Plnenie bolo vo výške 78.346,61 Kčs a to za uhradenie výdavkov za vodu, elektrinu, palivo a učebné pomôcky. Na školskú stravovňu bol stanovený rozpočet 45.000,- a plnenie bolo vo výške 126.769,- Z tejto položky boli uhradené školské desiate, oprava el. sporáka a zakúpenie kuchynského riadu. Na kultúru bol stanovený rozpočet 20.000,- v tom príspevok osvetovej besede 15.000,- Rozpočet bol v priebehu roku splnený do výšky 21.194,84 Kčs a to uhradením za vodu, elektrickú energiu a palivo v kultúrnom dome, zakúpením el. sporáku, sporáku na pevné palivo čistiacích potrieb a darčekov pre Zbor pre občianské záležitosti. Rozpočet na vnútornej správe bol 26.835,- z toho mzdové prostriedky vo výške 8.238,- Celkové plnenie bolo vo výške 33.225,78 Kčs. Tu boli zakúpené kancelárske potreby, úhrada vody, elektriny, paliva ako i odmeny z fondu rezerv a rozvoja (FRaR) pre funkcionárov MNV, poslancov, aktivistov MNV. Na miestnom hospodárstve bol stanovený rozpočet 14.000,- Tento bol upravený na 19.000, Plnenie bolo vo výške 23.583,- K zvýšenému plneniu došlo v dôsledku zakúpenia farby

na natieranie domu smútku, úhrady za elektrickú energiu na verejnom osvetlení ako i elektr. energie a vody v dome smútku.
Rozpočet na všeobecnej doplnkovej starostlivosti bol 17.000,- Plnenie bolo vo výške 17.000,- Tieto prostriedky boli použité na výplatu jednorázových finančných výpomocí pre dôchodcov.

Socialne pomery

V školskom roku 1982/83 došlo ku kádrovým zmenám v zariadení MŠ. Za riaditeľku MŠ bola ustanovená súdr. Kmeťová Helena v dôsledku odchodu súdr. Néčeyovej do dôchodku. Za učiteľku nastúpila súdr. Hýroššová Gabriela (z Oslian). Do MŠ bolo k 1.9.1982 zapísaných 30 detí všetkých vekových skupín, t.j. 3-6 rokov.
V priebehu školského roku sa počet detí zvýšil na 32. Do zariadenia boli prijaté deti zamestnaných i nezamestnaných matiek a všetký deti 5-6 ročné.
V tomto šk. roku nenavštevovali MŠ deti cigánskeho pôvodu.
Prevádzka MŠ bola od 07,00 hod - 16,00 hod.
Zariadenie MŠ bolo pravidelne navštevované kontrolnymi orgánmi ako i pracovníkmi obvodného zdravotného Strediska Oslany.

Počas školského roku sa u detí vyskytli bežné detské ochorenia ako angína, chrípka a kiahne. Z uvedeného dôvodu bola v zimnom obdolí dochádzka detí do MŠ značne znížená. Do 1. ročníka základnej školy odišlo 9 detí.

Značná pozornosť zo strany komisie socialneho zabezpečenia bola venovaná osamelým a prestárlym občanom, ako i rodinám, kde nebola venovaná dostatočná pozornosť výchove detí.

34 dôchodcom boli vyplatené jednorázové finančné výpomoci, ktorých výška predstavovala celkove 17.000,- Kčs.

V zimných mesiacoch sa značne rozšírilo medzi občanmi chrípkové ochorenie bacilom A - Texas a B - Bangkok. Do začiatku mesiaca marca bolo týmto ochorením postihnutých takmer 12% občanov. Bolo to najviac za posledné obdobie. Onemocnenie toho druhu sa u nás vo vyššej miere vyskytlo len v roku 1962 a 1972.

Občania, ktorí vo zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje sú evidovaní a miestny protialkoholický zbor s nimi uskutočňuje pohovory a vykonáva preventívnu činnosť. Nasvedčuje tomu i skutočnosť v znížanej spotrebe alkoholických nápojov v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.

Komisia pre ochranu verejného poriadku riešila v roku 1983 sedem priestupkov, ktorých sa občania dopustili v socialistickom spolunažívaní.

V tomto roku naši občania spáchali 10 prípadov trestnej činnosti. Z toho množstva bolo 5 prípadov vyriešených ako priestupky, 1 prípad ako previn a 4 prípady ako trestný čin. Spáchaná trestná činnosť bola nasledovná:

- nedovolené pálenie liehu - 1 prípad
- násilie proti skupine obyvateľov a jednotlivcom - 1 prípad
- neoprávnené užívanie mot. vozidla - 1 prípad
- úmyselné ublíženie na zdraví - 1 prípad

V jednom prípade bol previn a to poškodenie

majetku v soc. vlastníctve. Na úseku dopravy sa naši občania dopustili 1 priestupku a proti socialistickému spolunažívaniu 4 priestupkov.

Školstvo, kultúra, šport

Vzhľadom na nízke počty žiakov v ročníkoch 1-4 ako i uskutočňovanie vyučovania len v rannej smene došlo v školskom roku 1982/83 k integrácii Základnej školy v Radobici a Základnej školy roč. 1-4 (ako i uskutočňovania) v Hornej Vsi pod jedno riaditeľstvo v Radobici. Riaditeľom školy bol súdr. Róža Pavol a zástupcom súdr. Hodál Jozef v Hornej Vsi. Žiaci ročníkov 1-4 počnúc 1. septembrom 1982 navštevujú školu v Hornej Vsi a žiaci ročníkov 5.-8. školu v Radobici. Na začiatku šk. roku 1982/83 začalo do školy chodiť 182 žiakov z oboch obcí. V ročníkoch 1-4 to bolo 95 žiakov a v ročníkoch 5-8 to bolo 87 žiakov. Celkove bolo žiakmi vymeškaných počas školského roku 9644 vyučovacích hodín, čo predstavuje 47,81 hod. na žiaka. Tento počet vymeškaných hodín vzrástol oproti roku 1981/82 o 8 hodín na žiaka. Tato skutočnosť bola zapríčinená najmä zvýšenou chorobnosťou žiakov.

Z celkového počtu žiakov prospelo i s opravnými skúškami 180, čo predstavuje 98,90%. Vyznamenaných bolo 26 žiakov. Nepovinnú náboženskú výchovu navštevovalo 40% žiakov. O jedinelého úspechu dosiahli žiaci našej školy, keď v okresnom kole súťaže „Pionierský semafór" dosiahli 1. miesto a postupili do krajského kola, kde skončili na 8. mieste. Dobrých výsledkov dosiahol i zdravotný a astronomický krúžok a z časti i li-

divadelno-dramatický.

Kultúrny dom nesplňuje svoje poslanie, pokiaľ nebolo doriešené kádrové obsadenie funkcie riaditeľa osvetovej besedy. Tento problém pretrváva už niekoľko rokov. V priebehu roku boli uskutočnené maliarske a kurenárske práce, úprava pomocných priestorov a oprava kanalizácie. Materiálne vybavenie je na dobrej úrovni. Tento stánok slúžil len pre zhromaždenie občanov, schôdze MNV a spoločenských organizácií, tanečné zábavy a hranie stolnotenisových zápasov.

V obci neexistoval žiadny okruh dobrovoľných osvetových pracovníkov až na 8 členný dobrovoľný kolektív Zboru pre občianske záležitosti (ZPOZ), ktorý i v skromných priestorových a materiálnych podmienkach plnil zodpovedne svoje poslanie.

Boli uskutočnené nasledovné akcie:

- posedenie s najstaršími občiankami pri príležitosti MDŽ.
- slávnostné uvítanie 12 detí do života
- slávnostné posedenie pri príležitosti ukončenia predškolskej výchovy detí MŠ v Radobici
- posedenie so zakladajúcimi členmi ZPOZ u pri príležitosti 30. výročia kvalifikovania ZPOZ
- slávnostná rozlúčka s brancami nastupujúcimi vojenskú prezenčnú službu
- 1 občiansky pohreb
- 11 rozlúčok nad hrobom rozmlieka.

Miestna ľudová knižnica si dobre plnila svoje poslanie a tvorivo dosahuje dobrých výsledkov ku spokojnosti čitateľov a nadriadených orgánov.

Miestny (ľu) rozhlas okrem vysielania

správ, pozdravov jubilantom sa významnou mierou podielal na masovo-politickej práci vysielaním prelácií k jednotlivým politickým výročiam a prednášok o aktuálnych otázkach.

Telovýchovná činnosť bola orientovaná na futbal, stolný tenis a turistiku. Futbalové mužstvo dospelých hrajúce najnižšiu súťaž v rámci okresu nedosahovalo výsledkov k spokojnosti svojich priaznivcov. Ako hlavné dôvody neúspechu boli slabé finančné zdroje, zlé materiálne a priestorové vybavenie, slabá politicko-výchovná činnosť členov futbalového oddielu ako i nedostatok obetavých funkcionárov a futbalistov. Ku kvalitatívnemu rastu hry futbalového mužstva by mala prispieť výchova vlastných hráčov. Z toho dôvodu bolo vytvorené i futbalové mužstvo dorastencov, ktoré sa prihlásilo do jesennej časti najnižšej futbalovej súťaže v rámci okresu.

Stolnotenisový oddiel sa zapojil ako každoročne do súťaže, kde súťažné družstvo dosiahlo uspokojivých výsledkov. Činnosť turistického oddielu sa prejavila najmä v účasti na turistických pochodoch organizovaných okresnými výbormi spoločenských organizácií a miestnymi organizáciami NF.

Počasie

Počasie roku bol teplý. Ročné teploty sa pohybovali od -3°C do +3°C, denné od +2°C do +7°C. Najvyššia denná teplota +9°C bola zaznamenaná dňa 6. januára. Bol to rekord od roku 1946. Občas snežilo, niekoľko mrzlo, ale prešlo. Fúkal južný vietor. V druhej dekáde bolo spočiatku jasno, niekoľko zamračené a hmlisto s občasnými snežením, niekoľko

dažďom. Nočné teploty dosahovali +2 až -4°C, denné -2 až +7°C. Fúkal južný, ku koncu dekády severozápadný až severný vietor.
V počiatku poslednej dekády poklesli nočné teploty na -8°C a denné na -2°C, prevládalo zamračené počasie s občasným snežením, fúkal severný vietor. Ku koncu dekády nastal vzostup nočných teplôt na +1 až +6°C a denných na +5 až +11°C. Najvyššia denná teplota bola nameraná 27. januára a to +12°C. Prevládalo oblačné počasie s občasným dažďom.

V prvej dekáde februára bolo polojasno, až jasno, neskôr zamračené so slabým, neskôr výdatným snežením. Nočné teploty dosahovali 0 až -3°C, denné +1 až +5°C. V počiatku druhej dekády bolo zamračené s občasným dažďom, fúkal južný vietor. Nočné teploty dosahovali +1 až +3°C, denné +2 až +6°C. Neskôr nastal pokles nočných a denných teplôt s vyjasnením. Nočné teploty dosahovali -6 až -11°C, denné -1 až -4°C. V poslednej dekáde bolo jasno, ku koncu zamračené s občasným mrholením. Fúkal severný, neskôr juhovýchodný až južný vietor. Denné teploty dosahovali -2 až +2°C, neskôr +2 až +5°C, nočné -7 až -9°C, neskôr -2 až +2°C.

Začiatok prvej marcovej dekády bol v znamení jasného počasia, neskôr bolo zamračené. Fúkal severný, neskôr južný vietor. Nočné teploty dosahovali -2 až +2°C, neskôr +4 až +6°C, denné +6 až +8°C, neskôr +9 až +12°C. V druhej dekáde bolo jasno až polojasno. Fúkal severný, ku koncu dekády južný vietor. Nočné teploty dosahovali -2 až -7°C, denné

8 - 13°C.

V poslednej dekáde došlo k zvýšeniu nočných teplôt. Tiež dosahovali 4-6°C. Bolo zamračené s občasným dažďom, neskôr snehovými prehánkami. Denné teploty dosahovali 10 - 14°C, neskôr 4-6°C

V prvej dekáde apríla bolo zamračené s občasným mrholením. Nočné teploty dosahovali 5-8°C, denné 12-15°C. Fúkal juhovýchodný, až južný vietor. V druhej dekáde bolo polooblačno, až oblačno s občasnými dažďovými, alebo snehovými prehánkami. Fúkal južný, neskôr severný vietor. Nočné teploty dosahovali 4 až 8°C, v dňoch 14. a 17. - 1°C. Denné teploty boli v priemere 7 - 11°C, neskôr 15 - 22°C. V poslednej dekáde bolo jasno. Fúkal mierny až čerstvý južný vietor. Nočné teploty dosahovali 9 - 15°C, denné 18 - 26°C.

V prvej májovej dekáde bolo spočiatku zamračené s výdatnou prívalovou činnosťou. Nočné teploty dosahovali 4 - 9°C, denné 12 - 19°C. Ku koncu dekády sa vyjasnilo s nočnými teplotami 1 - 4°C, dennými 12 - 16°C.
V druhej dekáde bolo polojasno až jasno s nočnými teplotami 14 - 19°C dennými 26 - 30°C.
V poslednej dekáde bolo spočiatku jasno, s dennými teplotami 26 - 31°C, nočnými 15 - 17°C. Ku koncu dekády bolo zamračené s občasným slabým mrholením. Nočné teploty dosahovali 5 - 8°C denné 19 - 24°C. Fúkal južný vietor.

V prvej dekáde júna bolo len deň jasno. V noci sa vyskytli búrky so slabou prívalovou činnosťou. Nočné teploty dosahovali 16 - 18°C neskôr 6 - 10°C, denné teploty dosahovali 30 - 31°C, neskôr 19 - 26°C. Fúkal južný, neskôr severný vietor. V druhej dekáde bolo

polojasno až jasno, ku koncu dekády zamračené s občasnými slabými prehánkami. Nočné teploty dosahovali 9-12°C, denné 17-26°C.
Na konci mesiaca bolo jasno, ojedinele zamračené s občasným dažďom. Denné teploty dosahovali 26-29°C, nočné 12-17°C.

V prvej júlovej dekáde bolo jasno s nočnými teplotami 15-17°C, dennými 28-31°C.
V druhej dekáde bolo spočiatku polooblačno až zamračené s občasným slabým mrholením v noci búrkami so slabou zrážkovou činnosťou. Nočné teploty dosahovali 14-17°C, denné 23-27°C, ku koncu dekády 30-33°C.
V poslednej dekáde bolo spočiatku jasno, ku koncu dekády polooblačno až zamračené s občasnými dažďovými prehánkami. Nočné teploty dosahovali 15-19°C, denné 28-34°C. Fúkal občas severný vietor.

Začiatkom mesiaca august prevládalo zamračené počasie s občasnými slabými zrážkami. Nočné teploty dosahovali 8-13°C, denné 22-27°C. V druhej dekáde bolo prevažne jasno. Fúkal západný, alebo južný vietor. Nočné teploty dosahovali 12-14°C, denné 27-31°C. V poslednej dekáde bolo jasno s nočnými teplotami 12-14°C, dennými 27-30°C.

V prvej dekáde septembra bolo polojasno až jasno. Fúkal severný vietor. Nočné teploty dosahovali 10-12°C, denné 21-24°C. V druhej dekáde bolo polojasno až zamračené s občasným mrholením alebo búrkami. Nočné teploty dosahovali 7-11°C, denné 14-21°C. Fúkal severný a juhovýchodný vietor. V poslednej dekáde bolo jasno. Fúkal severný, alebo severovýchodný vietor. Nočné teploty dosahovali

4 - 8°C, denne 20-24°C.

V prvej dekáde októbra bolo jasno. Fúkal severný vietor. Nočné teploty dosahovali 6-10°C, denné 18-23°C. V druhej dekáde bolo jasno, až polojasno. Fúkal južný vietor. Nočné teploty dosahovali 10-12°C, denné 17-19°C. Nočné teploty neskôr poklesli na 4-6°C, denné na 11-14°C. V poslednej dekáde bolo jasno až polojasno. Nočné teploty poklesli na -3 až +5°C, denné 10-14°C.

V prvej dekáde novembra bolo jasno, až polojasno, z rána hmlisto. Nočné teploty dosahovali -10 až -13°C, denné 0 až 6°C.
V druhej dekáde bolo jasno, občas zamračené. Nočné teploty dosahovali -5 až -11°C, denné -4 - +3°C. V poslednej dekáde bolo zamračené s občasným slabým snežením, neskôr mrholením a dažďom. Nočné teploty dosahovali +2 až -5°C, denné -2 až +6°C. Fúkal premenlivý južný vietor.

V prvej dekáde decembra bolo jasno. Nočné teploty dosahovali -7 až -10°C, denné +3 až -4°C.
V druhej dekáde bolo prevažne oblačno, až zamračené so slabým občasným snežením, neskôr mrholením. Fúkal južný vietor. Nočné teploty dosahovali -10 až -13°C, neskôr +2 až +6°C, denné -1 až -4°C, neskôr +4 až +8°C.
V poslednej dekáde bolo oblačno až zamračené s občasným mrholením, neskôr dažďom. Nočné teploty dosahovali -1 až +5°C, denné +3 až +9°C.
V roku 1983 bolo:

169 slnečných dní
68 dní, kedy pršalo lebo mrholilo
12+ sa vyskytla búrka
21 dní kedy snežilo.

Prvá búrka bola 4. mája
Posledná búrka bola 9. októbra.

Najvyššie denné teploty boli:
6. januára +9°C, rekord od roku 1948
27. januára +12°C
28. júla +34°C
29. decembra +9°C rekord od roku 1928
Najnižšie ročné teploty boli:
16. februára -11°C
4. novembra -11°C
12. decembra -13°C
Počet dní, kedy ročné teploty klesli pod bod mrazu bolo 79.
Počet dní, kedy denné teploty klesli pod bod mrazu bolo 25.
Počet dní, kedy denné teploty vystúpili nad 30°C bolo 34 - tropických dní.
Posledný mráz bol 7. mája
Prvý mráz bol 24. septembra.

Snehová pokrývka dosiahla asi 15cm. Tálo však nemala hrubý ráz a častokrát sa spustila. Zrážková činnosť bola v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi nižšia. Dosiahla asi 400 mm, čo je asi polovica ročného priemeru.
Od 9. mája sa zrážky až do 11. septembra vyskytovali len ojedinele, aj to vo veľmi malej miere. Z tohoto dôvodu sa takmer neuskutočnila druhá kosba hrubých krmových porastov a ďateliníkových porastov. Suché počasie, veľké horúčavy a fúkajúce vetry mali značný vplyv i na úrodu jarných obilovín, kukurice a ostatných okopanín.
Počasie malo vplyv i na vodné zdroje, ktorých výdatnosť sa znížila na minimum, ba niektoré

pramene vyschli. Z uvedeného dôvodu boli mnohí zavedení opatrenia k maximálnemu šetreniu pitnou vodou.

Dňa 17. apríla som spozoroval prvé lastovičky. Dňa 25. júna začala v našej obci žatva, kosením jačmeňa od Uhriec.

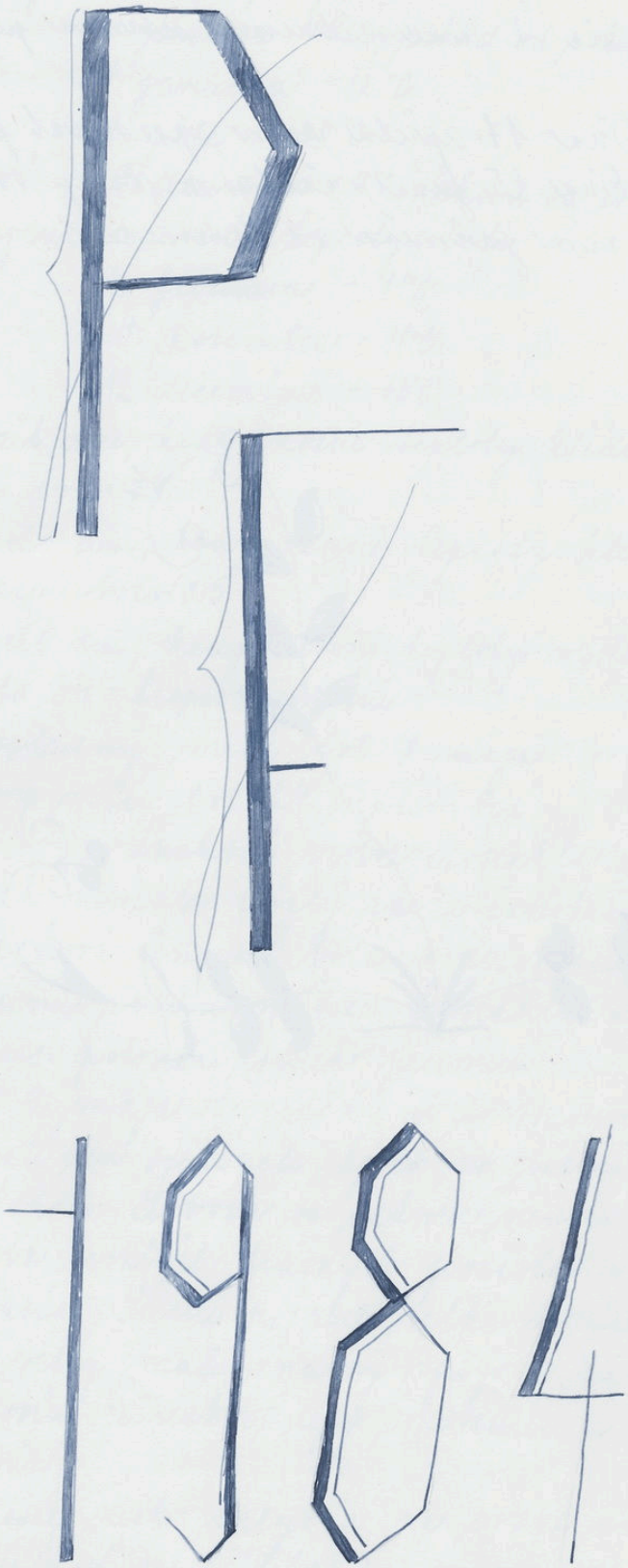
1984

Rok 1984 sa v celej našej spoločnosti niesol v znamení 40. výročia Slovenského národného povstania.

Obyvateľstvo

Ku koncu roku 1984 žilo v našej obci 750 obyvateľov. Narodilo sa 9 detí a 12 občanov zomrelo. Z našej obce sa odsťahovalo 18 občanov a to najmä do Partizánskeho a Prievidze a do našej obce sa prisťahovalo 11 občanov. K bytovému zloženiu oproti predchádzajúcemu obdobiu k podstatným zmenám nedošlo.

Popis obce

V priebehu roku bolo vydané jedno stavebné povolenie a započalo s výstavbou rodinného domu. V tomto roku bola v jarných mesiacoch ukončená generálna oprava telefónnej siete výmenou podperných bodov a bodičov za káblové vedenie. Na telefónnu sieť bola napojená Materská škola a obchodné prevádzky (samoobsluha). Takto bolo zriadených 5 súkromných účastníckych staníc. Od marca do 14. augusta, kedy bola kolaudácia bola pracovníkmi Slovenských rozvodných závodov, závodom v Prievidzi ukončená rekonštrukcia sekundárnej elektrickej siete v obci a priľahlých osadách, ako i rekonštrukcia verejného osvetlenia v hodnote 613.000,- a verejného osvetlenia v hodnote 93.000,- Drevené podperné body boli vyme-

nené za betonové, zvýšený bol počet svietidiel verejného osvetlenia, zvýšené prierezy vodičov, vymenené niektoré vodičové prípojky za káblové a poistkové skrinky boli umiestnené na podperných bodoch. Došlo i k čiastočnej prekládke siete, kde táto prekážala miestnym komunikáciam a pod.
Počas týchto prác bola na pracovníkov prevádzajúcich práce zo strany našich občanov vznesená spokojnosť, nakoľko len vo výnimočných prípadoch boli obmedzovaní v odbere elektrickej energie.

Príchodom súdr. Žiškovej mérie, riaditeľky Základnej školy v Radolici v mesiaci auguste sa započalo na oprave budovy Z.Š. Bola uskutočnená výmena strešnej krytiny, prestriekanie vojkajších omietok, natretie okapových rúr a kovových častí. Boli uskutočnené maliarské a natieračské práce, výmena a doplnenie podlahovej krytiny PVC v celej budove, generálna oprava vodovodu a odpadovej kanalizácie v triedach a sociálnych zariadeniach, obkladačské práce v triedach a sociálnych zariadeniach. Vybetonovanie plochy pred školskou budovou a elektroinštalačné práce v social. zariadeniach. Tieto práce boli uskutočnené pracovníkmi Okresného stavebného podniku v Prievidzi a JRD Žarnov Oslany. Náklad týchto prác predstavoval 114.387,67 Kčs.
Okrem toho boli vykonané mnohé údržbárske práce a výmena zariadenia v triedach. Týmto bolo pre žiakov vytvorené i keď skromné, ale útulné prostredie. Zásluhou súdr. Žiškovej boli tieto práce v krátkej dobe realizované a tým spel-

menšia úloha, ktorá pokrývala iba niekoľko rokov.

I na ZŠ v Hornej Vsi boli uskutočnené maliarske a natieračské práce, výmena podláh v triedach a množstvo drobných prác. Tieto práce boli vykonané pracovníkmi ÚKD Oslany a rodičmi detí navštevujúcich školu.

Na materskej škole v Radoliči bola uskutočnená oprava strechy v hodnote 18.900,- Boli uskutočnené maliarske a natieračské práce v hodnote 12.820,- Tieto boli vykonané pracovníkmi obvodných komunálnych služieb v Kovačoch. Brigádnickou činnosťou rodičov detí umiestnených v karanténe MŠ bolo uskutočnené natretie ohrady a drobné údržbárske práce.

Na účtárni bytového bolo uskutočnené maliarske a natieračské práce v hodnote 9.200,-

Boli uskutočnené maliarske práce priestorov MNV a KD ako i natretie strechy v hodnote 27.000,-

Uskutočnila sa úprava verejného stredisku v hodnote 1.590,-

V mesiaci októbri bola po 2 rokoch realizovaná požiadavka autobusovej čakárne. Jej hodnota činí 21.000,- Kčs.

Politický a verejný život

V zložení R-MNV a jednotlivých komisií k podstatným zmenám nedošlo, až na predsedu ZPOZ Ľu. Súdr. Ing. Šťara Pavel, ktorý túto funkciu vykonával bol poverený funkciou predsedu MV KF a funkciu predsedu ZPOZ prevzala súdr. Kmeťová Helena. Menovaná túto funkciu vykonáva ako prvá predsedníčka

po založení ZPOZu.
V mesiaci júli došlo k zmene funkcie predsedu ZO KSS. Súdr. Róža Pavol, ktorý túto funkciu vykonával bol vzhľadom na zmenu zamestnávateľa z funkcie uvoľnený a funkciu preds. ZO KSS v Radobici prevzal súdr. Trnik Anton.
V priebehu roka došlo k uvolneniu zo zdravotných dôvodou 3 členov výboru ZO KSS.
Ku kádrovým zmenám došlo i vo výboroch niektorých spoločenských organizácií a MVNF.
V priebehu roku sa uskutočnilo 6 verejných plenárnych zasadnutí, ktorých sa zúčastnilo 97 poslancov MNV a 145 občanov. Uskutočnili sa 2 verejné schôdze občanov s účasťou 95 občanov. Uskutočnili sa oslavy februárového víťazstva, MDŽ s posedením s najstaršími občiankami a zápisom do pamätnej knihy, 63. výročia založenia KSČ, 1. a 9. mája, MDD, 40. výročia SNP s účasťou 6 občanov z našej obce na oslavách dňa 28.8. v Banskej Bystrici, VOSR a ďalšie.
Hlavným organizátorom týchto osláv bola ZO KSS, MNV a MVNF za spolupráce spoločenských organizácií. Za OV KSS sa osláv zúčastňoval aktivista súdr. Mikuš Ladislav, za ONV súdr. Franc Karol tajomník ONV a poslanec ONV, ako i delegovaní zástupcovia

Spoločenské organizácie

Miestny výbor NF združoval 10 spoločenských organizácií. Členstvo v spoločenských organizáciách bolo nasledovné:

SZM 35 členov

Zväzarm	83 členov
TJ	62 -"-
ČSČK	58 -"-
ZPO 1	54 -"-
ZPO 2	38 -"-
ZČSP	18 -"-
Jednota	304 -"-
SZZ	58 -"-

Zväz protifašistických bojovníkov ako organizácia v našej obci nie je založená. Príslušníci odboja sú organizovaní v Hornej Vsi.

Medzi najaktívnejšie spoločenské organizácie možno v tomto roku zaradiť SZM, SZŽ, Zväzarm, TJ a Jednotu - dozorný výbor, ktoré sa najväčšou mierou podielali na realizácií kultúrno-výchovných, športovo-branných a politicko-výchovných akciách ako i plnení prijatých socialistických záväzkov. Slabšia pozornosť zo strany výborov spoločenských organizácií je venovaná politicko-organizátorskej práci, čo má za následok, že nie všetci členovia sa rovnakou mierou zapájajú do činnosti.

Na počesť 40. výročia Slov. národného povstania poslanci MNV pri svojích pridelených obvodoch viedli občanov k prijímaniu socialistic. záväzkov. Bolo prijatých celkom 153 individuálnych a 12 kolektívnych socialistických záväzkov od spoločenských organizácií. Hodnota prijatých záväzkov predstavovala vytvorenie diela za 104.500,- a odpracovaním 3.630 brigád. hodín.

Záväzok bol v neinvestičnej časti akcie "Z" zameraný na skrášľovanie a zveľadovanie obce, výsadbou okrasných krikov a ruží, údržbu zelene,

zber odpadových surovín, pomoc poľnohospodárstvu a na kultúrno-spoločenskú činnosť.
Celkove bol záväzok splnený a v oblasti skrášľovania prekročený o 8.578,- Odpracovaných bolo 3.790 brigádnicky bezplatných hodín, z toho v poľnohospodárstve 550 brig. hodín. Žiaci ZŠ nazbierali 1960 kg železa, 2.050 kg papiera, 23,20 kg liečivých rastlín, 440 kg šípok.

Veľkej cti sa dostalo našej obci hneď v prvých dňoch roku, keď náš rodák, bývalý občan, neskôr poslanec OUV súdruh Ing Urban Ján bol schválený do funkcie predsedu OUV v Prievidzi. K tomuto zvoleniu predchádzali jeho bohaté životné skúsenosti ktoré uplatňoval v národných výboroch, ale i v riadiacích funkciach a funkciách v straníckych orgánoch.

Dňa 12. októbra bol zvolený do funkcie ministra priemyslu SSR náš rodák Ing. Štefan Urban. V priebehu roku boli na návrh ZO KSS pri príležitosti životných jubileí vyznamenaní „Plaketou V. I. Lenina" zaslúžilí a dlhoroční členovia KSČ ss. Štefan Foltan, Ľudevít Kollár a Valent Franc.
Pri príležitosti 50. narodenín bolo udelené najvyššie rezortné vyznamenanie „Priekopník socialistickej práce" nášmu občanovi t.č. tajomníkovi OUV v Prievidzi s. Karolovi Francovi. Okrem toho mu bolo udelené čestné uznanie za rozvoj stredoslov. kraja. Doterajšia aktívna spoločenská a politická práca bola ocenená i okresnými orgánmi, ZO KSS a ZROZ pri MNV v Radobici uskutočnili jubilantovi slávnostný akt.

Hospodárske pomery

Naši občania ku koncu roku 1984 chovali 1.136 ks hydiny, z toho 940 ks sliepok, 44 ks hus, 59 ks kačíc, 14 ks oviec, 4 ks kôz, 99 ks ošípaných, 45 ks hov. dobytka, z toho 19 ks kráv. 187 občanov bolo užívateľmi poľnohospod. pôdy vo výmere 105 ha. z toho bolo 38 ha ornej, 25 ha záhrad, 0,5 ha sadov, 7 ha lúk a 1 ha pasienkov.

JRD Žarnov so sídlom v Oslanoch v roku 1984 hospodárilo na výmere 2.572 ha poľnohospod. pôdy, z toho 1.780 ha ornej. Počet pracovníkov a zamestnancov JRD bol k 31.12.1984 486 osôb. K 31.12. malo JRD nasledovný stav zvierat.

hovädzí dobytok 1983 ks, z toho kráv 800 ks
ošípané 2.238 ks, z toho prasníc 150 ks

Produkcia obilnín bola nasledovná:

	ha	plán	skutočnosť
pšenica	674	4,4	5,05
raž	20	5,0	2,1
jačmeň ozimný	101	4,1	5,48
jarný	180	4,0	5,07
kukurica na zrno	100	4,0	4,36

Celková výroba obilnín v hmotnom vyjadrení bola 5.350 t, oproti plánu 4.600 t.
Bola dosiahnutá výroba 206,2 t hrachu na výmere 78 ha. Zvýšená produkcia bola o 43,2 t.
Ľan bol siaty na výmere 220 ha. V dôsledku vyparávky bol zbraný z plochy 184 ha. Bolo vyprodukované 758 t ľanových stoniek, oproti plánu 660 t. Produkcia ľanového semena bola 125 t oproti plánu 88 t. Cukrovej repy bolo vyrobené 964 t oproti plánu 960 t.

Cukornatosť vzhľadom na nepriaznivý pestovateľský rok pre cukrovú repu bola nižšia, keď oproti plánu 15% bolo dosiahnutých 14,6%.
Vo výrobe uloženého krmiva bolo vyrobené 3,01 t na kus hovädzieho dobytka. Do štátnych foudov bolo odovzdané 2.374.000 l mlieka. Plán predstavoval 2.360.000 l.
Ďalej bolo odovzdané 480 441 t mäsa oproti plánu 480 t a 1450 t obilia.
Finančné hospodárenie MNV bolo nasledovné:

Príjmy:

daň domová:	16.051,-
-"- z prijmov:	1.197,-
-"- od psa:	3.800,-
správne poplatky:	580,- za rybár. lístky
stavebníctvo:	0 nebol odpredaný žiadny staveb. pozemok pre SBV
školstvo:	46.503,25 - stravné a nájom za učit. bytovku
kultúra:	270,- za miestny rozhlas
miest. hospod:	2.900,- za používanie domu smútku a nájom MNV.

Výdavky:

- materská škola: 38.773,50 - maľovanie a natieranie, oprava strechy, elektrina, voda, palivo
- ZŠ Radobica a H. Ves: 114.387,69 - oprava školy. Rozpočet nebol v plnom rozsahu vyčerpaný, nakoľko OSP Prievidza niektoré práce oneskorene fakturoval.
- školská stravovňa: 134.450,95 - za potraviny pre MŠ a školské desiate.
- kultúra: 29.937,04 - tesnenie okien

budovy (MNV) KD, oprava rozhlasovej aparatúry, elektrina, voda, palivo, čistiace potreby do kult. domu

– vnútorná správa: 25.235,39 – tesnenie okien budovy MNV, telefón, palivo, elektrina, voda, čistiace potreby a odmeny z fondu rezerv a rozvoja pre funkcionárov MNV, poslancov a aktivistov vo výške 8.462,–

– všeobecná dopluková starostlivosť: 17.000,–

– miestne hospodárstvo: 21.000,57 – úprava verejného smetiska, elektrina, voda v dome smútku a verejné osvetlenie.

Obchodná sieť bola zabezpečovaná v nezmenených prevádzkach a plnenie maloobchodného obratu bolo nasledovné:

	plán	skutočnosť
samoobsluha	2.007.000,–	1.936.617,–
mäso-zelenina	381.000,–	178.671,–
pohostinstvo	942.000,–	904.357,–
zmiešaný tovar Cerová	686.000,–	692.599,–

Nesplnenie maloobchodného obratu malo za následok, že túžby našich občanov neboli splnené a tovar boli nútení nakupovať mimo obce. Prevádzka mäsa-zeleniny bola od 21.3 – 1.11 zatvorená. I keď táto skutočnosť bola predmetom diskusie všetkých zasadnutí a zhromaždení občanov, poriešenie obsadenia prevádzky pracovnou silou bolo zo strany predstavenstva Jednoty v Prievidzi ako i odboru obchodu ONV v Prievidzi zdĺhavé. Taktiež neboli splnené pretrvávajúce nedostatky a požiadavky dozorného výboru zo strany vedenia Jednoty. Občania vyslovovali nespokojnosť s kvalitou chleba a najmä s nákupom článkou dennej potreby

a do ich nedostatkom a kvalitou, čo nebolo k plnej spokojnosti zabezpečené zo strany jednoty.

Sociálne pomery:

Životná úroveň našich občanov neustále stúpa. Markantne sa prejavuje najmä vo vybavenosti domácnosti a bytovej kultúre. Zariadenie materskej školy v Radolici v šk. r. 1983/84 navštevovalo 32 detí a 1 dieťa z Hornej Vsi vo všetkých vekových kategóriách. Do prípravného oddelenia bolo zaradených 8 detí, ktoré 1.9. nastúpili do ZŠ.

Veľkú pozornosť sociálnym otázkam venuje MNV a komisia sociál. zabezpečenia. Pre starých a prevádzaných občanov bolo na jednorázových finančných výpomociach vyplatené 17.000,- Kčs. Štyri matky pobrali materský príspevok vo výške 600,- mesačne. Jedno dieťa bolo umiestnené v osobitnej internátnej škole.

Obvodné oddelenie verejnej bezpečnosti v Kovákoch riešilo v roku 1984 9 priestupkov, z toho 3 priestupky na úseku boja proti alkoholizmu, ktorých sa dopustili naši občania.

6 - priestupkov v socialistic. spolunažívaní
1 - prečin
3 - trestné činy
4 - prípady zadržania občanov v protialkoholickom zariadení

Na riešenie komisií pre ochranu verejného poriadku sa dostalo 5 priestupkov na úseku socialistického spolunažívania, 4 priestupky boli prešetrené. Jednotka pomocnej stráže verejnej bezpečnosti počas roku

zistila 16 prípadov trestnej činnosti, 9 priestupkov na úseku verejného poriadku a 4 priestupky v doprave. V roku 1984 sa v miestnych predajniach predalo 9.291 l alkoholu a 4.851 l vína. V pálenici v Oslanoch bolo pre našich občanov vypálené cca 1900 l destilátu. Spotreba alkoholických nápojov činila na jedného obyvateľa:

14,98 l alkoholu
6,46 l vína

V školskom roku 1983/84 došlo ku kádrovým zmenám v obsadení funkcie riaditeľa školy. Pavol Kuldíra, Róža bol vzhľadom na zmenu zamestnávateľa z funkcie uvoľnený a od mesiaca augusta nastúpila do funkcie riaditeľky základnej školy v Radobici s. Mária Žiškovā z Oslian. Zástupcom bol i naďalej s. Jozef Hodál.

V tomto školskom roku navštevovalo obe školy 186 žiakov. 4 žiaci neprospeli a 23 žiakov bolo vyznamenaných. Žiaci vymeškali celkove 6.486 vyučovacích hodín, čo predstavuje 34 hodín na jedného žiaka. 33% žiakov počiatkov 2-7 navštevovalo nepovinnú náboženskú výchovu. Pozoruhodné výsledky dosiahli žiaci našej školy v záujmových krúžkoch. Radoslav Barloš získal v okresnej súťaži Hviezdoslavovho Kubína v prednese poézie a prózy 1. miesto. Astronomický krúžok sa v rámci okresu umiestnil na II. mieste. V branej súťaži „Pionierský samopal" získali naši žiaci 2. miesto v rámci okresu. Dobré výsledky dosiahli naši žiaci v ostatných krúžkoch v obvod. kolách.

Kultúrno-osvetová činnosť bola na nízkej úrovni. Uskutočnili sa len akcie, ktoré poriadal MNV, DO KSS, ZŠ, MŠ a spol. organizácie. Boli to oslavy významných výročí a sviatkov.
V mesiaci septembri, kedy bola takmer po troch rokoch obsadená funkcia riaditeľa osvetovej besedy s. Jozefom Čmikom, kultúrno-osvetová činnosť zaznamenala vzostup.
Uskutočnili sa dve prednášky z oblasti socialnej politiky, vojenskej politiky KSČ, 1 filmová akadémia a rada ďalších významných podujatí. ZPOZ pri MNV v tomto roku uskutočnil nasledovné akcie.

- slávnostné uvítanie do života 11 deťom
- posedenie so ženami nad 70 rokov a odovzdanie upomienkových pudmetov pri príležitosti osláv MDŽ
- slávnostné posedenie s deťmi končiacimi predškolskú výchovu
- beseda s účastníkmi odboja pri príležitosti 40. výročia SNP
- slávnostná rozlúčka s brancami nastupujúcimi vojenskú zákl. službu k 1. 10.
- slávnostný akt životného jubileá 50. rokov tajomníka ONV s. Karola Franca
- 1 občiansky pohreb - Ondrej Jančich.

Miestny rozhlas si dobre plnil svoje poslanie. Okrem vysielania zpráv boli vysielané rozhlasové relácie k významným sviatkom a výročiam rozhlasovým knížkom SZM a PO, relácie k aktuálnym obdobiam a pozdravy jubilantom. Miestna ľudová knižnica v tomto roku obhajovala čestný

názov „Verejná ľudová knižnica." Toto vysoké ministerské uznanie, vďaka obetavej práci knihovníčky súdr. Anny Slúkovej obhájila i na ďalšie obdobie. Telovýchovná činnosť v tomto roku pozostávala vo futbale, stolnom tenise a turistike.
Futbalové mužstvo dospelých si v súťaži nepočínalo k spokojnosti svojich priaznivcov ani svojimi výkonmi v jednotlivých zápasoch ani svojím správaním. Mužstvo dorastencov dosahovalo sľubných úspechov a skončilo na 5 mieste zo 6 účastníkov súťaže. Družstvo stolných tenistov súťaž neukončilo. Turistický oddiel ako každoročne pripadal prechod pohoním Vtáčnik z Radobice do Kľaku pri príležitosti vypálenia lejlo obce spojeného s kladením venca pri pamätníku.

Záujmová športová činnosť bola zameraná v spolupráci TJ, SZM, Zväzarm a DV jednotlivo na školskú mládež a ostatných záujemcov. Boli uskutočnené branné akcie pri príležitosti mDD, víťazný stolnotenisový turnaj, okresná streľecká súťaž o „Putovný pohár" predsedu MNV, streľecká súťaž o najlepšia obce, školy a ďalšie akcie.

Počasie

Január

1. -1°C +8°C - jasno
2. -2°C +6°C - oblačno, k večeru mrholenie
3. +2°C +9°C - jasno, v noci dážď
4. +1°C +4°C - v rámci mrholenie cez deň polooblačno
5. -1°C +4°C - jasno
6. -6°C +1°C - jasno
7. -5°C +2°C - cez deň oblačno, v noci slabé snženie asi 1 cm.

8. -3°C +1°C jasno
9. -3°C +2°C zamračené
10. -3°C +3°C z rána hmlisto, cez deň jasno
11. -7°C +3°C jasno
12. -12°C -2°C z rána hmlisto, cez deň zamračené
13. -4°C +2°C zamračené, vyjasnilo
14. -3°C +2°C celodenné snežienie
15. -2°C +2°C cez deň polooblačno, k večeru slabé
snežienie 16. +1°C +2°C dopoludnia slabé snežienie, odpoled.
polooblačno 17. -6°C +1°C celodenné snežienie
18. -4°C +2°C zamračené, občasné snežienie
19. -7°C +1°C jasno, severný vietor
20. -6°C +2°C zamračené, občasné snežienie
21. -10°C -1°C jasno, severný vietor
22. -6°C -2°C zamračené
23. -5°C +2°C zamračené
24. -3°C +2°C zamračené, odp. občasné snežienie
25. +2°C +1°C zamračené, severný vietor
26. 0°C +2°C jasno, severovýchodný vietor
27. -6°C +2°C zamračené
28. +1°C +3°C zamračené
29. +1°C +2°C zamračené
30. +1°C +4°C z rána hmlisto, cez deň zamrač.
31. +1°C +5°C

Február

1. -3°C +5°C cez deň jasno, odmäk, k večeru mrholenie, južný vietor
2. +2°C +5°C zamračené, občas slabé mrholenie
3. 0°C +4°C zamračené
4. -1°C +3°C zamračené, dážď so snehom
5. -1°C +2°C zamračené, občas snežienie
6. 0°C +5°C z rána hmlisto, cez deň jasno
7. 0°C +2°C zamračené, dážď so snehom, severovýchodný vietor

8. -3°C +4°C - jasno
9. -2°C +2°C - zamračené, občas. sneženie
10. -1°C +2°C - zamračené, silný sever. vietor
11. -4°C +2°C - jasno, čerstvý južný vietor
12. -5°C -1°C - polooblačno, severný vietor
13. -7°C +1°C - polooblačno, severný vietor
14. -9°C -1°C - z rána zamračené, cez deň jasno
15. -8°C -2°C - zamračené, občasné slabé sneženie
16. -13°C -2°C - jasno, severný vietor
17. -13°C -1°C - jasno, severný vietor
18. -14°C -1°C - jasno, severný vietor
19. -8°C +2°C - zamračené
20. -2°C +6°C - zamračené, južné prúdenie
21. -2°C +4°C - zamračené, z rána slabé sneženie, západné prúdenie
22. -2°C +1°C - zamračené
23. 0°C +3°C - zamračené
24. 0°C +5°C - v noci sneženie, z rána dážď so snehom, cez deň jasno
25. +3°C +6°C - celodenný dážď, záp. vietor
26. +4°C +10°C - jasno, južný vietor
27. +1°C +6°C - v noci sneženie cez deň zamračené, k večeru jasno
28. -2°C +5°C - zamračené, mrholenie
29. -1°C +6°C - polooblačno

Marec

1. -1°C +10°C - jasno
2. +2°C +2°C - zamračené, celodenný dážď so snehom
3. 0°C +5°C - zamračené
4. -1°C +6°C - zamračené, severný vietor
5. -1°C +5°C - zamračené, severný vietor

6. 0°C +6°C - polooblačno, severný vietor
7. -1°C +6°C - zamračené, severný vietor
8. -1°C +5°C - jasno, severný vietor
9. -6°C +5°C - jasno, severný vietor
10. -6°C +5°C - jasno, severný vietor
11. -3°C +7°C - jasno, severovýchodné prúdenie
12. -1°C +8°C - z rána zamračené, neskôr jasno
13. 0°C +5°C - zamračené
14. -3°C +10°C - jasno
15. -3°C +12°C - jasno
16. 0°C +9°C - polooblačno
17. +2°C +9°C - polooblačno, južný vietor
18. +1°C +6°C - zamračené, severný vietor
19. -8°C +3°C - jasno, severný vietor
20. -9°C +2°C - jasno, juhovýchodný vietor
21. -4°C +6°C - jasno, juhovýchodný vietor
22. -7°C +9°C - jasno
23. -5°C +10°C - jasno, južný vietor
24. -4°C +11°C - dopoludnia jasno, odpoludnia zamrač.
25. -1°C +11°C - polooblačno, juhovýchod. vietor
26. +4°C +11°C - v noci slabý dážď, z rána zamračené, cez deň jasno, južný vietor
27. +4°C +12°C - v noci slabý dážď, cez deň polooblačno, južný vietor
28. +4°C +16°C jasno
29. +6°C +15°C v noci slabý dážď, cez deň polooblačno, južný vietor
30. +6°C +15°C - v noci dážď, cez deň polooblačno
31. +1°C +6°C - z rána dážď so snehom, cez deň zamrač.

Apríl

1. -2°C +9°C zamračené, sever. vietor
2. +3°C +10°C zamračené, obč. mrholenie, búrlivý juhovýchod. vietor

3. +8°C +12°C - zamračené, občasný dážď, severovýchod. vietor
4. +7°C +6°C - zamračené, celodenný dážď
5. +2°C +11°C - dopoludnia zamračené, odp. jasno
6. 0°C +16°C - jasno
7. +5°C +17°C - jasno
8. +6°C +15°C - polooblačno, sever. vietor
9. +6°C +12°C - z rána mrholenie, cez deň zamračené, sev. vietor
10. +4°C +16°C - jasno
11. +8°C +15°C - zamračené, obč. dážď
12. +6°C +13°C - v noci dážď, cez deň zamračené, obč. mrholenie
13. +5°C +15°C - jasno, severný vietor
14. +3°C +16°C - jasno
15. +5°C +18°C - jasno, južný vietor
16. +9°C +21°C - jasno, južný vietor
17. +6°C +13°C - zamračené, severný vietor
18. +5°C +13°C - jasno, severný vietor
19. +2°C +13°C - jasno, severný vietor
20. -2°C +15°C - jasno

Máj

1. +6°C +15°C - zamračené, z rána mrholenie, južný vietor
2. +10°C +20°C - slnečno, južný vietor
3. +12°C +21°C - slnečno, južný vietor
4. +13°C +25°C - slnečno
5. +16°C +27°C - z rána slabá búrka, cez deň jasno
6. +12°C +24°C - jasno, k večeru búrka
7. +12°C +24°C - polojasno, odp. búrka, juž. vietor
8. +7°C +11°C - zamračené, sever. vietor
9. +3°C +12°C - oblačno
10. +4°C +14°C - polooblačno

11. +6°C +13°C - oblačno
12. +8°C +14°C - zamračené, obč. mrholenie
13. +9°C +13°C - zamračené, obč. mrholenie
14. +9°C +15°C - zamračené, obč. mrholenie
15. +10°C +20°C - z rána zamračené, odpol. jasno
16. +14°C +20°C - polooblačno, odpol. zamračené, slabé mrholenie, silný severovýchodný vietor
17. +11°C +23°C polojasno
18. +8°C +24°C - jasno
19. +10°C +25°C - jasno, večer búrka, južný vietor
20. +13°C +26°C - jasno, južný vietor
21. +14°C +17°C - zamračené, v noci dážď, celodenný dážď
22. +10°C +21°C - polooblačno, občasné mrholenie
23. +11°C +14°C - zamračené, občasné mrholenie
24. +9°C +15°C - polooblačno, občas. prehánky
25. +8°C +14°C - polooblačno, občas. búrky
26. +9°C +15°C - polooblačno, občas. vydatný dážď
27. +11°C +18°C - zamračené, občas. mrholenie
28. +12°C +17°C - zamračené, v noci i cez deň vydatný dážď
29. +11°C +19°C v noci dážď, cez deň zamračené, občas dážď.
30. +9°C +17°C - oblačno, občas dažďové prehánky
31. +8°C +19°C - polooblačno, sparno.

Jún

1. +7°C +21°C - z rána jasno, odpol. polooblač. sparno
2. +10°C +26°C - jasno
3. +14°C +29°C - jasno
4. +14°C +28°C - jasno, večer búrka, jihovýchodný vietor
5. +11°C +24°C - polooblačno, južný vietor
6. +16°C +21°C - polooblačno, občas prehánky
7. +9°C +19°C - oblačno, občas. búrkové prehánky
8. +8°C +14°C - zamrač. občas. búrky
9. +8°C +19°C - oblačno, občas. búrky

10. +8°C +15°C - dop. zamračené, mrholenie, odp. jasno
11. +9°C +19°C - polooblačno, severný vietor
12. +5°C +19°C - jasno, severný vietor
13. +4°C +20°C - jasno, severný vietor
14. +13°C +21°C - polooblačno, k večeru búrka
15. +14°C +22°C - polooblačno
16. +8°C +17°C - zamračené
17. +9°C +21°C - polooblačno, odpol. búrka
18. +7°C +22°C - polooblačno, odpol. zamračené
19. +10°C +25°C - jasno
20. +11°C +26°C - jasno
21. +12°C +26°C - jasno, sparno, k večeru prehánky
22. +14°C +26°C - jasno, sparno, odpol. búrky
23. +13°C +19°C zamračené, sever. vietor
24. +9°C +21°C polooblačno, odpol. búrka
25. +6°C+ 17°C v noci dážď, zamrač. sever. vietor
26. +10°C +15°C polooblačno, obč. mrholenie, sev. vietor
27. +8°C +19°C - polooblačno
28. +14°C +21°C - dop. jasno, odpol. polooblačno, večer búrka
29. +14°C +16°C - zamračené, občas. vydat. prehánky
30. +9°C +19°C - polooblačno, odpol. dážď

Júl

1. +8°C + 19°C - jasno
2. +15°C + 19°C zamračené, občas. prehánky, večer silná búrka
3. +12°C + +15°C - zamrač. obč. prehánky, sever. vietor
4. +9°C + 12°C - zamrač. obč. prehánky, sever. vietor
5. +10°C + 14°C - zamrač. obč. prehánky, sever. vietor
6. +7°C + 22°C - polooblačno, sever. vietor
7. +7°C + 16°C - polooblačno, sever. vietor
8. +8°C + 22°C - jasno
9. +10°C + 24°C - jasno

10. +11°C +27°C jasno
11. +13°C +30°C - jasno
12. +17°C +32°C - jasno
13. +18°C +31°C - jasno, večer búrka
14. +16°C +24°C - jasno, odpoludnia polojasno
15. +13°C +23°C - zamračené, sparno, večer búrka
16. +13°C +16°C - zamračené, občasné mrholenie
17. +10°C +19°C - polooblačno
18. +10°C +15°C - zamračené, občas. mrholenie
19. +10°C +18°C - zamračené, občas. mrholenie
20. +13°C +21°C - polooblačno
21. +12°C +21°C - polooblačno
22. +13°C +24°C - jasno
23. +14°C +24°C - polooblačno, večer búrka
24. +12°C +20°C - jasno, severný vietor
25. +12°C +20°C - jasno
26. +12°C +21°C - jasno
27. +12°C +16°C - zamračené
28. +11°C +17°C - zamračené, občas. mrholenie
29. +12°C +16°C - zamračené, občas. mrholenie
30. +14°C +25°C - jasno
31. +13°C +28°C - jasno

august

1. +15°C +30°C - jasno
2. +17°C +21°C - zamračené
3. +12°C +26°C - jasno
4. +15°C +29°C - jasno
5. +16°C +32°C jasno
6. +15°C +26°C polooblačno, sparno
7. +16°C +22°C v noci jasná búrka, cez deň zamračené občas. prehánky
8. +15°C +24°C polooblačno, sparno
9. +15°C +28°C polooblačno, odpol. búrka

10. +20°C + 26°C zamračené, severových. vietor, večer búrka
11. +16°C + 24°C polooblačno, odpol. silná búrka
12. +13°C + 21°C zamračené, občas. mrholenie
13. +12°C +22°C polooblačno, južný vietor
14. +12°C + 21°C polooblačno
15. +13°C + 26°C dopol. jasno, odpol. zamračené
16. +12°C + 22°C zamračené, mrholenie
17. +11°C + 21°C polooblačno
18. +11°C + 22°C polooblačno, severových. vietor
19. +10°C + 22°C polooblačno, severových. vietor
20. +7°C + 21°C jasno
21. +8°C + 25°C jasno
22. +9°C + 24°C jasno
23. +10°C + 26°C jasno
24. +15°C + 26°C jasno, južný vietor
25. +17°C + 27°C jasno
26. +14°C + 22°C polooblačno, dopol. mrholenie, severný vietor
27. +7°C + 16°C polooblačno, sever. vietor
28. +6°C + 19°C jasno, sever. vietor
29. +6°C + 22°C jasno
30. +9°C + 23°C jasno
31. +12°C + 24°C jasno

September

1. +13°C + 23°C jasno
2. +13°C + 21°C polooblačno
3. +12°C + 26°C jasno
4. +14°C + 28°C jasno
5. +17°C + 28°C jasno
6. +17°C + 27°C jasno, k večeru zamračené, slabý dážď
7. +14°C + 20°C polooblačno

8. +8°C + 19°C jasno, v noci slabý dážď
9. +8°C + 18°C zamračené
10. +12°C + 16°C v noci dážď, zamračené, odpol. dážď
11. +10°C + 16°C zamračené, obč. dážď, sever. vietor
12. +10°C + 14°C zamračené, obč. dážď
13. +10°C + 15°C zamračené, dopol. dážď
14. +11°C + 17°C polooblačno
15. +12°C + 21°C dopol. jasno, odpol. zamračené
16. +12°C + 21°C zamračené, odpol. dážď
17. +9°C + 19°C polooblačno, odpol. prehánky
18. +11°C +21°C zamračené, dopol. mrholenie
19. +11°C + 19°C - oblačno
20. +10°C + 21°C - v noci dážď, cez deň jasno
21. +10°C + 19°C - zamračené, občas dážď
22. +12°C + 16°C - zamračené, občas dážď
23. +8°C + 17°C v noci dážď, cez deň polooblačno, občasný dážď.
24. +12°C + 11°C - zamračené, celodenný dážď
25. +7°C + 12°C zamračené, odpol. mrholenie
26. +7°C + 11°C v noci dážď, cez deň zamračené, mrholenie
27. +8°C + 10° zamračené, celodenný dážď
28. +8°C + 17°C polooblačno
29. +7°C + 15°C polooblačno
30. +10°C + 17°C jasno

Október

1. + 15°C + 19°C - polooblačno, južný vietor
2. + 15°C + 18°C - v noci dážď, cez deň polooblačno
3. + 10°C + 15°C - v noci dážď, cez deň polooblačno
4. + 11°C + 15°C - zamračené, mrholenie
5. + 12°C + 17°C - polooblačno, v noci dážď
6. + 12°C + 18°C - jasno, večer silný dážď

7. +11°C + 14°C celodenný dážď
8. +4°C + 11°C zamračené, občasné mrkolenie
9. +5°C + 11°C zamračené, občasné mrkolenie
10. +10°C + 14°C polooblačno
11. +7°C + 18°C dopoludnia jasno, odpoludnia zamračené, mrkolenie
12. +6°C + 18°C - polooblačno
13. +4°C + 12°C - polooblačno
14. +2°C + 14°C polooblačno
15. +8°C + 10°C zamračené, odpoludnia mrkol.
16. +4°C + 9°C zamračené, silný sever. vietor
17. -2°C + 10°C polooblačno, sever. vietor
18. +3°C + 13°C polooblačno, sever. vietor
19. +2°C + 16°C jasno, južný vietor
20. +10°C + 18°C jasno
21. +7°C + 16°C jasno, južný vietor
22. +1°C + 14°C dopol. jasno, odpolud. zamrač. južný vietor
23. +8°C + 15°C polooblač. južný vietor
24. +9°C + 15°C polooblač. odpolud. jasno
25. +9°C + 15°C polooblač. južný vietor
26. +12°C + 15°C oblačno, južný vietor
27. +9°C + 14°C zamračené, dopolud. mrkol.
28. +8°C + 12°C jasno, západný vietor
29. -2°C + 11°C polooblačno
30. -1°C + 12°C polooblačno
31. 0°C + 12°C jasno

November

1. 0°C + 9°C z rána hmlisto, cez deň jasno
2. +4°C + 7°C zamračené
3. +1°C + 8°C jasno
4. -2°C + 12°C jasno

5. +4°C + 10°C jasno, vychod. vietor
6. +6°C + 10°C jasno, juzny vietor
7. +7°C + 15°C jasno
8. +7°C + 14°C jasno, juzny vietor
9. +9°C + 14°C v pani hmlisto, cez den jasno
10. +10°C + 13°C v pani hmlisto, cez den jasno
11. -1°C + 9°C jasno
12. -4°C + 5°C jasno
13. -6°C + 6°C jasno
14. -5°C + 5°C jasno, juhovychod vietor
15. 0°C + 4°C zamracene, juzny vietor, v noci snezenie
16. +2°C + 4°C zamracene, obcas mrholenie
17. +3°C + 4°C zamracene, celodenny dazd
18. +4°C + 6°C zamracene, dopoludnia dazd
19. +3°C + 4°C zamracene, obcas mrholenie, v noci dazd, severovychod. vietor
20. +4°C + 5°C zamracene, celodenny dazd
21. +1°C + 6°C oblacno, v noci dazd
22. +3°C + 6°C oblacno, v noci slaby dazd
23. +6°C + 8°C zamracene, obcasny silny dazd, burlivy zapad. vietor
24. +8°C + 13°C zamracene, dopoludnia obc. silny dazd, zapadny vietor
25. +8°C + 11°C oblacno
26. +5°C + 11°C oblacno
27. +5°C + 7°C oblacno, severozapad. vietor
28. -3°C + 6°C v pani hmlisto, cez den jasno
29. -3°C + 6°C jasno
30. -1°C + 7°C jasno, juzny vietor

December

1. +1°C + 6°C jasno, zapad. vietor
2. +1°C + 6°C jasno, juhozapad. vietor

3. -3°C +7°C - jasno, južný vietor
4. -3°C +5°C - jasno, východný vietor
5. -3°C +3°C jasno
6. -4°C -2°C zamračené, hmlisko
7. -3°C -1°C zamračené, hmlisko
8. -1°C 0°C - zamračené, hmlisko
9. -2°C +1°C - zamračené, hmlisko
10. -1°C +2°C - zamračené, prvý sneh asi 10cm, v noci dážď
11. +3°C +5°C zamračené, celodenný dážď, k večeru vyjasnenie, juhozáp. vietor
12. -1°C +3°C polooblačno
13. -4°C 0°C jasno
14. -7°C -1°C polojasno, z rána hmlisko
15. -4°C -2°C zamračené, hmlisko
16. -5°C -3°C zamračené, hmlisko
17. -3°C -2°C zamračené, slabé sneženie
18. -3°C +3°C zamračené, južný vietor, v noci dážď, rozpustil sa sneh
19. +4°C +2°C zamračené, hmla, mrholenie
20. +1°C +3°C zamračené, hmlisko
21. 0°C +2°C zamrč, mrholenie, južný vietor
22. +1°C +3°C z rána zamračené, slabé sneženie, cez deň jasno, sever. vietor
23. 0°C +2°C z rána hmlisko, cez deň jasno, juhovýchod. silný vietor
24. -7°C 0°C z rána hmlisko cez deň sneženie
25. -8°C -1°C - polojasno, v noci slabé sneženie
26. -4°C 0°C - zamračené, celodenné slabé sneženie
27. -4°C 0°C zamračené, celodenné sneženie
28. -3°C -1°C zamračené
29. -10°C -1°C jasno

30. -5°C -1°C celodenné slabé snežienie
31. -8°C -3°C polojasno
Teploty boli merané v tieni o 06^{00} hod. ráno a 12^{00} hod. vo výške 2 m nad zemou.

Rok 1984 bol v porovnaní s predchádzajúcimi pokmi bohatý na zrážkovú činnosť. Najväčšie dažďové zrážky boli zaznamenané v dňoch:

21. 5. - 45 mm
28. 5. - 50 mm
29. 5. - 30 mm
8. 6. - 40 mm
11. 8. - 60 mm
24. 9. - 100 mm
20. 11. - 50 mm

Silné búrky boli zaznamenané v dňoch
5. 5.
19. 5.
25. 5. - 5 krát
8. 6. - 4 krát

Počas 83 dní sa vyskytli zrážky so slabšou činnosťou. Počas 21 dní sa vyskytli snehové prehánky, alebo vydatnejšie snežienie. Prvý sneh napadol 10. decembra, asi 1 cm. Snehová vrstva dosiahla 24. 2. asi 25 cm, 26. 2. sa sneh spustil. 30. 12. dosahovala snehová vrstva asi 16 cm.
Zrážky vysoko presahovali dlhoročný priemer. Ich účinok však nebol pre poľnohospodárov uspokojivý, pretože boli prudké a nedostávali sa do pôdy. Naopak, spôsobovali škody na poľnohospodárskych kultúrach.
Slnečných dní, kedy denné teploty dosahovali

+ 30°C a viac bolo len 5. Z toho dôvodu i letné-
-poľnohospodárske práce v našej obci začali až 26. jú-
la kosením jačmeňa na láne Podráčené.
13. apríla som spozoroval príchod lastovičiek.
Najnižšie teploty počas miernej zimy boli v dňoch:

12. januára - 12°C
18. februára - 14°C
20. marca - 9°C - najnižšia teplota za posledných 30 rokov
20. apríla - 2°C
27. apríla - 1°C
28. apríla - 2°C
29. apríla - 3°C
17. októbra - 2°C - prvý mráz
29. decembra - 10°C

Zápis do obecnej kroniky bol schválený
R - MNV v Radobici dňa 11. 6. 1985

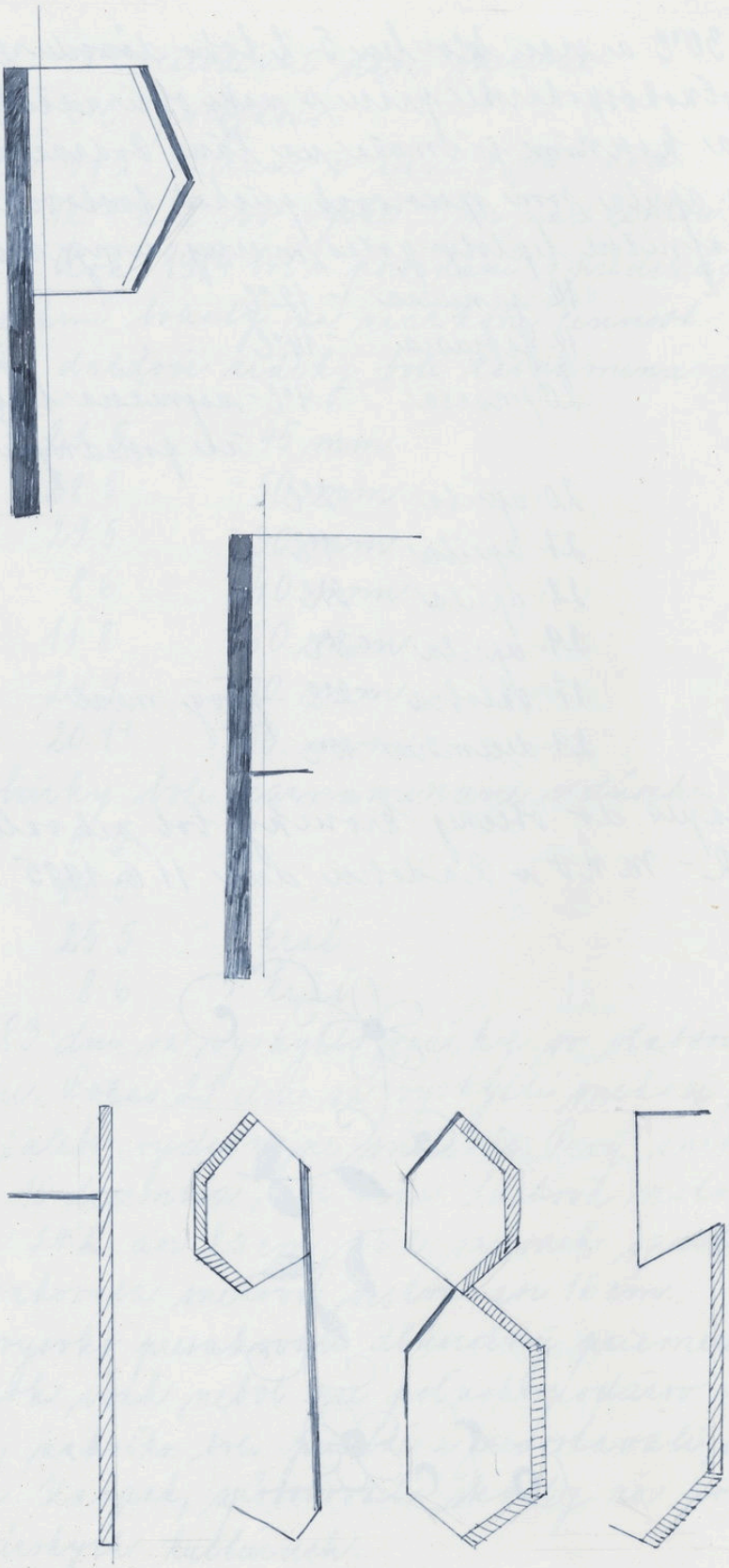

V tomto roku sme si pripomenuli 40. výročie národnooslobodcovacieho zápasu národov ňáších a oslobodenie našej vlasti Sovietskou armádou, štyridsať rokov budovania nového života.

I radostné dni spartakiady potvrdili jednotnú vôľu našich ľudí ísť ďalej cestou socializmu.

Splnili sa základné úlohy plánu celej siedmej pätročnice.

Za najdôležitejšiu bola považovaná otázka zachovania svetového mieru a odvrátenie svetovej hrozby vojny a za zastavenie horúčkovitého zbrojenia na Zemi a jeho prenesenie do kozmu, za uvoľnenie napätia.

Nové možnosti a perspektívy pre riešenie najnaliehavejších medzinárodných otázok otvorili výsledky rokovania na najvyššej úrovni medzi ZSSR a USA, ktoré sa uskutočnili na záver roku v Ženeve, znamenajú začiatok cesty k dialogu, cesty k obratu spoľahlivejšiemu mieru po ktorom ľudstvo túži.

Obyvateľstvo

Ku koncu roku 1985 žilo v našej obci 740 občanov. Najstaršou občiankou bola Cecília **Košovská**, ktorá sa dožívala 90 rokov a Pavol **Kalina**, ktorý sa dožíval 89 rokov. Mužov bolo 369 a žien 371. Narodilo sa 8 detí, zomrelo 10 občanov.

Do našej obce sa prisťahovalo 5 občanov a 15 sa odsťahovalo. K kritickému zloženiu oproti roku 1984 k podstatným zmenám nedošlo.

Popis obce

V priebehu roku bolo započaté s výstavbou 1 rodinného domu. V jarných mesiacoch bola započatá výstavba obrady miestneho cintorína, spojená s osvetlením a ozvučením, prístupovou cestou a preložkou vodovodnej siete. Autorom projektu tejto akcie bol náš občan Ján Franc.
Generálnym dodávateľom stavebných materiálov boli Východoslovenské kamenolomy a štrkopiesky - závod Malé Kršteňany a elektrického zariadenia Priemstav - Prievidza.
Dňa 2. júla boli do obce dodané kontajnery v počte 7 ks za účelom zberu pouličného domového odpadu, čím sa podstatne zlepšilo životné prostredie našich občanov. Do domu smútku bol dodaný chladiaci box. Boli upravené miestne komunikácie a to ulica cintorínska a dve vedľajšie ulice (do Prídavkov a do majera) tvrdolatým asfaltom. Hodnota týchto diela predstavuje 220.000,- Kčs. Ďalej boli upravené miestne komunikácie na osade Cerová a pri šahlých osadách k obci (Prielohy, Hôrka) v dĺžke 1.000 m v hodnote 15.000,- Kčs.
Ministerstvo kultúry SSR vyhláškou zo dňa 24. júna 1985 vyhlásilo za chránenú krajinnú oblasť Ponitrie. Účelom vyhlásenia oblasti je ochrana a zveľaďovanie prírody,

najmä Tríbeča a Vtáčnika, ich prírodných hodnôt a krajiny s rozptýleným osídlením, zabezpečenie jej optimálneho využívania so zreteľom na všestranný kultúrny, vedecký, ekonomický, vodohospodársky a zdravotnokrekreačný význam. Chránená krajinná oblasť Ponitrie sa rozprestiera na území SSR v Západoslovenskom a Stredoslovenskom kraji i na území našej obce.

Politický a verejný život

Zloženie Z-MNV a jednotlivých komisií k podstatným zmenám nedošlo. Činnosť poslancov bola usmerňovaná hlavne v styku s občanmi a ich vedení k účasti na plnení volebného programu akcie "Z". V priebehu roku sa uskutočnilo 6 verejných plenárnych zasadnutí za účasti 90 poslancov MNV a 167 občanov. Uskutočnili sa 2 verejné schôdze občanov. Hlavným organizátorom zhromaždení bol MNV, ZO SSS a MV NF. Z nadriadených orgánov sa zhromaždení zúčastňoval s. Mikuš, aktivista OV KSS a s. Franc-Lajovník ONV, ako i s. Michale aktivista ONV. V priebehu roku sa uskutočnili oslavy 37. výročia FU, MDŽ, 40. výročia oslobodenia, 64. výročia založenia KSČ, 1. a 9. mája, MDD, 41. výročia SNP, VOSR a ďalšie iné akcie pořiadané spoločenskými organizáciami, základnou školou a materskou školou.

Dňa 18. 10. 1985 sa konala výročná členská schôdza ZO SSS, ktorej sa za OV KSS zúčastnili ss. Pánis a Mikuš. Delegát na okresnú konferenciu KSS bol zvolený s. Bardoš Peter.

Na počesť 40. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou prijali naši občania 141 individuálnych záväzkov. Spoločenské organizácie NF prijali 12 kolektívnych záväzkov. Celoobecný socialistický záväzok predstavoval vykonanie diela v hodnote 611.300,- Kčs. Odpracovaných bolo 5.300 brigádnických hodín a vykonaná hodnota predstavuje 644.000,- Kčs. Socialistické záväzky boli orientované na plnenie volebného programu akcie "Z" - oplotenie miestneho cintorína, skrášľovanie okolia a životného prostredia. Na investičnej časti akcie "Z" odpracovali naši občania 3.500 brigádnických hodín a vykonali hodnotu za 565.000,- Kčs. Plánovaný finančný náklad bol 395.000,- Kčs, vyčerpané bolo 292.000,- Pri tejto akcii je nutné spomenúť, že väčšina našich občanov sa na požiadanie MNV brigád zúčastňovala. I spoločenské organizácie si dobre plnili svoje záväzky na tejto akcii.

Na neinvestičnej akcii: úprava ulíc, chodníkov, čistenie okolia, údržba zelene, výsadba kvetov a pod. bolo odpracovaných 1.050 brigádnických hodín a vykonaná hodnota za 30.900,- Kčs.

V poľnohospodárstve pri náročných prácach bolo odpracovaných 300 brigádnických hodín. Žiaci základnej školy nazbierali 440 kg šípok, 1.500 kg železa, 1.125 kg papiera a 2,5 kg liečivých rastlín. Pri úprave školského prostredia odpracovali 1.714 hodín a v poľnohospodárstve pri zbere ľanu 546 brigádnických hodín.

V tomto roku vyvrcholila i celookresná socialistická súťaž pod názvom „S lebou rodná zem" ktorá bola

organizovanú okresnými orgánmi. naše súťažné družstvo v zložení: Ing. Švarc Pavol
Urbanová Vlasta
Urban Rudolf
dosiahlo v histórii ojedinelý úspech, keď sa vo finále umiestnilo v rámci okresu na 3. mieste a získalo pre obec finančnú odmenu 20.000,- Kčs.
Súťaži bola venovaná značná pozornosť i zo strany občanov, ktorí počas 2 súťažných kôl kovaných v našej obci, ale i účasťou v iných obciach svedecne povzbudzovali súťažné družstvo a vo veľkom počte sa týchto súťažných večerov zúčastňovali.
V socialistickej súťaži sa naša obec v rámci okresu umiestnila na 3. mieste.

Pri príležitosti 40. výročia Slovenského národného povstania a 40. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou boli na návrh ZO KSS za dlhoročnú a obetavú prácu odmenení s. Franc Karol, Franc Valent, Foldan Ján a Kmeť Ján pamätnou medailou Ústredného výboru KSČ. Plaketou OV KSS a ONV pri príležitosti 40. výročia SNP a 40. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou boli odmenení: s. Kožovská Mária a Kožovský Vladislav.

Rada ONV v Prievidzi udelila našmu MNV čestné uznanie za výsledky dosiahnuté v socialistickej súťaži NV v roku 1985

Hospodárske pomery

JRD bolo 541 členov a zamestnancov. JRD obhospodarovalo 2.773 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1.783 ornej.

Priemerná úroda z 1 ha v tonách bola následovná:

pšenica	4,58
rač	2,92
jačmeň ozimný	4,30
jačmeň jarný	3,99
kukurica na zrno	4,95
hrach siaty	1,04
repa krmna	78,35
ďatelina červená	11,82
ďatelina lucerna	11,98
miešanky	7,81
lúky	8,71
ľan. stonky	2,63
ľanové semeno	0,24
repa cukrová	35,44

mlieko	plán	skutočnosť:
	2.440 000 l	2.452.000 l s dojivosťou 3.690 l od jednej dojnice. Na 100 ks kráv bolo odchovaných 94,2 ks teliat. Na jednu prasnicu bolo odchovaných 17,2 ks odstavčiat

Živočíšna produkcia predstavovala:

hov. dobytok		ošípané	
plán	skutočnosť	plán	skutočnosť
230.000 kg	280.778 kg	310 000 kg.	261 953 kg

Ku koncu roku naši občania a členovia SRD chovali 1.037 ks hrabavej hydiny, 4 ks oviec, 5 ks koní, 89 ks ošípaných, 44 ks hov. dobytka, z toho 19 ks kráv.

V obchodnej sieti nedošlo k podstatným zmenám a táto bola zabezpečovaná prevádzkami: potraviny, pohostinstvo, mäso-zelenina a zmiešanou predajňou na osade Cerová.

Plnenie maloobchodného obratu bolo nasledovné:

	plán:	skutočnosť:
potraviny	2.070.000,-	2.066.575,-
pohostinstvo	983.000,-	980.668,-
mäso-zelenina	440.000,-	352.292,-
cerová	720.000,-	679.793,-

Celkový plán maloobchodného obratu bol splnený na 96,8 %. Nespokojnosť občanov bola vyvolaná najmä na úseku kvality chleba, nedostatok výrobkov rybieho priemyslu, minerálnych vôd a dlhodobo pretrvávajúcich nedostatkových tovarov.

Finančné hospodárenie

Príjmy:	rozpočet:	predpis:	skutočnosť:
daň domová	16.000,-	16.043,-	16.043,-
daň z príjmu	1.200,-	1.538,-	1.538,-
poplatok od psa	3.800,-	4.189,-	4.189,-

Správne poplatky rozpočet: 1.000,- plnenie 76,-

	rozpočet:	skutočnosť:
Stavebníctvo:	4.000,-	—
Školstvo:	46.000,-	54.276,85
Kultúra:	—	380,-
Miestne hospod:	2.000,-	2.400,-

V stavebníctve neboli zaznamenané žiadne príjmy, nakoľko nebol odpredaný ani jeden stavebný pozemok pre individuálnu bytovú výstavbu.

U školstva boli vykazované príjmy zo stravného na MŠ a nájom za učiteľskú bytovku.

Na kultúre boli príjmy za používanie miestneho rozhlasu.

Na miestnom hospodárstve boli príjmy za používanie domu smútku a nájom

za ubytovňu v správe MNV.
Plánovaná globálna dotácia bola poskytnutá vo výške 168.300, účelové prostriedky boli poskytnuté v čiastke 240.000,- združené prostriedky boli poskytnuté vo výške 19.950,-. Zostatok prostriedkov na bežnom účte bol 21.170,89 Kčs.

Výdavková časť:

Školstvo: celkový schválený rozpočet školstva bol 239.000,- po úprave 352.000,- vrátane škol. desiat.

Materská škola:
rozpočet bol 6.000,- po úprave 21.000,- plnenie bolo vo výške 46.705,10 Kčs. Z uvedenej čiastky bola uhradená oprava strechy vo výške 18.251,- Ďalšie výdavky boli za opravu regálov na topánky, zhotovenie krytov na radiátory, palivo, vodu, elek. energiu a učeb. pomôcky. Výdavky nad stanovený rozpočet boli uhradené zo združených prostriedkov

Základná škola Radobica - Horná Věs:
schválený rozpočet bol 77.000,- po úprave 175.000,- Plnenie bolo 145.946,18 Kčs. Z uvedenej čiastky boli uhradené údržbárske práce v ZŠ Radobica v čiastke 71.000,- ako i výdavky za učebné pomôcky, palivo, vodu a elektr. energiu.

Školská stravovňa:
schválený rozpočet spolu so školskými desiatami bol 156.000,- Plnenie bolo 150.948,15 Kčs. Z uvedenej čiastky boli uhradené potraviny pre MŠ, školské desiate pre ZŠ, čistiace potreby, pracovné odevy.

Kultúra: schválený rozpočet bol 30.000,- upravený 50.000,- z toho 45.000 na príspevky a 5.000 na činnosť ZPOZu. Príspevky boli poskytnuté v čiastke

45.000,- a 2.845,- zostatok zo socialistickej súťaže. Plnenie ZPOZu bolo vo výške 5.965,40 Kčs a to na darčeky ZPOZu, vodu v kult. dome a poplatku za miestny rozhlas.

Vnútorná správa: rozpočet bol 26.300,- plnenie 32.231,78 z toho odmeny z fondu rezerv a rozvoja boli vo výške 8.252,- ďalej bolo plnenie za palivo, elektr. energiu, telefón, dennú tlač a kanc. potreby.

Miestne hospodárstvo: schválený rozpočet bol 30.000,- po úprave 135.000,- Plnenie bolo vo výške 129.254,26, z toho 97.000,- za kontajnéry na domový odpad, chladiací box a jeho montáž, za elektr. energiu v dome smútku a na verejnom osvetlení.

Všeobecná dopluková starostlivosť: schválený rozpočet bol 18.000,- po úprave 20.000,- vyčerpané bolo 20.000,- na jednorázové finančné výpomoci.

Socialne pomery

Úlohy socialneho zabezpečenia v rámci našej obce zabezpečoval MNV prostredníctvom socialnej komisie. V našej obci bola zavedená v jednom prípade opatrovateľská služba a v 10 prípadoch bola poskytnutá opakovaná výpomoc.

Na jednorázové finančné výpomoci bola 40 občanom postytnutá čiastka 20.000,- Kčs

Od 1.1.1985 zvýšil Úrad dochodkového zabezpečenia v Bratislave podľa zákona 108/84 Zb. prevažnú väčšinu dôchodkov starodôchodcov a dochôdkov, ktoré už predtým boli upravené podľa § § 42 zákona o socialnom zabezpečení

z titulu jedného zdroja príjmu. Každý dôchodca má mesačne najmenej: jednotlivec 950,- vdova po účastníkovi odboja 1.050,- pokiaľ žije osamelo, alebo 1.600,- ako je na dôchodok odkázaný ďalší rodinný príslušník, resp. 1.700,- ak je aspoň jeden z nich účastníkom odboja, čiže manželská dvojica. V obci žilo 215 dôchodcov, z toho socialne odkázaných 49 občanov. Priemerne mesačne vyplácaný dôchodok v našej obci činil 238.000,-. V dome dôchodcov v Nitrianskom Právne bol umiestneny jeden občan a to Miklóš Antou.

Od 1.1. 1985 zvýšil úrad dochodkového zabezpečenia rodinné prídavky o 20,- Kčs na každé dieťa.

V školskom roku 1984/85 navštevovalo zariadenie materskej školy 30 detí, ku koncu roku sa počet zvýšil na 33 detí, z toho 13 detí navštevovalo prípravné oddelenie. Do materskej školy boli zaradené deti od 2,5-6 rokov. Najslabšia účasť v zariadení bola zaznamenaná v mesiaci december z titulu ochorení detí (angína, chrípka).

V mesiaci máj bolo odovzdané do učívania nové obvodné zdravotné stredisko v Oslanoch. Toto bolo rozšírené o 1 stomatológa, ktorý bol prechodne umiestnený v Bystričanoch. Tymto bolo pre našich občanov a občanov ostatných spádových obcí vytvorené príjemné prostredie a značne uľahčená práca lekárskeho personalu.

Komisia pre ochranu verejného poriadku v tomto roku riešila 3 priestupky podľa § 19 a bola uložená pokuta vo výške

1.000,- Kčs. Od 1.7 - 31.12. bolo v územnom obvode Radobica spáchané 4 priestupky a 1 trestný čin podľa § 202 trestného zákona.
K nárastu trestnej činnosti má značný vplyv i požívanie alkoholických nápojov vo zvýšenej miere. V tomto roku sa v predajniach nachádzajúcich sa v našej obci a na osade Cerová predalo spolu 9.814 l alkoholických nápojov a 4.917 l vína. V pálenici v Oslanoch bolo pre občanov z našej obce vypálené cca 1.200 l destilátu

Školstvo, kultúra, šport

V tomto školskom roku 1984/85 bola ukončená povinná 10 ročná školská dochádzka. Obec školy navštevovalo 194 žiakov, z toho 97 žiakov ročníky 1-4 a 97 žiakov ročníky 5-8. 27 žiakov dochádzalo z Radobice do Hornej Vsi, 1 žiak z osady Rudica a 61 žiakov dochádzalo z Hornej Vsi do Radobice, 5 žiaci z Cerovej do Rudice. O výchovu žiakov sa staralo 11 učiteľov a 1 skupinová vedúca. Z celkového počtu prospelo 192 žiakov, čo je 98,96%. 2 žiaci neprospeli, 19 žiakov prospelo s vyznamenaním, 15 žiakov veľmi dobre. 2 žiaci mali zhoršenú známku zo správania 2. stupňa za priečin proti majetku v sociálistickom vlastníctve. Riaditeľskú pochvalu dostalo 18 žiakov.
Žiaci vymeškali 6.823 vyučovacích hodín, čo je 35 hodín na žiaka. Nepovinnú náboženskú výuko-

vu navštevovalo z celkového počtu 147 žiakov 2-7 ročníka 47 žiakov, čo je 31,97%.
V škole pracovalo 6 záujmových krúžkov. 48 žiakov z ročníkov 1-4 a 27 žiakov z ročníkov 5-8 získalo detský odznak zdatnosti.
24. aprila zložili žiaci v obradnej miestnosti v Hornej Vsi sľub pionierov a v rámci mesiaca ZČSP sľub iskier.
Dobré výsledky dosiahli žiaci našej školy v okresných súťažiach, keď vo večernom behu Prievidzou obsadili 3. miesto, v behu Smeny a Mladej fronty obsadili 4. a 8. miesto, v X. ročníku „Partizánskeho samopalu" chlapci obsadili 4. a dievčence 3. miesto, zdravotnícka hliadka mladých získala 6. miesto.
Škola uskutočnila 14 exkurzií, navštívili detské dopravné ihrisko v Prievidzi a žiaci 6-7. ročníka absolvovali plavecký výcvik. Uskutočnili rôzne besedy, ako napr. s priamym účastníkom VOSR s. Bukovianským z Hornej Vsi, príslušníkmi Zboru národnej bezpečnosti, vojakmi československej ľudovej armády, poslancami MNV, účastníkmi zájazdov do ZSSR.

Miestna ľudová kniznica mala 241 čitateľov, z toho 117 čitateľov z radou mládeže a knižný fond predstavoval 4.068 zväzkov.

Zbor pre občianské záležitosti si v tomto roku dôsledne plnil svoje poslanie a uskutočnil nasledovné akcie:

- slávnostný akt pri príležitosti životného jubileá - 50 rokov preds. MNV s. Kmeťa J.
- posedenie so ženami nad 75 rokov pri príležitosti MDŽ.

- slávnostný zápis do pamätnej knihy pri príležitosti dňa učiteľov.
- 7 uvítaní detí do života
- slávnostný akt s deťmi končiacimi predškolskú výchovu
- slávnostné stretnutie so súťažiacimi pri príležitosti získania 3. miesta v okresnej súťaži „S tebou rodná zem"
- slávnostný akt pri príležitosti životného jubileá - 50 rokov člena R-MNV s. Franca Jozefa.
- rozlúčka s braucami nastupujúcimi vojenskú službu k 1.10.
- slávnostný zápis do pamätnej knihy pri životnom jubileu najstaršej občianky Košovskej Cecílie - 90 rokov
- predvianočné stretnutie s dôchodcami
- deň kvetov

I rozhlasový krúžok si dobre plnil svoje poslanie pri vysielaní rozhlasových relácií k významným výročiam, pozdrav jubilantom a pod.

Miestne osvetové stredisko si v začiatkoch roku dobre plnilo svoje poslanie. Pripravilo organizačne veľmi dobre niekoľko akcií, najmä súťažných večerov. V priebehu roku však jeho činnosť začala stagnovať tým, že riaditeľ MOS pracovne vzdialený. 16. septembra, kedy došlo k havárii strechy kultúrneho domu osvetová činnosť takmer zanikla. V najnutnejších prípadoch sa akcie poriadali v klube mládeže alebo v budove základnej školy

Športovci sklamali svojich priaznivcov. Futbalové mužstvo dorastencov už nepokračovalo v súťaži a mužstvo dospelých skončilo svoje

účinkovanie na poslednom mieste v najnižšej okresnej súťaži južnej skupiny. Taktiež zanikla činnosť stolnotenisového oddielu.

Turistický oddiel sa ako každoročne za spoluúčasti spoločenských organizácií zúčastnil turistického prechodu pohorím Vtáčnik do partizánskej obce Kľak pri príležitosti vypálenia obce fašistami, položením venca k pamätníku a účasťou na pietnom akte.

Dobré výsledky boli dosiahnuté na úseku spolupráce medzi spoločenskými organizáciami Zväzarm, TJ, DO SZM a DV-Jednota pri organizovaní branných akcií pre mládež a ostatnú verejnosť. Boli to najmä: Medzinárodný deň detí, vianočný stolnotenisový turnaj, futbalový turnaj o pohár „Predsedu DO SZM", okresná strelecká súťaž o putovný pohár „Predsedu MNV", strelecká súťaž medzi spoločenskými organizáciami, krížovkárska súťaž a pod.

Počasie

Zrážky v tomto roku vysoko prekročili dlhodobý normál. Počas 91 dní pršalo, alebo sa vyskytli výdatnejšie prehánky. Najväščia zrážková činnosť bola v dňoch 19.5 asi 100 mm a 23.6 asi 100 mm vlahy. 19 krát sa vyskytli búrky a v dňoch 1.7 a 30.7. spojené s krupobytím. Počas 29. dní snežilo. Snehová vrstva dosiahla 9.2 asi 15 cm, 2.3 asi 10 cm, 29.4. napadlo asi 5 cm snehu. Nočné teploty počas 93 dní boli nižšie ako bod mrazu. Najnižšie nočné teploty

boli dosiahnuté v dňoch 7.1 -23°C a 12.2. -21°C.
Denné teploty počas 51 dní boli pod bod mrazu. Len
6 dní bolo, kedy denné teploty dosiahli 30°C a viac.
Najvyššie denné teploty boli v dňoch 20.7 +33°C
a 16.8 +31°C. Prvý mráz bol 20.10. -1°C a posledný
27.4 -3°C.
Žatva bola v tomto roku vzhľadom na nepriaznivé
počasie značne oneskorená. 15.7. začala kosením ozim-
ného jačmeňa na hone Mohelničné. 13.8. kosením
jarného jačmeňa na hone Chluky. Jej priebeh bol veľ-
mi zdĺhavý a náročný na zber obilia, nakoľko toto
bolo veľmi poležané a časté zrážky spomaľovali zber.
11.4. som spozoroval príchod prvých lastovičiek.
Dňa 1.7. asi o 14^{00} hod. sa nad našim krajom
prehnala silná búrka spojená s krupobitím a prie-
hrou mračien. Táto sa 2 krát opakovala. Jej čin-
nosťou vznikli v obci záplavy, ktoré spôsobili značné
škody na miestnych komunikáciách, rýgľoch
pozdĺž štátnej cesty, poľnohospodárskych kultú-
rach a ovocných stromoch, ktoré boli následkom
vetra polámané.

Pre poľnohospodárov bola nepriaznivá
i jeseň s dlhodobým suchom, nakoľko od 4.7 - 6.11.
sa nevyskytli zrážky s väčšou činnosťou.
Počasie v tomto roku malo značný vplyv
i na zeleninu a okopaniny. Úroda paradajok
bola veľmi malá a následkom plesne sa ne-
podarili takmer žiadne ukorky. Zemiaky boli
napadnuté hnilobou.

Január

1. -8 -5 zamračené dopoludnia slabé sneženie
2. -8 -4 občasné slabé sneženie asi 2cm, zamračené
3. -10 -5 zamračené, v noci slabé sneženie asi 1cm
4. -14 -8 zamračené, občasné sneženie asi 4cm.

5. -16 -12 zamračené
6. -19 -11 jasno, severovýchodný vietor
7. -23 -11 jasno, severný vietor
8. -21 -12 jasno, severné prúdenie
9. -19 -10 jasno, severné prúdenie
10. -17 -7 jasno, západný vietor
11. -16 -10 z rána hmlisto, cez deň polojasno
12. -11 -7 zamračené, odpolud. slabé sneženie, v noci sneženie asi 10cm severný vietor, vytváranie závejov
13. -10 -8 zamračené občas. slabé sneženie, severný vietor
14. -8 -1 jasno, západné prúdenie
15. -3 +1 zamračené, neskôr jasno, severné prúdenie
16. -10 -1 jasno, severné prúdenie
17. -13 -1 jasno, severné prúdenie
18. -12 -4 jasno
19. -13 -5 z rána hmlisto, cez deň jasno
20. -14 -5 zamračené
21. -5 -3 zamračené, obč. slabé sneženie, jukovýcl. vietor
22. +1 +3 zamračené, búrlivý jukovýcl. vietor, prudký odmäk, spúšťanie snehu
23. +5 +4 jukových. vietor, mrkolenie, silný odmäk, v noci dážď, zmizol sneh
24. +5 +2 dopolud. dážď, odpolud. dážď so snehom, západ. vietor
25. -5 +1 zamračené, severný vietor
26. -4 0 zamračené, južný vietor
27. +1 +5 zamračené, východný vietor
28. -4 0 jasno
29. -9 0 z rána hmlisto, cez deň jasno
30. -5 0 zamračené, odpolud. slabé sneženie asi 1cm, západný vietor.
31. -4 +3 zamračené, jukovýchod. vietor, v noci dážď, zmizol sneh

Február

1. +1 +4 celodenný i nočný dážď
2. +3 +3 zamračené, celodenný dážď

1.	+1	+4	celodenný i nočný dážď
2.	+3	+3	zamračené, celodenný dážď
3.	0	+4	zamračené, snehová víchrica, prudké ochladenie, severný vietor
4.	-7	-4	jasno, severný vietor
5.	-5	+0	zamračené, západný vietor
6.	-1	+2	zamračené, západný vietor
7.	0	-2	polooblačno, severný vietor
8.	-10	-5	polooblačno
9.	-7	-2	snčenie asi 15 cm
10.	-3	0	z rána zamračené, cez deň jasno
11.	-11	-6	jasno, severný vietor
12.	-21	-13	jasno, severný vietor
13.	-19	-9	z rána hmlisto, cez deň jasno
14.	-18	-9	jasno
15.	-16	-8	jasno, odpoludnia zamračené, občas. sneh.
16.	-17	-7	jasno, severný vietor
17.	-10	-6	jasno, severný vietor
18.	-21	-8	jasno, severný vietor
19.	-8	-4	zamračené, občasné sneženie, severný vietor
20.	-9	-3	jasno, severný vietor
21.	-11	-6	jasno, severný vietor
22.	-9	-3	z rána sneženie, cez deň polooblačno
23.	-11	-4	jasno, severný vietor
24.	-5	-1	z rána zamračené, slabé sneženie, cez deň jasno, juhný vietor
25.	-9	+2	z rána hmlisto, cez deň jasno
26.	-4	+2	z rána hmlisto, zamračené
27.	-4	+2	zamračené hmlisto
28.	-2	+4	zamračené

Marec

1.	-4	+2	zamračené, z rána sneženie.

2. -2 +2 zamračené, odpol. a v noci sneženie asi 10 cm.
3. +2 +3 zamračené, dážď so snehom
4. +1 +4 zamračené
5. +1 +3 zamračené, hmlisto
6. -1 +5 hmlisto, odpoludnia jasno
7. +4 +3 z rána hmlisto, cez deň jasno
8. +2 +10 zamračené, celodenná hustá hmla, v noci dážď so snehom.
9. +1 +3 zamračené, občasné mrholenie, západ. vietor
10. -1 +3 zamračené, občasný dážď so snehom
11. -1 +4 zamračené, odmäk, zmyzol sneh
12. -4 +7 z rána hmlisto, cez deň jasno
13. -3 +8 jasno
14. -2 +8 z rána jasno, odpol. zamračené, v noci sneženie
15. 0 +7 zamračené
16. -1 +5 z rána hmlisto, cez deň polooblačno
17. +1 +7 polooblačno, západný vietor
18. +3 +5 zamračené v noci dážď
19. -1 +10 polooblačno, západný vietor
20. +5 +11 zamračené, odpoled. dážď, západ. vietor
21. 0 +11 polooblačno, večer silný, južný vietor
22. +5 +13 polooblačno, silný juhovýchodný vietor
23. +5 +8 zamračené, občasný dážď, východný vietor
24. +5 +7 zamračené, občasné mrholenie
25. +4 +12 polooblačno, odpoludnia hmenie od severu
26. +4 +13 polooblačno, západný vietor
27. +4 +15 dopoludnia jasno, odpoled. zamračené, v noci dážď, severovýchod. vietor
28. +3 +9 zamračené, dážď so snehom, sever. vietor
29. -4 +5 zamračené, severný vietor
30. 0 +9 oblačno, severný vietor
31. +6 +18 jasno

apríl

1. 4 - 16 z rána zamračené, dážď, odpoludnie polooblačno
2. 6 - 12 z rána zamračené, cez deň občas dážď
   v noci blýskanie
3. 3 - 13 oblačno, západný vietor
4. 1 - 17 polojasno
5. 10 - 20 jasno
6. 12 - 19 polooblačno, v noci dážď
7. 6 - 12 zamračené, západný vietor
8. 6 - 14 zamračené, v noci dážď
9. 7 - 18 zamračené, večer dážď
10. 8 - 12 zamračené, občasný dážď
11. 4 - 14 polooblačno, západný vietor
12. 6 - 10 zamračené, občas. zmrkolenie, západ. vietor
13. 4 - 10 oblačno, severný vietor
14. 4 - 13 polooblačno, severný vietor
15. 1 - 13 oblačno, západný vietor, mráz
16. 6 - 14 oblačno, severný vietor
17. 6 - 14 polooblačno, severný vietor
18. 1 - 16 polojasno, severný vietor
19. 1 - 13 polooblačno
20. 2 - 19 jasno, severný vietor
21. 7 - 21 jasno, severný vietor
22. 7 - 24 jasno
23. 8 - 23 jasno, južný vietor
24. 6 - 7 zamračené, severný vietor
25. -1 - 7 zamračené, severný vietor, mráz
26. 4 - 12 jasno, severný vietor
27. -3 - 12 polooblačno, silný mráz
28. 4 - 6 zamračené, dážď so snehom
29. 0 4 oblačno, snehové prehánky, severný
   vietor, v noci napadlo asi 5 cm snehu
30. 1 - 4 zamračené, slabé snehové prehánky,
   v noci dážď, severný vietor.

máj

1. 4-8 zamrač. občas. dážď, severozápodný vietor
2. 4-7 zamračené, severozápodný vietor
3. 4-9 zamračené občasné prehánky
4. 1-13 polooblačno, západný vietor
5. 5-14 jasno, východný vietor
6. 7-22 jasno, východný vietor
7. 14-23 polojasno odpoludnia silná búrka, juž. vietor
8. 7-17 jasno
9. 9-19 jasno, južný vietor
10. 10-23 polojasno, južný vietor
11. 7-21 dopolud. polojasno, odpolud. zamračené, dážď
12. 10-24 jasno
13. 12-27 jasno, južný vietor
14. 13-28 jasno, južný vietor, večer búrka
15. 16-23 zamračené, jukovýchodný vietor
16. 13-23 oblačno, odpoludnia búrka
17. 15-20 zamračené, zrána búrka, cez deň občas. prehan.
18. 13-18 celodenný dážď
19. 13-17 celodenný dážď, zrážky asi 100 mm
20. 8-22 jasno, sparno
21. 8-21 zamračené, dopoludnia dážď
22. 12-17 dopoludnia silná búrka, odpoludnia poloobl.
23. 10-21 poloobl., severozápod. vietor, v noci dážď
24. 11-22 polojasno
25. 9-23 jasno, západný vietor
26. 14-25 jasno, južný vietor
27. 14-26 jasno, južný vietor
28. 14-28 jasno, južný vietor
29. 14-27 jasno, odpolud. búrka so slabou zrážkovou činnosťou
30. 12-24 polooblačno, severný vietor
31. 11-22 polooblačno, odpol. občasné mrkolenie

Jún

1. 13 - 19 zamračené, občasný dážď
2. 10 - 17 zamračené, občasný dážď
3. 12 - 17 oblačno, odpoludnie prehánky
4. 10 - 26 jasno
5. 15 - 28 jasno, južný vietor
6. 17 - 28 polooblačno, južný vietor
7. 12 - 23 polooblačno, odpoludnia búrka, búrkový južný vietor
8. 11 - 19 zamračené, občasný dážď
9. 8 - 12 zamračené, celodenný dážď
10. 5 - 17 zamračené, občasný dážď, severný vietor, v noci silný dážď.
11. 9 - 23 zamračené, občas. dážď, západ. vietor
12. 5 - 22 polooblačno, západný vietor
13. 11 - 13 zamračené, dopoludnia dážď
14. 11 - 18 polooblačno
15. 11 - 14 zamračené, dážď, západný vietor
16. 8 - 16 polooblačno, severný vietor
17. 8 - 14 zamračené, občasné mrholenie
18. 7 - 13 polooblačno, severný vietor
19. 4 - 14 polojasno, severný vietor
20. 10 - 14 zamračené, občasný dážď
21. 11 - 18 polooblačno
22. 11 - 22 polojasno
23. 14 - 15 celodenný dážď asi 100 mm vody
24. 10 - 11 celodenný dážď
25 11 - 17 polooblačno, severný vietor
26. 14 - 22 polojasno
27. 13 - 19 polooblačno, ráno dážď
28. 10 - 19 polojasno, severozápadný vietor
29. 13 - 21 oblačno, ráno búrka
30. 17 - 23 polojasno

Júl

1. 14 - 28 odpoludnia jasno, sparno, odpoludnia asi o 14^00 hod. silná búrka spojená s krupobitím opakujúca sa 2 krát.
2. 15 - 17 zamračení, občas. dážď, severozápad. vietor
3. 14 - 19 oblačno, západný vietor
4. 8 - 21 jasno
5. 11 - 23 polojasno
6. 11 - 27 jasno
7. 14 - 24 jasno
8. 11 - 22 polooblačno
9. 9 - 18 oblačno, v rána mukolenie
10. 13 - 19 oblačno
11. 11 - 21 jasno, severný vietor
12. 10 - 24 jasno, severné prúdenie
13. 15 - 27 jasno
14. 16 - 26 polojasno, sparno
15. 17 - 27 polojasno, veľmi sparno
16. 17 - 27 ráno búrka, cez deň polojasno, sparno
17. 18 - 26 sparno, polojasno, odpoludnia búrky, v noci dážď
18. 16 - 23 oblačno, v noci dážď
19. 18 - 29 jasno, sparno
20. 19 - 33 jasno, sparno, odpoludnia oblačno, v noci silná búrka
21. 13 - 21 oblačno, odpoludnia búrka
22. 18 - 20 oblačno, sparno
23. 14 - 23 jasno
24. 13 - 24 jasno, severozápadný vietor
25. 11 - 25 jasno, južný vietor
26. 14 - 26 jasno, južný vietor
27. 16 - 26 sparno
28. 15 - 29 jasno, veľmi sparno

29. 17 - 31 jasno, sparno
30. 16 - 25 polooblačno, juhozápadný vietor, v noci búrka s krupobitím
31. 13 - 15 polooblačno, dopoludnia búrka

August

1. 11 - 20 dopoludnia polooblačno, odpoludnia jasno, juhozápadný vietor
2. 13 - 15 dopoludnia oblačno, občas. zmrholenie, odpoludnia silná búrka
3. 10 - 23 polojasno, severný vietor
4. 16 - 19 zamračené, občasný dážď
5. 10 - 23 jasno, južný vietor
6. 17 - 26 jasno, juhozápad. vietor, večer zamračené, dážď, v noci búrka
7. 12 - 14 zamračené, celodenný dážď, severný vietor
8. 10 - 12 celodenný dážď, severný vietor
9. 12 - 19 oblačno, severný vietor
10. 12 - 21 polooblačno, južný vietor, v noci silná búrka
11. 14 - 21 polooblačno, odpoludnia búrka
12. 16 - 28 jasno
13. 18 - 29 jasno
14. 16 - 30 jasno, južné prúdenie
15. 17 - 31 jasno, južné prúdenie
16. 18 - 31 jasno, južné prúdenie
17. 18 - 30 jasno, južné prúdenie
18. 14 - 21 dopoludnia dážď, odpoludnia oblačno, severný vietor
19. 10 - 24 polojasno, severný vietor
20. 12 - 16 celodenný dážď
21. 10 - 22 jasno
22. 12 - 26 jasno

23. 15 - 26 jasno
24. 14 - 27 jasno, južný vietor
25. 17 - 29 jasno, južné prúdenie
26. 20 - 26 oblačno, sparno, južný vietor, večer dážď
27. 12 - 16 zamračené, občasný dážď, severné prúdenie
28. 14 - 19 oblačno, severný vietor
29. 13 - 22 polojasno, z rána hmlisto
30. 12 - 25 polojasno, z rána hmlisto, východ. vietor
31. 11 - 26 jasno

September

1. 12 - 24 jasno, k večeru zamračené, v noci mrkol.
2. 15 - 24 jasno, východný vietor
3. 9 - 25 dopoludnia jasno, odpoludnia zamračené v noci dážď, východný vietor
4. 12 - 16 oblačno, dopoludnia výdatné zrážky, východný vietor
5. 9 - 18 polooblač. v noci dážď, južný vietor
6. 12 - 16 zamračené, dopolud. silná búrka, odpoludnia oblačno, severný vietor
7. 7 - 12 oblačno, občas. prekánky, severný vietor
8. 7 - 9 zamračené, sychravo, občas. mrkolenie
9. 5 - 9 zamračené, sychravo, občas. dážď, sever. vietor
10. 4 - 16 polooblačno, severný vietor
11. 4 - 19 polooblačno, severný vietor
12. 7 - 16 jasno, premenlivý vietor
13. 4 - 16 jasno, premenlivý vietor
14. 4 - 20 jasno, južný vietor
15. 8 - 20 jasno, južný vietor
16. 8 - 21 jasno, južný vietor, k večeru zamračené
17. 7 - 20 zamračené, občasné mrkolenie
18. 11 - 18 oblačno, odpoludnia jasno

19. 9 - 20 jasno, juŭný vietor
20. 16 - 25 jasno, juŭné prúdenie
21. 11 - 25 jasno
22. 14 - 25 jasno
23. 12 - 19 zamračené, západný vietor, odpoludnia mrhol.
24. 12 - 22 jasno, juŭný vietor
25. 10 - 22 jasno, juŭné prúdenie
26. 7 - 18 jasno, severný vietor
27. 2 - 14 jasno, severozápadný vietor
28. 6 - 11 zamračené
29. 6 - 14 jasno
30. 3 - 16 jasno, juhozápadný vietor

Október

1. 6 - 19 - jasno, juŭný vietor
2. 12 - 21 jasno, juŭný vietor
3. 8 - 23 jasno, juhozápadný vietor
4. 5 - 24 jasno, juŭné prúdenie
5. 14 - 25 jasno, juŭné prudenie
6. 10 - 23 jasno
7. 9 - 23 jasno juŭné prudenie
8. 8 - 20 jasno, z rána hmlisko, severný vietor
9. 11 - 22 zamračené, občas. mrholenie, sever. vietor
10. 6 - 14 zamračené, občas. slabé mrholenie, severozáp. vietor
11. 8 - 13 zamračené, občasné slabé mrhol.
12. 8 - 16 polojasno, západný vietor
13. 4 - 11 polooblačno, sever. vietor
14. 5 - 8 polooblačno, večer, mrhol. severný vietor
15. 6 - 10 zamračené, mrholenie, búrlivý sever. vietor
16. 4 - 10 polooblačno, silný severný vietor
17. 2 - 13 jasno, severozápadný vietor
18. 5 - 11 zamračené, hmlisko, severozápad. vietor
19. 7 - 11 zamračené, mrholenie, severozáp. vietor
20. -1 +11 jasno, juhozápad. vietor

21. -1 + 11 zpāna hmlisto, cez deň jasno, východ. vietor
22 1 - 14 jasno
23. 3 - 12 polojasno, severný vietor
24. -3 + 10 jasno, severný vietor
25. -2 + 11 jasno, severozápadný vietor
26. -4 + 7 jasno, severné prúdenie
27. -4 + 10 jasno, východné prudenie
28. 0 + 5 zamračené, hmlisto
29. 0 + 2 zamračení, hmlisto, premen. vietor
30. -6 + 6 zamračení, hmlisto, premen. vietor

November

1. 4 - 10 oblačno, hmlisto, v noci slabý dážď
2. 4 - 8 dopoludnia hmlisto, odpoludnia polooblač. severovýchodný vietor
3. 4 - 7 polooblačno, severné prúdenie
4. 0 - 8 jasno, severozápad. prúdenie
5. 6 - 7 zamračení, búrlivý juhovýchod. vietor, v noci výdatný dážď
6. 9 - 9 zamračení, mrholenie, severozápad. vietor
7. 0 - 8 jasno, západné prúdenie
8. 6 - 9 jasno, južné prúdenie
9. 7 - 9 jasno, južný vietor
10. 9 - 12 dopoled. jasno, odpoled. zamračení, mrholenie
11. 5 - 4 dopoled. polooblačno, odpoled. zamrač. severný vietor
12. -2 + 3 zamračení, hmlisto, v noci snčenie
13. 0 - 1 zamračení, občasné snčenie
14. 0 - 1 zamračené, občasné snčenie, západ. vietor
15. -2 + 1 oblačno, západný vietor
16. -9 + 1 jasno, severný vietor
17. -11 - 3 jasno, severný vietor
18. -12 - 2 zamračené

19. -1 +1 zamračené, občas. prečenie
20. +2 +4 zamračené, južný vietor, spúšťanie sneku
21. +3 +5 zamračené, občasné mrholenie, spúšťanie sneku, južný vietor
22. +3 +5 zamračené, juhovýchodný vietor
23. +2 +6 zamračené, zmiešol sneh
24. +4 +6 zamračené, občasný dážď
25. +5 +5 zamračené, odpoludnia prečenie
26. -4 +2 zamračené
27. -5 +1 z rána hmlisko, cez deň jasno
28. -8 -0 jasno, severný vietor
29. -4 -0 zamračené, občasné prečenie
30. -6 +1 zamračené, odpoludnia slabé prečenie

December

1. -2 +2 jasno
2. 0 +3 zamračené, rychravo
3. +3 +7 z rána hmlisko, cez deň jasno
4. +3 +8 hmlisko
5. 0 -5 jasno, odpoludnia silná hmla
6. +2 +8 polojasno, z rána a odpoludnia silná hmla, západné prečenie
7. +3 +8 polojasno, z rána hmlisko
8. +4 +10 polojasno
9. +7 +9 zamračené
10. +3 +8 zamračené, odpoludnia občas. mrholenie
11. +3 +5 zamračené, občasný dážď
12. +3 +5 celodenný dážď
13. 0 +5 polojasno
14. +2 +2 zamračené, občas. dážď so snehom
15. +2 +3 zamračené, odpoludnia mrholenie
16. +7 +8 zamračené, občasné mrholenie
17. +5 +7 zamračené, občas. dážď, severný vietor

18. 0 +2 polojasno, severný vietor
19. +1 +4 zamračené, občas dážď, južný vietor
20. +2 +7 zamračené, severozápadný vietor, v noci silný dážď
21. +2 +7 zamračené juhovýchodný vietor
22. -3 +5 jasno, východné prúdenie
23. -2 +5 jasno, čerstvý východný vietor
24. -5 -2 hmlisto
25. 0 +2 zamračené, južný vietor
26. +2 +4 zamračené, južné prúdenie
27. +2 +5 zamračené, severné prúdenie
28. +2 +4 dopoludnia zamračené, odpoludnia jasno, južný vietor
29. +8 +8 v rána zamračené, odpoludnia polojasno, južný vietor, v noci prudké ochladenie v noci sneženie
30. -3 -2 zamračené, občasné slabé sneženie
31. -5 -0 zamračené, občasné sneženie

Teploty boli merané o 6,00 hod. a o 12,00 hod. v tieni vo výške 2 m nad zemou.

Záznamy boli prejdované a schválené R-MNV v Radobici dňa 15.7.1986 uznesením č. 1/86-B/4

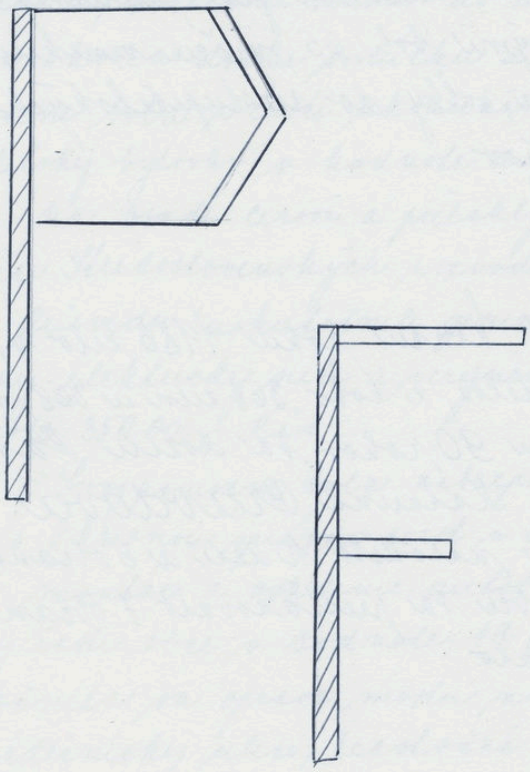

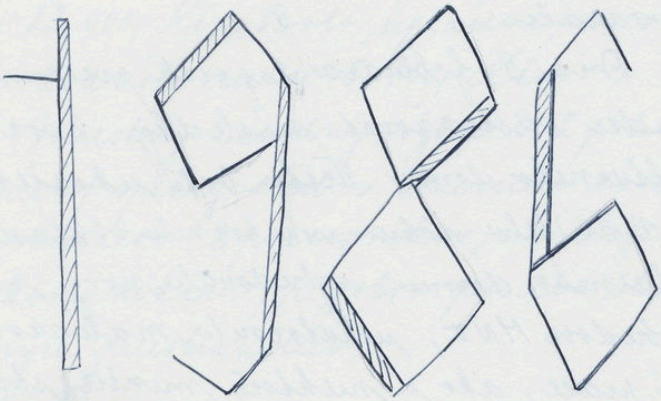

Tento rok sa v celej našej spoločnosti niesol v znamení významných politických udalostí, ktorými boli 65. výročie vzniku KSČ, XVII. zjazd KSČ a voľby do zastupiteľských zborov všetkých stupňov.

Obyvateľstvo

K koncu roku 1986 žilo v našej obci 736 obyvateľov, z toho 368 žien a 368 mužov. Najvyššieho veku 90 rokov sa dožili Pavol Kalina a Katarína Pravdová. V priebehu roku sa narodilo 10 detí a 6 občanov zomrelo. Do našej obce sa prisťahovalo 7 občanov a 13 sa odsťahovalo.

Popis obce

V priebehu roku bolo obvodným stavebným úradom v Ostanoch vydaných 12 stavebných povolení, z toho 2 na výstavbu rodinných domov, výstavbu hospodárskych zariadení a garáží.

Dňa 5. februára započali pracovníci OSP v Prividzi odstraňovať následky havárie strechy kultúrneho domu. Práce boli ukončené v mesiaci máj. V priebehu roku uskutočnili obklad schodov do kultúrneho domu, vybudovali nový vchod do kotolne v budove MNV, uskutočnili maliarske a natieračské práce, ako i niektoré menšie stavebné úpravy. Finančný náklad týchto prác predstavoval čiastku 300.861,- a hodnota diela 500.000,- Bolo ukončené oplotenie cintorína, vybudovanie a vyasfaltovanie chodníka v dĺžke 60 m, osa-

denie vstupnej brány, nastriekanie oplotenia ochranným lakom, obloženie schodov do domu smútku a úprava okolia domu smútku a cintorína. Svojpomocne bola z časti ukončená výstavba ohrady učiteľskej bytovky v hodnote diela 6.500,- Kčs.

Na osade cerová a přilahlých osadách pracovníci Stredoslovenských rozvodových závodov, závod v Prievidzi uskutočnili generálnu opravu sekundárnej elektrickej siete a verejného osvetlenia v hodnote 350.000,- Kčs.

Svojpomocne bola zabezpečená a za spolupráce s Okresnou správou ciest v Prievidzi uskutočnená montáž a osadenie autobusovej čakárne v hornej časti obce v hodnote 19.613,- Kčs. Uskutočnila sa oprava mostu na štátnej ceste pri Mládežníckej ulici, čiastočná oprava miestnych komunikácií a rigolov, ako i natretie 2 autobusových čakárni s celkovou hodnotou diela za 155.000,- Kčs.

Členovia telovýchovnej jednoty vyčistili miestny potok v dĺžke 100 bm a vytvorili hodnotu diela za 22.000,- Kčs. Bolo upravené miestne smetisko v hodnote diela 5.700,- Kčs.

Miestny národný výbor v 2 polroku cestou Okresnej správy ciest v Prievidzi zabezpečil počas 4 mesiacov 3 pracovníkov na čistenie miestnych komunikácií, rigolov pozdĺž štátnej cesty a verejných priestranstiev

Politický a verejný život

politicko-organizátorskej práci ZO KSS MNV a NV NF bolo najviac síl sústredených

na prípravu volieb do zastupiteľských zborov, ktoré sa uskutočnili 23. a 24. mája.
Maximálna pozornosť bola venovaná výberu kandidátov NF na poslancov MNV, predvolebným zhromaždeniam, technicko-organizačnemu zabezpečeniu volebných dní, ustanovujúcemu plenárnemu zasadnutiu, vyškoleniu novozvoleného poslaneckého aktívu a jeho pravidelnej činnosti v orgánoch, komisiach a aktívoch MNV.

V našej obci bolo do voličských zoznamov zapísaných 480 voličov. Boli zriadené 2 volebné okrsky. Do volebného okrsku č. 1 v obci bolo zapísaných 385 voličov a volebného okrsku č. 2 na osade Cerová 95 voličov. Voľby sa uskutočnili v obci v budove kultúrneho domu a na osade Cerová v budove bývalej školy. Volebného aktu sa v obci zúčastnilo 388 voličov, z toho traja na voličský preukaz a na osade Cerová 95 voličov. Volieb sa zúčastnilo 100% voličov zapísaných do voličských zoznamov.

Samotné volebné dni prebiehali v slavnostnom ovzduší, za vyhrávania miestneho rozhlasu a rozhlasových relácií.
Dojímavé boli najmä chvíle, keď deti z materskej školy s pioniermi so základnej školy vítali prvých voličov, a odovzdali im kytice kvetov, ako i manifestačná účasť členov spoločenských organizácií NF na volebnom akte.

Bolo zvolených 21 poslancov MNV a to:
Peter Bartoš, Stanislav Brida, Jozef Čmiko, Anton Franc, Jozef Franc, Štefan Franc, Vladimír Franc, Vladislav Jančich, Ján Kmeť, Anna

Kmeťová, Helena Kmeťová, Štefan Košovský, Vladislav Košovský, Emília Slúková, Jozef Svitok, Ing. Pavel Švarc, Anton Trník, Anna Trníková, Vladimír Urban, Mária Košovská a Rudolf Urban.

Do vyšších zastupiteľských zborov boli zvolení:
Mária Štrbová - Federálne zhromaž. - Snemovňa ľudu
Ing. Jozef Šagát - -"- - Snemovňa národov
Anton Gunda - Slovenská národná rada
Ján Kováčik - Štúdosl. krajský národný výbor
Karol Franc - Okresný národný výbor

Dňa 27. júna sa konalo ustanovujúce plenárne zasadnutie MNV, kde novozvolení poslanci MNV zložili do rúk poslanca ONV s. tajomníka ONV s. Karola Franca slávnostný sľub. Ustanovujúce plenárne zasadnutie zvolilo funkcionárov MNV, schválilo „Postup MNV pri realizácii záverov XVII. zjazdu KSČ, zjazdu KSS, krajskej a okresnej konferencie KSS," ako i volebný program MNV na roky 1986-1990.

Do funkcie predsedu MNV bol zvolený s. Anton Franc (doterajší tajomník MNV) a za jeho tajomníka s. Anton Trník.

Za členov R-MNV boli zvolení:

Anton Franc - predseda MNV
Anton Trník - tajomník MNV
Jozef Franc - člen
Ján Kmeť - člen
Vladislav Košovský - člen
Ing. Pavel Švarc - člen
Vladimír Urban - člen

Boli zriadené a schválené nasledovné komisie pri MNV a ich zloženie:

Komisia pre ochrana verejného poriadku:

Stanislav Brida - predseda
Vladimír Trník - zástupník
Ing. Pavel Švarc - člen
Miroslav Baláž - člen
Štefan Košovský - člen
Anton Urban - člen
Jozef Svitok - člen

Komisia sociálno-zdravotná:

Mária Košovská - predsedkyňa
Marta Košovská - zástupníčka
Anna Trníková - členka
Valéria Bridová - členka
Anna Kmeťová - členka

Komisia finančná:

Rudolf Urban - predseda
Marta Košovská - zástupníčka
Emília Slúková - členka
Vladimír Urban - člen
Pavla Žiaková - členka

Komisia výstavby:

Štefan Franc - predseda
Ján Foltan - zástupník
Jozef Čmiko - člen
Peter Bartoš - člen
Rudolf Kmeť - člen

Povodňová komisia:

Anton Franc - predseda
Anton Trnka - tajomník
Jozef Franc - člen
Vladimír Franc - člen
Štefan Sluka - člen

Ustanovujúce plenárne zasadnutie MNV schválilo jednotlivé pracovné obvody poslancov MNV nasledovne:

Ing Pavel Šoarc	od p.č. 1 po p.č. 20
Rudolf Urban	od p.č. 21 - p.č. 40
Vladislav Košovský	od p.č. 41 - p.č. 60
Jozef Franc	od p.č 61 - p.č. 80
Jozef Čmiko	od p.č. 81 - p.č. 100
Štefan Franc	od p.č. 101 - p.č. 120
Vladimír Urban	od p.č. 121 - p.č. 140
Stanislav Brida	od p.č. 141 - p.č. 160
Štefan Košovský	od p.č. 161 - p.č. 180
Peter Barloš	od p.č. 181 - p.č. 200
Vladimír Franc	od p.č. 201 - p.č. 232
Vladislav Jančich	od p.č. 233 - p.č. 265

Rada MNV na svojej prvej schôdzke po ustanovujúcom zasadnutí MNV dňa 15. júla zriadila nasledovné komisie a aktívy:

Zbor pre občianske záležitosti:

Helena Kmeťová - predsedkyňa
Marka Košovská - tajomníčka
Vladislav Košovský - člen
Mária Kmeťová - členka
Anna Slukovā - členka
Emília Slukovā - členka
Pavla Foldanová - členka
Ján Kmeť - člen

Komisia pre brannú výchovu:

Štefan Košovský - predseda
Rudolf Urban - tajomník
Peter Bardoš - člen
Dušan Valentje - člen
Vladimír Franc - člen

Komisia pre boj proti burinám:

Anton Trnik - predseda
Jana Kmeťová - tajomníčka
Jaroslav Franc - člen
Boleslav Valentje - člen
Rudolf Pravda - člen

Miestny protialkoholický zbor

Ján Kollár - predseda
Jaroslav Červený - tajomník
Vladislav Jančich - člen
Emil Franc - člen
František Kmeť - člen

Miestne osvetové stredisko

Jozef Čmiko - riaditeľ
Helena Francová - hospodárka
Anna Slukovā - knihovníčka
Vladislav Košovský - miestny kronikár

Činnosť orgánov, jednotlivých komisií a aktívov sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím značne zlepšila najmä v pracovnom charaktere a účasti na jednotlivých zasadnutiach.

V priebehu roku sa uskutočnili nasledovné verejné oslavy, zhromaždenia občanov, rozhla-

sové relácie a besedy k významným výročiam:

- rozhlasová relácia a beseda s členmi ĽM pri príležitosti 38. výročia Víťazného februára.
- oslavy MDŽ, spojené s kultúrnym programom a posedenie so ženami
- rozhlasová relácia k 41. výročiu oslobodenia obce
- rozhlasová relácia k 1. a 9. máju spojené so sťavaním mája a zapálením vatry na Hôrke ako i besedou s účastníkmi odboja
- oslavy MDD spojené s brannným dopoludním pre deti MŠ a žiakov ZŠ s organizovaním spoločenskými organizáciami NF.
- rozhlasová relácia k 42. výročiu SNP, zapálenie vatry na Hôrke a položenie venca na hrob padlých v SNP.
- rozhlasové relácie k VOSR a Mesiacu ZČSSP
- predvianočný a novoročný príhovor funkcionárov MNV.

Okrem týchto podujatí sa uskutočnili 4 prednášky, 8 besied, 1 výstava knižiek, 1 filmové predstavenie pre deti a rada ďalších podujatí, ktoré organizovali spoločenské organizácie a rozhlasový krúžok.

Okrem toho sa uskutočnilo 6 verejných plenárnych zasadnutí MNV, ktorých sa zúčastnilo 350 občanov, 3 verejné schôdze strany za účasti 348 občanov a 3 besedy s mládežou, ktorých sa zúčastnilo 180 mladých ľudí. Hlavným organizátorom boli MNV, MVKT, ZO KSS a MOS. Zasadnutí MNV a verejných schôdzí strany sa z radia dených orgánov zúčastňovali s. Mikuš Ladislav za OV KSS, s. Franc Karol, tajomník ONV a poslanec ONV.

poslanec ONV.

V pôsobnosti MV NF je 10 spoločenských organizácií s nasledovným počtom členov:

ZO SZM	34
ZO SZŽ	75
MO ZČSSP	20
TJ Iskra	43
ZO Zväzarm	78
ZO - ZPO I	48
ZO - ZPO II	40
ZO - ČSČK	95 + 10 dorast
DV - J-SD	309
ZO - SZZ	60

Okrem toho MV NF spolupracuje s miestnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Horná Ves - Radolica, ktorá je v pôsobnosti MV NF Horná Ves a má 35 členov. Ako najaktívnejšie možno hodnotiť organizácie ZO Zväzarm, J-SD, ZO SZM a ZO ČSČK. Dobre sa osvedčila i spolupráca medzi spoločenskými organizáciami NF pri organizovaní nových ako i tradičných podujatí. Patrí sem tiež tradičný pochod pohorím Vtáčnik do Kľaku a Ostrého Grúňa, oslavy MDŽ, oslobodenia SNP, strelecku súťaž družstiev zložiek NT, súťaž v rámci mesiaca ZČSSP "Čo viěs o ZSSR?", Deň kvetov v spolupráci so ZPOZ, darcovstvo krvi, oslavy MDD. Takisto bola dobrá spolupráca medzi zložkami NF a ZŠ a MŠ.

Organizácie, ktoré nevyvíjajú činnosť na spokojnej úrovni sú najmä ZO ZPO II, kde sa i napriek snahám ZO KSS, MNV a MV NF nepodarilo

dosiel výbor a celú organizáciu na lepšiu úroveň, aby sa mohla vysloviť spokojnosť s plnením najzákladnejších povinností.

Naša obec sa aj v tomto roku zapojila do socialistickej súťaže organizovanej na počesť 65. výročia vzniku KSČ, XVII. zjazdu KSČ a volieb do zastupiteľských zborov.

Bolo prijaté 144 individuálnych a 13 kolektívnych socialistických záväzkov s vykonaním hodnoty diela za 296.000,- Kčs a odpracovaním 3.700 brigád. hodín.

Socialistický záväzok bol prekročený o 132.000,- Kčs s odpracovaním 7.570 brig. hodín. Spoločenské organizácie NF odpracovali 3.100 brig. hodín a vykonali bezplatne hodnotu za 67.000,- Kčs. V poľnohospodárstve bolo odpracovaných 400 brig. hodín pri zbere slamy.

V nevýrobnej časti akcie "Z" boli záväzky plnení prijmú: upratovanie ulíc, čistenie kultúrneho domu a okolia, drobná údržba ciest a chodníkov, úprava priekop a pokračovanie prác na miestnom cintoríne. Plnenie záväzkov bolo i pri výsadbe kvetov, okrasných kríkov a údržbe zelene.

Žiaci ZŠ zozbierali 6.815,30 kg papiera, 2.000 kg železa, 246,63 kg šípok, 15,50 kg liečivých rastlín a 1.041 ks fliaš. Pri úprave okolia školy odpracovali 1598 brigádnických hodín

Hospodárske pomery

Finančné hospodárenie MNV v Radobici za rok 1986:

Druh príjmu:	Rozpočet:	Predpis:	Skutočnosť:
Daň domová:	16.000,-	16.268,-	16.268,-
Daň z príjmu:	1.500,-	1.586,-	1.586,-
Poplatok od psa:	4.200,-	4.242,-	4.242,-

Správne poplatky:
Rozpočet 100,- Kčs, plnenie 252,- Kčs za používanie verej. priestranstiev a rybárske lístky.

Stavebníctvo:
Rozpočet 1.600,- plnenie 3.176,- Kčs, za odpredanie dvoch staveb. pozemkov.

Školstvo:
Rozpočet 58.000,- skutočnosť 61.775,40 Kčs. Sú tu vykázané príjmy zo stravného v MŠ a nájom za učiteľskú bytovku.

Kultúra:
Rozpočet na tejto položke nebol stanovený, skutočnosť vykazuje sa vo výške 350,- Kčs za používanie miestneho rozhlasu.

Miestne hospodárstvo:
Rozpočet 4.000,- Kčs, skutočnosť 3.917,- Kčs. Plánovaná globálna dotácia bola vo výške 509 600,- Kčs. Ku koncu roku bol zostatok na účte 639,43 Kčs.

Výdavková časť:

Školstvo:
Celkový rozpočet školstva včetne školských desiat bol vo výške 264.000,- Kčs, plnenie 254.722,65 Kčs.

Materská škola:
Rozpočet 25.000,- plnenie 24.058,34 Kčs. Z uvedenej čiastky boli zakúpené školské potreby,

hračky, posteľná bielizeň, telefón, palivo a pod.

Základná škola:

Rozpočet 71.000,- Kčs, plnenie 49.776,81 Kčs. Z uvedenej čiastky bolo uhradené palivo, šk. potreby, telef. poplatky. Plnenie nebolo úplné, nakoľko sa neuskutočnilo oplotenie areálu ZŠ Radobica

Školská stavoňa:

Rozpočet 168.000,- Kčs, plnenie bolo vo výške 180.887,- Z uvedenej čiastky boli uhradené potraviny pre MŠ a školské desiate pre ZŠ Radobica a Horná Ves. Taktiež bola zakúpená podlahovina do jedálne žiakov ZŠ, záclony a gumičce.

Kultúra:

Schválený rozpočet bol vo výške 150.000,- Kčs, upravený 435.000,- Plnenie bolo vo výške 445.194,84 Kčs. Z uvedenej čiastky boli uhradená údržba kultúrneho domu v čiastke 861,- Kčs, príspevok pre MOS a príspevok na činnosť MOS ZPOZ.

Vlastivedná správa:

Rozpočet 10.000,- Kčs, odmeny z FR a Z 9.000,- Kčs. Plnenie bolo vo výške 36.414,65 Kčs. K zvýšenému plneniu došlo v dôsledku účtovania výdavkov spojených s oslavami (propag. materiál, koberce do obradnej miestnosti). Z tejto kapitoly boli uhradené dovinky, telef. popl., voda, elektrina a palivo.

Miestne hospodárstvo:

Schválený rozpočet bol vo výške 25.000,- upravený 33.000,- Kčs. Plnenie bolo vo výške 42.055,01 Kčs. K zvýšenému plneniu došlo z dôvodu neskorého dofakturovania verejného osvetlenia miestneho cintorína Priemstavom Prievidza. Ďalej do boli výdavky za vodu a elektrinu na cintoríne a verejnom osvetlení a v dome smútku.

Všeobecná doplnková starostlivosť:
Rozpočet 25.000,- plnenie 25.000,- Uvedená čiastka bola poskytnutá na jednorázovú finančnú výpomoc pre 50 občanov po 500,- Kčs.

V obchodnej sieti k zmenám nedošlo. Plnenie maloobchodného obratu v prevádzkach jednoty bolo nasledovné:

Prevádzka	plán	skutočnosť
Potraviny	2.090 000,-	2.151.510,-
ZVS	1.011.000,-	995.958,-
Mäso-zelenina	360.000,-	292.923,-
Zmiešaný tovar Crovi	690.000,-	697.380,-

V prevádzke potraviny došlo z podnetu MNV v priebehu roku ku kádrovým zmenám v predávajúcom personále, nakoľko neboli v plnej miere uspokojované požiadavky kupujúcich ani v článkoch dennej potreby, ani v prístupe k spotrebiteľom. Po týchto zmenách nastal v prevádzke obrat k spokojnosti kupujúcich. Prevádzka mäso-zelenina bola takmer 2 mesiace z titulu nemoci predavačky zatvorená a zásobovanie obyvateľov mäsom a mäsovými výrobkami bol riešený pojazdnou predajňou. Z prevádzky reštauračného stravovania bola časť nealkokvičkých nápojov presunutá do predajne potravín, čo malo vplyv na plnenie maloobchodného obratu.

Na verejných zhromaždeniach občania vyslovovali nespokojnosť najmä na kvalitu chleba; nedostatočné množstvo minerálnych nápojov a nedostatočné zásobovanie mäsom a mäsovými výrobkami na čom mala značný podiel i samodná predavačka.

Značná nespokojnosť zo strany občanov bola vyjadrovaná na adrese uhoľných skladov v súvislosti so zásobovaní obyvateľov uhlím, jeho nedostatočnom množstve ako i v zdĺhavom rozvoze. Taktiež boli vznášané pripomienky na nedostatočné zásobovanie plynom propan - bután.

Jednotné poľnícke družstvo "Žarnov" so sídlom v Ostanoch v tomto roku hospodárilo na 2.783 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1.794 ha ornej. Hospodársky rok 1986 z hľadiska rastlinnej výroby bol dobrý, i keď pôdne klimatické podmienky na jeseň 1985 boli veľmi nepriaznivé. Sejba ozimín bola uskutočňovaná za veľmi ťažkých podmienok následkom dlho pretrvávajúceho sucha. Na hone Lúky a Predné Chlmky bolo vysiate 22 ha ozimného jačmeňa a na hone od Uhrice 16 ha ozimnej pšenice. Veľmi malá zrážková činnosť v mesiaci máji a veľmi vysoké teploty sa nepriaznivo odzrkadlili v produkcii krmovín z prvých kosieb.

Produkcia plodín bola nasledovná:

Obilniny	plán: 4.556 t	skutočnosť: 4.699,5t
Pšenica ozimná	3.168 t	3.174,3t
Priemerný výnos bol 4,99 t/ha.		
Jačmeň ozimný a jarný	1.313 t	1.479,2t
Priemerný výnos bol 5,28 t/ha		
Raž	75 t	46 t
Strukoviny		
Hrach	188 t	200t
Priemerný výnos bol 2,66 t/ha		
Kŕmové plodiny	467 t	611 t
Úroda z 1 ha predstavovala 4,52 stonkov		
Cukrová repa	2.204 t	1.801 t

Krmoviny dosiahli 30g na 1 ks dobytka.

Produkcia živočíšnej výroby bola nasledovná:

	plán	skutočnosť
Mäso hovädzie	302 t	skutočnosť 330 t
Mäso bravčové	367 t	352 t
Mlieko	2.805.000 l	2.902.000 l
Odstavčatá od 1 prasnice	20 ks	14,25 ks

Stavy hospodárskych zvierat:

Hovädzí dobytok	1.985 ks	1.935 ks
Dojnice	800 ks	805 ks
Prasnice	190 ks	190 ks

Dodávky do štátnych fondov boli nasledovné:

	plán	skutočnosť
Mäso hovädzie	266 t	288 t
Mäso bravčové	324 t	302 t
Mlieko	2.550.000 l	2.611.419 l

Členovia SRD a ostatní občania chovali ku koncu roku 1.179 ks hydiny, 15 ks oviec, 8 ks koní, 116 ks ošípaných, 29 ks hovädzieho dobytka, z toho 7 ks kráv.

Sociálne pomery

Životná úroveň našich občanov neustále stúpa. Prejavuje sa to najmä kultúrou bývania a zariadení domácností. V mnohých domoch bolo počas roku zainštalované ústredné kúrenie, pribudli motorové vozidlá, elektrospotrebiče a zvýšil sa záujem občanov o prestavbu alebo výstavbu rodinných domov. Zariadenie materskej školy v školskom roku 1985/86 navštevovalo 31 detí všetkých vekových skupín, t.j. od 2,5 roku do 6 rokov veku. Prípravné oddelenie navštevovalo 7 detí.

Zvláštnu pozornosť venoval MNV spolu

s komisiou sociálno-zdravotnou o starých a osamelých občanov. V našej obci ku koncu roku žilo 207 dôchodcov, z toho 50 odkázaných na pomoc. Týmto bola v priebehu roka poskytnutá jednorázová finančná výpomoc vo výške 25.000,- Kčs, teda po 500,- Kčs na jedného. Tiež prostriedky boli určené dôchodcom na zakúpenie paliva, oblečenia a pod.

Pozornosť bola venovaná i rodinám, kde nie je venovaná dostatočná pozornosť výchove detí, ako i rodinám, kde sa poskytuje materský príspevok.

Na dôchodkoch bola v tomto roku vyplatená čiastka 2.539.844,- Kčs. Rozšírením telefónnej siete pre občanov sa do značnej miery vylepšili a urýchlili požiadavky občanov najmä v zdravotnej oblasti.

V predajniach jednoty v pôsobnosti našej obce sa v tomto roku predalo 8.205 l alkoholických nápojov a 4.124 l vína, čo činí spotrebu 16,75 l alkoholu a vína na 1 obyvateľa. Táto spotreba je vôbec vyššia, nakoľko občania značnú časť alkoholu môžu získať vypálením ovocných kvasov v pálenici Oslany ako i domácky vyrobeným vínom. Za alkoholické nápoje naši občania v tomto roku len v našich predajniach zaplatili 1.007.000,- Kčs, čo je takmer 1 štvrtina maloobchodného obratu.

Táto nebezkā skutočnosť má za následok, že narástol počet priestupkov, ktorých sa občania dopustili pod vplyvom alkoholu. Narástol tiež počet priestupkov, ktorých sa dopustili mladí ľudia. Komisia pre ochranu verejného poriadku riešila v tomto 11 priestupkov, z toho v 4. polroku 3 a v II. polroku 8 priestupkov. Z tohto počtu bolo 6 priestupkov riešených z OO VB v Novákoch a jeden priestupok - sťažnosť je zaevidovaný na MNV.

Skladba priestupkov bola nasledovná:

- 5 priestupkov bolo spôsobených výtržnosťou na diskozábave § 13 a 19
- 2 priestupky - nedovolená výroba liehových nápojov - § 13
- 4 priestupky - porušenie socialistic. spolunažívania - § 19

Za dopustenie sa týchto priestupkov bola v 10 prípadoch uložená pokuta vo výške 3.200,- Kčs a v 1 prípade bolo uložené napomenutie. Okrem týchto priestupkov OO-VB v Novákoch riešilo 1 trestný čin /§ 137/1 Tr. zák/ ktorého sa dopustil maloletý občan z našej obce.

Neštastia

Dňa 10. novembra došlo na futbalovom ihrisku pri ukážkovej akcii detom MŠ k úrazu zamestnanca Vojenského opravárenského závodu Zemianské Kostoľany Rudolfa Hvojníka. Menovanému vybuchol v ruke delobuch, spôsobil mu popáleniny končatiny s dôsledkom amputácie niekoľkých prstov.

Dňa 26. októbra vo večerných hodinách došlo k požiaru kozla slamy JRD na hone Kráčina, čím vznikla JRD škoda asi 19.500,- Kčs. Požiar spôsobil žiak 1. ročníka základnej školy.

Školstvo, kultúra, šport

Školskom roku 1985/86 základnú školu navštevovalo 204 žiakov, z toho 107 v 1.-4. ročníku

v Hornej Vsi a 97 žiakov 5.-8. ročník v Radobici.
Z uvedeného počtu prospelo 199 žiakov čo činí 97,5%.
1 žiak z ročníkov 1.–4. neprospel, a 4 žiaci z ročníkov 5.-8. mali opravnú skúšku. 22 žiakov z ročníkov 5.-8 prospelo s vyznamenaním a 21 žiakov prospelo veľmi dobre. 25 žiakov dostalo riaditeľskú pochvalu a 6 žiakov dostalo riaditeľské pokarhanie. Žiaci vymeškali 8.124 vyučovacích hodín, priemerne 39,8 hod. na žiaka.
Nepovinnú náboženskú výchovu navštevovalo zo 148 žiakov ročníkov 2.–7. 51 žiakov, čo je 34,4%.
O výchovu žiakov sa staralo 11 učiteľov a na úrovni skupinová vedúca. V škole pracovalo 8 záujmových útvarov a to: Klub medzinárodného priateľstva, záhradnícky mladší a starší žiaci, mladý kečanik mladší a starší žiaci, mladý ochranca prírody - obor poľovnícky, požiarny, strelecký a turistický. Škola sa zapájala do postupových súťaží branných, športových a olympiád.
Na okresných branných hrách v „Partizánsko samopale" starší chlapci získali 5. miesto.

Miestne osvetové stredisko po ukončení opravy kultúrneho domu, malo vytvorené dobré kádrové a materiálne predpoklady pre svoju činnosť v zmysle jednotného plánu kultúrno-výchovnej činnosti. Jeho výsledky však nedosiahli žiaduce úrovne najmä v oblasti vlastnej tvorby spoločenských organizácií, ako v zabezpečení hostovania súborov záujmovej umeleckej činnosti, pri zabezpečení samostatných akcií a spolupráci pri pořiadaní akcií. Pri ZO SZŽ sa zaktivizoval spevácky ženský zbor, ktorý sa predstavoval najmä pri akciách ZPOZu.
Kultúrne programy na významné podujatia boli zabezpečované prostredníctvom riaditeľstiev MŠ a ZŠ za účinkovania žiakov.

ZPOZ si v tomto roku dobre plnil svoje poslanie. Uskutočnil nasledovné akcie:

- 9 uvítaní detí do života
- životné jubileum najstaršieho občana Pavla Kalinu
- posedenie so ženami pri príležitosti MDŽ.
- slávnostný zápis do pamätnej knihy učiteľov pri príležitosti Dňa učiteľov
- rozlúčka s brancami nastupujúcimi voj. základnú službu k 1. X.
- životné jubileum najstaršej občianky Kataríny Pravdovej
- predvianočné stretnutie s dôchodcami
- deň kvetov pre zaslúžilých občanov a členov spoloč. org.
- občiansky pohreb nášho bývalého občana Štefana Urbana.
- 6 rozlúčok nad hrobom zosnulého.

ZPOZ pri uskutočňovaní svojích akcií dobre spolupracuje s organizáciami NF, najma však so ZO Zväzarm, DO SLM a DO SLŽ.

I miestny rozhlas si dobre plnil svoje poslanie. Prostredníctvom rozhlasového krúžku boli vysielané pre občanov relácie k významným politickým udalostiam a výročiam. Boli vysielané relácie k mesiacu knihy, poľovníctva, ochrane prírody a pod.

Uspokojivé výsledky boli dosiahnute v práci s knihou. Knižný fond v miestnej ľudovej knižnici predstavoval 6.036 zväzkov kníh a knižnicu navštevovalo 217 čitateľov.
Miestna ľudová knižnica uskutočnila 10 podujatí pre čitateľov, najmä pre mládež. ZO KSS, MV NF a R-MNV začali od decembra jedenkrát za štvrťroka vydávať Spravodajcu, povolený ONV č. 594/86.

Telovýchovná činnosť bola zameraná na futbal, strelectvo, turistiku a rekreačnú telesnú výchovu.

Futbalové mužstvo dospelých hrajúce najnižšiu okresnú súťaž neuspokojilo svojími výsledkami priaznivcov futbalu. Svoje účinkovanie v tejto súťaži ukončilo posledným miestom v tabuľke.

Dobré výsledky boli dosiahnuté v strelectve, ktorému je zo strany ZO Zväzarmu venovaná náležitá pozornosť a zo strany občanov javený dostatočný záujem. V okresnej streleckej lige dosiahlo naše súťažné družstvo dobrých výsledkov a radí sa na popredné miesto. Turistický oddiel orientoval svoje pôsobenie na mládež a dospelých. Vyvrcholením bol turistický prechod pohorím Vtáčnik do partizánskej obce Kľak v okrese Žiar nad Hronom pri príležitosti jej vypálenia fašistami. Časť mládeže javila záujem o stolný tenis, ktorý im bolo umožnené v priestoroch kultúrneho domu hrať.

Počasie

V tomto roku zrážky presahovali dlhodobý normál. Jeseň roku 1985 bola však veľmi suchá a z toho dôvodu boli sťažené poľnohospodárske práce. Žatva v našej obci začala až 14 júla kosením pšenice na lane Chrasť. Zberové práce boli vplyvom dažďov značne spomalené. V tomto roku bolo 96 dní, kedy nočné teploty boli pod bodom mrazu. Najnižšie nočné teploty boli v dňoch 10.1 – 14°C, 8.2. – 17°C, 27.2 – 18°C, 28.2. – 20°C, 1.3. – 17°C. Prvý mráz bol dňa 29.9. – 2°C a posledný dňa 15.4. – 4°C. Dni, kedy teploty cez deň boli pod bodom mrazu bolo 37. Počas 38 dní snežilo. Prvý sneh napadol 12.12. a posledný 14.4. Slnečných dní, kedy

denné teploty vyskúpili nad 30°C a viac bolo 20.
Najvyššie denné teploty boli v dňoch 29.4 +29°C,
19.6. +32°C, 9.8. +34°C.

Zrážky sa vyskytli počas 47 dní, búrky sa vyskytli jedenásťkrát. Najvyššie zrážky boli v dňoch 30.5 asi 60 mm, 1.6. asi 180 mm, 5.6 asi 120 mm, 29.8 asi 60 mm.

Snehová vrstva dosahovala dňa 13.1.1986 asi 23 cm, 17.2 asi 20 cm, 28.12. asi 40 cm.

Zrážky s veľkou činnosťou pôsobovali záplavy v dolnej časti obce, ako i škody na poľných kultúrach a miestnych komunikáciách.

Dňa 14.4. som pozoroval prvé lastovičky.

Záznamy boli prejednané a schválené R-MNV dňa 7.4.1987 uznesením č. 4/87-B.

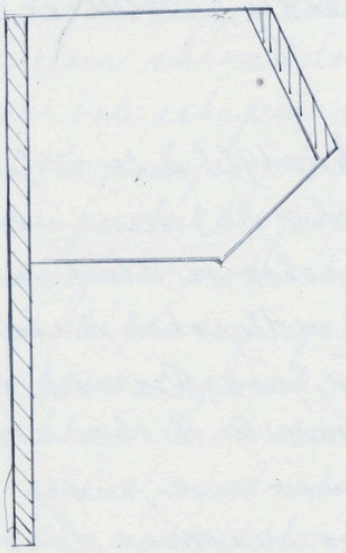

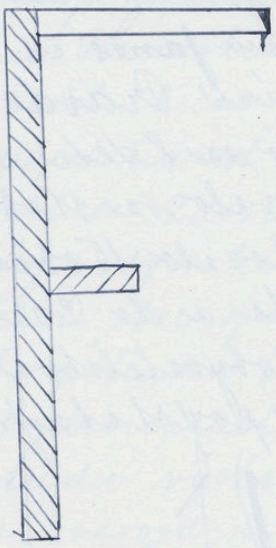

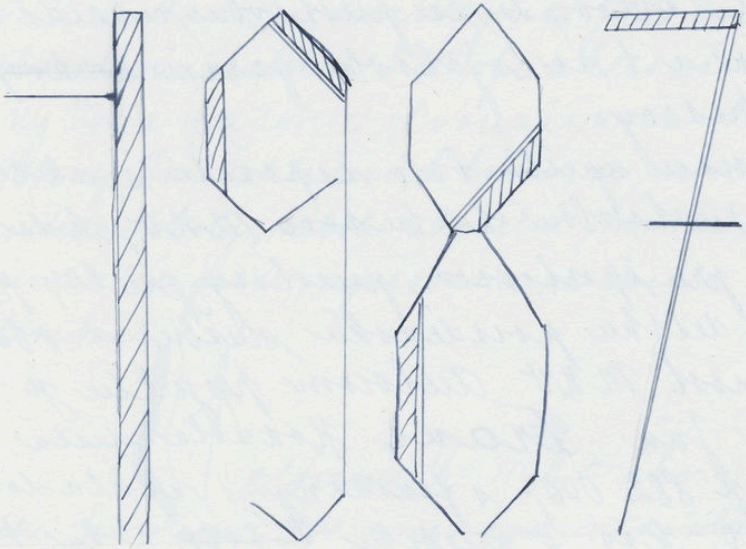

Tento rok sa niesol v znamení významných výročí, akými boli 43. výročie Slovenského národného povstania a 70. výročie Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie.

Obyvateľstvo

K koncu roku 1987 žilo v našej obci 729 obyvateľov, z toho 363 žien a 366 mužov. Najvyššieho veku 86 rokov sa dožil náš občan Štefan Janes č.d. 234 a 92 rokov naša občianka Katarína Pravdová, rod. Ravas, č.d. 39. Narodilo sa 8 detí a zomrelo 12 občanov. Prisťahovalo sa 11 občanov a z našej obce sa odsťahovalo 15 občanov, najmä do okresného mesta a do Partizánskeho. K priaznivému zloženiu obyvateľstva oproti minulému obdobiu k podstatným zmenám nedošlo.

Popis obce

V tomto roku boli obvodným stavebným úradom v Oslanoch vydané 2 stavebné povolenia na prestavbu rodinných domov, 2 na prestavbu rekreačných chát a 1 na výstavbu garáže a hospodárskej budovy.

V mesiaci apríli bolo započaté s akciou "Z" - prístavbou k budove MNV, kde budú šatne pre športovcov, priestory pre CO, priestory pre detskú poradenskú službu a obradná miestnosť MNV. Autorom projektu je náš občan Ján Franc. Hodnota diela tejto akcie je 882.000,- s finančným nákladom 705.000,- Kčs. V priebehu tohoto roku bola

vybavená hodnota za 526.000,- Kčs s finančným nákladom 421.000,- Kčs. Plánované úlohy boli splnené na 150%. Na stavbe bolo odpracovaných celkove 17.355 brig. hodín, z toho 8.400 bezplatne.

Za účelom zhromaždovania prvého domového odpadu boli zakúpené ďalšie kontajnery v počte 5 ks. Bolo zakúpených 5 parkových lavíc a lieto boli doplnení po obci. Pre pripravovanú rekonštrukciu požiarnej zbrojnice v obci bol zakúpený materiál. Členovia základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov zapojili s rekonštrukciou bývalého MNV, ktorá bude slúžiť pre ich činnosť. Uskutočnila sa oprava miestneho rozhlasu. V dôsledku markantného nedostatku pitnej vody v letných mesiacoch najmä v hornej časti obce spôsobenej poruchovosťou prívodného potrubia bola na základe požiadania MNV Hydrocentrom v Banskej Bystrici spracovaná štúdia výstavby vodojemu a rekonštrukcia vodovod. siete. Dňa 1. septembra bola po 11. rokoch výstavby za prítomnosti pred. ONV s. Ing. Jána Urbana a taj. ONV Karola Franca, riaditeľa stavebnej správy Priemstav Prievidza, pred. JRD Ozdany, vedúceho odboru školstva ONV, funkcionárov z Hornej Vsi a Radobice odovzdaná nová budova ZŠ v Hornej Vsi. Vzhľadom, k tomu, že nebol zariadený interiér školy, nebolí ukončené mnohé stavebné a remeselné práce, vyučovanie sa začalo až 7. septembra.

Politický a verejný život

zložení R-MNV ako i jednotlivých komisií ku zmenám nedošlo. Rada

ako i komisie pracovali podľa plánov práce. Ako najaktívnejšie sa javili komisia pre ochranu verejného poriadku a komisia sociálno-zdravotná. Občania boli o dianí v obci informovaní prostredníctvom poslancov MNV vo svojich pridelených obvodoch, k tomuto účelu slúžil i miestny Spravodajca / viď príloha kroniky /. ktorý bol vydávaný 1× za štvrťroka, ako i na verejných plenárnych zasadnutiach, verejných schôdzach občanov, členských schôdzach spoločenských organizácií. V priebehu roka sa uskutočnilo 6 verejných zasadnutí Pléna MNV, ktorých sa zúčastnilo celkove 114 poslancov a 240 občanov. Uskutočnili sa 2 verejné schôdze občanov, ktorých sa zúčastnilo 145 občanov. Hlavným organizátorom týchto akcií bol ZPOZ MNV ZO KSS, MV NF. Ako hostia sa na týchto podujatiach zúčastňovali s. Mikuš, - akt. tajomník OV KSS a s. Franc - tajomník ONV a poslanec ONV za našu obec. Na týchto zhromaždeniach boli občania informovaní o plnení volebného programu NF, plnení hlavných úloh ZO KSS, kultúrnou a osvetovou činnosťou ako i negatívnymi javmi a opatreniami na ich odstránenie.

V športovo-výchovnej oblasti a kultúrnej činnosti sa uskutočnili nasledovné akcie:

- dňa 17.1. sa 17 členov spoločenských organizácií NF zúčastnilo turistického prechodu pohorím Vtáčnik do povstaleckej obce Kľak v okrese Žiar n/Hronom, kde sa zúčastnili pietneho aktu kladenia vencov pri pomníku obetiam fašizmu, pri príležitosti výročia oslobodenia obce.

- uskutočnili sa oslavy 39. výročia Víťaz. februára
- uskutočnili sa oslavy Medzinárodného dňa žien, posedenie so ženami nad 75 rokov a zápisu do pamätnej knihy.
- oslavy 42. výročia oslobodenia našej obce
- oslavy 1. mája spojené so stavaním mája pred budovou MNV
- oslavy 42. výročia oslobodenia spojené s kladením venca na miestnom cintoríne padlým
- oslavy 66. výročia založenia KSČ.
- oslavy medzinárodného dňa detí
- oslavy 43. výročia SNP spojené so zapálením vatry na Hôrke a besedou s pamätným účastníkom SNP
- oslavy 70. výročia VOSR, beseda s účastníkom zájazdu do ZSSR a kvízom medzi ložkami NF pod názvom „Čo vieš o ZSSR".

V oblasti telovýchovnej výchovy sa uskutočnili 2 prednášky, 3 akadémie a 10 rozličných relácií. V oblasti brannej výchovy sa uskutočnili 2 prednášky, 1 podujatie práce s pôžičiami a 2 výstavy. Uskutočnili sa 4 prednášky v rámci osvety, 1 filmová akadémia. Počet spoločenských organizácií a organizovanosť v nich nevykazovala zmeny. Medzi najaktívnejšie organizácie v tomto roku ako boli hodnotené miestnymi orgánmi sa radí ZO Zväzarm a ZO SČZ. Spokojnosť s činnosťou uvedených organizácií bola vyjadrená i príslušnými nadriadenými organmi. ZO Zväzarmu bolo udelené čestné uznanie ÚV Zväzarmu. Pochvalu si zaslúži i ZO ČSČK a to najmä

bezpríspevkovým darcovstvom krvi, ktorého sa v tomto roku zúčastnilo 13 našich občanov. Autorovi **Urbanovi** bola udelená strieborná Janského plaketa za 20 násobné bezplatné darovanie krvi. Spokojnosť bola i s činnosťou DO jednoty.

Ako každoročne, tak i v tomto roku bolo úsilie orgánov zamerané na získavanie socialistických záväzkov od občanov a spoločenských organizácií na plnenie volebného programu a akcie "Z", skrášľovanie a zveľaďovanie svojho okolia, pomoci poľnohospodárstvu a zberu odpadových surovín.

Na počesť 70. výročia VOSR XI. všeodborového zjazdu a IV. zjazdu SZM bolo v našej obci prijatých celkom 202 individuálnych a 13 kolektívnych socialistických záväzkov. Hodnota diela prijatých socialistických záväzkov predstavovala 460.990,- bezplatne vykonaná hodnota v čiastke 51.400,- Kčs.

Splnených bolo 202 individuálnych záväzkov s vykonaním diela v hodnote 621.000,- a 13 kolektívnych záväzkov s vykonaním hodnoty za 60.000,- Kčs.

Bezplatne bola vykonaná hodnota diela za 157.178,- pri odpracovaní 14.224 brigád. hodín.

V nenvestičnej časti boli záväzky zamerané na: upratovanie ulíc, čistenie okolia, údržbu priekop vedľa miestnych komunikácií, zakladanie parkových plôch, údržbu zelene, výsadbu zelene. V konej časti obce bolo vysa-

denných 60 ks borovíc a v dolnej časti obce / na Hrušličke / 60 ks líp, v strede obce 120 ks šípov. Na uvedených prácach občania a spoločenské organizácie odpracovali 5 224 brigádnických hodín a bola vyčíslená hodnota za 83.500,- z toho bezplatne za 51.850,- Kčs

Uskutočnila sa čiastočná úprava miestnych komunikácií. V poľnohospodárstve pri pásacových prácach a zbere sena bolo odpracovaných 1.500 brigádnických hodín, z toho 400 bezplatne. Bola vyčíslená hodnota diela za 16.000,- z toho bezplatne za 4.000,- Kčs.

Vo verejno-prospešnej činnosti žiaci ZŠ odpracovali 1.560 brigádnických hodín. Nazbierali 5.265,20 kg papiera, 1.020 ks fliaš, 240 kg šípok a 5,25 kg liečivých rastlín.

Naša obec sa i v tomto roku zapojila do celookresnej súťaže obcí a miest pod názvom „Cesta k dnešku", ktorú vyhlásili okresné politické a štátne orgány. Do dvoch kôl, ktoré sa uskutočnili v tomto roku, prvé sa konalo 2. 10. za účasti súťažných družstiev z Hornej Vsi, Ostian a Radobice a druhé dňa 27. 11. v Nitrici za účasti súťažných družstiev z Nitrice, Nitrianskych Sučian a Radobice. Súťažné družstvo našej obce v zložení Rudolf Kmeť, Jana Jančichová a Terézia Urbanová si počínalo dobre a so stratou 1 bodu postúpilo do semifinále. Okrem teoretických znalostí boli v rámci súťaže hodnotené i kultúrne programy a výsadba zelene. I v tomto smere naša obec získala plný počet bodov.

Hospodárske pomery

Finančné hospodárenie MNV za rok 1987

Druh príjmu	rozpočet	predpis	skutočnosť:
daň domová:	16.100,-	21.127,-	21.127,-
daň z príjmu:	1.600,-	1.547,-	1.547,-
poplatok od psa:	4.300,-	4.292,-	4.292,-

Správne poplatky:
Rozpočet bol 200,- plnenie 365,- Tu bol evidovaný príjem za používanie verejných priestranstiev

Druh príjmu:	rozpočet:	skutočnosť:
Stavebníctvo:	1.000,-	—
Školstvo:	58.000,-	50.787,60
Kultúra:	—	350,-
Miestne hospodárstvo:	3.000,-	11.165,39

U stavebníctva neboli vykazované žiadne príjmy, nakoľko nebol odpredaný ani jeden stavebný pozemok. U školstva sú to príjmy za stravného na MŠ ako i nájom za učiteľskú bytovku. Príjmy u školstva poklesli, nakoľko odsťahovaním ZŠ do Hornej Vsi poklesol počet stravníkov. U miestneho hospodárstva boli príjmy za užívanie miestnosti MNV a za odvoz pevného domového odpadu v kontajneroch. Teplo v roku 1987 činil účastku 15,- Kčs na osobu bývajúcu v obci. Plánovaná globálna dotácia bola vo výške 345.800,- Vyčerpaných bolo 260.000,- zostatok na bežnom účte činil 1.355,24 Kčs.

Výdavková časť:

Školstvo:

Celkový rozpočet školstva bol vo výške 248.000,-
Celkové plnenie bolo vo výške 265.549,28 Kčs

Materská škola:

Rozpočet bol 15.000,- Plnenie 25.717,- Kčs. Z uvedenej čiastky boli uhradené výdavky za učebné pomôcky, pracovné pomôcky, zakúpený koberec, palivo, úhrady za vodu, elektrinu, telefón

Základná škola:

Rozpočet bol 127.000,- Plnenie bolo 101.226,81 Kčs
Z uvedenej čiastky bol zakúpený koulojnič, učebné pomôcky, palivo, úhrada za telefón a taktiež bolo zakúpené i prvotné vybavenie novej základnej školy.

Školská stravovňa

Rozpočet bol 106.000,- plnenie 138.605,47. Z tejto položky boli uhrádzané potraviny pre materskú školu, ako i školské desiaty pre žiakov základnej školy, čistiace potreby a pracovné odevy pre pracovníkov školskej stravovne.

Vnútorná správa

Rozpočet bol 75.000,- plnenie 69.983,01 Z uvedenej čiastky bol zakúpený materiál na opravu požiarnej zbrojnice v obci a to plech, okná, ďalej boli uhradené výdavky za elektrinu, telefón a kancelárske potreby. Taktiež bolo zakúpené zariadenie do dvoch kancelárií MNV.

Miestne hospodárstvo

Rozpočet bol 67.000,- Kčs, plnenie bolo vo výške 154.671,75 Kčs. Vysoké plnenie bolo z toho dôvodu, že z tejto kapitoly boli uhradené 3 ks koulojnerov v celkovej čiastke 41.700,- Kčs

výdavky za elektrickú energiu na verejnom osvetlení a v dome smútku, výdavky za kvety pred MNV a výdavky spojené s odvozom pevného domového odpadu do kolónií. Z tejto kapitoly bola uhradená i štúdia výstavby vodojemu a rekonštrukcie vodovodnej siete v čiastke 67.920,- Kčs. Na túto úhradu bola obdržaná účelová dotácia.

Všeobecná doplnková starostlivosť

Rozpočet bol 26.000,- Plnenie bolo 26.000,- Uvedená čiastka bola poukázaná na jednorázovú finančnú výpomoc.

Akcia "Z"

Rozpočet na tento rok bol 280.000,- Plnenie bolo vo výške 420.594,60 Kčs.

V maloobchodnej sieti k zmenám nedošlo. Nedošlo ani k zmene predavajúceho personálu. Plnenie maloobchodného obratu v jednotlivých prevádzkach za rok 1987 bolo nasledovné:

Prevádzka:	Plán:	Skutočnosť:
Potraviny	2.200.000,-	2.322.972,-
Pohostinstvo	1.026.000,-	984.894,-
Mäso-zelenina	360.000,-	363.913,-
Zmiešaný tovar Cerová	750.000,-	653.907,-

Zo strany kupujúcich bola vyjadrená spokojnosť nad prevádzkou potraviny, čo sa prejavilo i v samotnom plnení plánu maloobchodného obratu. Z pohostinstva bola časť nealkoholických nápojov presunutá do prevádzky samoobsluhy. Prevádzka mäso-zelenina

ulkový plán splnila, nesplnila v plnej miere
požiadavky kupujúcich. Z dôvodu ochorenia pre-
davačky bola dlho často zatvorená a prevoz
mäsa a výrobkov bol riešený pojazdnou predajňou.

Na verejných zhromaždeniach občania
vyslovovali nespokojnosť na nedostatočné zá-
sobovanie mäsom a mäsovými výrobkami, ako i
zeleninou a ovocím, na čom mala značný podiel
i samotná predavačka a vedenie Jednoty v Prie-
vidzi. Občania vyslovovali nespokojnosť s prevozom
mlieka v letných mesiacoch, ktorí bolo veľmi
oneskorené, nízkymi dodávkami plnotučného
mlieka, kvalitou chleba a pečiva, nedostatku
kvalitného pečiva a cukrárenských výrobkov, nedo-
statkom nápojov a minerálnych nápojov.
Nespokojnosť bola vyslovovaná i na adresu Uhoľ-
ných skladov v Novákoch v zásobovaní obyvateľ-
stva uhlím, jeho nedostatočnom množstve a zdĺ-
havom prevoze. Taktiež boli zvýšené pripomien-
ky na zlé pokrytie obce televíznym signálom.
Najviac pripomienok však bolo k nedostatku
pitnej vody, čo sa prejavovalo v mesiacoch júl -
august na adresu Stredoslovenských vodární a kana-
lizácií závod Nováky, ktorí ani napriek zasadaniam
vyšších orgánov tejto otázke nevenovali dostatoč-
nú pozornosť. Zo strany MNV bola tejto otázke
venovaná náležitá pozornosť, uskutočnilo sa
i mimoriadne zasadnutie plenár MNV. Boli však
občania, ktorí prijaté opatrenia nerešpektovali
a na úkor svojich spoluobčanov plytvali vodou,
boli i takí, ktorí sa do cudzej svojvoľne
manipulovali s prevodným zariadením.

Občania a členovia JRD ku koncu

roku chovali 935 ks hydiny, 8 ks oviec, 2 ks koní, 103 ks ošípaných a 28 ks hovädzieho dobytka.

V posledných rokoch spôsobuje lesná zver značné škody na ovocných stromoch a kultúrnych plodinách. K tomuto dôvodu si občania bývajúci na pravej strane obce od školy až horný koniec obce svojpomocne vybudovali oplotenie záhrad.

JRD "Čarnov" v tomto roku hospodárilo na výmere 2.799 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1.813,55 ha ornej.

Hrubá produkcia rastlinnej výroby bola nasledovná: (údaje v tonách)

Druh	Plán	Skuteč.	Plán z 1 ha	Skuteč. z 1 ha
Pšenica	3.256	3.263,3	4,93	5,0
Jačmeň oz.	624	700,9	4,8	5,39
Raž oz.	60	87,0	3,0	4,35
Jačmeň jar.	720	825,8	4,5	4,94
Kukurica zrno	440	351,4	4,4	3,51
Hrach kŕmny	191	211,0	2,54	2,81
Ľan. slamky	530	690,4	3,53	4,6
Ľan. semeno	70	93,2	0,46	0,56
Cukrová repa	2.395	2.500,25	34,14	35,72
Krmná repa	1.250	1.591,4	50,0	63,6
Kukurica zel.	8.220	5.505,5	42,4	28,44
Ozim. miš.	840	1.493,9	12,0	21,34
Jar. miš	0	980,2	0	40,84
Kel. miš	2.400	2.385,5	12,0	11,79
Ďatelina	4.212	2.571,7	42,1	25,72
Lucerna	5.200	4.541,6	52,0	45,4

Lucernoliatový	1.080	1.346	36,0	44,87
Lúky	8.448	7.120,8	31,5	26,48
Pasienky	5.700	2.742,5	10,0	4,8
ovocie	50	102,9	x	x

Celková hrubá produkcia rastlinnej výroby bola plánovaná 18.082.000,- Plnenie bolo 18.257.000,- čo je 101,0%. Trhová produkcia rastlinnej výroby bola plánovaná 11.057.000,- Plnenie bolo 12.389.000,- čo je plnenie na 112,05%

Tržby rastlinnej výroby boli plánované 11.984.000,- plnenie bolo 12.671.000,- čo je plnenie na 105,73%.

Produkcia živočíšnej výroby, údaje o dojáčoch:

Druh	Plán	Skutočnosť
Mäso hov.	267	289
Mäso bravč.	372	346
Mlieko	2.838.000 l	2.800.036 l
odstavčatá	3.800 ks	2.702 ks

Stavy hospodárskych zvierat:

Druh	Plán	Skutočnosť
Hov. dobytok	1.959	1.918
Dojnice	800	800
Prasnice	190	190
Ošípané	2.287	2.343

Dodávky do štátnych fondov (údaje v t)

Druh	Plán	Skutočnosť
Mäso hov.	190	257
Mäso bravč.	360	337
Mlieko	2.580.000 l	2.489.233 l

K 31.12. malo JRD 504 členov a zamestnancov.

Socialne pomery

Životná úroveň našich občanov naďalej stúpa. Prejavuje sa to najmä zvyšovaním kultúry bývania a zariadení domácností. V mnohých domoch bolo zainštalované ústredné vykurovanie, pribudli motorové vozidlá, farebné televízory, elektrospotrebiče (mrazničky) zvýšil sa počet telefónnych účastníckych staníc. Zvýšil sa záujem občanov o prestavbu alebo výstavbu rodinných domov.

Zariadenie materskej školy v školskom roku 1986/87 navštevovalo 33 detí všetkých vekových skupín, t.j. od 2,5 do 8 rokov života. Prípravné oddelenie navštevovalo 11 detí.

Značná pozornosť bola venovaná zo strany MNV a komisie - socialno zdravotnej dôchodcom a občanom prestárlym ako i socialne odkázaným. I keď od 1.1. došlo k úprave niektorých dôchodkov a to starodôchodkov a vdovských na jednorázové finančné výpomoci bolo v našej obci 51 dôchodcom vyplatená čiastka 26.000,- V 40 prípadoch bol poskytovaný príplatok z dôvodu bezvládnosti a v 2 prípadoch bola poskytovaná opatrovateľská služba. V tomto roku bolo v našej obci evidovaných 190 dôchodcov a starodôchodcov. Výška vyplatených dôchodkov v tomto roku predstavovala čiastku 3.420.000,-

Pozornosť bola venovaná i rozháraným rodinám, kde sa nevenuje dostatočná pozornosť výchove detí, ako i rodinám, kde sa poskytuje materský príspevok.

Rozšírením telefónnej siete sa do značnej miery vylepšili a urýchlili požiadavky občanov najmä v zdravotnej oblasti, ktorá však vo svojej činnosti má značné rezervy a pretrvávajúce nedostatky.
V mesiaci januári vzhľadom na extrémne chladné počasie vznikla veľká chorobnosť detí z materskej školy a to zápalom horných ciest dychacích.

Morálka niektorých občanov nedosahovala žiadúcu úroveň. Prejavovalo sa to už školopovinných detí, kde riaditeľstvo ZŠ uložilo 2 kárne napomenutia a v 1 prípade bola zhoršená známka zo správania. I niektorí občania z radov mládeže svojím počínaním a to správaním na verejnosti, nezapájaním do života obce, zlými medziľudskými vzťahmi a ničením nadobudnutých hodnôt nerobili dobré meno svojej generácii. Niektorí občania a čo je zaraťajúce i ženy v nadmernom množstve požívali alkoholické nápoje, čo malo negatívny vplyv na rodinný život a medziľudské vzťahy. Takmer 1 štvrtinu maloobchodného obratu v miestnych prevádzkach predstavovali výdavky za alkohol. Značnú časť alkoholu občania získali i vypálením ovocných kvasov v pálenici v Oslanoch ako i domácky vyrobeným vínom

Komisia pre ochranu verejného poriadku v tomto roku riešila 7 priestupkov, ktorých sa dopustili naši občania. 5 priestupkov bolo na úseku socialistického spolunažívania a 2 priestupky boli za nedovolenú výrobu alkoholu. Za tieto priestupky boli občania potrestaní pokutami, ktorá predstavovala 1.400,- Kčs.

Predseda MNV uložil občanom blokovú pokutu vo výške 450,- Kčs.

Na obvodnom oddelení VB v Nováckoch bolo v tomto roku evidovaných 9 priestupkov, ktorých sa dopustili naši občania. Taktiež bolo evidovaných 9 trestných činov, z toho 1 neobjasnený.

Občania po zvýšenej miere začínajú uprednostňovať dlhodobé skladovanie potravín, najmä však mäsa v zamrazenom stave. K tomuto účelu využívajú broilerový výkrm hydiny, králikov a ošípaných.

Školstvo kultúra šport

V školskom roku 1986/87 základnú školu navštevovalo 205 žiakov, z toho v Hornej Vsi poč. 1-4 112 žiakov a v Radobici poč. 5-8 93 žiakov. O výchovu a vzdelanie žiakov sa starali 11 učiteliek a v Hornej Vsi 1 družinárka.

Z uvedeného počtu žiakov prospelo 201 žiakov. 1 žiak z počiatkov 1-4 nebol klasifikovaný. Z počiatkov 5-8 prospelo 24 žiakov s vyznamenaním, 19 žiakov prospelo veľmi dobre. Za aktívnu prácu v mimoškolskej činnosti dostalo 40 žiakov pochvalu triednej učiteľky a 14 žiakov pochvalu riaditeľky. Žiaci vymeškali 9.256 vyučovacích hodín, priemer na žiaka je 45,1 hod. Na nepovinnú náboženskú výchovu bolo prihlásených 31,21% žiakov. V priebehu roka sa znížilo na 30,60 % v dôsledku prírastku žiakov 6 poč. Na fond mieru bolo odoslané 1.020,- Kčs a na Fond solidarity 234,- Kčs. Uskutočnili sa besedy, ako

s priamym účastníkom VOSR Jánom Bukovianskym, účastníkom zájazdu do ZSSR Antonom Trnikom, poslancami NV, príslušníkmi ČSĽA, ĽM, ZNB, lekárom a pod. Uskutočnili sa pôzne ekurzie; ako napr. do Múzea A.S. Puškina v Brodzanoch, VÚ Martin, JRD Oslany.

V školskom roku pracovalo 6 záujmových útvarov. Boli to: Klub medzinárodného priateľstva, zdravotnícky útvar ml. a st., požiarnický, technický a ochrana prírody.

Členovia záujmových útvarov sa zúčastnili školských, obvodných a okresných súťaží. Za zmienku stojí spomenúť 5. miesto hliadok mladých zdravotníkov st. v okresnej súťaži, 3. miesto v okresnej súťaži klubu mladých poľovníkov ako i 7. miesto v behu o Pohár československého rozhlasu v Prievidzi.

V rámci masového rozvoja telesnej výchovy Detský odznak zdatnosti získalo 50 žiakov z poč. 1.-4. a 57 žiakov z poč. 5-8 získalo bronzový odznak zdatnosti. Žiaci 6. ročníka absolvovali plavecký výcvik v plovárni Delfín v Novákoch a žiaci 7. ročníka lyžiarsky výcvik.

Miestne osvetové stredisko malo vytvorené dobré kádrové a materiálne predpoklady pre svoju činnosť. Táto vychádzala z jednotného plánu kultúrno-výchovnej činnosti. Výsledky však nedosiahli úplné uspokojenie najmä v oblasti vlastnej tvorby spoločenských organizácií, samostatných akcií a v spolupráci pri pořadaní akcií. Bolo dosiahnuté dobrých výsledkov pri uskutočňovaní osvetovej činnosti spoločenských organizácií. Uskutočnili sa pred-

nášky v oblasti záhradkárskej činnosti, brannej činnosti, požiarnej prevencie a pod. Uskutočnila sa už tradičná kŕčovkárska súťaž.
Boli odohrané 2 divadelné predstavenia hostujúcimi súbormi. Dňom 5.7. sa započalo s premietaním filmov 2 krát mesačne pre deti a dospelých. Pri ZO SZŽ pracoval spevácky ženský zbor, ktorý účinkoval najmä pri akciách ZPOZ, oslavách a kultúrnych podujatiach. Kultúrne programy boli zabezpečované i prostredníctvom materskej školy a základnej školy.

ZPOZ si v lomo roku dobre plnil svoje poslanie. Uskutočnil nasledovné akcie:
- 7 uvítaní detí do života
- posedenie so ženami nad 75 r. pri príležitosti MDŽ
- rozlúčka s brancami nastupujúcimi vojenskú základnú službu k 1.4 a 1.10.
- ukončenie predškolskej výchovy detí z MŠ
- ukončenie základnej školy so žiakmi končiacimi ZŠ
- deň kvetov
- predvianočné stretnutie s dôchodcami osamelo žijúcimi
- deň pamiatky na zomrelých
- občiansky pohreb Ondrej Barloš
- 12 rozlúčok nad hrobom zosnulého.

ZPOZ pri uskutočňovaní svojich akcií dobre spolupracoval s organizáciami NF, najmä však so ZO Zväzarm, DO SZM, a DO SZŽ.

I miestny rozhlas si dobre plnil svoje poslanie. Prostredníctvom rozhlasového kútika boli pre občanov vysielané relácie k významným politickým sviatkom a výročiam. Boli vy-

sielané relácie k Mesiacu knihy, poľovníctva, ochrane prírody a pod. Taktiež boli vysielané pozdravy jubilantom, miestne zprávy a oznamy.

Uspokojivé výsledky boli dosiahnuté s prácou s knihou. Knižný fond predstavoval v miestnej knižnici 6.124 zväzkov kníh a knižnicu navštevovalo 231 čitateľov. Knižnica bola prístupná čitateľom 2 krát týždenne v odpoludňajších hodinách. Knihovníčka miestnej ľudovej knižnice uskutočnila 9 podujatí pre čitateľov, najmä však pre mládež.

Miestna telovýchovná jednota Iskra Radobica orientovala svoju činnosť najmä na futbal. Futbalové mužstvo dospelých hrajúce najnižšiu okresnú súťaž svojími výsledkami neuspokojilo svojích priaznivcov. I keď v začiatkoch súťaže dosahovalo dobrých výsledkov postupne sa v tabuľke prepadalo a svoje účinkovanie v tejto súťaži ukončilo posledným miestom v tabuľke.

Časť mládeže javila záujem o stolný tenis, ktorý im bolo umožnené hrať v priestorach kultúrneho domu. Uskutočnil sa i prebor o majstra obce.

Turistický oddiel orientoval svoju činnosť na mládež a dospelých i mimo našej obce. Vyvrcholením bol turistický prechod pohorím Vtáčnik do partizánskej obce Kľak v okrese Žiar n/Hronom pri príležitosti jeho vypálenia fašistami

Dobré výsledky boli dosiahnuté v športovej streľbe, ktorej zo strany ZOZ väzarmu bola venovaná dostatočná pozornosť.

Zo strany mládeže a občanov je o streľbu dostatočný záujem. V okresnej streleckej lige dosiahlo naše družstvo dobrých výsledkov a radí sa na popredné miesto.

Spoločenské organizácie uskutočnili pri príležitosti významných výročí množstvo individuálnych ako i spoločenských podujatí športovo branného charakteru ako boli. Sokolovský pretek brannej zdatnosti, stolnotenisový turnaj o majstra obce, strelecká súťaž o majstra základnej školy, majstra obce, okresná strelecká súťaž o Pohár predsedu MNV v Radobici, strelecká súťaž medzi zložkami NF, Futbalový turnaj o Pohár predsedu ZOSLM v Radobici, futbalový turnaj pri príležitosti SNP, šachový turnaj a pod.
Okrem toho boli uskutočnené za spolupráce spoločenských organizácií branné dopoludnia pre deti z materskej školy a žiakov základnej školy pri príležitosti Medzinárodného dňa detí.

Dňa 21.8 sa v našej obci udiala nezvyčajná udalosť. V odpoludňajších hodinách na hone Kúky pristál závesný klzák (rogalo). Ako uvádzal pilot tohto klzáku letel z Martinských hôl a prelet mu trval 4 hodiny.

Počasie

Zima v tomto roku prebiehala prebiehala v extrémnych podmienkách. Veľmi silné mrazy (najväčšie za posledných 40 rokov) a veľká snehová pokrývka spôsobovali starosti v preprave a zásobovaní obyvateľov. 12.1. uviazol

na osade Cerová autobus, ktorý privážal cestujúcich vracajúcich sa z odpoludňajšej smeny. Autobus uviazol následkom silnej metelice. V tento deň o 20^{00} bod. bola nameraná teplota -25°C. V dopravných prostriedkoch dochádzalo k zamŕzaniu pohonných kmôt (nafty). V tomto roku bolo 88 dní, kedy nočné teploty poklesli pod bod mrazu a 49 dní, kedy denné teploty poklesli pod bod mrazu. Snehová vrstva dosahovala dňa 12.1. - 60cm, 9.3 - 35cm, 20.3 - 30cm, 18.3 - 20cm.

Snehové zrážky sa vyskytli počas 22 dní. Prvý mráz bol 30.9. a posledný 9.5. Prvý sneh napadol 11.12. a posledný 31.3.

Slnečných dní bolo 105 a tropických, kedy denné teploty dosahovali 30°C a viac bolo 18. Najteplejší deň bol 23. júl, kedy popoludňajšia teplota dosiahla 34°C. Počas 71 dní sa vyskytli dažďové zrážky. Najväčšie zrážky boli v dňoch 11.4. - 100mm, 28.5 - 100mm, 21.5. - 150mm, 20.5. - 70mm, 10.7. - 80mm, 4.8. - 50mm. Dňa 10.6. padal ľadovec. Búrky sa vyskytli 14 krát.

Silné mrazy mali negatívny vplyv na ovocné stromy. Takmer zamrzli marhule, vo veľkej miere boli poškodené orechy, vinič a dreviny ostatných ovocných stromov.

Jar sa otvorila oproti normálu asi o 2-3 týždne neskôr, preto i poľnohospodárske práce boli opozdené. Dňa 20.4. som spozoroval prvé lastovičky. Žatva v našej obci začala 13.7. kosením jačmeňa na láne od Uhriec.

Výdatné zrážky v letnom období spôsobovali značné škody na poľnohospodárskych kultúrach a miestnych komunikáciach

jeseň bola poměrně priaznivá.

Počasie bolo zaznamenávané a teplomerané denne o 6⁰⁰ hod. a 12⁰⁰ hod. v tieni 2 m nad zemou.

Záznamy boli prejednané v R-MNV dňa 5.4.1988 a schválené uznesením č. 4B/1.

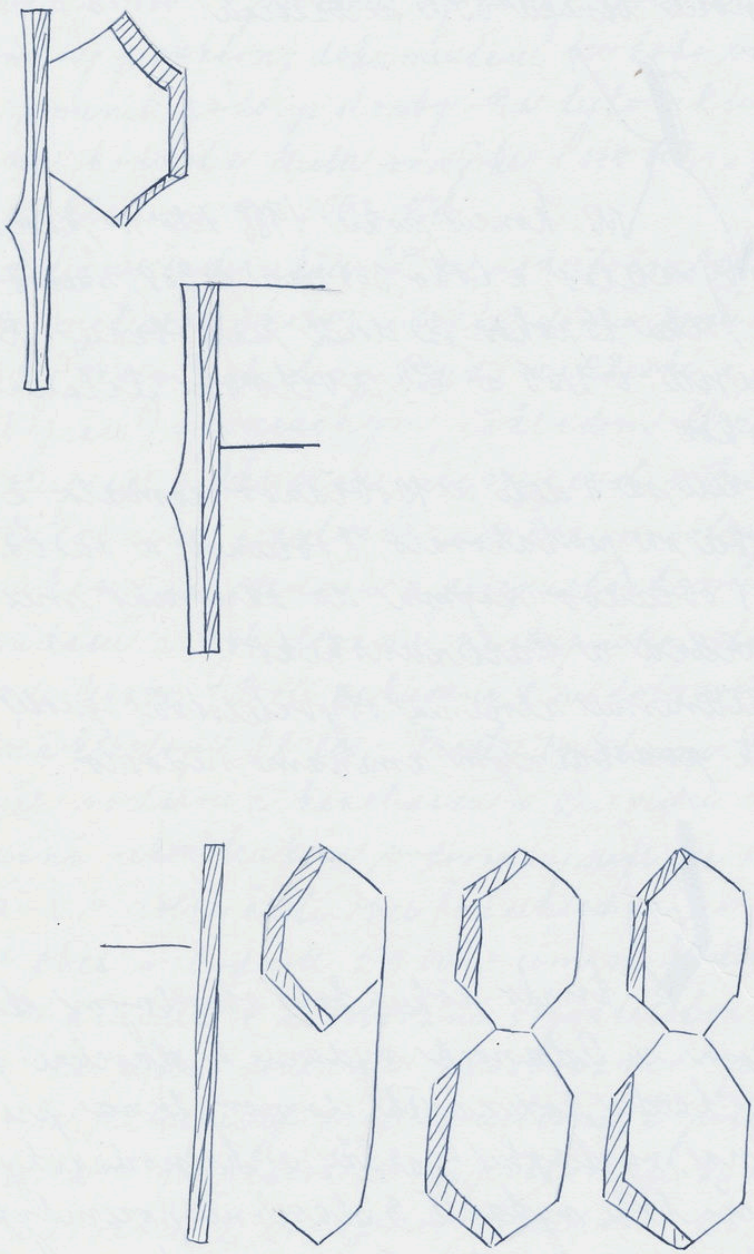

Tento rok sa niesol v znamení významných výročí, akými boli 43. výročie SNP, 44. výročie oslobodenia, 40. výročie februárových udalostí, 70. výročie vzniku ČSR a ďalších.

Obyvateľstvo

K koncu roku 1988 žilo v našej obci 725 obyvateľov, z toho 361 žien a 364 mužov. Najvyššieho veku 85 rokov sa dožil náš občan Kalob Kacina č. 265 a Pravdová Kalafiná č. 39 93 rokov.
Narodili sa 4 deti a 10 občanov zomrelo. Do našej obce sa prisťahovalo 18 občanov a odsťahovalo sa 17 občanov najmä do okresného mesta Prievidza a Partizánskeho.
K priaznivému zvýšeniu obyvateľstva oproti roku 1987 k podstatným zmenám nedošlo.

Popis obce

Počas roku boli obvodným stavebným úradom v Oslanoch vydané 2 stavebné povolenia na výstavbu rodinných domov, 2 na prestavbu a 4 na výstavbu garáží a hospodárskych budov. Taktiež boli vydané 3 stavebné pozemky, užívacie povolenia na rodinné domy a 1 na garáž.
MNV odpredal 3 stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov a ďalšie 2 pripravili pre stavebníkov.

Dňa 16. 12. sa uskutočnila kolaudácia prístavby viacúčelovej budovy k budove MNV.

Táto bola budovaná v investičnej časti akcie "Z".
Počas výstavby tejto budovy sa prejavili značné
problémy so zabezpečovaním stavebného materiálu
a mechanizmov. V priebehu výstavby došlo k úprave
pôvodnej projektovej dokumentácie bez toho však,
aby sa zmenil pôdorys stavby. Na tejto akcii bola
vykonaná hodnota diela vo výške 1.174.000,- s finančným
nákladom 917.000,- Kčs.
V nеinvestičnej časti akcie "Z" sa uskutočnila oprava
strechy materskej školy, údržba domu smútku,
materskej školy a budovy MNV (murárske a natieračské práce) s finančným nákladom 88.500,-
Za spolupráce s Okresnou správou ciest v Prievidzi
sa uskutočnila čiastočná údržba miestnych
komunikácií na ostdách a priepustoch miestnych
komunikácií a vybudovanie zástupného ostrovčeka
na ostde Cerová. Boli zakúpené 2 autobusové čakárne s nákladom 28.200,- Prostredníctvom Stredoslovenských vodární a kanalizácií v Prievidzi bola
vykonaná rekonštrukcia vodovodnej siete na ostde
Cerová a v dolnej časti obce / od cintorína po dolný
koniec obce v hodnote 159.000,- čím sa podstatne
zlepšila situácia v zásobovaní obyvateľstva pitnou
vodou. Na úplné dovedenie zásobovania pitnou
vodou sa zabezpečuje prostredníctvom Doprastavu
v Bratislave projektová a rozpočtová dokumentácia
pre vybudovanie 2 vodojemov s obsahom 150 m^3
a výmena potrubia od prameniska k vodojemom.
Pre zlepšenie životného prostredia bolo v jednotlivých
častiach obce a v dolnej časti obce Hrušlička, kde
sa buduje park, mládežou vysadených 420 ks okrasných
krov a stromkov.

Bolo vybudované oplotenie futbalového ihriska od súkromných pozemkov a pokračovalo rekonštrukčné práce budovy bývalého MNV. Bola zakúpená krytina na požiarnú zbrojnicu a doplnená požiarna technika o striekačku PPS-12. Tá bola dodaná Okresnou správou zväzu požiarnej ochrany v Prievidzi. Cestou okresnej správy spojov v Prievidzi bola pre zlepšenie telefónneho styku zriadená dňa 9.11. verejná telefónna stanica, ktorú je umiestnená pred budovou MNV. Je však na škodu, že niektorí občania toto zariadenie poškodzujú a spôsobujú dlhodobú poruchovosť telefónnej stanice.

Policický a verejný život

Zloženie R-MNV ako i v jednotlivých komisiách ku zmenám nedošlo. Rada a jednotlivé komisie pracovali podľa plánov práce, ako najaktívnejšie sa javili komisie: komisia pre ochranu verejného poriadku, komisia sociálno-zdravotná a komisia pre branno výchovu.

Občania boli o dianí v obci informovaní prostredníctvom poslancov MNV d jednotlivých pridelených obvodoch, k tomuto účelu slúžil i miestny Spravodajca / vid prílohu kroniky/, ktorý bol vydávaný 1krát za štvrťrok, verejných plenárnych zasadnutiach, verejných schôdzach občanov, členských schôdzach spoločenských organizácií a prostredníctvom miestneho rozhlasu.

V priebehu roku sa uskutočnilo 5 verejných plenárnych zasadnutí, ktorých sa zúčastnilo 92 poslancov MNV a 184 poslancov. Uskutočnila sa 1 verejná schôdza občanov ktorej sa zúčastnilo 95 občanov a 1 aktív mladých občanov ku ktorej 21 mladých ľudí. Uskutočnilo sa 28 zasadnutí komisií a komisie uskutočnili 6 previerok. Na týchto zhromaždeniach sa pravidelne hodnotila činnosť R-MNV, plnenie plánu a rozpočtu MNV. Pravidelne sa vyhodnocovali výsledky dosiahnuté na úseku kultúrnej a sociálnej politiky, verejného poriadku a socialistickej súťaže. Do programu rokovaní boli zaradované otázky dotýkajúce sa priamo života našej obce.

Uskutočnili sa oslavy 40. výročia Víťazného februára, 43. výročia oslobodenia, 67. výročia založenia KSČ, MDŽ, 44. výročia SNP, spojené s položením venca k pomníku padlým, valbou na Horke a besedou s účastníkmi SNP, 71. výročie VOSR, 1. a 9. mája, ZČSP - spojené s kvízom „Čo viete o ZSSR".

Hlavným organizátorom týchto zhromaždení a oslav bol MNV, ZO KSS a MO ZŠ. Ako hostia sa zúčastňovali s. Mikuš - aktivista OV KSS a s. Franc - tajomník ONV a poslanec ONV za našu obec.

V spoločenských organizáciách po predchádzajúcich kádrových zmenách došlo k podstatnému zlepšeniu činnosti. Ku kádrovým zmenám došlo v ZO SZŽ, kde bola do funkcie predsedníčky zvolená Jankulová Viera, č. 76.

Dňa 29. 1. sa uskutočnila ustanovujúca schôdza ZO Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny Bukovina v Radobici. Cieľom tejto organizácie je združovať záujemcov z radov občanov a mládeže o ochranu prírody a krajiny.

pomáhanie krajiny, jej zveľaďovanie a ochranu.
ZO pri založení mala 17 členov. Bol zvolený 5 členný výbor na čele so s. Žaťkom Jurajom.
Táto organizácia v priebehu roku dosahovala dobrých výsledkov a bola hodnotená ako najagilnejšia spoločenská organizácia roku.
Podľa hodnotenia miestnymi orgánmi si dobre plnili svoje poslanie i ZO ČSČK, ZO SZŽ, Jednota a ZO Zväzarm. Spokojnosť s uvedenými organizáciami bola vyslovená i ich nadriadenými orgánmi.
ZO Zväzarmu bolo udelené čestné uznanie OV Zväzarmu SSR. ZO ZPV II. (Cerová) nevyvíjala uspokojivú činnosť.

V tomto roku bolo úsilie miestnych orgánov zamerané na získavanie sociálistických záväzkov od občanov a spoločenských organizácií na plnenie volebného programu akcie "Z", skrášľovanie a zveľaďovanie svojho okolia, obce, pomoci poľnohospodárstvu a zberu odpadových surovín.

Na počesť 40. výročia Víťazného februára bolo prijatých 160 individuálnych sociálistických záväzkov a vyčíslená hodnota za 729.500,- Kčs. Bolo prijatých 12 kolektívnych sociálistických záväzkov s vyčíslením hodnoty diela za 46.000,- Splnených bolo 12 kolektívnych soc. záväzkov a vyčíslená hodnota za 64.000,- Kčs.

V investičnej časti akcie "Z" bola vyčíslená hodnota diela za 621.000,- z toho brigádne 124.000,- s fixačným príkladom 497.000,-
Na akcii "Z" bolo odpracované spolu 19.581 hodín z toho brigádnických hodín 7.000.

V neinvestičnej časti boli záväzky orientované na upratovanie ulíc, čistenie okolia, údržba

autobusových čakární, úprave verejných priestranstiev, vonkajších opráv budov, údržbe bytového fondu, údržbe rygolov pozdlž štátnej cesty, zakladaniu parkových plôch, údržbe zelene a výsadbe okrasných krov a stromkov. Tu odpracovali naši občania a spoločenské organizácie 5.062 brigádnických hodín a vytvorili hodnotu diela za 106.500.-, z toho bezplatne za 45.100.-.

Dňa 8.9. udelil prezident ČSSR s. Husák štátne vyznamenanie „Za pracovnú vernosť" s. Francovi Jozefovi nar. 11.9.1935 zamestnanému v Západoslovenských kamenolomoch a štrkopieskoch - závod Partizánske. Vyznamenanie mu odovzdal minister stavebníctva SSR s. Michlánek.

Dňa 27. februára vyvrcholila celookresná súťaž miest a obcí pod názvom „Cesta k dnešku", vyhlásená okresnými politickými a štátnymi orgánmi. Finále súťaže sa konalo v Bojniciach a naše družstvo v zložení Rudolf Kmeť, Jana Jančichová a Terezia Urbanová získalo 4. miesto, čím dôstojne reprezentovalo našu obec.

Dňa 13.9. uznesením č. 20/88 plenárne zasadnutie MNV schválilo priadenie drobnej prevádzkarne.

R-MNV uznesením č. 8/88 z 6.7. schválila v rámci hospodárskej zmluvy využívanie budovy ZŠ Cerová pre účely Telovýchovnej jednoty - Baník Prievidza - turistický oddiel.

Hospodárenie MNV v tomto roku bolo nasledovné: Hospodárske pomery

Príjmy:	daň domová	21.200,-
	daň z príjmov	1.117,-
	poplatok od psa	4.196,-
	stavebníctvo	5.856,-
	školstvo	34.189,-
	miestne hospodárstvo	15.576,-

Schválená globalna dotácia bola vo výške 251.600,- a bola i vyčerpaná.

Výdavky:

	Rozpočet	Plnenie
Školstvo	193.000	162 109,81
materská škola	43.000	96.490,25
školská stravovňa	150.000	63.674,56
kultúra	51.000	55.161,66
vnútorná správa	20.000	37.483,84
miestne hospod.	30.000	50.000
doprava	30.000	28.099
všeobec. dopln. starostl.	27.000	14.000
Akcia "Z"		536.379,20

Z toho mzdy predstavovali 168.451,70 Kčs, materiálne výdavky 123.576,50 a služby a výdavky nevýrobnej povahy 244.351,- Kčs.

JRD "Lanov" so sídlom v Oslanoch v tomto roku obhospodarovalo 2.798,90 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1.812,58 ha ornej.

Stav členov a zamestnancov JRD k 31.12. bol 511 osôb.

JRD v tomto roku nesplnilo hrubú poľnohospodársku výrobu v dôsledku vyorania 92 ha lanu a nesplnením ďalších ukazovateľov rastlinnej výroby, ktorá bola zapríčinená nedostatkom vlahy.

Rastlinná výroba v tonách:

Plodina	plán	skutočnosť.	priem. úroda
Pšenica ozimná	3.050	3.262,4	5,3
Raž ozimná	80	79	3,95
jačmeň ozimný	784	755,9	5,04
jačmeň jarný	782	671,7	4,19
kukurica na zrno	440	440	3,6
hrach	206	186,5	2,49
lúkové stonky	530	132,4	4,73

Šarkové semeno	50	28	1
cukrová repa	2.620	2.945,8	42
Šúľky	8.040	7.339,7	27,12
pašienky	3.420	1.439	2,5
kukurica na zrno	7.492	5.527,2	22,38

Živočíšna produkcia

	plán	skutočnosť
Hovädzí dobytok	1.900	1.896
Dojnice	800	800
mäso hovädzie	379 t	362, 489 t
- bravčové	239 t	269, 095 t
Prasnice	170	170
Ošípané	3.400	2.761
- odchov na 1 prasnicu	14,72 ks	
mlieko	2.800.000 l	2.926.007 l
- priemer na 1 dojnicu	4.019 l	

Naši občania a členovia JRD chovali ku koncu roku 914 ks hydiny, 10 ks oviec, 89 ks ošípaných, 18 ks hovädzích dobytka, z toho 10 ks kráv, 3 ks koní a 106 ptov.

V letných mesiacoch sa veľmi rozšíril mor kráľikov. Touto epidémiou boli najviac postihnuté mláďatá do 3 mesiacov veku a chované jedince. V našej obci následkom tejto nemoci uhynulo asi 700 ks kráľikov.

V maloobchodnej sieti k zmenám nedošlo. Plnenie maloobchodného obratu v jednotl. predajniach bolo:

Prevádzka	Plán	Skutočnosť
Potraviny	2.365.000	2.405.571
Pohostinstvo	990.000	895.498
mäso - zelenina	380.000	304.749
Ovoc - zmiešaný tovar	690.000	742.672

na verejných zhromaždeniach občania v súvislosti s obchodnými prevádzkami vyslovovali nespokojnosť na nedostatočné zásobovanie mäsom a mäsovými výrobkami, ako i ovocím a zeleninou, na čom malo značný podiel i obsadenie predajne a vedúci Jednoty. Občania vyslovovali nespokojnosť s nedostatočným rozvozom mlieka, mliečnych výrobkov, najmä neskorým rozvozom, nízkou kvalitou chleba a pečiva, nedostatočným množstvom cukrárskych výrobkov, nealkoholických a minerálnych nápojov.
Boli zaúčané pripomienky na zlé pokrytie obce televíznym signálom, znečisťovanie a poškodzovanie miestnych komunikácií, štátnej cesty zo strany JRD a štátnych lesov nekvalitnou údržbou štátnej cesty počas zimných mesiacov, príměstskými autobusovými spojmi najmä počas voľných dní a nedôslednej práce na adrese Stredoslovenských vodární a kanalizácií.

MNV v snahe poskytovania služieb pre občanov začal s prípravou drobnej prevádzkarne. V mesiaci december bol zakúpený kiosk s vlečkou, ktorý poskytoval služby na úseku dopravy.

Sociálne pomery

Trvalá úroveň príjmov občanov i naďalej stúpa. Prejavila sa najmä zvyšovaním kultúry bývania a zariadení domácností. Pribudli nové, alebo opravené a prestavané domy a bytové jednotky, zvýšil sa počet motorových vozidiel, pribudli farebné televízory, elektrospotrebiče, najmä mrazničky, zvýšil sa počet telefónnych účastníckych staníc.
Zvýšil sa počet sobášov občanov v výstavbe alebo prestavbe rodinných domov, v mnohých domácnostiach bolo zaústalované ústredné kúrenie

Zariadenie materskej školy v šk. r. 1987/88 navštevovalo 28 detí všetkých vekových skupín, t. j. od 3 do 6 rokov. Prípravné oddelenie navštevovalo 9 detí.

Značná pozornosť bola zo strany MNV a komisie sociálno-zdravotnej venovaná občanom preštárlym a sociálne odkázaným. Jeden občan bol umiestnený v ústave sociálnej starostlivosti pre starých občanov v Nitrianskom Právne - Kobes Gustáv. Na jednorázovú finančnú výpomoc bolo v 1. polroku pre dôchodcov vyplatené 14.000,-

V II. polroku došlo ústavom sociál. zabezpečenia v Bratislave k úprave invalidných a starobných dôchodkov. Z tohoto dôvodu v II. polroku finančná výpomoc nebola poskytnutá, nakoľko úprava dôchodkov prevýšila stanovenú hranicu pre jej poskytnutie. Najnižšia hranica starobného dôchodku pre jednotlivca (žijúceho osamelo) činila 1.000,- a pre manžel. dvojicu 1.700,-
V tomto roku žilo v našej obci 211 dôchodcov a starodôchodcov. Pozornosť bola venovaná i rozháraným rodinám a rodinám, kde nie je venovaná dostatočná pozornosť výchove detí, taktiež i rodinám, kde je poskytovaný materský príspevok. V tomto smere bola dobrá spolupráca s Obvodným zdravotným strediskom Oslany. Ďalším rozšírením telefónnej siete (19 účastníckych staníc) a zriadením verejnej telef. stanice pred budovou MNV sa do značnej miery vylepšili podmienky občanov najmä v zdravotnej oblasti počas voľných dní a po pracovnej dobe. Tie sú však ešte rezervy a prekážajúce nedostatky.

Morálka a správanie sa niektorých občanov nebolo na žiadúcej úrovni. Prejavilo sa to aj u neplnoletých detí, kde bolo uložené priestupkovou komisiou základnej školy 9 kárnych napomenutí.

Komisia pre ochranu verejného poriadku

riešila 5 priestupkov, ktorých sa dopustili občania na úseku socialistického spolunažívania a boli uložené blokové pokuty vo výške 800,- Kčs.

Na obvodnom oddelení verejnej bezpečnosti boli riešené 3 trestné činy a 4 priestupky, ktorých sa dopustili naši občania. Dvaja občania boli súdnym rozhodnutím umiestnení v nápravno-výchovnom zariadení

Školstvo, kultúra, šport

Školskom roku 1987/88 sa o vzdelanie a výchovu žiakov staral 11 členný učiteľský kolektív s riaditeľkou s. Žiškovou Máriou, 2 družinárkami a 1 výskovou pracovníčkou - skupinovou vedúcou.

V tomto školskom roku základnú školu v Hornej Vsi navštevovalo 210 žiakov. Z toho počtu prospelo 203 žiakov a 2 žiaci neprospeli. 5 žiakov malo opravnú skúšku. 30 prospelo s vyznamenaním, 19 veľmi dobre. Za aktívnu prácu v mimoškolskej činnosti dostalo 42 žiakov pochvalu triednych učiteľov, 30 žiakov pochvalu riaditeľky.
Vymeškané bolo 6.431 vyučovacích hodín, priemer na jedného žiaka činil 30,62 hod.
Nepovinnú náboženskú výchovu navštevovalo 44 žiakov (20 z Radobice, 2 Radobica-Cerová a 21 z Hornej Vsi) z celkového počtu 157 žiakov ročníkov 2-7, čo predstavuje 28,02%.

Žiaci odpracovali 3.459 brigádnických hodín pri úprave priestorov školy a dvora, nazbierali 500 kg čučoriedok, 2.860 kg papiera, 128 kg šípok a 12,19 kg liečivých rastlín.

Okrem uskutočnených základných kôl sa žiaci zúčastnili vyšších súťaží, kde sa umiestnili nasledovne:
Hliadka mladých zdravotníkov I. skupina v obvodnom kole na 2. mieste, hliadka mladých zdravotníkov 2. skup. v obvodnom kole na 1. mieste, v okresnom kole na 5. mieste

okresný branný preteky iskier 2. miesto, okresné kolo vo futbale 3. miesto, okresný zimný preteky 8. miesto. Odznak zdatnosti získalo 69 žiakov.

V mimoškolskej činnosti pracovali nasledovné záujmové krúžky: svetonázorový, technický, mladý ochranca prírody, klub medzinárodného priateľstva, zdravotnícky mladší a starší žiaci, požiarnícky a strelecký krúžok. V rámci mesiaca Československo-sovietskeho priateľstva zložili sľuby. Uskutočnili besedu s priamym účastníkom VOSR s. Bukovianským, s príslušníkmi zboru národnej bezpečnosti, účastníkom februárových udalostí s. Havaldom. Uskutočnili besedy v rámci mesiaca knihy, obvodným lekárom. Uskutočnili besedy v rámci exkurzie do vojenskej školy v Nitre, JRD Oslany, závodov 29. augusta Partizánske navštívili hvezdáreň v Hlohovci a Handlovej a chemické závody kováky.

V školskej družine bolo prihlásených 55 žiakov ročníkov 1-4, čo bolo 51,81%. Dobrú spoluprácu so školou mali ZO Zväzarmu, ČSČK, SZŽ, TJ, jednota, JRD Oslany a vďaka Bytričany.

Miestne osvetové stredisko malo vytvorené dobré materiálne podmienky pre svoju činnosť. Táto vychádzala z jednotného plánu kultúrno-osvetovej činnosti. Výsledky však nedosiahli úplné uspokojenie, nakoľko sa nepodarilo zaktivizovať MOS a spoločenské organizácie k rozvíjaniu vlastnej tvorby ako sú divadlá, estrády a malé javiskové formy. Boli dosiahnuté dobré výsledky pri uskutočňovaní osvetovej činnosti spoločenských organizácií. Uskutočnili sa prednášky v záhradníckej oblasti, brannej činnosti, požiarnej prevencie, ochrane prírody a pod. Uskutočnila sa tiež tradičná knižočkárska

súťaž, kvíz "Čo ješ o ZSSR", výstava amatérskych obrazov
s. Blahu z Partizánskeho, okr. obvodný festival záujmovej
umeleckej činnosti za účasti folklórnych skupín z Poluvsia,
Kamenca pod Vtáčnikom, detského speváckeho zboru z Novák, divadla malých javiskových foriem z Nibrice
a jednotlivcov.
ZO SZPOK - Bukovina uskutočnili odpoludnie pod názvom Radobické hody 1988. Za spolupráce takmer všetkých spoločenských organizácií sa uskutočnil sprievod
obcou, rôzne športové súťaženia, ako hod poľnom
na diaľku, prevoz fúrikom cez prekážky, futbalový
zápas, rôzne športové disciplíny pre deti. Členky ZO SZŽ
inštalovali výstavku ručných prác pod názvom „Krása
života." Na záver vystúpil folklórny súbor jánošík
z Partizánskeho. Účastníci a návštevníci sa mohli
občerstviť rôznymi nápojmi a gulášom z diviny.
Škoda však, že počasie nevyšlo tak, ako sme si
predsavzali.

Pri akciách ZPOZu, oslavách a kultúrnych podujatiach účinkoval ženský spevácky zbor. Kultúrne
programi boli zabezpečované i prostredníctvom základnej a maturskej školy a DO SZM.
Zbor pre občianske záležitosti pri MNV si v tomto
roku dobre plnil svoje poslanie. Uskutočnil nasledovné akcie:

- 50. výročie sobáša Floriána a Heleny Kmeťových
- životné jubileum Anny Slukovej
- životné jubileum Jána Urbana
- posedenie žien nad 75 rokov pri príležitosti MDŽ
- posedenie a rozpis s úslnými darcami krvi
- slávnostné uvítanie Michala Kmeťa
  Martina Kmeťa
  Stanislava Trnku

- slávnostný zájazd pri príležitosti 35. výročia založenia ZPOZ
- životné jubileá 80 ročných občanov
- deň kvetov - za spolupráce so spoločenskými organizáciami
- ukončenie predškolskej výchovy detí
- ukončenie základnej školy žiakov
- slávnostné uvítanie Lucie Francovej
  Tereézie Francovej
- deň pamiatky zosnulých
- predvianočné posedenie s dôchodcami pod jedličkou
- životné jubileum Márie Underfrancovej
- občiansky pohreb Pavla Švarca

I miestny rozhlas si dobre plnil svoje poslanie. Prostredníctvom rozhlasového krúžku boli vysielané relácie k významným udalostiam a výročiam. Taktiež boli vysielané pozdravy jubilantom, miestne správy a oznamy, ako i reprodukovanie hudby počas pietnych aktov, kultúrnych a športových podujatí.

Miestna ľudová knižnica mala v tomto roku 206 čitateľov z toho 109 mládeže. Knižný fond predstavoval 5.828 ks zväzkov kníh. Knižnica bola sprístupnená verejnosti 2 krát týždenne v odpoludňajších hodinách. Uskutočnili sa besedy pre mládež, výstavky kníh, rozhlasové relácie, rozprávkové dopoludnia pre deti MŠ a pod.

Športová činnosť bola zameraná na futbal, stolný tenis, streleckú, turistickú a záujmovú brannú činnosť.

Futbalové mužstvo dospelých hrajúce najnižšiu futbalovú súťaž v rámci okresu v ročníku 1987/88 zlepšilo svoje účinkovanie v tejto súťaži. Skončilo so ziskom 26 bodov na 4. mieste. I v súťaži slušnosti skončilo na 4. mieste.
Telovýchovná jednota ukončila futbalový

bunaj na počesť 44. výročia SNP, kde domáce mužstvo získalo 3. miesto.

Časť mládeže javila záujem o stolný tenis. Vyvrcholením bol 21. ročník vianočného turnaja v stolnom tenise, ktorého sa zúčastnilo 16 hráčov. Víťazom sa stal Milan Foldan.

Turistický oddiel orientoval svoju činnosť na mládež a dospelých i mimo našej obce. Uskutočnili sa pozné turistické pochody organizované ZO SZPB a vyvrcholením bol turistický prechod pohoním Vtáčnik do obce Kľak v okrese Žiar nad Hronom pri príležitosti jej vypálenia fašistami.

Dobré výsledky boli dosiahnuté v športovej streľbe, ktorej je zo strany ZO Svázarmu venovaná dostatočná pozornosť, zo strany mládeže a dospelých je o streľbu značný záujem. V okresnej streleckej lige dosiahlo naše družstvo dobrých výsledkov a radí sa na popredné miesto v rámci okresu.

Spoločenské organizácie uskutočnili pri príležitosti významných výročí množstvo individuálnych a spoločných akcií športovo-branného charakteru ako boli: Spartakiádny pochod brannej zdatnosti, okresná streleckú súťaž o "Bukový pohár predsedu MNV" v Radobici, streleckú súťaž medzi rezňkami NF, streleckú súťaž o majstra obce a školy, šachový turnaj a pod.

Okrem toho boli za spolupráce spoločenských organizácií uskutočnené branné dopoludnia pre deti MŠ a žiakov ZŠ pri príležitosti medzinárodného dňa detí.

Počas pokosovania vyvýšenej členskej schôdze TJ bol vyhlásený najlepší športovec za rok 1988, ktorým sa stal Štefan Kmeť.

ZO SZŽ v zimnom období organizovala

a veľká pohybová cvičenia, ktorých sa zúčastňovalo cca 15 členiek ZO SZŽ a ostatných záujemkýň.

Počasie

Zima bola mierna. Snehová pokrývka dosahovala dňa 6. februára asi 10 cm, 12. februára asi 18 cm. Posledné snehové prehánky boli dňa 14. apríla. Snehová pokrývka nebola stála. Následkom oteplenia a dažďov sa niekoľkokrát spustila. 17. marca bola prvá búrka. Najnižšia nočná teplota bola dňa 21. januára -9°C.

Jar sa otvorila oproti normálu asi 3 týždne neskôr. Bola chladná a vychrámaná. 19. apríla som spozoroval prvé lastovičky. 25. apríla bol posledný mráz -4°C. 25. mája padal ľadovec. 26. mája pršal dážď, po ktorom zostal na miestach, kde voda neodtiekla (kalužiach) žlté fľaky neznámeho pôvodu.

Leto bolo suché. Od 3. júla do 3. augusta sa nevyskytli takmer žiadne zrážky, čo malo i vplyv na úrodu poľnohospod. plodín. 6. júla začala v našej obci žatva kosením jačmeňa na bone chrasť.

Jeseň bola suchá, čo malo vplyv na jesenné poľnohospodárske práce, ktoré boli veľmi skončené. 3. októbra bol prvý mráz. 30. októbra napadal prvý sneh. 19. decembra napadlo asi 15 cm snehu.

V tomto roku bolo 73 dní, kedy nočné teploty klesli pod bod mrazu. 30 dní bolo kedy snežilo a 60 dní kedy pršalo, alebo sa vyskytli prehánky. Slnečných (jasných) dní bolo 101. Tropických dní, kedy teploty vystúpili na 30°C a viac bolo 16. Najteplejším dňom bol 24. júl, kedy teplota vystúpila na 35°C. Najnižšie nočné teploty boli v dňoch: 21. februára -9°C, 23. novembra -15°C a 17. decembra -14°C.

Najnižšie denné teploty boli v dňoch: 21. novembra -5°C a 12 decembra -6°C.
Počas roku sa vyskytli 5 krát búrky. Zrážky nedosahovali dlhodobý priemer. Najvyššie dažďové zrážky boli v dňoch: 30. januára asi 80 mm, 3. augusta asi 60 mm; 23. augusta asi 80 mm, 2. septembra asi 80 mm.

Tento rok nebol pre poľnohospodárov priaznivý. Vzhľadom na miernu zimu prezimovalo veľa škodcov ovocných stromov, mrazy v apríli spôsobili omrznutie niektorých druhov ovocných stromov, čo malo negatívny vplyv na úrodu ovocia. Suché počasie v letných mesiacoch malo vplyv na nižšiu úrodu rastlinných poľnohospodárskych produktov. Niektoré porasty museli byť v dôsledku sucha vyorané. Neurodila sa kukurica. Takmer sa neuskutočnila druhá kosba ďatelín a trvalých trávnych porastov.

Záznamy boli prejednané a schválené Radou MNV v Radobici dňa 6. 6. 1989 uznesením číslo 23/1989.

Predseda MNV: [signature]

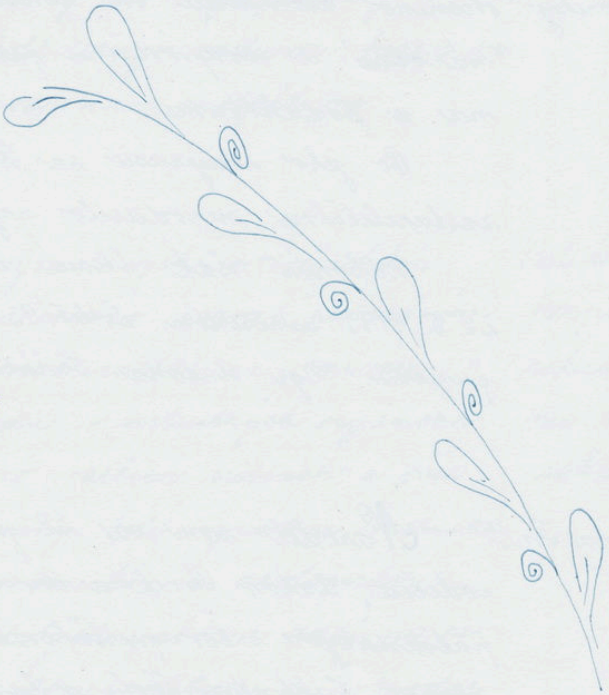

PF

1989

Zmena vo vedení obecnej kroniky

Pán Ladislav Košovský vykonával funkciu obecného kronikára do konca roku 1988. Za túto náročnú a zodpovednú prácu mu prináleží uznanie a poďakovanie.

Po jeho rezignácii sa Rade MNV ani Obecnému zastupiteľstvu nepodarilo nájsť za neho náhradu.

Nakoniec však Obecné zastupiteľstvo v Radobici 20. 5. 1993 uznesením č. 25/93 - 1/e schválilo do tejto funkcie Mgr. Antona Trníka.

Životopis Mgr. Antona Trníka

Narodil som sa 28. júna 1954 v Radobici. Moji rodičia, Anton Trník a Anna rod. Kalinová, sa koncom päťdesiatych rokov presťahovali na Veľké Pole. Po absolvovaní Základnej školy v Radobici, na Cerovej, Veľkom Poli, Píle a v Partizánskom som v rokoch 1969-72 študoval na Strednej všeobecno - vzdelávacej škole v Partizánskom. Po jej ukončení som študoval na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici aprobáciu slovenský jazyk - anglický jazyk.

V roku 1976 som si založil rodinu s Jozefínou Oršzághovou zo Žarnovice. Manželka je taktiež učiteľka. Po základnej vojenskej službe som v roku 1977 nastúpil na učiteľské miesto do Radobice, kam som sa aj prisťahoval. Učil som do januára 1981, keď som prešiel pracovať do Zemianskych Kostolian ako riaditeľ Miestneho kultúrneho strediska. V rokoch 1984-1990 som pracoval na ONV v Prievidzi - odbore kultúry vo funkcii tajomníka Obvesného zboru pre občianske záležitosti. Na jeseň 1990 som sa vrátil k pôvodnému povolaniu a učím na Základnej škole v Oslanoch.

Mám tri deti. Dcéra Miriam a syn Anton sú stredoškolskí študenti, dcéra Lenka je žiačkou ZŠ.

K rodnej obci mám veľký vzťah, zaujímam sa

x jej život, každodenné dianie i budúcnosť. Chcem byť prospešný aj na tomto poste. Aj keď moje počiatky v písaní kroniky sú sťažené niekoľkoročným odstupom, budem sa snažiť robiť túto prácu zodpovedne a objektívne.

Rok 1989 bol rokom významných spoločenských zmien, ktoré s odstupom času možno nazvať prevratnými. Začiatok zásadného zlomu však nastal až v závere roka a odohrával sa najmä v ústredných orgánoch politickej a štátnej moci, vo väčších sídlach a priemyselných centrách. Tieto zmeny boli vynútené rastúcou nespokojnosťou občanov s ekonomickou a ekologickou situáciou, dodržiavaním ľudských práv a ďalšími problémami života spoločnosti, ktoré politické a hospodárske vedenie štátu nedokázalo pružne riešiť. Nedostatky sa, hoci niekedy v menšej miere, prejavovali aj v našej obci, čo však nebolo pri vládnucich pomeroch vhodné zverejňovať alebo zdokumentovať napríklad v obecnej kronike. Napriek tomu sú nepopierateľné aj niektoré pozitíva a úspechy, ktoré sa v obci dosiahli.

Politická a hospodárska situácia na začiatku roka.

Začiatok roku, ktorý sa odštartoval obligátnym novoročným pozdravom predsedu MNV v miestnom rozhlase, išle nenasvedčoval, k akému spádu udalostí dôjde v nadchádzajúcich mesiacoch.

Funkcionári, ako po iné roky, zavalení v prvých mesiacoch nevyhnutnou aj zbytočnou administratívou, plánovali, čo bude potrebné a reálne urobiť v obci v nasledujúcom období.

Tak, ako v minulých rokoch, poslanci získavali od občanov záväzky na odpracovanie bezplatných brigádnických hodín pri úprave verejných priestranstiev. Celoobecný záväzok bol venovaný 45. výročiu SNP. Dlhodo-

Svým nedostatkom záväzkového hnutia bol jeho formalizmus, pretože záväzky si plnili len niektorí občania a spoločenské organizácie. Prejavovala sa aj určitá stagnácia a únava po ukončení minuloročnej akcie „Z."

Hospodárske pomery a výstavba

Bolo potrebné rozhodnúť o ďalšom postupe, preto po mnohých konzultáciách predložili funkcionári jánovskému plénu zasadnutiu Dlhodobú koncepciu rozvoja obce. Tento plán obsahoval konkrétne zámery na všetkých úsekoch života dediny. Niektoré úlohy boli v tej chvíli už začaté, s niektorými sa počítalo vo vzdialenejšom časovom horizonte.

Hlavným cieľom plánu bolo odstrániť nedostatky, na ktoré občania najviac poukazovali: zásobovanie pitnou vodou, rozvoj obchodu a služieb, oprava a údržba miestnych komunikácií, individuálna bytová výstavba, ochrana životného prostredia, kultúrno-spoločenský život, verejný poriadok a podobne.

To všetko malo brániť hromadnému odchádzaniu mladých ľudí do miest a okolitých obcí. Systém štátnej správy si vyžadoval početné komisie pri MNV, pre ktoré nebol dostatok ľudí. Viaceré komisie a spoločenské organizácie stagnovali, ich predsedovia sa vzdávali funkcií, ale náhrada bola prakticky nemožná. Viedlo to ku kumulovaniu funkcií a práce, čo rase negatívne vplývalo na organizáciu života v obci.

Podporu občanov by si získalo, vďaka predchádzajúcim zlým skúsenostiam, budovanie vodojemov. Táto čiastková úloha volebného programu však už od samého začiatku narážala na prekážky súvisiace s výberom stavoniska, vypracovaním projektovej dokumentácie a finančným krytím. Projektovú štúdiu výstavby dvoch vodoje-

mov o objeme 150 metrov kubických nakoniec vypracoval Hydroconsult Banská Bystrica. Štúdia počítala s lokalitou staveniska U podstráňov.

Významným krokom bolo zriadenie Drobnej prevádzkárne MNV, ktorá oficiálne začala svoju činnosť 1. apríla. V roku 1989 zamestnávala 6 stálych pracovníkov a 6 brigádnikov. Jej vedením bol poverený predseda MNV Anton Franc, za účtovníčku bola schválená pani Eva Kmeťová. Prvými zamestnancami prevádzkárne boli Ján Kollár st. (č. d. 128), Rudolf Kmeť st. (č. d. 20), Jozef Kmeť st. (č. d. 19), Michal Kmeť (č. d. 42), Štefan Košovský st. (č. d. 86) a niekoľkí pracovníci z iných obcí. Prevádzka, ktorá sa rozbehla za materiálneho prispenia ONV v Prievidzi a finančnej dotácie MNV vo výške 50 tisíc korún, bola prínosom, aj keď ju spočiatku sprevádzali organizačné ťažkosti. Činnosť sa zamerala na stavebné práce a autodopravu. Pretože v podmienkach malej obce nemala dostatok zákazok, vykonávala práce aj pre okolité podniky, najmä pre Elektrárne Nováky. Z bývalého staveniska akcie „Z" bolo zriadené parkovisko pre prevádzkáreň. Vozový park tvorili nový traktor Zetor s vlečkou, staršia Škoda 1203 a staršia Praga V3S.

Do nových priestorov sa nasťahovali futbalisti TJ Iskra, sklad civilnej obrany, Zväzarm a bola zriadená aj nová zasadacia miestnosť v prístavbe.

Najnákladnejšou akciou bolo vybavenie interiéru obradnej miestnosti. Okresný národný výbor stála čiastku 350 tisíc korún. Autorkou návrhu je pani Alena Švercelová z Drevotexu Partizánske, ktorý bol aj dodávateľom, organizačne akciu zabezpečovali Mária Mikušová - okresná matrikárka a Anton Trník, tajomník Okresného zboru pre občianske záležitosti. Pôvodný zámer, aby sa táto obradná miestnosť stala aj oficiálnou sobášnou

miestnosťou, sa nepodarilo uskutočniť. Napriek tomu, slúži dobre svojmu účelu a patrí medzi najkrajšie na svete.

Pracovníci Drobnej prevádzkárne a brigádnici pomohli pri opravách v materskej škole, na streche učitelškej bytovky, osadení dvoch nových autobusových čakární, náteroch ohrád, rekonštrukcii bleskozvodov na verejných budovách a iných akciách. Vykonala sa aj oprava elektroinštalácie a terasy v materskej škole v hodnote 30 tisíc korún. Agrostav Prievidza spracoval projekt novej ulice oproti obchodným prevádzkam, ktorý realizovali Okresný stavebný podnik a Stredoslovenské vodárne a kanalizácie v Prievidzi.

Schátralá budova bývalého MNV pri škole bola pridelená ZO Zväzu záhradkárov, ktorá plánovala dom zrekonštruovať a zriadiť v nej muštáreň.

Boli pridelené 4 stavebné pozemky v novej ulici a vydané 3 stavebné povolenia: Jozefovi Slukovi, Ing. Miroslavovi Jankulovi a Antonovi Francovi.

V parku na začiatku obce boli dosadené dalšie stromky, na čom sa podieľali najmä členovia ZO SZOPK.

Hospodárenie obce bolo podľa rozboru za rok 1989 nasledovné:

Príjmy:

Domová daň	21.419,-
Daň z príjmu	976,-
Poplatok za psov	4.463,-
Správne poplatky	326,-
Stavebníctvo	8.220,-
Školstvo	30.910,-
Miestne hospodárstvo	17.650,-
Daň zo mzdy	74.436,-

Výdavky:

Školstvo	115.920,-
Kultúra	26.845,-
Vnútorná správa	30.745,-
Miestne hospodárstvo	175.002,-
Všeobecná doplnková starostlivosť	22.000,-

Obyvateľstvo

Na začiatku roka žilo v obci 725 obyvateľov. Prevažovali staršie vekové kategórie, preto bolo potrebné vytvárať podmienky, aby sa zastavila migrácia mladších rodín. V tomto roku sa narodilo 13 detí, ale rodičia viacerých z nich sa čoskoro odsťahovali. Prevažná väčšina detí sa narodila v Bojniciach.

V roku 1989 sa narodili:

1. Michaela Škribová	č. d. 155
2. Marek Jokala	158
3. Martin Jančich	106
4. Lukáš Bevelaqua	89
5. Dáša Gočová	83 (v Partizánskom)
6. Lucia Benčová	133
7. Martin Franc	131
8. Peter Kollár	98
9. Lucia Svilková	260
10. Lenka Bánovská	247
11. Jozef Tomáš	236
12. Monika Košovská	86
13. Katarína Košovská	60

Zomrelo 12 občanov:

1. Rudolf Čmiko	č. d. 105
2. Anna Jančichová	32

3. Štefan Dolník	č. d. 9
4. Jozef Brida	84
5. Anastázia Urbanová	8
6. Vindel Jančich	30
7. Jozef Valenteje	165
8. Ján Urban	118
9. Anna Valentejc	165
10. Mária Valentejc	50
11. Paulína Jančichová	149
12. Štefan Janes	234

V roku 1989 sa prisťahovalo do obce 10 ľudí, ale odišlo 22.

Činnosť politických a spoločenských organizácií

Jedinou politickou stranou, ktorá v obci pôsobila, bola nepočetná ZO KSS s nepriaznivou vekovou a organizačnou štruktúrou, pretože ďalší členovia strany boli organizovaní na svojich pracoviskách. Straníky výbor sa vyjadroval k väčšine závažných problémov života obce a kádrovým otázkam. Viacerí členovia sa aktívne zúčastňovali na organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí, brigádach a pracovali v spoločenských organizáciách. Časť členstva bola z rôznych dôvodov pasívna. V januári nahradil vo funkcii predsedu ZO Antona Trnku - Ing. Miroslav Jankura, vojak z povolania, ktorý sa do obce prisťahoval. Tak sa odstránila kumulácia funkcie predsedu ZO KSS a tajomníka MNV.

K 1. januáru bolo v obci registrovaných 11 spoločenských organizácií, ktoré mali spolu 872 členov. Najpočetnejšia bola Jednota SD s 333 členmi. Niektoré organizácie, najmä SZM, ZPO, ZSO Iskra a ZČSSP stagnovali, členstvo mnohých bolo len formálne. Činnosť spoločenských orga-

nizácií bola kvalitatívne veľmi rozdielna. Dobrým pomocníkom pri organizovaní náročnejších akcií bol miestny výbor NF, vedený jeho predsedom Ing. Pavlom Švarcom, v ktorom boli zastúpení predsedovia spoločenských organizácií. Výbor zasadal pravidelne raz za mesiac. Tu sa vyhodnotili predchádzajúce úlohy i pripravil sa plán nových. Takýmto spôsobom sa organizovali podujatia spoluúčastou viacerých spoločenských organizácií.

V januári bola založená nová spoločenská organizácia ZO Zväzu chovateľov, ktorej predsedom sa stal pán Ladislav Košovský. V marci bol za predsedu TJ Iskra zvolený pán Peter Bartoš.

Najviac sa na organizovaní podujatí podielal Zväzarm. Hlavnou náplňou činnosti tejto organizácie v obci bolo strelectvo. XV. ročník preteku O putovný pohár predsedu MNV sa konal na strelnici v Hornej Vsi. Vyhral pán Čajka z ChZWP Nováky. Strelecké preteky medzi zložkami NF vyhralo družstvo DV Jednoty. František Kollár ml. obsadil 3. miesto na súťaži v Hornej Vsi. Uskutočnila sa aj tradičná strelecká súťaž zo vzduchovky o majstra obce a majstra ZŠ. Predseda ZO pán Štefan Košovský ml. bol členom Okresnej rady strelectva. V rámci Dňa kvetov zväzarmovci navštívili svojich zakladajúcich členov Antona Kmeťa a Rudolfa Valentejc. Zväzarm zorganizoval aj tradičný pochod do Kľaku a Ostrého Grúňa, kde položili veniec k pomníku obetiam fašizmu.

Novinkou v činnosti spoločenských organizácií bola dohoda o spolupráci s materskou školou.

Školský rok 1988/89 bol druhým rokom spoločnej Základnej školy v Hornej Vsi. Školu navštevovalo 205 žiakov, z toho 104 v 1.-4. ročníku a 101 v ročníkoch 5.-8. Prospelo 194 žiakov, neprospelo 11 žiakov. Školstvo

Po opravných skúškach 2 žiaci ročník opakovali.

Zmeny nastali v učiteľskom zbore. Do dôchodku odišli pani učiteľka Alojzia Jankulová a pani učiteľka Oľga Grežďová. Na uvoľnené učiteľské miesta nastúpili PaedDr. Ján Trlík a Viera Bevelaquová, ktorá sa prišťahovala do učiteľskej bytovky do Radobice. Pani učiteľka Anna Kmeťová sa presťahovala do Hornej Vsi. Vychovávateľka Viola Mahdányová bola preložená na vedúcu školskej stravovne pri MŠ v Radobici. Na ZŠ bol zriadený školský klub pre žiakov 5.-8. ročníka, kde robila vedúcu Viera Jankulová.

V záujmovej činnosti bolo zapojených 106 žiakov v siedmich záujmových útvaroch: technickom, zdravotníckom I. a II. stupňa, požiarnickom, streleckom, ochrancov prírody a v kluke medzinárodného priateľstva. Úspešný bol aj technický krúžok. Družstvo školy dosiahlo 1. miesto v okrese a 7. miesto v kraji v dopravnej súťaži.

V školskom roku 1988/89 bolo v materskej škole zapísaných 58 detí. Riaditeľku MŠ Ľubicu Pastiríkovú počas materskej dovolenky zastupovala Vasta Hornová a učiteľku Gabrielu Ondrejovú počas materskej dovolenky zastupovala Janka Vrlíková. Školníčkou bola Veronika Kmeťová, kuchárkou Terézia Urbanová sl., kuričom Jozefína Kollárová.

Život detí v materskej škole spestrili mnohé podujatia, napríklad beseda s vojakmi, šarkanie preteky, zber papiera, slávnosti pod jedličkou, návšteva základnej školy, karneval, branná vychádzka, návšteva miestnej ľudovej knižnice, oslavy MDŽ, návšteva u miestnych požiarnikov, výlet do ZOO v Bojniciach pri príležitosti MDD, slávnostná rozlúčka s materskou školou na MNV. Deti sa zapojili aj do výtvarnej súťaže Náš malý svet. Na vernisáži v Bojniciach získala Marielka Košorská ocenenie za 1. miesto. Deti sa zúčastnili aj prehliadky detských divadelných súbo-

rov v Oslanoch pod názvom Krásne divadlo, kde vystúpili s rozprávkou o repe a Červenou čiapočkou.

Kultúrno-osvetová činnosť patrila medzi najsledovanejšie a najproblematickejšie oblasti spoločenského života v obci. Napriek pomerne dobrým materiálnym podmienkam kultúra trpela na nedostatok dobrých organizátorov a aktivistov záujmovej umeleckej činnosti. Zo strany občanov prevládal nezáujem, pasivita alebo nekonkrétna kritika. A tak často niektoré rodiny navštevovali kultúrne podujatia v okolitých obciach a mestách. Dlhodobý nezáujem bol najmä o rôzne prednášky. Kultúrno-osvetová činnosť

Preto sa začali organizovať také podujatia, ktoré by spájali príjemné s užitočným a povinné s dobrovoľným. Formovali sa nové tradície. Podľa osvedčeného ročného scenára sa 25. júna opäť uskutočnili Radobické hody. Z hľadiska záujmu verejnosti možno povedať, že táto akcia sa stala spoločenskou udalosťou roka.

Pokročilo sa aj k organizovaniu ešte veľkolepejšieho podujatia - pracovne nazvaného Zhromaždenie rodákov. Začal pracovať aj prípravný výbor. Cieľom bolo založiť novú tradíciu, ktorá mala významným spôsobom oživiť kultúrno-spoločenský život v obci, zviditeľniť jej meno a v neposlednom rade nadviazať kontakty s rodákmi v celej republike, z ktorých mnohí zastávali významné postavenie, a tak pomôcť obci pri presadzovaní a podpore jej ďalšieho rozvoja. Medzi týchto rodákov patrili napríklad Ing. Štefan Urban - minister priemyslu SSR, Stanislav Bavoš - tajomník Krajského výboru VF SSR, Ing. Ján Urban - predseda ONV v Prievidzi, generál Ján Kováč z Liptovského Mikuláša, Ivan Kmeť - riaditeľ

Okresného osvetového strediska v Prievidzi a iné. Mnohí rodáci, najmä vojaci z povolania žili so svojimi rodinami v Čechách. Zo strany rodákov bol takisto o toto viacdňové podujatie veľký záujem. Pre organizačnú náročnosť bola akcia preložená na rok 1990, v ktorom sa už kvôli novej situácii neuskutočnila. Pamiatkou by mal zostať videofilm o obci, ktorý realizovalo OOS v Prievidzi.

Dobre pracoval na tomto úseku Zbor pre občianske záležitosti. Do obradnej miestnosti bol zakúpený elektrický organ, avšak na podujatiach pravidelne nehrával žiaden hudobník. Na niektorých podujatiach ZPOZ spieval niekoľkočlenný spevácky súbor žien, ktorý viedla Jozefína Trnčková. ZPOZ zorganizoval okrem tradičných vítaní do života, posedenie k úcte pre ženy nad 75 rokov pri príležitosti MDŽ, prijatie 16 darcov krvi 21. marca, rozlúčku s maturantmi školy pre 12 detí, Deň pamiatky zosnulých, Deň kvetov a predvianočné posedenie pre dôchodcov.

Organizačné, finančné ťažkosti a nedostatok 16 mm filmov zapríčinili, že sa muselo upustiť od pravidelného premietania.

K 45. výročiu SNP sa začal nový ročník okresnej súťaže obcí a miest, v ktorej sa našim účastníkom v posledných ročníkoch darilo. Uskutočnilo sa však len 1. otvorené kolo a potom už súťaž nepokračovala.

K novým činnostiam pritiahol krúžok dievčenskej gymnastiky, ktorý navštevovali najmä členky SZŽ.

K pravidelným športovým aktivitám patrilo už len účinkovanie futbalového oddielu v najnižšej okresnej súťaži a niektorí chlapci hrali za žiacku jedenástku v Hornej Vsi.

Individuálne sa niektorí občania zúčastňovali turistických podujatí alebo napríklad lyžiarskej Bielej stopy SNP v Kremnici.

Jednotný plán kultúrno - osvetovej činnosti v roku 1989 bol posledný. Podujatia, ktoré si ľudia priali, nebolo potrebné veľmi plánovať a tie, ktoré boli naordinované, zase nemal kto veľmi navštevovať. Dlhodobo však boli zriedkavé aj zábavné podujatia, a tak osviežením boli dve v krátkom čase po sebe idúce poľovnícke zábavy.

Začiatok spoločenských a politických zmien v závere roka.

Napätá politická, spoločenská a ekonomická situácia sa prejavovala najmä vo veľkých mestách. Aktivitou a organizovaním protistátnych akcií sa prejavovali tzv. nelegálne štruktúry, čo boli hlavne ľudia z radov reviacich, z radov členov KSČ vylúčených po roku 1968 a podobne. Verejnosť rozrušila najmä ich výzva niekoľko viet, ktorá volala po demokratizácii politického systému a ktorá sa šírila formou samizdatov a prostredníctvom zahraničných masovokomunikačných prostriedkov.

Straníckе a štátne orgány sa na všetkých stupňoch snažili zamedzovať šíreniu výzvy, počtu jej signatárov a ďalším sprievodným javom, a tak organizovali podpisové protiakcie. Podobnému osudu sa nevyhla ani naša obec a petícia bola prijatá v auguste na verejnom plenárnom zasadnutí spojenom s verejnou schôdzou strany. Počet účastníkov bol však ako vždy nevelký.

Občania boli z domácich masovo-komunikačných prostriedkov informovaní jednostranne, a preto mnohí využívali rôzne iné zdroje, hlavne zahraničné rozhlasové stanice, ktoré prinášali viac, niekedy aj celkom odlišných informácií. Mnohí ľudia boli zmätení, rozpor medzi najvyšším vedením štátu a občanmi sa prehlboval. Rozpory vznikali aj na nižších úrovniach. Spočiatku však rôzne vystúpenia odporcov režimu najmä v Prahe nemali väčšie sympatie, a tak také sídla ako naša

obec stáli bokom.

Obrat nastal po potlačení študentskej demonštrácie v Prahe 17. novembra, štrajku študentov a hercov a celoštátnom výstražnom štrajku. Najvyššie vedenie muselo pristúpiť k vyjednávaniu s disidentmi, ktorí prenikli do masmédií. Najmä v televízii sa konali početné diskusné štúdiá, a tak naši občania prišli k informáciám, ktoré dovtedy postrádali, aj keď boli značne kontraverzné. V obci sa v podstate čakalo, ako situácia dopadne. Občianske iniciatívy. Na Slovensku bola hlavnou verejnosť proti násiliu, nevenikli. Udalosti dostali spád po vypustení článku 4 Ústavy ČSSR o vedúcej úlohe KSČ.

1. decembra sa uskutočnilo spoločné zasadnutie výboru ZO KSS, rady MNV a miestneho výboru Národného frontu. Plánovaný program musel ustúpiť do úzadia pred aktuálnou situáciou.

13. decembra prijala rada MNV nasledovné uznesenie: „R-MNV prerokovala zmeny a doplnky v Ústave ČSSR a úlohy, ktoré z nich vyplývajú. Podrobne bol prehodnotený aj odraz ústavných zmien na úseku kultúrno-osvetovej činnosti. R-MNV konštatovala, že súčasné zloženie rady je poplatné stanovenému kľúču z predchádzajúcich volieb, čo je z hľadiska výberu poslancov a aktivizácie voličov nevyhovujúce. Bolo dohodnuté, že pokiaľ budú pripomienky k zloženiu R-MNV, kde je 7 členov KSČ, zo strany poslancov a voličov, členovia rady odstúpia a vyberú sa nová podľa návrhov a zákonných postupov."

20. decembra sa uskutočnilo mimoriadne zasadnutie MV NF. Zasadnutie zvolal akčný výbor, ktorý sa konštituoval 13. decembra. Bolo dohodnuté vybrať predsedníctvo MV NF.

Členmi predsedníctva sa po vykonaní tajných volieb stali z prítomných 14 zástupcov politických a spolo-

ženských organizácií sedmi: Ing. P. Švarc - predseda, Ľ. Košovský - podpredseda, ďalší členovia: Viera Jankulová, Rudolf Urban, Rudolf Kmeť ml., Anton Tiník, Juraj Zaťko.

Čas vianočných sviatkov a zimných prázdnin strávili naši občania väčšinou pri televíznych obrazovkách v napätom očakávaní, čo im prinesie prichádzajúci rok 1990.

Začala sa rekonštrukcia ústredných orgánov a republika dostala nového prezidenta - Václava Havla.

Najväčšie zmeny boli ešte stále len pred nami.

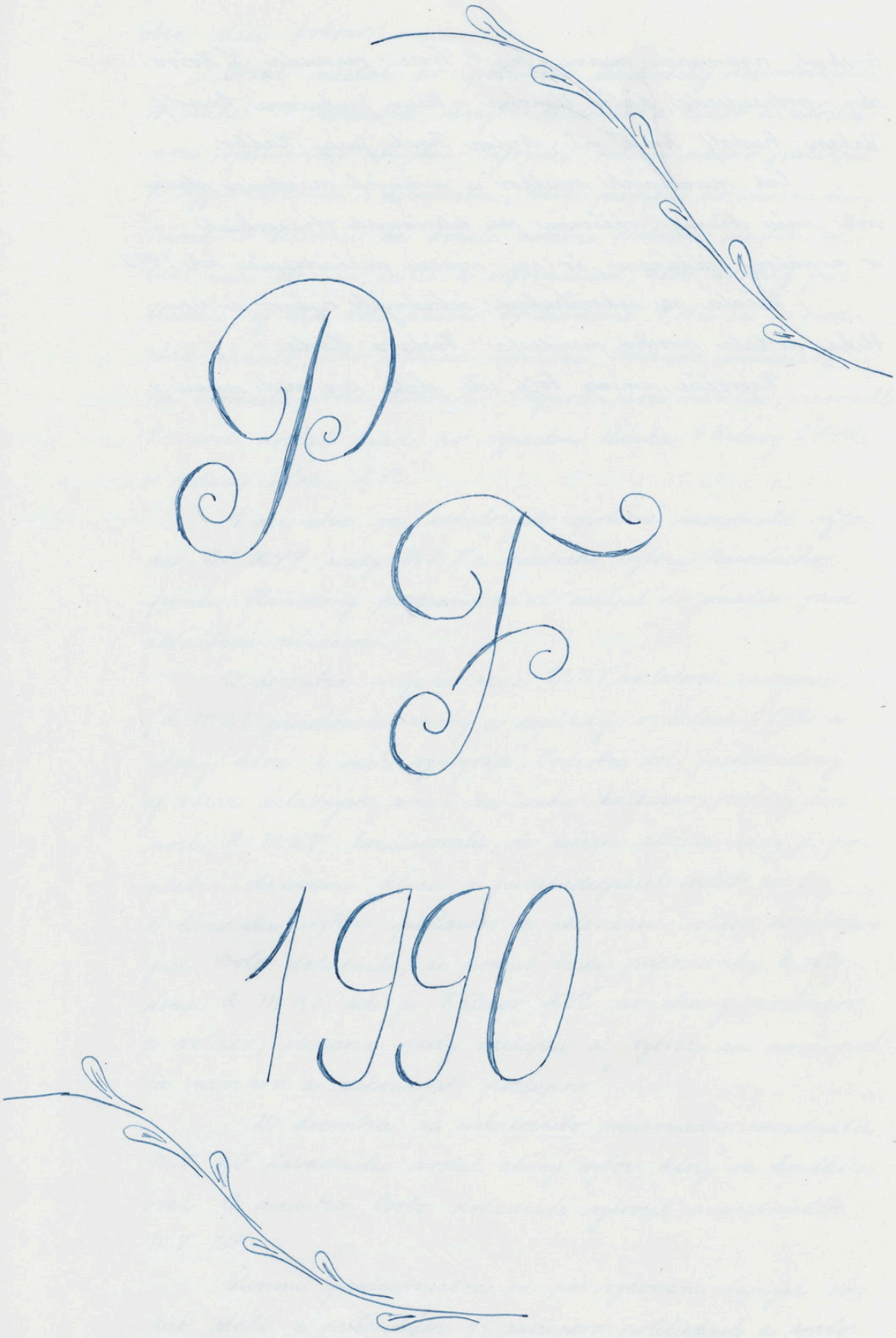
P F
1990

Do nového roka 1990 vstúpili naši občania v napätom očakávaní ďalšieho vývoja politickej situácie. Väčšina verila, že nastanú pozitívne zmeny, zavládne demokracia, pluralita názorov, zlepší sa ekonomická situácia a životné podmienky. Vládnuca KSČ bola núdzená ustupovať zo svojich pozícií a k moci sa drala nová politická garnitúra z radov ľudí stíhaných bývalým režimom, ktorí získavali čoraz väčšiu podporu. Novovznikajúce štruktúry však nebolí vo svojich názoroch a záujmoch jednotné, preto nastala explózia vzniku rôznych politických strán, hnutí a občianskych iniciatív.

Politická a spoločenská situácia na začiatku roka

Na začiatku roka sa však o smere ďalšieho vývoja rozhodovalo v ústredných orgánoch. Základy nového politického systému mali položiť slobodné voľby v 1. polroku a následne komunálne voľby v závere roka.

Prvým krokom bola rekonštrukcia štátnej moci tak, aby v nich nebola nadpolovičná väčšina členov KSČ. Politickým lídrom sa v republike stalo občianske hnutie Verejnosť proti násiliu, mnohé zoskupenia sa však rozchádzali radovému občanovi nejasné. Občanov znepokojila aj rozsiahla amnestia prezidenta Václava Havla, po ktorej sa dostali na slobodu aj rôzne kriminálne živly. Našťastie, okrajová poloha obce ich zatiaľ nelákala.

Udalosti mali čoraz väčší dopad aj na život v obci. Ľudia sa začali názorovo diferencovať, aktivizovali sa občania, ktorí dovtedy z rôznych dôvodov stáli mimo diania v dedine. S blížiacimi sa voľbami narastalo podozrenie, nevraživosť a neznášanlivosť. Nové občianske iniciatívy alebo politické strany sa v obci rodili ťažko, a tak ich spočiatku suplovali zoskupenia v rámci okresu. Táto skutočnosť sťažovala aj

rekonštrukciu orgánov MNV, ktorá bola veľ podrebná. Z týchto dôvodov bola uvedená požiadavka splnená len čiastočne. Úmrtím poslanca Jozefa Svitka v januári a vzdaním sa poslaneckého mandátu Anny Kmeťovej po predchádzajúcom sa odsťahovaní do Hornej Vsi sa uvolnili dve poslanecké miesta. Na plenárnom zasadnutí MNV 21. februára boli po predchádzajúcom návrhu Akčného výboru Národného frontu kooptovaní za nových poslancov verejným hlasovaním Rudolf Kmeť ml. a Boleslav Valentji. Žiadosť tajomníka MNV Antona Trníka o uvoľnenie z funkcie nebola schválená a obaja funkcionári dostali dôveru. Tajným hlasovaním boli za členov rady MNV zvolení: Ing. Karol Šrarc, Ladislav Košovský - členovia KSČ, Štefan Košovský, Rudolf Urban a Stanislav Brida - nestraníci.

Členmi rady prestali byť Jozef Franc, Ján Kmeť a Vladimír Urban. Zloženie komisií sa podstatne nezmenilo. V apríli nahradil vo funkcii predsedu finančnej komisie Rudolfa Urbana Vladimír Urban. Ján Kmeť a Rudolf Kmeť ml. boli zvolení do komisie pre ochranu verejného poriadku, pprap. Vladimír Trník bol v zmysle nového zákona uvoľnený z funkcie tajomníka KVOP, do tejto funkcie bol schválený Miroslav Balážˇ. Hľadala sa náhrada za Jozefa Čmiku vo funkcii riaditeľa miestneho osvetového strediska a za obecného kronikára Vladislava Košovského.

Rekonštrukcia okresných orgánov sa dotkla aj obce. Dlhoročný poslanec ONV za Radobicu a Hornú Ves a jeho tajomník Karol Franc bol v poslaneckej funkcii nahradený kandidátom Stranej slobody Ing. Jozefom Zajacom. S touto výmenou časť našich občanov nesúhlasila, preto sa z iniciatívy miestnych

funkcionárov zrodila podpisová akcia na jeho podporu. V krátkom čase bolo rozbiehaných vyše 250 podpisov. Horná Ves sa však k dejto akcii nepripojila a ani rokovanie s VPN v Hornej Vsi nebolo úspešné. Pri rekonštrukcii pléna MNV neboli názory našich voličov aj tak brané do úvahy.

S blížiacimi sa voľbami ustupovali všetky ostatné aktivity do úzadia. Ledže početné politické strany a hnutia nenachádzali v obci zodpovedajúceho partnera, používali okrem agitačných programov v masovokomunikačných prostriedkoch formu letákov a plagátov. V porovnaní s väčšími sídlami verejné prieskumy v dedine nimi nabolo neoplývali. Parlamentné voľby

Prvou politickou silou, ktorá sa v obci konštituovala bolo Kresťansko-demokratické hnutie, ktoré našlo podporu v početných radoch veriacich občanov.

Dňa 3. mája vznikol prípravný výbor KDH, ktorý tvorili Boleslav Valentejo, Jaroslav Červený, Gabriela Hollárová, Rudolf Kmeť sc., Stanislav Brida a Helena Francová. Zakladajúcej schôdze 5. mája sa zúčastnilo 61 občanov. Programovým cieľom hnutia bolo rozvíjanie náboženského života a príprava volieb do obecného zastupiteľstva. Prvým predsedom KDH sa stal Boleslav Valentejo.

Plénum MNV schválilo na svojom zasadnutí technicko-organizačné zabezpečenie volieb do zákonodarných zborov (SL, FZ, SN, FZ a SNR) v dňoch 5. a 6. júna.

Boli zriadené dva samostatné okrsky: v obci a na osade Cerová. Pretože medzi politickými protivníkmi panovala nedôvera, bol počet ole-

nov komisií vyšší, ako bolo potrebné.

Členmi okrskovej komisie č. 113 v obci boli: Jaroslav Červený (KDH) - predseda, Karol Franc (KSS) - podpredseda, A. Urban, A. Trnková, Ľ. Košovský, F. Kmeť, P. Barboš (nestraníci za MNV), Valent Prídavok (delegovaný za VPN), V. Urban (KSS), Ľ. Kollár (KDH), zapisovateľka: Marta Košovská.

Členmi okrskovej komisie č. 114 na Cerovej boli: Ing. Pavol Šťarc (KSS) - predseda, Anton Kmeť (KDH) - podpredseda, František Underpanc, Helena Tomášová, (nestraníci za MNV), Ing. Ladislav Némethy (delegovaný za VPN), Ján Bevelaqua (KSS), Helena Francová (KDH) a zapisovateľka: Eva Kmeťová.

Predsedovia a podpredsedovia komisií boli určení žrebom.

Volebné miestnosti a samotná organizácia volieb boli zabezpečené dobre, a tak táto významná udalosť prebehla pokojne, avšak v napätom očakávaní výsledkov, ktoré mohli čo-to napovedať aj o výsledkoch celoštátnych.

Volebná miestnosť okrsku č. 113 bola v kultúrnom dome. Bolo tu zapísaných 377 voličov, ktorým bolo vydaných po príchode do miestnosti 374 úradných obálok. Volilo sa tajným hlasovaním. Volebné lístky boli doručené voličom niekoľko dní vopred, a tak mnohí prišli voliť už s pripravenými hlasovacími lístkami. Vo voľbách do SZ FZ bolo odovzdaných 365 platných hlasov s nasledovnými výsledkami:

Strana slobody	1 hlas
Demokratická strana	4
Hnutie za občiansku slobodu	1
Verejnosť proti násiliu	88
Slobodný blok	1

Komunistická strana	41
Spojenectvo poľnohosp. a robotníka	22
Slovenská národná strana	116
Kresťansko-demokratické hnutie	87
Strana zelených	2
Sociálna demokracia	2

Vo voľbách do Snemovne národov FZ bolo zapísaných 377 voličov. Komisia vydala úradné obálky 374 voličom. Bolo odovzdaných 367 platných hlasov. Výsledky:

Strana slobody	5 hlasov
Demokratická strana	5
Verejnosť proti násiliu	58
Slobodný blok	1
Komunistická strana	43
Spojenectvo poľnohosp. a robotníka	14
Rómovia	2
Slovenská národná strana	134
Kresťansko-demokratické hnutie	101
Strana zelených	2
Sociálna demokracia	2

Vo voľbách do Slovenskej národnej rady bolo zapísaných 377 voličov. Dostavilo sa 374, pričom platných hlasov bol 365. Výsledky:

Strana slobody	1 hlas
Demokratická strana	2
VPN	43
KSČ	40
Spojenectvo poľnohosp. a robotníka	14
SNS	155
KDH	102
Strana zelených	4
Sociálna demokracia	4

Výsledky volieb vo volebnom okrsku č. 114 - Cerová:

Snemovňa ľudu FZ:

Počet osôb zapísaných do voliečských zoznamov - 95
Počet vydaných úradných obálok - 92
Počet platných hlasov - 90

Výsledky:

Strana slobody	2 hlasy
Demokratická strana	3
VPN	39
Komunistická strana	6
Spojenectvo poľnohosp. a vidieka	7
SNS	14
KDH	18
Strana zelených	1

Voľby do Snemovne národov FZ:

Počet osôb zapísaných do voliečských zoznamov - 95
Počet vydaných úradných obálok - 92
Počet platných hlasov - 88

Výsledky:

Strana slobody	7 hlasov
Demokratická strana	3
VPN	18
KSČ	5
Spojenectvo poľnohosp. a vidieka	2
SNS	30
KDH	21
Strana zelených	2

Voľby na Cerovej sa konali tradične v budove bývalej novej školy, ktorej priestory bolo potrebné na tento účel upraviť.

Súhrnné výsledky volieb do Federálneho

zhromaždenia v obvode volebných okrskoch:

1. Slovenská národná strana	30,7%
2. Kresťansko-demokratické hnutie	25,2%
3. Verejnosť proti násiliu	21,2%
4. Komunistická strana	10,3%

Poradie volieb do Slovenskej národnej rady:

1. Slovenská národná strana	39,7%
2. Kresťansko-demokratické hnutie	26,4%
3. Verejnosť proti násiliu	13,9%
4. Komunistická strana	9,6%

Ostatné strany a hnutia nezískali 5% hlasov, ktoré boli potrebné, aby mohli mať zastúpenie v zákonodarných zboroch. Volilo sa na dvojročné volebné obdobie. Účasť občanov na voľbách bola vysoká - 98,7%.

Komunálne voľby

Od uskutočnenia parlamentných volieb ubehol krátky čas, v ktorom sa formovali zákonodarné zbory a vládne orgány a už sa pozornosť verejnosti sústredila na voľby starostov a poslancov obecných zastupiteľstiev, ktoré sa konali v dňoch 23. a 24. novembra 1990. Na ich príprave a priebehu sa okrem orgánov MNV podieľali politické strany a hnutia v obci, z ktorých sa do termínu volieb resp. uzatvorenia kandidátnych listín vytvorili iba dve:

KSS - z ktorej časť členstva v priebehu búrlivého roka vystúpila

KDH - ktoré malo početnú členskú základňu, ale nevelké politické skúsenosti.

Zakladanie VPN sa konalo iba v náznakoch, bez konkrétnej iniciatívy a SNS sa o-

ficiálne konštituovala až po voľbách, pretože sympatizanti SNS oneskorene začali podnikať kroky na založenie miestnej organizácie.

Postupom stanoveným vo volebnom zákone vznikli miestna volebná komisia a dve okrskové komisie a prebiehala celá volebná kampaň i samotný volebný akt.

Miestna volebná komisia pracovala v zložení:

Jarmila Jančichová (KDH) - predsedníčka
Ján Kmeť (KSS) - podpredseda
Darla Žiaková (KSS)
Štefan Jankula (KDH)
Zapisovateľka: Marta Košovská

Okrskovú komisiu č. 1 tvorili:
Štefan Valentje - predseda
Gabriela Kollárová - podpredseda
Peter Bartoš, František Brida
Zapisovateľka: Terézia Urbanová

Okrskovú komisiu č. 2 - Cerová tvorili:
Jozefína Trníková - predseda
František Underfranc - podpredseda
Helena Tomášová, Mária Valentje, Jozef Čmiko
Zapisovateľka: Eva Kmeťová

Vo voľbách starostu kandidoval jediný kandidát, doterajší predseda MNV, Anton Franc, člen KSS. Za poslancov kandidovalo na spoločnej kandidátke 23 občanov, 12 za KDH a 11 za KSS. Všetci kandidáti neboli členmi KDH resp. KSS, ale súhlasili so svojou kandidátkou ako nezávislí.

Voľby priniesli nasledovné výsledky:

	Radobica	Cerová	Spolu
Počet voličov	386	93	482
Počet vydaných úradných obálok	303	66	369
Počet platných hlasovacích lístkov	264	57	321
Počet platných hlasovacích lístkov pre voľbu starostu	183	50	233

Účasť na voľbách bola v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi i parlamentnými voľbami ovela nižšia – 76,5%.

Voľby starostu:

1. Anton Franc, KSS, 39-ročný, predseda MNV, Radobica 126
jediný kandidát 233 hlasov

Počet poslancov obecného zastupiteľstva bol stanovený na 12. Vo voľbách boli zvolení nasledovní poslanci:

1. Anton Urban, 42-ročný, robotník JRD, Radobica 78, KDH 246 hlasov
2. Valent Prídavok, 40-ročný, robotník, Radobica 70 KDH 218 hlasov
3. Helena Francová, 39-ročná, robotníčka, Radobica 109, KDH 190 hlasov
4. Ing. Karol Švarc, 37-ročný, technik, Radobica 80, KSS 189 hlasov
5. Terézia Jančichová, 34-ročná, robotníčka, Radobica 150, KDH 186 hlasov
6. Ján Jančich, 40-ročný, robotník, Radobica 273, KDH 166 hlasov
7. Rudolf Kmeť st., 62-ročný, dôchodca, Radobica 20, KDH 164 hlasov
8. Rudolf Kmeť ml., 35-ročný, robotník, Radobica 268, KDH 163 hlasov

9. Koloman Brida, 49-ročný, inv. dôchodca, Radobica 5
KDH 156 hlasov

10. Boleslav Valentejc, 44-ročný, robotník, Radobica 50
KDH 154 hlasov

11. Štefan Košovský, 33-ročný, majster OV, Radobica 86
KSS 132 hlasov

12. Emília Gluková, 35-ročná, zdravot. sestra, Radobica 156
KSS 131 hlasov

Ďalšie umiestnenie kandidátov:

13. Stanislav Kollár, 45-ročný, robotník, Radobica 138
KDH 131 hlasov

14. Jaroslav Červený, 44-ročný, robotník, Radobica 137
KDH 126 hlasov

15. Vladislav Košovský, 43-ročný, inv. dôchodca, Radobica 46
KSS 125 hlasov

16. A.m.Dr. Milena Bardová, 26-ročná, programátorka, Radobica 7, KSS 118 hlasov

17. Stanislav Brida, 44-ročný, robotník, Radobica 130
KSS 115 hlasov

18. Anton Trník, 36-ročný, učiteľ, Radobica 89
KSS 113 hlasov

19. Anna Trníková, 34-ročná, technička, Radobica 3
KSS 86 hlasov

20. Vladimír Urban, 39-ročný, robotník JRD, Radobica 275
KSS 86 hlasov

21. Ján Machlica, 31-ročný, robotník, Radobica 151
KDH 78 hlasov

22. Ján Bevelaqua, 28-ročný, robotník JRD, Radobica 89
KSS 74 hlasov

23. Miroslav Baláž, 42-ročný, baník, Radobica 34
KSS 61 hlasov

Krátko po skončení volieb sa uskutočnilo rokovanie výborov KDH a KSS o konštituovaní orgánov obecného zastupiteľstva. KDH ako víťaz volieb sa na rokovaní dôsledne snažilo zúžitkovať dobré volebné výsledky a získať rozhodujúcu prevahu. Konečné zloženie obecného zastupiteľstva, obecnej rady a komisií tak zodpovedalo volebným výsledkom, keď KDH získalo 9 poslaneckých miest a KSS 3.
7. decembra sa uskutočnilo 1. zasadnutie obecného zastupiteľstva.
Program: 1. Správa o výsledkoch volieb starostu a poslancov obecného zastupiteľstva (J. Jančichová - predsedkyňa MVK)
2. Zloženie sľubu starostu a poslancov obecného zastupiteľstva.
Text sľubu prečítal Štefan Košovský:
„Sľubujem, že budem riadne plniť svoje povinnosti, hájiť záujmy obce a jej obyvateľov, zachovávať ústavu, zákony a ostatné všeobecné záväzné nariadenia."
Sľub poslanci zložili do rúk odstupujúceho tajomníka MNV Antona Trníka. Schôdzu ďalej viedol novozvolený starosta. Zúčastnil sa na nej aj Karol Franc - pracovník ONV.
3. Voľba zástupcu starostu, obecnej rady a komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo zvolilo Jána Jančicha za zástupcu starostu a Ing. Pavla Švarca, Helenu Francovú, Antona Urbana za členov obecnej rady.

Komisie obecného zastupiteľstva boli zriadené nasledovne:
1. Komisia finančná a pre správu majetku:
Rudolf Kmeč st. - predseda, J. Červený, Š. Kollár,

Štefan Franc (č. 24), Ľubomír Jančich.

2. Komisia výstavby, územného plánovania a dopravy:
Boleslav Valentíje - predseda, Ján Franc (Cerová), Š. Franc (č. 81), František Kmeť, Ján Poliak

3. Komisia verejno-prospešných služieb, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a životného prostredia:
Štefan Košorský - predseda, Eva Kmeťová, F. Kmeť, R. Urban, S. Brida

4. Komisia kultúry, športu a mládeže:
Rudolf Kmeť ml. - predseda, P. Karboš, J. Čmiko, T. Urbanová, A. Hluková

5. Komisia verejného poriadku:
Koloman Brida - predseda, Valent Brídarok, Lýdia Povodová, Milan Pindúra, M. Baláží

6. Sociálna komisia:
Terézia Jančichová - predsedkyňa, Emília Hluková, Mária Valentíje, Jarmila Poliaková, Helena Tomášová.

Hospodárska a sociálna oblasť

V atmosfére politického napätia sa bytu vlasti nevenovalo toľko pozornosti. Diskusie často viazli v kritike starých známych nedostatkov alebo vyčerpávaní si, s odstupom času vrejme nereálnych cieľov. Našťastie, v tohoto hľadiska, boli väčšie akcie dokončiné a nové ešte nepripravené. Uskutočnila sa len jedna klasická jarná brigáda s obvyklými účastníkmi a obvyklými výsledkami.

Úspešná bola činnosť drobnej prevádzkárne MNV, ktorá v roku 1989, v prvom roku svojej

činnosti, vykázala príjmy vo výške 630.000,- Kčs, z toho od občanov 14.000,- Kčs. Výdavky predstavovali 529.000,- Kčs, čiže zisk bol vyše 100.000,- Kčs. V roku 1990 boli príjmy už 1.213.778,- Kčs, výdavky 703.707,- Kčs a čistý zisk vo výške 510.071,- Kčs. Vozový park sa v januári rozšíril o druhú vlečku na traktor.

Pridelili sa ďalšie stavebné pozemky:
Vladimírovi Jokalovi
Františkovi Bridovi
Petrovi Kmeťovi
Jozefovi Francovi ml.
Ľubošovi Bridovi
Petrovi Ďurišikovi
Jánovi Kollárovi ml.
Mu.Dr. Robertovi Abaffymu

Stále sa nedarilo riešiť personálne obsadenie funkcií v MOS, Klube mládeže SZM, ZO a ZO Cerová, v ktorých bola obec aj materiálne zainteresovaná.

V marci prerokovala rada MNV petíciu občianskej iniciatívy VPN na Cerovej (tak uviedli signatári), v ktorej boli obsiahnuté hlavne dlhodobé neriešené požiadavky, narážajúce predtým na nedostatok finančných prostriedkov, ale aj skutočnosť, že obyvatelia osád málo podporovali svoje nároky konkrétnymi činmi. A tak väčšina ich stretnutí s funkcionármi prebiehala formou neplodných diskusií a nerealizovaných plánov. Najviditeľnejšou akciou bolo zbúranie a odvoz ruín starej školy na Cerovej.

Opusteniu budovu školy v obci plánoval ONV spolu s MsNV v Prievidzi premaľovať na žlto-

lu v prírode. Pretože náklady na túto akciu mali byť až niekoľko miliónov korún, v novej situácii sa od nej muselo upustiť.

Nákupisko budovu prešlo do vlastníctva obce a v októbri bola prenajatá súkromnému podnikateľovi Ivanovi Krajčíríkovi z Partizánskeho, ktorý v nej zriadil stolársku dielňu.

Stará budova, v ktorej kedysi sídlil MNV, bola v septembri oficiálne pridelená pre potreby ZO Slovenského zväzu záhradkárov.

Tržby v obchodných prevádzkach v roku 1990 iba nezaznamenali podstatný výkyv. V samoobsluhe to bolo 1.379.965,- Kčs (123,7%), v pohostinstve 429.599,- Kčs (96,5%) a na cirkvi 81.000,- Kčs pretože pani Janeová odišla do dôchodku a obchod bol určitý čas zatvorený.

Začal sa rozvíjať aj podomový obchod a stánkový predaj. Medzi prvých pánbili rozvozcovia vyhnianskeho piva, Vietnamci s rôznymi textíliami a spotrebnou elektronikou, z južného Slovenska už tradične chodili predávať priesady a zeleninu, ojedinele odstavčatá, občas zavítali do obce opravári dáždnikov a kožkár, ktorý vykupoval zajačie kožušiny a slúžil mnohým rodičom na strašenie detí. A tak, keď sa po dedine rozľahlo: „Kóóžíí!", v nejednej domácnosti sa ozvalo: „Ak nebudeš dobrý, dám ťa kožkárovi."

V tomto roku sa uskutočnila aj rekonštrukcia mosta na hlavnej ceste pri obchodoch a začalo sa budovanie kanalizácie na Mládežníckej ulici. V decembri bol dokončený vykonávací projekt výstavby vodojemov, ktorý vypracoval Dopravostav Bratislava.

Obyvateľstvo

Nezaznamenali sa podstatnejšie zmeny.

Na svet prišlo 11 nových občiankov:

1. Robert Kmeť	č. 87
2. Peter Janes	245
3. Veronika Francová	57
4. Lukáš Fuvaký	127
5. Zuzana Francová	131
6. Michal Bevelaqua	29
7. Jana Francová	81
8. Tomáš Kollár	177
9. Marek Pindúra	93
10. Irena Kollárová	36
11. Miroslava Jankulová	76

Zomrelo 7 ľudí:

1. František Pravda	č. 7
2. Jozef Svitok	83
3. František Jančich	150
4. Michal Gondiar	246
5. Mária Pišová	247
6. Mária Valenteji	47
7. Pavel Franc	2

Odsťahovalo sa 7 občanov a prisťahovalo 7.

Školstvo, kultúra, cirkevný život

Na úseku školstva pracovali dve zariadenia: materská škola a spoločná základná škola v Hornej Vsi. Začala sa uplatňovať požiadavka na odstránenie ideologických prvkov z výchovno-vzdelávacieho procesu, čím niektoré podujatia zmenili svoj charakter alebo úplne zanikli. V školskom roku 1989/90 navštevovalo základnú školu z obvodu obcí spolu 209 žiakov. Prospelo 205 žiakov, 3 žiaci mali zníženú známku zo správania. V záujmovej činnosti pracovalo

120 žiakov v 6 krúžkoch: požiarnickom, technickom, futbalovom, zdravotníckom I. a II. skupiny a mladých ochrancov prírody. Významný úspech dosiahli v dopravnej súťaži cyklistov - 1. miesto v okrese a 4. miesto v Stredoslovenskom kraji.

Dve oddelenia školskej družiny navštevovalo 47 detí a školský klub 15 žiakov. Ako vychovávateľky tu pracovali Silvia Petlušová, Alena Žišková a Viera Jankulová. Činnosť Pionierskej organizácie SZM sa v tomto školskom roku na škole skončila.

Dobré výsledky dosiahli aj hliadky mladých zdravotníkov, ktoré obsadili v okresnej súťaži 2. a 5. miesto.

V tomto školskom roku na škole pôsobili:

Mária Žišková - riaditeľka, Helena Kmeťová - zástupkyňa, Helena Benková - výchovná poradkyňa, učitelia: Anna Kmeťová, Jozefína Tríková, PaedDr. Ján Tkáč, Jana Radosová, Gabriela Labzková, Eva Záhorcová, Marta Sverčíková, Agáta Kováčová a Anna Novotková (zastupujúca dôchodkyňa z Prievidze).

V materskej škole pracovali: Vasila Hornová - riaditeľka, Jana Vrbiková a Emília Čangelová - učiteľky, Veronika Kmeťová - školníčka, Viola Makolányová - vedúca školskej jedálne, Terézia Urbanová - kuchárka, Marta Francová - kurič.

V škôlke bolo zapísaných 26 detí, priemerná návštevnosť bola 19 detí. Vzem detí zasadlo v septembri prvý krát do školských lavíc. Členovia SZOPK Bukovina urobili pre deti novú preliezku v podobe chobotnice zo samorastov. Podujatia, ktoré škôlka organizovala, nevybočili z rámca predchádzajúcich rokov.

Na úseku kultúrno - osvetovej činnosti nastal ďalší úpadok. Jednotný plán KOČ sa už nevypracovával, prebrávali staré bolesti, koordinačná fun-

kcia bývalého NF sa postupne vybrácala. Politické dianie natoľko upútalo pozornosť ľudí, že všetky kultúrne aktivity takmer ustali. Stretnutie rodákov sa nekonalo, no aspoň pamiatkou na jeho prípravu by mal zostať videofilm, ktorý ešte v roku 1989 nakrútili pracovníci POS v Prievidzi. Neuskutočnili sa ani Radobické hody v štýle predchádzajúcich dvoch rokov.

V období 1986-89 vyšlo 7 čísel Spravodajcu ZO KSS, rady MNV a MV NF. V roku 1990 sa už v jeho vydávaní nepokračovalo.

Otvorenie hranice privítali všetci s nadšením a zveda vosťou. Už 13. januára zorganizovala ZO SZŽ autobusový zájazd do Viedne. V septembri uskutočnilo KDK zájazd na púť do Mariazellu v Rakúsku a v tom istom mesiaci sa zúčastnili púte na Starých Horách.

Zbor pre občianske záležitosti (ZPOZ) urobil vítanie do života pre 7 detí a posedenie pre ženy nad 75 rokov pri príležitosti MDŽ, ktorého sa zúčastnilo 14 občianok. Pozoruhodnou udalosťou boli dva sobáše v novej obradnej miestnosti za účasti sobášiacich z Hornej Vsi. 25. mája tu uzavreli manželstvo Anton Čič a Karmen Kmeťová a 16. júna Ján Kollár a Viera Lavičková (pochádzajúca z Čiech).

Rok 1990 bol aj posledným rokom činnosti Miestneho výboru Národného frontu (MV NF), ktorý sa pretransformoval na Združenie politických strán, hnutí a spoločenských organizácií a neskôr zanikol. Zanikla aj organizácia mládeže SZM a ZČSP. Ostatné spoločenské organizácie zaznamenávali úbytok členstva a úpadok činnosti. Pomerne dobre si ešte počínala ZO Zväzarmu, ktorá v priebehu roka zmenila názov na Zväz technických a športových činností (ZTŠČ).

ZO evidovala 31 členov. Uskutočnila tradičný pretek
o putovný pohár predsedu MNV, ktorý vyhral Ján Ur-
minský s nástrelom 286 bodov. V druhej kategórii obsa-
dili naši strelci Jozef Čmiko a František Kollár 2. a
3. miesto. Uskutočnilo sa aj školenie vodičov amatérov
a strelecké preteky O majstra ZO."

Miestna ľudová knižnica evidovala 186 čitateľov.
V roku 1990 sa realizovalo 4896 výpožičiek. Knihomníčka
p. Anna Slukova vymieňala knihy 1 krát v týždni
a uskutočnila aj niekoľko besied pre deti a mládež.
MĽK bola jedinou pravidelnou a fungujúcou kultúrnou
inštitúciou v obci.

Záver

Prelom rokov privítali naši občania už v nových
podmienkach s nádejou, že po obnovení demokratických
princípov a ohlasovanej ekonomickej reforme sa zlepší
ich život, možnosti cestovania, podnikania a kultúrne-
ho vyžitia.

Stáli sme však iba na samom začiatku neľahkej
cesty plnej zvratov. Rok 1990 priniesol niektorým občanom
sklamanie, niektorým nádej, iným splnenie túžob. V každom
prípade bol veľmi rozhodujúci a zapamätaniahodný.

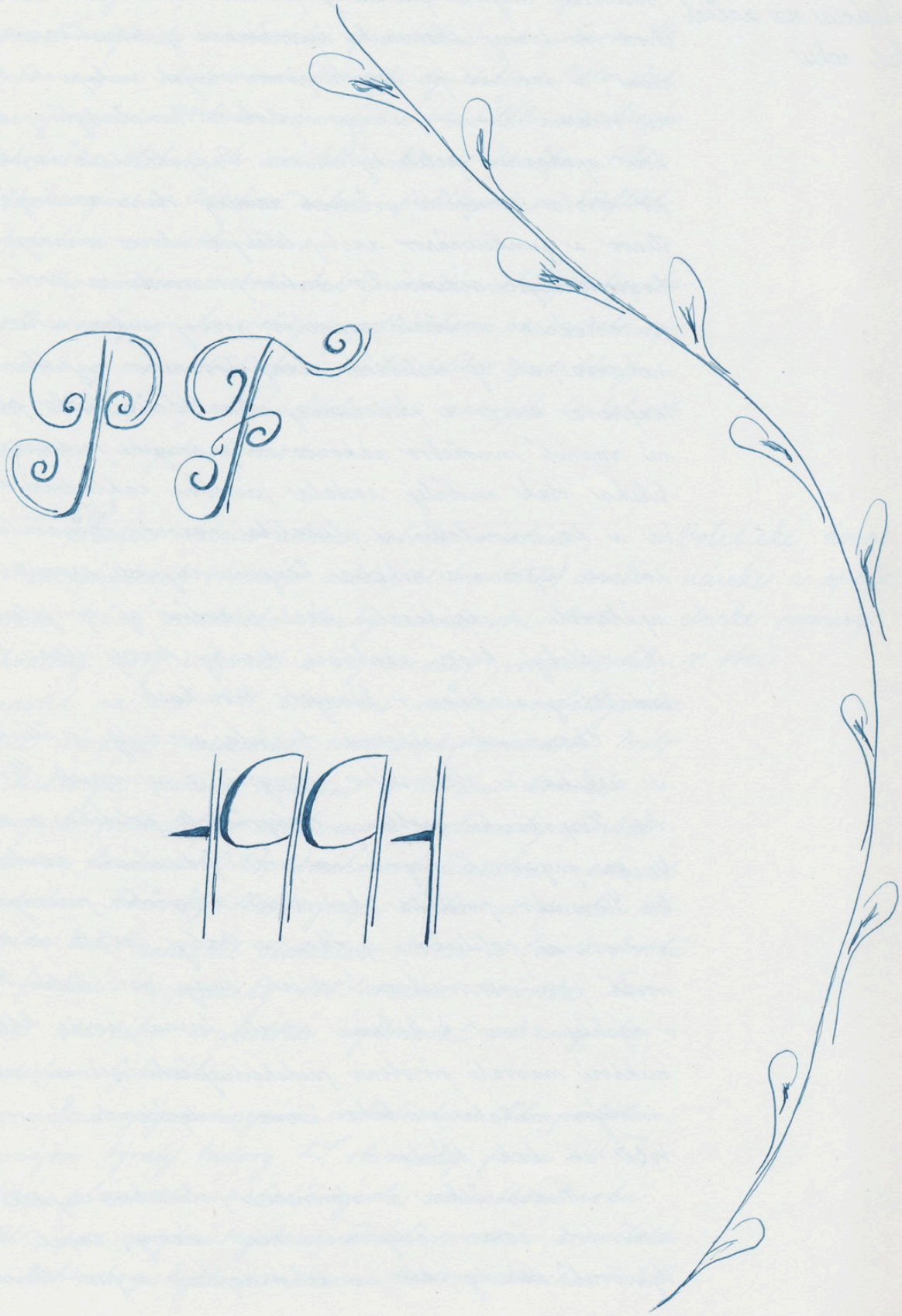

Politická a spoločenská situácia na začiatku roka

Pre začiatok roku 1991 bolo príznačné naštartovanie ekonomickej reformy, ktorej metódy a ciele presadzoval najmä federálny premiér Václav Klaus. Prechod k trhovej ekonomike sprevádzala aj liberalizácia cien, a tak už pri prvých ponovoročných nákupoch bolo občania nemilo prekvapení. Rok 1991 mal byť aj rokom upokojenia politickej situácie. Predpokladalo sa, že do života sa začnú uvádzať zámery vlani zvolených členov a funkcionárov zastupiteľských zborov a nových hospodárskych vedení. Do centra pozornosti sa dostala privatizácia menších podnikov, rozvoj súkromného podnikania, ale aj reštitúcie skonfiškovaného majetku a náprava krívd z predchádzajúceho obdobia. Bolo potrebné zmeniť množstvo zákonov a právnych predpisov. Politika však nadálej zostala pivelmi zahladená do seba a do minulosti a pluralita názorov prinášala dokorán nepoznané úskalia. Ľuďom verejnosti pravidelne upútavali i odpútavali rôzne pravdivé aj vymyslené škandáliky, ktoré zapĺňali stránky dennej tlače. Pribúdalo aj riadkov v čiernych kronikách.

Ekonomická reforma obnažila rozdiely v štruktúre českého a slovenského priemyslu v neprospech Slovenska. Hospodárske problémy ovplyvňovali politiku a začali sa prejavovať najmä na pôde federálneho parlamentu. Slovensko poskihla konverzia zbrojného priemyslu iniciovaná politickou špičkou z Prahy. Začali sa objavovať prví nezamestnaní a ich rady narastali. Kúzie o rýchlej zmene k lepšiemu zmizli, čierna jama, ktorou niektorí nazvali pôsobenie predchádzajúceho režimu, sa mnohým nezdala až taká čierna a lepšia budúcnosť nebola až tak blízko.

Medzi českou a slovenskou politickou reprezentáciou boli čoraz častejšie rozdielne názory, začali sa objavovať dohady, kto na koho doplácal a pod. Slovenské

emancipačné úsilie narastalo. Pôsobenie viacerých masmédií len prilievalo oheň a rozpory sa prehlbovali. Za mienku stojí napríklad televízna relácia Čo týždeň dal. Pozornosť verejnosti upútavala aj situácia na južnom Slovensku, najmä okolo vodného diela Gabčíkovo. Bolo však čoraz jasnejšie, že kríza sa netýka len ČSFR resp. krajín východného bloku, ale má hlbšie korene. Ukážkou bola krátka vojna v Perzskom zálive, prehlbujúci sa konflikt v Juhoslávii a mnohé iné.

Pre našinca boli však prvoradé osobné pocity, skúsenosti a záujmy. So zložitými podmienkami sa muselo vyrovnávať aj novozvolené obecné zastupitelstvo, pred ktorým stálo štvorročné funkčné obdobie. Pre viacerých to bol rok získavania nových skúseností.

Politické, hospodárske a spoločenské pomery v obci

Keďže väčšia akcia nebola v pláne, na zasadnutiach obecného zastupitelstva (OZ) dominovali bežné praktické otázky života obce. Bol schválený nový rokovací a organizačný poriadok OZ, rozpočet na rok 1991, stanovené miestne poplatky, všeobecne záväzné nariadenia, cintorínsky poriadok. Došlo k niektorým menším zmenám v zložení komisií. V auguste požiadal o uvolňenie z poslaneckej funkcie Koloman Brida (KDH), ktorého od decembra nahradil Vladislav Košovský (SDĽ). Jozefa Čmiku vo funkcii riaditeľa MOS nahradil Stanislav Brida a Ćvu Košovskú vo funkcii hospodárky MOS Marta Košovská. Funkcia hlavného kontrolóra vykonával od augusta Ladislav Gelačák.

K najvýznamnejším rozhodnutiam OZ patrili prenájom bývalej budovy ZŠ obuvníckej firme DUFI, ktorá plánovala začať výrobu začiatkom roku 1992 - po nevyhnutných úpravách priestorov a inštalácii technologických zariadení. Budova starého MNV

bola odpredaná Tiborovi Pindúrovi z Oslian, ktorý v nej plánoval zriadiť malú obchodnú prevádzku. Za mienku stojí aj skutočnosť, že rozpočet plánovaného rodojmu sa vyšplhal na 4.475.000.- Kčs, ale aj prvé navrátené role Františkovi Kmeťovi (č. 45).

Výška miestnych poplatkov bola stanovená takto:

- za odvoz komunálneho odpadu	30.- Kčs na osobu
- za vystavenie potvrdenia	10.-
- za predaj alkoholických nápojov a tabakových výrobkov	10%
- poplatky za psa	60.- na osadách 100.- v obci
- zo vstupného na športových a kultúrnych podujatiach	10%
- za používanie verejných priestranstiev	2.-/m² za deň

O ďalších aktivitách obecného zastupiteľstva, obecného úradu a obecného úradu vypovedá aj

Rozbor hospodárenia za rok 1991

Príjmy:

Domová daň	22.566.- Kčs
Miestne poplatky	164.368.-
z toho:	
- poplatok za psov	8.779.-
- poplatok za kontajnery	14.280.-
- poplatok za pozemok	7.500.-
- poplatok zo vstupného	312.-
- odpredaj auto Škoda 1203	20.000.-
- nájomné za školu	27.210.-
- odpredaj bývalej budovy MNV	7.084.-
- vrátenie poplatku za elektrinu v MŠ	13.534.-
- úroky	3.794.-
- nájom od ČSAD	2.400.-
- nájom za bytovku	3.190.-

- poplatok od DS, rozhlasu, pohrebenia	1.796.-
- za predaj alkoholu a tabak. výrobkov	44.366.-
- za prevádzkovanie hracieho automatu	7.000.-
Dôchodková daň obecných podnikov	10.814.-
Daň z objemu miezd obecných podnikov	63.251.-
Podiel na dani zo mzdy (13%)	242.088.-
Podiel na dani z objemu miezd poľnohospodárskych organizácií (13%)	85.920.-
Prostriedky za znečisťovanie	73.677.-
Účelová dotácia	131.000.-
Prevod účelových finančných prostriedkov z r. 1990	552.994.-
Príjmy spolu :	1.324.112.- Kčs
Výdavky :	
Výdavky na samosprávu :	
Plnenie spolu	1.009.460.- Kčs
z toho :	
- projekty vodovodu a vodojemu	66.435.- Kčs
- palivo	30.617.-
- odvoz odpadu TS Nováky	3.553.-
- telefonické hovory	11.320.-
- platy a odmeny	120.000.-
- elektrina	71.019.-
- kúpa dodávky Škoda 1203	113.880.-
- kopírovací stroj	42.500.-
- výkopové práce na Cintorínskej ul.	7.918.-
- príspevok pre TJ Iskra	15.000.-
- príspevok pre MOS	43.000.-
- stravné v MS za IX.-XI. mesiac	5.270.-
- odvod nemocenského poistenia	7.738.-
- zhotovenie vecí na zákazku (stojany, na vence, opravy autobusových ča-	

káiní, zariadenie detského ihriska, brána do pož. zbrojnice a pod.)	68.285,-
- elektroinštalácia v pož. zbrojnici	20.690,-
- oprava miestneho rozhlasu (MsK)	11.150,-
- údržba miestnych komunikácií	3.842,-
- piesok	2.392,-
- kanalizačné rúry	5.160,-
- pečiatky	3.950,-
- tlač, zbierky zákonov, verejná správa	4.486,-
- pec ústredného kúrenia do bytovky	12.420,-
- práčka pre TJ a ohrievače pre DP	5.060,-
- štátny znak do obradnej miestnosti	4.800,-
- projekt rekonštrukcie múra pri kostole	5.984,-
- príspevok pre OÚNZ	2.000,-
- rôzne (hasiace prístroje, kostýmy pre spevokol a pod.)	20.488,-
Prevod finančných prostriedkov na investičný účet	300.000,-
Zostatok na bežnom účte	314.652,-

Činnosť drobnej prevádzkárne

V roku 1991 sa prevádzkovala autodoprava, stavebné práce a do konca februára aj maliarske a natieračské práce.

Od začiatku roka bolo uzatvorených 7 pracovných zmlúv a k 31. 12. boli 4 pracovné zmluvy a 17 dohôd o pracovnej činnosti. V 1. polroku boli zamestnaní 2 vodiči, v druhom jeden.

Príjmy v autodoprave boli	487.782,- Kčs
z toho od obyvateľstva	11.817,-
Výdavky boli	340.903,-

V stavebnej skupine v č.p. 2. Kostoľany pracovalo 6 dôchodcov.

Príjmy : 536.096,-
Výdavky : 355.952,-
Príjmy z maliarskych a natieračských prác 21.901,-
z toho od obyvateľstva 6.669,-
Výdavky 26.828,-

Náklady na správnu réžiu a administratívu 83.185,-
Príspevok od obecného úradu 164.000,-
Vyrovnávací príspevok a mzda nezamestnaných 81.871,-

Výdavky za rok 1991 celkom 970.868,- Kčs
Príjmy vrátane zostatku z r. 1990
(673.974,-) 1.501.594,- Kčs

Zostatok na bežnom účte k 31.12. 530.725,- Kčs

Od 1. januára 1991 sa obec stala samostatným právnym subjektom, čím sa zvýšila jej zodpovednosť za získavanie a používanie finančných prostriedkov - samozrejme v rámci platných zákonov a predpisov. Okrem už spomenutých zákonov - akcií sa rekonštruoval kanál v hornej časti obce, zhotovili sa zábradlia do kultúrneho domu, prístrešok nad vchodom do pivnice OcÚ, vitríny na oznamy, opravili radiátory a natreli strechy OcÚ aj DS. Nová kanalizácia na Mládežníckej ulici podstúpila hneď zaťažkávaciu skúšku pri prvej prietrži mračien v auguste.

V máji obecný úrad zakúpil novú Škodu 1203. Začali sa organizačné prípravy na znovuobnovenie URBARIÁTu. V auguste začal prevádzkovať obchod na Cerovej nový majiteľ Štefan Valenteje z Hornej Vsi.

V roku 1991 pôsobili v obci tri politické subjekty: KDH, Strana demokratickej ľavice - nástupnícka

organizácia bývalej ZO KSS s časťou jej bývalého členstva a novovzniknutá Slovenská národná strana (SNS), ktorej prvým predsedom sa stal Ľubomír Jančich. Politické strany mali nepočetné členstvo a ich činnosť v tomto období bola nevýrazná.

Najvýznamnejšou udalosťou roka 1991 bolo marcové

Sčítanie ľudu, domov a bytov.

Po ročnom odklade sa uskutočnilo sčítanie ľudu, domov, bytov a zisťovanie niektorých ďalších demografických a sociologických údajov. Akcia sa uskutočnila formou samosčítania sčítacími hárkami. Sčítacími komisármi boli, tak ako v roku 1980, Ing. Pavol Šoarc a Anton Trník. Údaje, ktoré uviedli občania sa neprieverovali, v mnohých domácnostiach, najmä u starších občanov, bola potrebná pomoc sčítacích komisárov. Súhrnné údaje boli spracované za pomoci sčítacieho revízora, ktorým bol opäť Anton Poliak z Horný Vsi.

K termínu sčítania 31. 3. 1991 žilo v obci 658 obyvateľov, z toho 338 mužov a 320 žien. 28 osôb bolo dočasne neprítomných, t. j. napríklad vojaci, ľudia na liečení alebo v nemocničnom ošetrení. Priemerný vek bol 37,9 roka, u mužov 35,7 a u žien 40,1. V produktívnom veku bolo 51,7% občanov, v poproduktívnom 25,1%. Najpočetnejšiu vekovú skupinu tvorili občania nad 75 rokov - 8,7%, 10-14 roční - 8,5% a 35-39 roční - 7,9%.

Ekonomicky aktívnych bolo 299 osôb (45,4%). 22 žien bolo na materskej dovolenke a 2 ženy v domácnosti. Počet ekonomicky aktívnych žien, ktoré mali nezaopatrené deti bol 79, ostatných 8 rodín bolo neúplných.

Z obyvateľstva v produktívnom veku bolo 82,1% žien a 85% mužov ekonomicky aktívnych. Ekonomicky ak-

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorilo 181 sobášnikov (60,5%), 79 zamestnancov (26,4%), 37 členov JRD (12,4%) a 1 pracovník výrobného družstva (0,3%). 6,1% obyvateľstva bolo ekonomicky aktívnych aj v poproduktívnom veku.

V poľnohospodárstve pracovalo 42 občanov, v lesnom a vodnom hospodárstve 7, v priemysle 146, v stavebníctve 20, v doprave a spojoch 29, v obchode 14, vo výskume 1, v školstve, kultúre a zdravotníctve 25 a v ostatných nevýrobných činnostiach 15.

179 dôchodcov predstavovalo 27,2% z celkového počtu obyvateľov. Z toho bolo 24 v produktívnom veku, t. j. väčšinou invalidných dôchodcov.

Detí a žiakov ZŠ žilo v obci 134, ďalej 12 učňov, 8 študentov stredných škôl a 4 vysokoškoláci. Tri osoby si hľadali zamestnanie.

656 osôb sa prihlásilo k slovenskej národnosti, 2 občania si uviedli národnosť českú.

Prevládalo základné vzdelanie - 294, učňovskú školu malo 129 občanov, stredné odborné vzdelanie 63, úplné stredné všeobecné 9 a vysokoškolské 9.

Po prvý krát sa zisťovalo náboženské vyznanie občanov. Rímsko-katolícke uviedlo 519, evanjelické 1, 15, bez vyznania a 123 neuviedlo žiadnu náboženskú príslušnosť. V komplikovanej politickej situácii sa mnohí občania obávali zneužitia týchto údajov, preto si príslušnosť k cirkvi urádzali aj občania, ktorí neviedli aktívny náboženský život a naopak - iní občania to považovali za zásah do svojho súkromia a príslušnosť k cirkvi neuviedli.

V obci bolo 240 domácností, z toho až 57 jednočlenných, 70 dvojčlenných, 33 trojčlenných, 49 domácností malo 4 členov, 25 domácností 5 členov a 8 viac ako 6 príslušníkov.

V dedine a na osadách bolo spolu 254 rodinných, 1 bytový dom a 1 ostatná (iná) budova. Trvale obývaných

bolo 188 rodinných domov. 66 domov neobývaných, z toho 41 rekreačných chalúp nevyčlenených z bytového fondu. Priemerný vek domu bol 46 rokov. Materiál obvodových múrov bol v 182 prípadoch tehla a kameň, v 8 z nepálených tehál a v 1 drevo. Jednu obytnú miestnosť malo 30 bytov, 2 izby 80, 3 izby 40, 4 izby 27, 5 a viac izieb malo 14 bytov.

Priemerná obytná plocha jedného bytu bola 44,8 m² a celková plocha bytu 77,6 m², čo bol priemer na osobu 13,2 m² + 2,6 m² obytných miestností nad 8 m².

6 bytov vzniklo ešte v minulom storočí, 30 je z rokov 1900 - 1919, 65 z obdobia 1920 - 1945, 47 bytov vzniklo v období 1946 - 1970, 19 bytov je z rokov 1971 - 1980 a 24 bytov je z posledného desaťročia. Najviac občanov bývalo v dvoj a trojizbových bytoch - 42% resp. 21,2%, 15,5% občanov bývalo v bytoch s jednou obytnou miestnosťou a 7,3% v bytoch s viac ako 5 izbami.

Vodovod v byte malo zavedený 161 domácností, 2 domácnosti v dome, nezavedený vodovod bol v 30 domácnostiach. 101 domov malo žumpu alebo septik, 91 splachovacie WC. Kúpeľňu malo 149 domácností. Prevládalo ústredné kúrenie na pevné palivo - 112 domácností, kachle - 75, v 1 prípade bolo kúrenie elektrické a v 3 kombinované.

Mrazničku bola v 51 domácnostiach, automatická práčka v 40, farebný televízor v 64, telefón v 28 a osobný automobil v 59.

Občania vlastnili 11 rekreačných chalúp vyčlenených z bytového fondu.

Školstvo, kultúra a cirkevný život

Základnú školu v Hornej Vsi navštevovalo v školskom roku 1990/91 219 žiakov, z toho 107 v ročníku 1.-4. a 112 v ročníku 5.-8. V učiteľskom kolektíve došlo na začiatku k niekoľkým zmenám. Odišli čs. Záhorcová, Gabriela Labzková, Anna Novotková a vychovávateľka Ľubica Peklušová. Na ich miesta nastúpili Vlasta Rodá-

ková, Ludvík Posolda a vychovávateľka v školskej družine Gabriela Drobcová. V 2. polroku namiesto p. Radosovej na MD vyučovala p. Kubíková - dôchodkyňa z Prievidze.

Na škole bola vytvorená Rada školy, ktorej predsedal PaedDr. Ján Trlík. Okrem pedagogických pracovníkov v nej boli aj zástupcovia rodičov a občianskych združení.

Žiaci si mohli zvoliť vyučovanie z viacerých cudzích jazykov, a tak škola postupne prešla z ruštiny na angličtinu.

V záujmovej činnosti pracovalo niekoľko krúžkov: technický, poľovnícky, výtvarný, zdravotnícky. Žiaci boli opäť úspešní v dopravnej súťaži Semafor. Vo kategórii vyhrali v okrese, starší žiaci vyhrali aj krajské súťaž a na celoštátnej v Bratislave obsadili 8. miesto. Z Radobice za mladších žiakov súťažili Veronika Trniková a Petra Šikorová, za starších Miriam a Anton Trníkovci.

Zdravotnícky krúžok - II. stupeň obsadil 3. miesto v okrese. Niekoľko pekných vystúpení pripravil pod vedením p. Drobcovej tanečný krúžok.

Školský rok 1990/91 bol kritický v činnosti materskej školy. K 1. septembru 1990 ho bolo zapísaných 20 detí. Do januára 1991 bola priemerná dochádzka 13 detí. V dôsledku liberalizácie cien sa zvýšili poplatky na stravu na 9,90 Kčs na dieťa, čo negatívne ovplyvnilo dochádzku, ktorá bola do konca školského roka len asi 6 detí. Táto skutočnosť viedla Školskú správu v Prievidzi k návrhu na uzatvorenie prevádzky. Po zvážení možností riešenia a porade s rodičmi sa rozhodol obecný úrad prispievať na stravu detí. Od nového školského roka sa zapísalo do MŠ 22 detí, a tak ŠÚ prevádzku MŠ zrušil ponechala. Aj v zložitej situácii plnila školka svoje plánované činnosti s tradičnými podujatiami i novými výchovno-vzdelávacími metódami.

Oblasť cirkevného života nebola v obecnej kronike doteraz podrobnejšie uvádzaná, preto doplňujem kroniku o mená duchovných, ktorí sídlili vo farnosti v Hornej Vsi a pôsobili v posledných dvoch storočiach aj medzi našimi občanmi:

od roku	1800	Pavel Šumichrast
	1803	Ján Schvander
	1805	Pavel Šumichrast
	1808	Ján Korilly
	1814	Jozef Jakubík
	1816	Tomáš Varga
	1819	Prochádzka
	1821	Mikuláš Diviš
	1822	Jozef Scherer
	1825	Matej Heinrich
	1830	Ján Tichý
	1832	Alexej Komora
	1832	František Horzer
	1839	František Hegel
	1839	Matej Rak
	1848	Jozef Abl
	1855	Jozef Takáč
	1860	Štefan Šlanga
	1881	Anton Fodor
	1882	Ján Tencer
	1911	Eduard Majirský
	1913	Ján Gregor
	1914	Jozef Jekel
	1921	Ján Kuchárik
	1937	Lukáš Berenyi
	1952	František Haspra
	1965	Jaroslav Pecka
	1965	Anton Prokein
	1977	Jozef Uhrovský

1980 František Szaba
1980 Ladislav Briner
od r. 1991 Ján Obžera

Okrem pravidelných cirkevných obradov sa v roku 1991 uskutočnili dva zájazdy na púťnické miesta - na Staré Hory a do Šaštína.

Ostatné kultúrne aktivity boli iba sporadické. Väčšinu z nich organizoval ZPOZ. Patrili k nim Deň matiek (účasť 14), prijatie darcov krvi (10), predvianočné stretnutie dôchodcov (26), zlatá svadba manželov Antona a Paulíny Zjatkovcov, strieborná svadba Jozefa a Štefánie Pravdovcov, Júliusa a Terézie Urbanovcov, uvítanie do života 9 detí.

Miestne osvetové stredisko organizovalo podujatia pod názvom Čo vy na to? a Prišli sme k vám na Vianoce.

Jednou z mála fungujúcich spoločenských organizácií bol ZTSČ (Zväz technických a športových činností). Tradičné strelecké preteky o Putovný pohár starostu obce vyhral v I. kategórii ján Urminský, 2. miesto obsadil Viliam Hudec a 3. miesto Milan Vrábel. V II. kategórii zvíťazil Jozef Čmiko pred Miroslavom Kollárom a Františkom Kollárom.

Preteky o majstra obce zo vzduchovky vyhral Jozef Kollár pred Jurajom Jančichom a Romanom Košorským.

Majstrom obce z malorážky sa stal Jozef Čmiko pred Jánom Kollárom ml. a Ing. Pavlom Švarcom.

Futbalisti TJ Iskra obsadili 4. miesto v IV. lige okresu. Okrem toho zorganizovali turnaj o Pohár starostu obce. Uskutočnil sa aj vianočný oldbrodenisový turnaj.

ZO SČK evidovala 18 darcov krvi, ktorí v roku 1991 darovali krv 38 krát.

Obyvateľstvo

V roku 1991 sa narodili:

1.	Matúš Čičo	č. d. 270
2.	Monika Pindúrová	93
3.	Tomáš Jokala	158
4.	Michaela Kollárová	98
5.	Peter Rajnoha	257
6.	Emília Janesová	245
7.	Veronika Klimantová	41
8.	Miroslava Povodová	281
9.	Tomáš Valentej	251

Zomreli:

1.	Vendel Brida	228
2.	Katarína Pravdová	39
3.	Jaroslav Franc	51
4.	Anna Kmeťová	44
5.	Mária Urbanová	118
6.	Ján Prídavok	1
7.	Marian Foltan	52
8.	František Brida	107
9.	Ján Tomáš	231
10.	Katarína Francová	126

Odsťahovalo sa 21 občanov, prisťahovalo sa 13.

Záver

Už na sklonku roka sa čítalo, že nadchádzajúce parlamentné voľby môžu byť zásadným prelomom v spolužití v spoločnom štáte a postavia našich občanov pred novú situáciu. Tí však v duchu tradícií venovali pozornosť predvoľbovým riešeniu vlastných problémov a každodenných starostí. V obci sa vytrácal kolektívny duch, ľudia sa začali venovať inventarizácii svojho majetku a pátrať po majetku svojich predkov. História obce a jej rodov však napovedala, že nadálej bude prevažná väčšina žiť iba z vlastných mozolov. Praco-

vité ruky zostali aj v tomto období najväčšou životnou istotou našich ľudí.

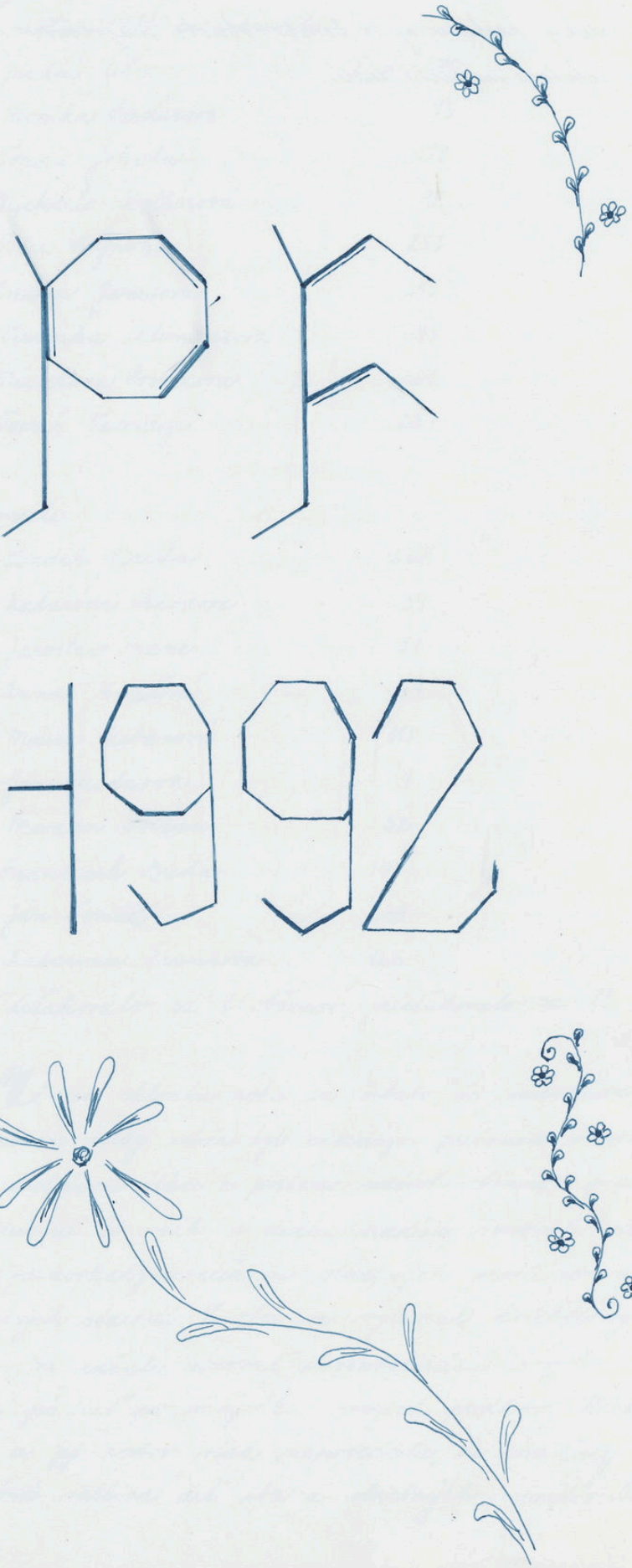
PF
1992

Politická a spoločenská situácia na začiatku roka

Politické zoskupenia a ich prívrženci, ktorí v čase tzv. nežnej revolúcie jednotne vystupovali proti bývalému režimu, sa začali výraznejšie diferencovať a programovo rozchádzať. Príčinou nejme boli nenaplnené očakávania, presadzovanie úzkych stranických cieľov a osobných mocenských ambícií. Došlo k rozpadu hybnej sily revolučných a prerevolučných procesov - hnutia VPN, politické strany a hnutia sa polarizovali na pronárodné a profederálne. Tieto procesy boli urýchlené a neuvážennými rozhodnutiami federálnych politikov, ktorí vyvrcholili nedostatky slovenskej politiky a ekonomiky. Oba tábory mali k špecifikám Slovenska diametrálne odlišné prístupy, a preto muselo zákonite prísť k ich stretu. Veľká časť popredných politikov najmä z radov VPN nedokázala osloviť slovenského občana, a tak sa s napätím očakávali parlamentné voľby v júni. V Čechách a na Slovensku v nich zvíťazili programovo odlišné zoskupenia a čoskoro po voľbách bolo jasné, že sa blíži koniec spoločného štátu Čechov a Slovákov. Nepresadili sa ani tie sily, ktoré navrhovali o takejto závažnej otázke referendum. O rozdelení štátu sa rozhodlo v kuloároch víťazných strán a v parlamentných laviciach. Likvidácia mnohých podnikov, rozpad poľnohospodárskych družstiev a divoká liberalizácia zaklincili aj mnohé výdobytky povovembrového obdobia. Ekonomická situácia obyvateľstva sa zhoršovala, klesali sociálne istoty aj hodnota úspor. Pre značnú časť občanov zostali otvorené hranice vyspelých západných štátov z ekonomických dôvodov nezaujímavé a po uspokojení počiatočnej zvedavosti putovala väčšina za nákupmi do Poľska na jarmoky.

Podobný vývoj zaznamenali aj politické názory našich občanov. Prejavovali sa menej antikomunisticky a viac občiansky a pronárodne. Nové politické strany v obci nevznikli. Niekoľko občanov sa aktivizovalo v hnutí za oslobodenie Slovenska, ktoré v rámci Slovenskej republiky viedol náš rodák - občan Nemeckej spolkovej republiky František Ko-

lár sk. Hnutiu však so svojím radikálnym programom neuspelo. Predvolebná kampaň v obci bola uzmiernejšia, obmedzila sa na nepočetné stretnutia sympatizantov v obci jestvujúcich strán a hnutí s kandidátmi na poslancov z nášho okresu a formu agitačných plagátov a letákov.

Voľby do zákonodarných zborov sa uskutočnili v dňoch 5. a 6. júna 1992. Tajnými voľbami sa volili poslanci do Snemovne ľudu a Snemovne národov Federálneho zhromaždenia a Slovenskej národnej strany. Celkove v republike kandidovalo 40 politických strán a hnutí, na Slovensku niektoré len do SNR. Väčšina tzv. malých strán neprekročila 5% - spodnú hranicu hlasov oprávňujúcu pre vstup do parlamentu.

Účasť našich občanov vo voľbách bola tradične vysoká 94,6%. Organizácia volieb prebehla obvyklým spôsobom bez podstatnejších problémov a nedostatkov. Vo voľbách pracovali dve okrskové komisie, ktoré výsledky po spracovaní odovzdali priamo okresnej volebnej komisii v Prievidzi.

Okrsková komisia č. 1 v obci pracovala v zložení: Valent Prídavok (KDH) - predseda, Karol Franc (SDĽ) - podpredseda, Vladimír Miklas z Prievidze za HZDS, Ľubomír Jančich (SNS), Ing. Pavol Švarc (SDĽ), Milan Foldán (HzOS), Milan Trnik (SNS), Jarmila Jančichová (KDH) a Jana Fusadá - zapisovateľka.

Okrsková komisia č. 2 na Cerovej bola zložená nasledovne: Anton Trník (SDĽ) - predseda, Rudolf Urban (SNS) - podpredseda, Miroslav Kollár (SNS), Vladimír Urban (SDĽ), Jaroslav Franc ml. (HzOS), Ján Jančich (KDH), Rudolf Kmeť ml. (KDH) a zapisovateľka Eva Kmeťová.

Predsedovia a podpredsedovia komisií boli určení žrebom.

Výsledky volieb:

Okrsok č. 1:

	SNR	SĽ FZ	SN FZ
1. HZDS	175	139	153

2. SNS	31	85	60
3. SDĽ	36	43	44
4. KDH	24	26	24
5. SDSS	20	16	16
6. SKDH	7	7	15
7. H_2OS	26	–	–
8. SZS	2	4	8
9. SPa V	1	3	1
10. ODÚ	–	2	–
11. Demokrati 92	1	–	2
12. Rómovia	1	1	1
13. DS – ODS	–	1	1
14. SZ	2	–	–
15. SĽS	1	–	1

Počet zapísaných voličov : 369
Volebné preukazy : 3
Účasť vo voľbách : 348
Percento účasti : 94,3

Okrsok č. 2 :

	SNR	SĽ FZ	SN FZ
1. HZDS	49	37	41
2. SNS	7	20	16
3. SDSS	10	11	10
4. SDĽ	4	4	8
5. KDH	1	1	1
6. SKDH	1	1	1
7. DS – ODS	–	–	1
8. SS – SNJ	1	–	–
9. Demokrati 92	–	1	–

Počet voličov zapísaných v zoznamoch : 91
Volilo : 87
Percento účasti : 95,6

Súhrnné výsledky a poradie najúspešnejších strán:
(výsledky v percentách -%)

	SNR	SL' FZ	SN FZ
1. HZDS	51,49	40,45	44,59
2. SNS	8,73	24,13	17,47
3. SDĽ	9,19	10,80	11,95
4. SDSS	6,89	6,20	5,97
5. KDH	5,74	6,20	5,74
6. H_2OS	5,97	-	-

Zisk ostatných strán a hnutí bol minimálny. Celkove sa v obci z počtu 460 zapísaných voličov zúčastnilo 435 občanov (94,6%).

Dobré volebné výsledky Hnutia za demokratické Slovensko a Sociálno-demokratickej strany Slovenska boli podmienené aj osobnosťami lídrov týchto strán - Vladimíra Mečiara resp. Alexandra Dubčeka. Hnutie za oslobodenie Slovenska dosiahlo v obci asi najlepší výsledok v rámci republiky vďaka najrozsiahlejšej osobnej agitácii.

Politické, hospodárske a spoločenské pomery v obci

Napriek zložitej celospoločenskej situácii a pokračujúcej hospodárskej recesii rozvíjala atmosféra v obci pomerne pokojná. Riešenie obecných problémov rozvíjalo na bedrách starostu a obecného zastupiteľstva, pretože ani politické strany, ani spoločenské organizácie alebo jednotlivci aktivitou nevynikali. Obecné zastupiteľstvo rokovalo desaťkrát. Najdôležitejšie boli ekonomické otázky, ktoré pozostávali hlavne z ťažkostí pri napĺňaní obecnej pokladnice a rozhodovaní, na ktoré najdôležitejšie veci finančné prostriedky využiť. Výsledok hospodárenia v roku 1992 bol nasledovný:

Príjmy:

1. Domová daň: rozpočet - 22 500,-
   plnenie - 23 527,-
2. Miestne poplatky: rozpočet - 146 400,-
   plnenie - 631 991,-

z toho

pokuty	900,-
úroky	6 125,-
daň z príjmov	4 082,-
poplatok za psov	8 458,-
poplatok z predaja tabakových a alkoholických výrobkov	74 354,-
lokalizačný poplatok	20 736,-
poplatok za hrací automat	830,-
platby za pozemok	3 869,-
vrátenie poistného	9 405,-
platby za kontajner	14 130,-
telefónne poplatky	1 184,-
nájomné od ČSAD	5 100,-
nájomné za byt	4 794,-
nájomné za budovu školy	33 500,-
správne poplatky	2 237,-
príjem z predaja Tatry 805	6 500,-
doplatok za práce na VPP	15 732,-
ostatné a náhodné príjmy (prísperok na voľby, refundácia miezd na VPP a refundácia za počítače)	420 054,-

3. Podiel na dani zo mzdy a z objemu miezd poľnohospodárskych organizácií : rozpočet - 78 960,-
plnenie - 78 000,-

4. neúčelová dotácia : rozpočet - 78 960,-
plnenie - 78 000,-

5. Zostatok z minulého roka : 314 652,-

Príjmy v roku 1992 celkom : 1. 571 938,- Kčs.

Výdavky :

Výdavky na samosprávu : rozpočet - 876 156,-
plnenie - 1. 218 255,-

z toho:

čistenie a zimná údržba miestnych komunikácií a údržba ciest	89 561,-
príspevky pre TJ a farský úrad	27 000,-
poistné	9 332,-
nemocenské dávky	1667,-
stravné MŠ	14 950,-
platy pracovníkov a odmeny poslancom	192 558,-
zakúpenie svadobky do KD a plynového sporáka	39 159,-
elektrina	40 826,-
palivo	11675,-
telefónne poplatky	14 12 2,-
noviny, zbierky zákonov, knihy do MLK	
manipulačný poplatok	17 000,-
plechová krytina na požiarnu zbrojnicu	6 110,-
zakúpenie šramačky	6 592,-
právne služby	10 800,-
elektrický sporák do učiteľskej bytovky	5 520,-
oprava chladiaceho zariadenia do domu smútku	10 094,-
oprava strechy na PZ	33 436,-
výmena tonerov do rozmnožovacieho stroja	12 204,-
výmena pece a údržba ústredného kúrenia	143 315,-
pohostenie futbalového oddielu	2 793,-
zakúpenie trenírok pre futbalistov	2 250,-
zakúpenie počítačov	242 100,-
platy na VPP, odmeny	180 564,-
piesok, občerstvenie pre darcov krvi, práce montážnou plošinou, zakúpenie TH výstuže,	
ističov, za vodu, daňčeky ZPOZ	36 953,-
pracovné rukavice	2 736,-
výdavky na voľby	21 070,-
výmena podperných stĺpov pod javiskom, opravy	
budovy OcÚ, plota, výrota stojanov na vence,	
zhotovenie kvetinovej steny, hojdačky, úprava	
autobusovej zastávky, mreží, oplotenia a roštu	29 053,-

cement, čistiace potreby, cirografický papier 14 805,-

Zostatok finančných prostriedkov na bežnom účte tvl
k 31. 12. 1992 353 693, 76 Kčs.

Medzi najvýznamnejšie akcie patrili oprava kostola v hodnote 70 000,- Kčs, na ktorú obecný úrad prispel sumou 15 000,- Kčs a oprava strechy na požiarnej zbrojnici v hodnote 39 546,- Kčs, zakúpenie počítačovej techniky za 242 100,- Kčs a vybavenie svadobky (riadu, príborov a i.) za 39 159,- Kčs.

V budove požiarnej zbrojnice sa bývalá klubovňa SZM prestavala na garáž s montážnou jamou.

Od 1. apríla začala vyrábať obuvnícka firma DUFI, ktorá zamestnala prevažne ženy z obce a Hornej Vsi. Na tento účel prenajala obec priestory bývalej školy súkromnému podnikateľovi Vladimírovi Duchyňovi z Partizánskeho na dobu 5 rokov.

V zmysle nového zákona sa začala transformácia RPD Žarnov Oslany, ktorej cieľom bolo usporiadať vlastnícke vzťahy k pôde a majetku.

Roľnícko-družstvo RPD Oslany vypracovalo transformačný projekt, podľa ktorého sa malo transformovať na družstvo vlastníkov pôdy a zamestnancov podľa odpracovaných rokov. Skupina Ing. Polca predložila konkurenčný projekt, ktorý počítal s vytvorením dvoch družstiev v Oslanoch a Čerňanoch a RPD Horná Ves - Radobica by išlo do likvidácie s navrátením pôdy pôvodným vlastníkom a prepustením zamestnancov. Starostovia obcí Horná Ves a Radobica V. Urban a A. Franc predložili doplnok k projektu tak, aby vznikli 3 družstvá. Prvá valná hromada v Partizánskom nebola uznášania schopná. Opakovaná v KD v Hornej Vsi 11. 11. projekt schválila. Starostovia s členmi transformačnej rady pripravili členskú schôdzu 4. decembra, kde boli schválené orgány družstva. Za jeho predsedu bol navrhnutý Ing. Ján Kmeť - rodák z Radobice bývajúci v podtatranskej

obci Hyte. V transformačnej rade obce zasadovali Karol Franc a Ján Poliak.

V období rýchleho prijímania nových zákonov a právnych noriem bolo nevyhnutné získať odbornú právnickú pomoc. Túto začala obecnému úradu poskytovať JuDr. Mária Gogorová z Čerenian. V septembri uskutočnila aj pre občanov výklad k zákonu o daniach z nehnuteľnosti.

17. januára sa uskutočnila ustanovujúca schôdza Urbariátu Radobica - združenia vlastníkov lesov. Predsedom sa stal Rudolf Urban st., bajomníkom Boleslav Valentjé a hospodárom Rudolf Kmeť st.

Závažným rozhodnutím bolo zrušenie drobnej prevádzkárne pri obecnom úrade. Bolo zapríčinené klesajúcou výškou rôznych finančných odvodov a rastúcimi nákladmi, čím sa DP stala neefektívnou. Žiaľ zanikla tým aj možnosť zamestnania pre niektorých ľudí - aj z radov dočasne nezamestnaných, ako aj poskytovanie niektorých služieb občanom a spoločensky potrebná opravná a údržba obecného majetku. DP ukončila svoju činnosť k 31. 12. 1992.

Po dvojročnej prestávke sa na začiatku roka uskutočnil zápis hospodárskych zvierat. K 31. 12. 91 bolo v obci 108 psov, 720 kusov hrabavej hydiny, z toho 18 kohútov, 7 húsí, 4 kozy, 7 oviec, 1 kôň, 69 ošípaných a 24 kusov hovädzieho dobytka - z toho 21 kráv.

V súvislosti s rastúcimi cenami potravín nastal stúpajúci trend chovania domácich zvierat a pestovania zeleniny, zemiakov, obilnín, repy a pod. pre vlastnú potrebu. Ďalší občania kupovali živé ošípané a hydinu, ktoré doma zabíjali, pretože to bolo finančne výhodnejšie. Zintenzívnilo sa obrábanie záhumienok, súkromných poľnohospodárskych plôch, aj ich navrátenie, aspoň určitej časti pôvodným vlastníkom. Objavovali sa aj krádeže úrody z polí, avšak bez prekázateľného vinníka. A tak sa vina väčšinou dávala cudzím, napríklad chatárom a drobným zlodejom zo susedných obcí.

Obchod na Cerovej sa tiež viackrát stal terčom zlodejov.

Lákala ich jeho poloha na samote, a tak tam majitelia začali tráviť aj noci. Pribudla ďalšia súkromná obchodná prevádzka. Miestne pohostinstvo prevzala v októbri do ekonomického prenájmu pani Jozefína Kollárová.

Už od osemdesiatych rokov narástli ceny rôznych služieb. Našich ľudí tá skutočnosť veľmi nerozhčila, pretože oddávna boli zvyknutí sami si robiť murárov, maliarov, stolárov, krajčírov, autómechanikov, inštalatérov, fotografov, holičov a kaderníkov, mäsiarov a rôzne iné remeslá. A keď aj nie, tak si ich medzi príbuzenstvom alebo známymi v obci našli.

Takzvané ubíhoranie opraskov spôsobilo, že sa zbúrali rady pred obchodom a aj pohostinstvo často zívalo prázdnotou. Aj dobrí kamaráti sa prestali predbiehať, kto prvý alebo viackrát zaplatí za pohárik. Keďže za domácu výrobu pálenky už neboli také tvrdé tresty ako kedysi, strojpomoc a súdržnosť aj tu začala viac prebúdzať. Najmä keď služby oštiansky pálenice boli neúmerne drahé. Žiaľ, vďaka zlému počasiu a rôznym negatívnym ekologickým vplyvom a chorobám bývala slabšia úroda ovocia, najmä slivák. Ako náhradná surovina sa vo väčšej miere používala raž, žito, cukrová repa alebo staré kompóty a pokazené víno.

Školstvo, kultúra a cirkevný život

V kolektíve pedagogických pracovníkov na ZŠ v Dolnej Vsi nenastali podstatné zmeny. Zástupkyňu riaditeľky Helenu Kmeťovú nahradila vo funkcii Marta Švercíková bývajúca v Všianoch. Zo školy odišiel Ľudvík Posolda, niekoľko mesiacov zastupovala na škole Katarína Pekáriková. Do dôchodku odišla upratovačka pani Margita Poliaková.

V školskom roku 1991/92 z celkového počtu žiakov 216 prospelo 100%. Znížená známka zo správania nebola. V mimoškolskej činnosti tradične dobré výsledky dosiahli 4-členné družstvá starších a mladších žiakov v dopravnej súťaži. Mladší žiaci obsadili 2. miesto v rámci stredného Slovenska. Z radobice boli v družstve Veronika

Trnková a Petra Šikorová. Starší žiaci krajskú súťaž vyhrali a na celoštátnom kole v Ostrave obsadili ako jediný zástupca Slovenska 8. miesto. Z radobických žiakov bol v družstve Anton Trník.

Dobre pracovali pod vedením pani vychovávateľky pani Drotovej malí speváci, tanečníci a krúžok šikovných rúk. Na rozličných súťažiach a výstavách získali niekoľko ocenení. Hliadka mladých zdravotníkov - mladší žiaci získali 2. miesto v okrese. Družstvo tvorili radobickí žiaci Renátka Kožovská, Katka Miklošová a Peter Švarc. Viacerí žiaci sa zúčastnili aj olympiád v jednotlivých predmetoch a športových súťaží.

V rovnakom období bolo v MŠ v obci zapísaných 23 detí, do konca roka až 26. Priemerná dochádzka bola 18 detí. Pedagogické pracovníčky v spolupráci s rodičmi zorganizovali pre deti šarkanie preteky, besiedku pod jedličkou, rozprávkový karneval, oslavy Dňa matiek, turistický výlet pri príležitosti MDD a rozlúčku s predškolákmi na obecnom úrade, kde sa budúcim prváčikom prihovoril starosta obce a deti dostali aj malé darčeky. Škôlkári dvakrát navštívili aj ZŠ v Hornej Vsi a MLK.

Po ročnej prestávke sa uskutočnili Radobické hody s tradičnými športovými a zábavnými podujatiami pre deti aj dospelých - preteky vo vreci, s fúrikom, na chodúľoch, hod slaninou a futbalové zápolenie futbalistov aj nefutbalistov. Prišiel folklórny súbor Jánošík z Partizánskeho, nechýbal guláš a iné občerstvenie. Ženy pripravili výstavku svojich ručných prác.

ZPOZ uvítal do života v obradnej sieni 3 nových občiankov, uskutočnil malú slávnosť pre 8 budúcich prváčikov. Stretnutia jubilantov nad 75 rokov sa zúčastnilo 17 občanov a posedenia pod jedličkou 28. Obľúbenou súčasťou slávností bolo vystúpenie ženskej speváckej skupiny, s ktorými si zaspievali aj samotní jubilanti.

30-členná ZO ZTPČ zorganizovala 18. ročník streleckých pretekov o Pohár starostu obce na strelnici v Hornej Vsi. Kategóriu I. výkonnostnej triedy vyhral Ján Urminský z NCHZ

Nováky a B-kategóriu vyhral Miroslav Kollár z Radobice. 25 detí sa zúčastnilo branného viacboja pri príležitosti MDD. V septembri sa uskutočnili strelecké preteky z malorážky o majstra obce. Zvítazil Jozef Čmiko pred Jánom Kollárom ml. a Ing. Pavlom Švarcom. Pán Rudolf Urban viedol strelecký krúžok žiakov na ZŠ.

KDH uskutočnilo 5 zájazdov na pútnické miesta a cirkevné podujatia: do Bystričian, Litmanovej, Veľkých Uherice, Novej Bane a na Staré Hory.

Jednota - DV, tak ako každý rok, zorganizovala v auguste autobusový zájazd na výstavu Agrokomplex v Nitre.

Červený kríž v marci zorganizoval bezpríspevkový odber krvi v Bojniciach.

Futbalistom sa sezóna nevydarila a skončili až na dne tabuľky 4. triedy okresu.

V roku 1992 pribudli iba 4 novonarodení občiankovia: Obyvatelstvo

1.	Vladimír Franc	č. 57
2.	Ľubica Francová	č. 81
3.	Katarína Svitková	č. 260
4.	Matej Valenteje	č. 251

Zomreli:

1.	Helena Švarcová	č. 14	vo veku 66 rokov
2.	Štefan Franc	č. 24	65 rokov
3.	František Čmiko	č. 104	59 rokov
4.	Ján Jakab	č. 28	86 rokov
5.	František Jančich	č. 149	77 rokov
6.	Emília Kováčová	č. 106	62 rokov
7.	Mária Kleinmaxová	č. 227	82 rokov
8.	Štefan Švarc	č. 14	70 rokov
9.	Mária Francová	č. 114	80 rokov
10.	Florián Kmeť	č. 65	76 rokov
11.	Ľudevít Sluka	č. 145	65 rokov
12.	Emil Prídavok	č. 1	47 rokov

13. Anna Jančichová	č. 31	vo veku	72 rokov
14. Helena Kmeťová	č. 18		53 rokov
15. Cecília Tomášová	č. 232		65 rokov
16. Štefan Valenteje	č. 15		81 rokov

Odsťahovalo sa 11 občanov a prisťahovali dvaja.

Počasie sa nevymykalo príliš z priemeru, aj keď dlhodobejšie bolo možné pozorovať horúcejšie a suchšie letá a málo dní v zime so snehovou prikrývkou. Miernejšie zimy a stále rastúce ceny uhlia odsunuli zatiaľ tzv. uhoľné prázdniny, na ktoré sa kedysi tešili najmä žiaci, do minulosti. V roku 1992 počasie prispelo k bohatej úrode uhoriek.

Záver

Po parlamentných voľbách pristúpili víťazi k postupnej demontáži federácie. Prvými krokmi boli vyhlásenia zvrchovanosti Slovenska a prijatie novej ústavy. Občania tento proces sledovali s napätím, očakávaním, ale aj obavami. Keďže nemali veľa možností tento proces ovplyvniť, väčšina z nich brala túto skutočnosť ako fakt, ktorý musel prísť. A tak naši najstarší občania sa počas svojho života mali ocitnúť už vo 4. štáte. Jeho zástancovia tvrdili, že už skutočne v tom pravom, slobodnom a demokratickom, hlavne svojom a verili, že sa čoskoro vystrábi z detských nemocí. Za novovytvorenými hranicami zostalo aj viacero našich rodákov. Počas silvestrovskej noci sme si teda pripili aj na budúcnosť samostatného Slovenska - nového štátu na mape Európy.

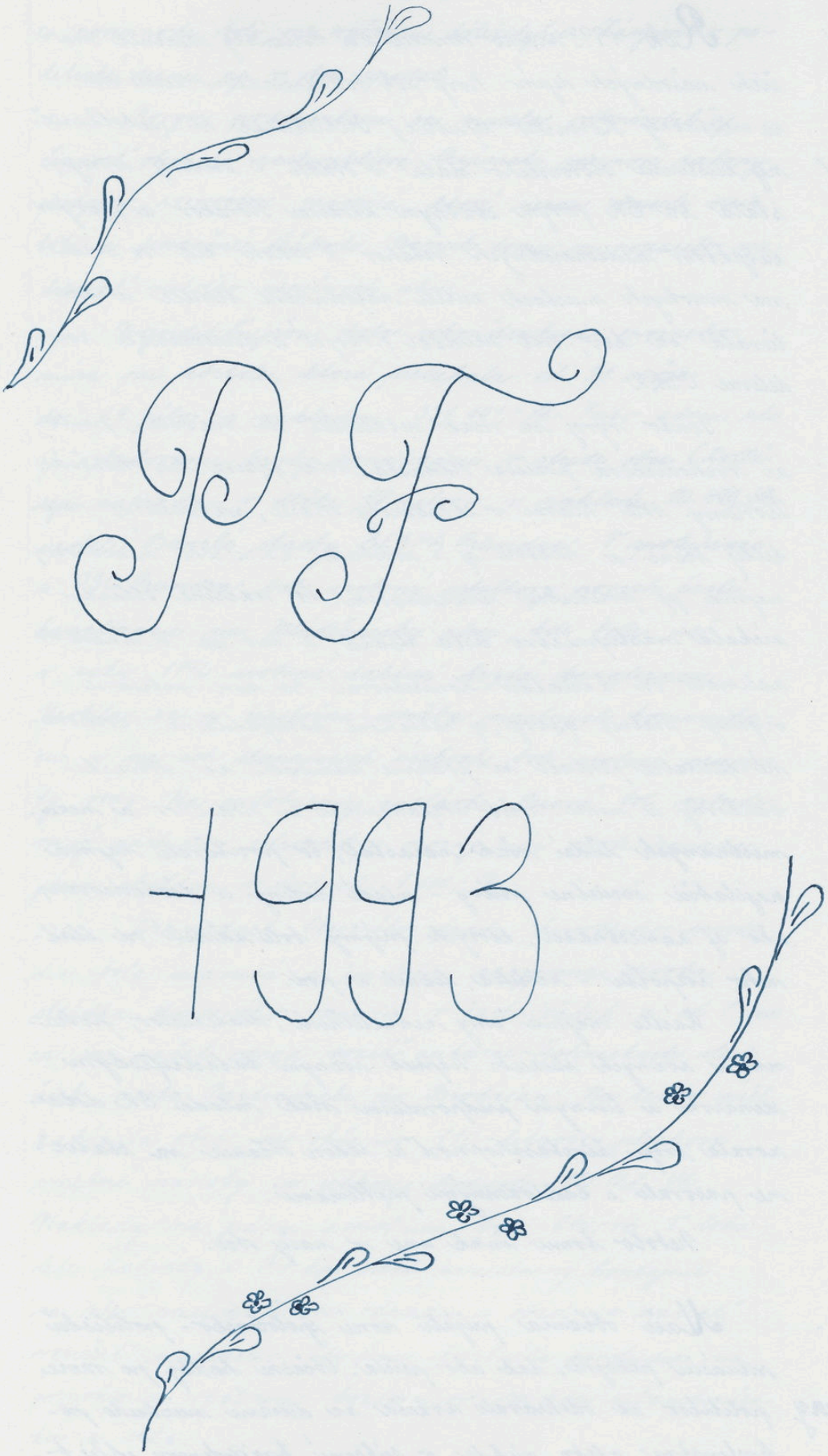
PF
1993

Politická a spoločenská situácia na začiatku roka

Rok 1993 možno označiť za historický medzník našich národných dejín. Nový rok bol začiatkom existencie samostatnej Slovenskej republiky. Odhliadnuc od niekoľkoročnej existencie Slovenského štátu v období 2. svetovej vojny, stala sa SR plnoprávnym štátnym útvarom Európy a novým subjektom medzinárodných vzťahov. V období, keď vo svete na mnohých miestach zúrili národnostné konflikty a prelievala sa krv, svet privítal pokojné a demokratické rozdelenie ČSFR.

Tento vývoj sa však nezaobišiel bez ťažkostí, predovšetkým východisková pozícia Slovenska bola predsa len horšia. Problémy boli hlavne v ekonomickej oblasti, rozbúrenej politickej scéne a niektoré aj s početnou maďarskou menšinou, najmä jej politickou reprezentáciou. Vo väčšine oblastí získala nástupníctvo česká strana, a tak sa v mnohom začínalo od začiatku. Konštituovali sa nové ústredné orgány štátnej správy, aj zahraničné zastupiteľstvá. Doteraz federálne peniaze sa postupne zamieňali za slovenské bankovky a mince. Počet rozpadajúcich sa podnikov a nezamestnaných ľudí však narastal, čo pocítili najmä najslabšie sociálne vrstvy - mladé rodiny a dôchodcovia, ako aj zamestnanci, ktorých príjmy boli závislé od štátneho rozpočtu - učitelia, lekári a pod.

Rástli najmä ceny nehnuteľností, materiálov, pobrežín a rôznych služieb. Napriek rôznym katastrofickým scenárom a čiernym predpovediam však mladá SR dokazovala svoju životaschopnosť a naši občania sa obdivuhodne pasovali s každodennými problémami.

Nebolo tomu inak ani v našej obci.

Politické, hospodárske a spoločenské pomery v obci

Naši občania prijali nové spoločensko-politickú situáciu pokojne, tak ako prišla. Občasné hádky po vzore politikov sa odohrávali krčmách za dverami miestnych pohostinstiev alebo nikde v súkromí. Každodenný chlieb

a povinnosti boli pre väčšinu dôležitejšie. Záujem o politické dianie aj v obci upadal.

Novým podmienkam sa musela prispôsobiť aj činnosť obecného zastupitelstva. Prijímali sa nové zákony, predpisy, rozpočtové pravidlá, ktoré neraz vniesli neistotu a finančné ťažkosti. Napriek tomu sa podarilo realizovať niekoľko úspešných akcií.

Najviditeľnejšou bola rekonštrukcia oporného múra pri kostole, ktorá prebiehala od 31. mája do 24. júla s nákladom 331.401,- Sk. Túto akciu ako aj vybudovanie krytej kanalizácie v strede obce (Kolláreje záhrada) v dĺžke 98 metrov v náklade 70.490,- Sk urobili Banské stavby BESPA Prievidza. V spolupráci s OSC Prievidza bol urobený asfaltový povrch časti kanalizácie na Mládežníckej ulici, kde bola už v roku 1992 urobená taktiež krytá kanalizácia. Urobila sa aj čiastočná údržba miestnych komunikácií a na ich stúpajúcich úsekoch boli urobené priepusty vody. Na autobusovej zastávke Cerová bol vybudovaný nástupný ostrovček a oporný múr proti napadajúcim skalám v hodnote 7.000,- Sk.

Na podnet Okresného úradu životného prostredia bola uzavretá a čiastočne zasypaná divoká skládka domového odpadu v časti Vŕšok a od 1. marca sa začal odpad voziť autami Technických služieb mesta Partizánske do Brodzian. Na tento účel zakúpila obec pre občanov 110-litrové plechové smetné nádoby v celkovej hodnote 115.128,- Sk. Náklady na jednu popolnicu boli 640,- Sk. V lokalite Záhrady a Hôrka ostal umiestnený kontajner na zber smetia. Odvoz odpadu z osád sa zatiaľ vyriešiť nepodarilo. Zlepšeniu životného prostredia napomohlo aj vyčlenenie kontajnerov na zber železného šrotu a skla.

V letných mesiacoch pracovali pre Obecný úrad brigádnici, ktorí kosili a čistili verejné priestranstvá, miestny cintorín, priekopy, natierali verejné zariadenie a vykonávali ich potrebnú údržbu.

V roku 1993 pôsobili v obci tieto podnikateľské subjekty:

- firma DUFI Partizánske - výroba okien
- pohostinstvo Kollárová
- potraviny U Danky v strede obce, ktoré bolo otvorené 19. februára 1993 a čoskoro si získali mnoho zákazníkov,
- súkromná predajňa a pohostinstvo Šušienková na Cerovej.

V roku 1993 bolo našim občanom vydaných 12 živnostenských listov na podnikanie.

Z finančných dôvodov nebolo možné problémy s pitnou vodou zásadnejšie riešiť, a tak sa opakovali, aj pričinením dlhodobého sucha a horúčav. Porucha vodovodu na Cerovej spôsobila, že obec bola 20.-22. júla 3 dni bez vody, či presnejšie, voda sa dovážala cisternami do vodojemu.

Veľa práce museli starostka obce, poslanci a pracovníčky úradu vykonať v súvislosti s daňami z nehnuteľností, početnými žiadosťami o rôzne finančné úľavy, aj na úseku napĺňania príjmov do obecného rozpočtu a správy majetku.

Obec predala starú nákladné auto Praga V3S, prenajala nosič kontajnerov roľníckemu družstvu za mesačný nájom 3.500,- Sk a odpredala 2 ks kontajnerov Čerňanom - po 16.000,- Sk. Zastupiteľstvo schválilo Antona Tníka do funkcie obecného kronikára s tým, že dopíše kroniku od roku 1989. Zápisy do kroniky začala robiť Viera Bevelaquová. Kontrolór obce Ladislav Gelačák vykonal previerku hospodárenia s finančnými prostriedkami, pri ktorej neboli zistené podstatné nedostatky. Zastupiteľstvo

schválilo **nové poplatky** za prenájom priestorov kultúrneho domu a súhlasilo so zriadením klubovne mládeže v prístavbe budovy obecného úradu. Kroziace problémy s výkopom hrobov boli ublmené vďaka tomu, že túto prácu sa aj naďalej podujal vykonávať Anton Kováč - občan Cardinálskeho pochádzajúci z Radobice.

V druhej polovici roka sa začalo s prípravami budúcoročných osláv 670. výročia prvej písomnej zmienky o obci. V tejto súvislosti sa vyhľadávali historické symboly obce a pripravovali sa návrhy na ich znovuzavedenie do života. V decembri prišli svojimi návrhmi SDĽ a KDH k uzn. Programu na **obnovenie obce.**

Rozbor hospodárenia za **rok 1993 dokumentuje** skladbu príjmov a výdavkov. Pomohli aj finančné prostriedky, ktoré **zostali** na účte zrušenej **drobnej** prevádzkárne:

Príjmy za rok 1993:

- nájom za učiteľskú bytovku	6 962,- Sk
- nájomné za školu a ubytovňu SAD	44 875,- Sk + 6 000,- Sk
- daň z príjmu	797 000,-
- daň z nehnuteľností (nedoplatky: 97 107,- Sk)	164 132,-
- miestne poplatky (MZ, DS, verot.)	4257,-
- poplatok za psov	9430,-
- poplatok z predaja alkoholických a tabakových výrobkov	5855,-
(Jednota SD 1 533,- Sk, Renova Cerová 4 422,- Sk)	
- poplatok za hrací automat v pohostinstve	42 679,-
- úroky	7 240,-
- prostriedky z malej privatizácie od Okresného úradu	

v Prividzi 125 948,- Sk
- náhodilé príjmy 46 300,-
- neúčelová dotácia 78 960,-

Zostatok finančných prostriedkov z minulého roku 353 600,-

Plnenie príjmov v roku 1993 bolo 1.767 965,- Sk, pôvodný rozpočet bol 1.369 200,- Sk.

Výdavky v roku 1993:

- výroz popolnic, správa a údržba ciest 48 118,- Sk
- príspevok na stravné v MŠ 16 473,-
- telesná výchova a šport 12 500,-
- miestna ľudová knižnica - knihy 3 813,-
- kultúrny dom - zakúpenie pohárov do svadobky 7 390,-
- príspevok na elektrinu do kostola 3 853,-
- verejné osvetlenie 89 000,-
- pohrebníctvo, DS 1 200,-
- verejno-prospešné služby:
  - oporný múr pri kostole 331 000,-
  - asfaltovanie 27 000,-
  - elektrické výbojky 6 000,-
  - za odvod odpadových vôd 71 000,-
- nákup popolníc 115 100,-
- materiálne výdavky obecného úradu (stoličky, telefóny, časopisy, zbierky zákonov, poistné budov, áut a pod.) 95 000,-
- služby a výdavky nezárot. nej povahy (poštovné, telefó- ny, časopisy a pod.) 218 000,-

- mzdové prostriedky 362 000,-
(mzdy starostu a pracovníkov OcU,
odmeny poslancom, obecného kronikára,
kontrolóra, trénera futbalistov a právne
služby)

Výdavky boli celkom rozpočtované v sume 1.369 200,- Sk, skutočné plnenie výdavkov bolo 1.404 845,- Sk. Zostatok finančných prostriedkov ku koncu roku na účte obce bol 363 120,48 Sk.

Školstvo, kultúra, šport a cirkevný život obce

Chod materskej školy sa darilo udržiavať za pomoci finančného prispenia obecného úradu. Kolektív pracovníkov zostal nezmenený. Školku navštevovalo 24 detí, priemerná denná dochádzka bola 18 detí. Dni s priaznivým počasím deti využívali na hry a vychádzky do prírody. Detskú radosť v predvianočnom období umocnili aj hračky, ktoré zakúpila firma DUFI. Školkári viackrát navštívili MĽK, kde im pani Sluková priblížila oblúbené rozprávkové postavičky. Dvakrát deti navštívili ZŠ v Hornej Vsi. V marci sa uskutočnil „Rozprávkový deň v MŠ." Ku dňu Matiek deti pripravili slávnostný kultúrny program, ktorý zaujal početné publikum v kultúrnom dome. Rozlúčky s MŠ sa na obecnom úrade zúčastnilo 7 budúcich prváčikov.

V školskom roku 1992/93 nastala zmena vo vedení ZŠ, keď bol do funkcie riaditeľa zvolený PaedDr. Ján Trlík, ktorý sa ujal funkcie od 1. augusta 1992. Do pedagogického kolektívu prišli Pavol Michna z Partizánskeho, Jana Zajacová a vychovávateľka Žaneta Čačková z Bojníc. Z prevádzkových zamestnancov odišli do dôchodku pani Anastázia Košovská a školník pán Jozef Urban. Novým školníkom bol pán Lumír Pchálek.

Školu navštevovalo 217 žiakov, školskú družinu 22. Novinkou bolo rozhodnutie o neklasifikovaní predmetov výchovného charakteru, čiže žiaci nedostávali známky napríklad v hudobnej, telesnej alebo výtvarnej výchovy. Zložitú ekonomickú situáciu bolo potrebné riešiť aj za pomoci sponzorov, ktorí prispeli k lepšiemu materiálnemu zabezpečeniu výchovno-vzdelávacieho procesu. Boli to najmä obecné úrady v Hornej Vsi a Radobici, Ing. Marián Urban, pani Soňa Dudadíková, Marián Valter, Vladimír Kováčik, Vladimír Gubán, Rolnícke družstvo, Pantimex a Lesná správa. Organizátorskú činnosť vykonávala aj Rada školy pod vedením pani Drobcovej.

Dobrú činnosť preukázali osvedčené záujmové krúžky, z ktorých boli najúspešnejšie dopravný, strelecký a zdravotnícky. V dopravnej súťaži obsadili mladší žiaci 1. miesto v okrese a 2. v kraji. Starší žiaci boli rovnako prví v okrese a druhí v kraji.

V tejto kategórii z našej obce súťažili Veronika Trníková a Petra Sikorová. Mladí zdravotníci z 1. stupňa získali 5. miesto v okrese. Z Radobice to boli Hanka Pindůrová, Marcelka Košovská, Valika Janesová a Paťo Švarc. Žiaci 3. ročníka absolvovali plavecký výcvik v Novákoch. Strelecký krúžok pod vedením pána Rudolfa Urbana sa zúčastňoval streleckej ligy v Prievidzi.

Úspešnou akciou školy bola aj burza detského ošatenia, ktorej zisk bol použitý na podporu prevádzky. Dvetisíc korún bolo získaných zo zberu liečivých rastlín. Školský rok ukončilo s veľmi dobrým prospechom 71 žiakov, 27 žiakov dosiahlo slabšie výsledky. Z dôvodov úsporných opatrení bol školský rok ukončený už 25. júna 1993.

Významnou udalosťou na úseku cirkevného ži-

vota bola birmovka v Hornej Vsi 23. mája. 17. júna sa uskutočnil zájazd tromi autobusmi na pútnické miesto v rakúskom Mariazelli.

Šport sa v obci sústredoval prevažne na futbal a branno-športové súťaže. Po prvýkrát sa našim futbalistom črtala nádej na postup do vyššej súťaže. V rozhodujúcom zápase 16. mája však prehrali v Čereňanoch 0:3 pred početnou návštevou a nakoniec skončili na 3. mieste. Futbalový turnaj O pohár starostu obce sa uskutočnil 11. júla. Zvíťazili Malé Kršteňany pred Oslanmi, Radobicou a Veľkými Kršteňanmi.

ZTŠČ, Jednota a SDĽ zorganizovali branný pretek k MDD, ktorého sa zúčastnilo 11 detí. Uskutočnil sa aj tradičný pochod do Kľaku, avšak v posledných rokoch trpí malou účasťou. Príjemným osviežením pre športovaniachtivú verejnosť bol aj Vianočný stolnotenisový turnaj. Zhoršovali sa podmienky pre zimné športy, pretože počas teplej zimy bola trvalá snehová pokrývka iba niekoľko dní na prelome rokov. Jedinou organizovanou turistickou akciou bol 23. augusta výstup na Oselnú skalu, ktorý pre 11 detí usporiadala SDĽ.

Najväčšou kultúrno-spoločenskou udalosťou roka boli tradičné Radobické hody 28. júna s obvyklým programom, početnou návštevou, pekným počasím a dobrou zábavou. Novou formou bolo Silvestrovské posedenie v pohostinstve Kollárová.

Významná udalosť sa konala v susednej Hornej Vsi. Aj za početnej účasti našich ľudí oslávili 17.-19. septembra 700. výročie vzniku obce.

Rôzne obchodné firmy začali prenikať s ponukami svojho tovaru aj do okrajových obcí. Prvou takouto akciou u nás bol večer s firmou BIORES Senica, ktorá prišla najmä s ponukou vírivých a perličkových

kúpeľov a zdravého posilňujúceho pestovania vyrobeného zo stopercentnej ovčej vlny. Stretli sa so záujmom ľudí a prevažne ich prázdnymi peňaženkami, ktoré urobili ich užitočné ale drahé výrobky z dovozu u nás nepredajnými.

Po prázdninách sa uskutočnil v zimnom období kurz anglického jazyka pre 10 mladých ľudí z obce, ktorého lektorom bol Mgr. Anton Trník.

V zabehnutých podujatiach pokračoval aj obecný úrad pre občianske záležitosti pri obecnom úrade. Účinkoval pri príležitosti Dňa matiek, ukončení predškolskej dochádzky, prijatí 13 detí do života (13.8.), prijatí 23 jubilantov od 70 do 85 rokov, určení dvoch detí do života, slávnosti pod jedličkou pre 31 dôchodcov a uskutočnil návštevu najstaršej občianky - 95-ročnej Márie Unterfrancovej z Cerovej.

Obyvateľstvo

V roku 1993 bol badateľný prirodzený úbytok obyvateľstva, keď zomrelo 15 občanov a narodili sa iba traja. Novonarodenými malými občanmi sa stali:

1. Natália Pravdová	č.d. 174	
2. Peter Benča	133	
3. Ivana Kmeťová	268	

Zomreli:

1. František Franc	č.d. 113	vo veku 81 rokov
2. Rudolf Janes	256	63
3. Ján Foltán	63	61
4. Dionýz Knažej	13	88
5. Mária Škarbová	259	85
6. Mária Foltánová	52	81
7. Pavol Važan	175	20
8. Anton Jančich	169	78

9. Rudolf Košorský	č.d. 48	vo veku 81 rokov
10. Mária Francová	20	85
11. Božena Foldánová	29	65
12. Mária Čmiková	54	68
13. Štefánia Kollárová	157	70
14. Margita Bridová	228	66
15. Anton Kmeť	135	60

Kurióznou tragickou udalosťou bola 15. mája havária traktora Važanovcov na motocykli v Nárojovciach po tom, čo uniklí policajnej hliadke, ktorá ich zastavovala. Pri nehode Karol zahynul a Peter sa ťažko zranil.

Odsťahovalo sa 8 ľudí a do obce sa prihlásilo na trvalý pobyt 17.

Počasie

Pre počasie bol charakteristický nedostatok vlahy a veľké horúčavy v letnom období, a tak listnaté lesy boli už v auguste sfarbené do hnedočervena ako na jeseň.

Od 30. septembra do 3. októbra prudký vietor a dažde spôsobovali výpadky elektrického prúdu. Prvé tuhé sneženie bolo 12. novembra. Bohatá snehová nádielka 30-40 cm prišla až na prvý sviatok Vianoc. Po Novom roku je však v krátkom čase vystriedal teplý dážď.

Záver

Aj keď slovenskí dejepisci označia rok 1993 v našej krajine za historický prelom, v živote našich občanov nenastala podstatnejšia zmena. Možno povedať, že väčšina prežila tento prevrat bez veľkých emócií a rýchlo sa prispôsobovala novej situácii. Jeden rok existencie samostatného Slovenska bol príliš krátky čas na to, aby sme mohli posúdiť, či sa nám naskytla životná šanca, alebo držíme v rukách čierne-

ho Petra. Žiaľ, začali sa vytrácať hodnoty, ktoré by mali byť všeľudské a platné v každom spoločenskom zariadení: pravda, láska, čestnosť, pocit spolupatričnosti, súdržnosť. Zahľadeli sme sa do seba, uzavreli za ohrady svojich príbytkov a snažili urvať si väčší krajec chleba. Znovu sme sa začali deliť na tých, ktorí žijú v blahobyte a tých, ktorí obracajú každú korunku v dlani a niečo medzi tým.

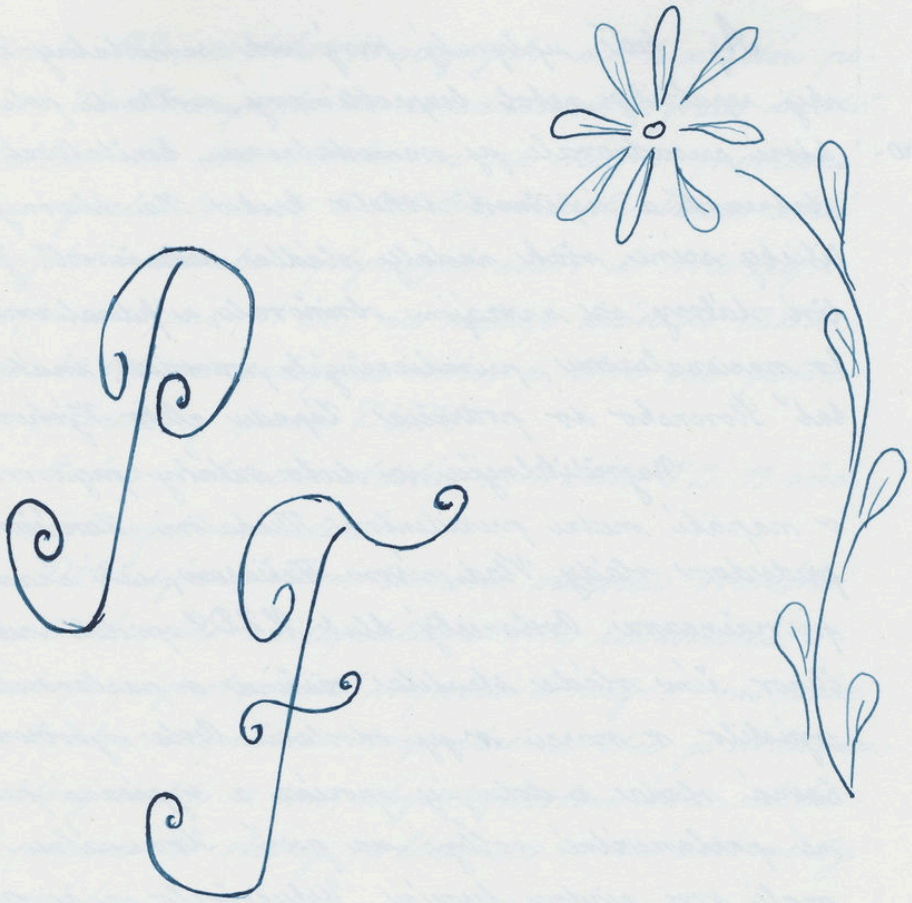

1994

Politická a spoločenská situácia v roku 1994

Aj keď uplynulý prvý rok samostatnej Slovenskej republiky nebol bezproblémový, mohli ho politici, ktorí presadzovali jej osamostatnenie, konštatovať opodstatnenosť a úspešnosť tohoto kroku. Na hlavnej politickej scéne však nadálej vládla nevraživosť. Jednotlivé tábory sa navzájom obviňovali z federalizmu alebo nacionalizmu, privatizačných podvodov, snaží dostať Slovensko do područia Západu alebo Východu atď.

Najviditeľnejšie sa tieto vzťahy prejavovali v napätí medzi prezidentom Michalom Kováčom a predsedom vlády Vladimírom Mečiarom, ich úradmi a prívržencami. Poslanecký klub HZDS opustilo niekoľko členov, čím vláda stratila väčšinu v parlamente, čo vyústilo v marci v jej odvolanie. Bola vytvorená dočasná vláda z dotrajajúcej opozície a vypísané predčasné parlamentné voľby na jeseň. Komunálne voľby mali svoj riadny termín. Uskutočnilo sa aj prvé referendum v SR. Niektorí občania získali prvé dividendy z kupónovej privatizácie a pripravovalo sa jej druhé kolo. Privatizácia a príliv zahraničného kapitálu boli však oproti Českej republike pomalšie. Rok 1994 bol aj rokom 50. výročia SNP.

V uvedenej spoločenskej klíme ubiehal každodenný život a odohrávali sa osudy vyše šiestich storiek našich občanov. Okrem volebného obdobia sa navonok o politiku príliš nezaujímali. Prednosť mali každodenné starosti o ekonomické zabezpečenie vlastnej rodiny. Pocit určitej spolupatričnosti pomohli vytvoriť oslavy 670. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Politické, spoločenské a hospodárske pomery

Rok 1994 bol posledným rokom činnosti obecného zastupiteľstva (OZ) zvoleného vo voľbách v roku 1990. Celkom sa za volebné obdobie uskutočnilo 42

zasadnutí OZ, z toho 13 verejných, s 85% účasťou poslancov. Účasť verejnosti na zasadnutiach bývala tradične slabšia. Za toto obdobie sa na verejno-prospešné účely vynaložilo asi 2.695.000,- Kčs/Sk. Okrem akcií uvedených v kronike uplynulých rokov to bolo napr. 93.000,- na šport, 11.000,- na nákup kníh do MKK. Sumou 20.000 na zakúpenie dresov a lôpt pre futbalistov prispela aj firma DUFI.

Počas volebného obdobia schválilo OZ 13 všeobecne záväzných nariadení.

Dôležitým úsekom činnosti starostu, obecného úradu a obecného zastupiteľstva bola ekonomická oblasť, t.j. príjmová časť rozpočtu a verejno-prospešné akcie. Rozbor rozpočtu - hospodárenia obce je dokumentom, ktorý svedčí o tom, akým spôsobom boli získavané peniaze do obecnej pokladnice a na aké účely boli použité:

Príjmy:

Nájom za učiteľskú bytovku	6.192,- Sk
Nájom za školu a ubytovňu SAD	45.755,-
Výnos dane z príjmov fyzických osôb	473.343,-
Výnos z príjmov právnických osôb	227.000,-
Výnos cestnej dane	47.084,-
Daň z nehnuteľností	316.648,-
Poplatky za psov	10.576,-
Poplatok za hrací automat	20.000,-
Poplatky za odvoz domového odpadu	55.600,-
Poplatok za znečisťovanie ovzdušia	10.500,-
Ostatné miestne poplatky	54.045,-
Ostatné štátne príjmy	28.000,-
Úroky	3.412,-
Neúčelová dotácia	83.160,-

Účelová dotácia na 670. výročie obce	11.500,-
Prevod peňažných fondov z drobnej prevádzkárne	300.000,-
Zostatok finančných prostriedkov z roku 1993	363.120,-
Príjmy za rok 1994 celkom	2.055.857,- Sk

Výdavky:

Údržba ciest, mostov, asfaltovanie	302.994,- Sk
Príspevok na stravné v MŠ a školskej družine	17.000,-
Zakúpenie stolov do kultúrneho domu	24.254,-
Oprava miestneho rozhlasu	8.944,-
Výdavky na oslavy 670. výročia obce	183.000,-
Miestna ľudová knižnica	5.050,-
Verejné osvetlenie - údržba	14.000,-
Verejné osvetlenie - elektrina	150.000,-
Dom smútku	1.000,-
Zimná údržba ciest	48.000,-
Odvoz komunálneho odpadu	47.000,-
Príspevok farskému úradu	5.386,-
Vybudovanie plochy za KD a oprava ohrady	26.529,-
Tuhé palivo	19.857,-
Pohonné látky a oleje	8.000,-
Všeobecný materiál, program ĆINBO	30.900,-
Zbierky zákonov, tlač	9.874,-
Tlačivá, brožúry, viazanie zákonov	835,-
Voda	1.839,-
Školenia a porady	4.931,-
Poštovné a telefónne poplatky	17.778,-

Neurčené akcie: klampiarske práce, elektrolovar, opravy písacích strojov, sklenárske práce, záclony, zásłavy, úhrada súboru jánošík, výmena tonera do rozmnožovacieho stroja a pod.	209.827,- Sk
Príspevky ZMOS	3.172,-
Výdavky spojené s voľbami	29.295,-
Poistné budov a dopravných prostriedkov	10.326,-
Zdravotné poistenie	34.238,-
Nemocenské poistenie	15.016,-
Dôchodkové poistenie	70.236,-
Fond zamestnanosti	14.648,-
Príspevok na osobné potreby	5.100,-
Odmeny poslancom a členom komisií	39.400,-
Platy pracovníkov, starostu, údržbára VO, trénera futbalistov, právnika, kronikára a dohody o vykonaní práce	395.214,-
Príspevok na zakúpenie CKG pre zdravotníctvo	24.000,-
Výdavky celkom	1.942.671,- Sk

Zostatok finančných prostriedkov na bežnom účte bol k 31. 12. 1994 113.185,- Sk.

Dane z nehnuteľností občania platili na základe daňových priznaní z predchádzajúceho roka. Významnou akciou bola rekonštrukcia elektrickej trafostanice, ktorú si vynútilo zavádzanie elektrického vykurovania do domácností. Obec prispela sumou 150.000,- Sk. Občania privítali aj novú asfaltovú cestu do Záhrad a krátky úsek smerom na Prieloby. Ostatné komunikácie bolo potrebné aj naďalej pracne udržiavať, najmä po prud-

ších dážďoch.

K výročiu SNP bol renovovaný pomník partizánov na cintoríne. Dlhodobé problémy spôsobila aj z nového zákona vyplývajúca delimitácia bývalej školy na Cerovej - turistickej základne TJ Baník Prievidza - späť do majetku obce, pretože pri jej adaptácii a rekonštrukcii preinvestovali vyše pol milióna korún.

K uvedenej činnosti patrilo aj priebežné vyhodnocovanie plnenia rozpočtu, inventarizácie majetku obce, prekontrolovanie správy revízora o kontrole hospodárenia, poriadku odmeňovania starostu a pracovníkov obecného úradu a podpora prevádzky MŠ. Stálymi pracovníčkami obecného úradu boli - Mária Košovská - ekonómka, od roku 1973, Eva Kmeťová - referentka pre dane a miestne poplatky, od roku 1989 a Pavla Foltánová - zriadenkyňa.

Obec odpredala staré nákladné auto Praga V3S. Činnosť údržbára verejného osvetlenia začal vykonávať Miroslav Valenčej. Pamätnú knihu ZPOZ písal Jozef Franc ml. K nepopulárnym činnostiam OZ patrilo aj vypracovávanie posudkov na jednotlivých občanov pre orgány činné v trestnom konaní. V roku 1944 to boli posudky na Petra Važana, Júliusa Pridavka ml. a Miroslava Trnku.

Oslavy 670. výročia prvej písomnej zmienky o obci Radobica

V prvom polroku však dominovala príprava oslav 670. výročia prvej známej písomnej zmienky o našej obci. Nešlo len o oslavy samotné, ale hlavne o znovuzavedenie používania symbolov obce: erbu, vlajky a pečate.

PhDr. Peter Karsous, Csc., predseda Heraldickej komisie Ministerstva vnútra SR so svojou leš-

sa zo dňa 7. 2. 1994 uvádza: „Heraldická komisia MV SR sa oboznámila s návrhom erbu Radobice a konštatovala, že dôsledne rešpektuje historickú pečatnú predlohu. Komisia odporučila erb Radobice na prijatie obecným zastupiteľstvom a na zaevidovanie do Heraldického registra SR.

Erb Radobice tvorí v striebornom štíte nad dvomi zelenými skrížennými vetvičkami zo zelenej paže vyrastajúci zelený smrek, sprevádzaný po bokoch písmenami R a A. Vlajku Radobice tvoria šikmo pruhy vo farbách zelenej, bielej, zelenej a bielej. Vlajka je zakončená tromi cípmi.

Symboly Radobice sú evidované v Heraldickom registry SR pod signatúrou R-26/24."

K výročiu obce vydala príležitostný bulletin, ktorý zostavili a napísali V. Košovský, A. Trník a A. Franc. Boli použité nové farebné aj dobové čiernobiele fotografie. Autorom nových fotografií bol Anton Švec, grafickú úpravu navrhol Milan Kopál. Publikáciu v náklade 250 kusov vytlačila firma Tribanpress Topoľčany. Ďalej boli vyrobené rôzne suveníry a spomienkové predmety: farebné pohľadnice, vlajky, večné ceruzky, zapaľovače a samolepky s erbom Radobice. Oslavám predchádzala aj úprava kultúrneho domu, najmä kuchyne, šatní a okolia. Knižnica sa presťahovala do priestorov kultúrneho domu.

Program samotných osláv bol narečnutý do troch dní: v piatok 24. júna sa v preplnenej sále kultúrneho domu konal rábarný program humoristickej dvojice: Maja Vešťicová a Michal Slivka so speváčkami Olgou Szabovou a

jadrankou z Juhoslávie. Vystúpenia sa zúčastnil aj poslanec NR SR Jozef Prokeš, ktorý sa prihovoril prítomným a neskôr pobesedoval s poslancami obecného zastupiteľstva.

Hlavný program osláv sa konal v sobotu 25. júna. O 14. hodine sa uskutočnilo slávnostné nasadnutie OZ spojené s vysvätením symbolov obce. Po príhovore starostu sa do pamätnej knihy zapísali čestní hostia, najmä bývalí funkcionári obce, zástupcovia štátnej správy - okresného a obvodného úradu, vedúci miestnych a susedných hospodárskych organizácií. Nasledoval krojovaný sprievod obcou za podpory folklórneho súboru Kláčnik z Partizánskeho. Za slávnostne vyzdobeným kočom, hosťami a ostatnými účastníkmi ponúkali dievčatá a chlapci v krojoch prizerajúcim sa chutné koláče aj domácej pálenky. Potom, čo sprievod prešiel celou dedinou, boli pred budovou obecného úradu vztýčené symboly obce a nasledoval príhovor starostu do miestneho rozhlasu. V slávnostnom kultúrnom programe účinkovali deti MŠ, žiaci a spevokol žien. Až do skorého nedeľného rána trvala tanečná zábava s kolbolou. Keďže kultúrny dom bol pre veľký počet účastníkov malý, zabávalo sa aj vonku.

Nedeľné odpoludnie sa neslo v znamení športu. Uskutočnili sa rôzne športové a zábavné súťaže pre deti, futbalové zápasy žiakov a dospelých s Oslavmi, neskôr diskotéky pre deti a mládež. Oslavám prialo aj počasie, takže panovala spokojnosť. Takáto organizačne náročná akcia sa nekonala v Radobici 20 rokov, a tak mladá generácia poznala oslavy 650. výročia len z rozprávania rodičov.

V druhom polroku sa už činnosť OZ sústredo-
vala na prípravu parlamentných volieb, referenda a
komunálnych volieb. Posledné zasadnutie OZ sa ko-
nalo 10. novembra. Bol vyhodnotený nielen posledný
rok, ale aj celé funkčné obdobie. Napriek zložitosti
celého štvorročného funkčného obdobia OZ, počínala
si obec vo všetkých oblastiach alkom dobre.

Už v roku 1990 sa Radobica prihlásila do
Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), v kto-
rom je zastupoval starosta. To umožnilo vymie-
ňať si poznatky a názory nielen v rámci regiónu,
ale aj republiky i v zahraničí.

Humánnym činom bol aj príspevok obce
na zakúpenie EKG pre obvodné zdravotné stredis-
ko v Oslanoch v hodnote 30.528,- Sk.

Parlamentné voľby

Parlamentné voľby boli predčasne vypísané
na termín 30.9. - 1.10. Počet kandidujúcich poli-
tických strán bol oproti predchádzajúcim voľbám
nižší - 18. Aj keď predvolebná kampaň nebola ta-
ká komfortná konfrontačná a agresívna, predsa
sa výsledky očakávali s napätím. Samotná orga-
nizácia volieb bola pre obec otázkou bežnej ruti-
ny. Pronárodne orientované KDH a SNS získali
v obci väčší počet hlasov, ako bol slovenský
priemer. Voľby sa skončili neúspechom KDH a
SDĽ, ktorá kandidovala s ďalšími stranami pod
názvom Spoločná voľba.

Zloženie okrskových volebných komisií:
Okrsok č. 1 - obec: Ing. Karol Šrarc - predseda - SDĽ,
Ing. Dana Urbanová - podpredseda - SNS, členovia:
Karol Franc - SDĽ, Valent Prídavok - KDH, Vladimír

Miklas - HZDS (Prievidza), Marta Košovská - zapisovateľka.

Okrsok č. 2 - Cerová: Rudolf Urban - predseda - SNS, Vladimír Urban - podpredseda, SDĽ, Mária Gajirová - HZDS (Prievidza), Ján Jančich - KDH, Vladislav Košovský - SDĽ, Eva Kmeťová - zapisovateľka.

Výsledky volieb:

Okrsok č. 1: Radobica - obec

Počet zapísaných voličov	:	375
Účasť vo voľbách	:	326
Percento účasti	:	86,93%
Počet platných hlasov	:	318

Výsledky jednotlivých strán v okr.:

Poradie	Názov strany, hnutia	Počet hlasov	%
1.	Hnutie za demokratické Slovensko	180	56,60
2.	Slovenská národná strana	39	12,26
3.	Spoločná voľba (SDĽ, SDSS, SZ)	29	9,12
4.	Združenie robotníkov Slovenska	20	6,19
5.	Kresťansko-demokratické hnutie	19	5,97
6.	Demokratická únia	14	4,70
7.	Komunistická strana Slovenska	5	1,57
8.	Demokratická strana	4	1,26
9.	Nové Slovensko	1	0,39
10.	Kresťansko-sociálna únia	6	1,89
11.	Rómska občianska iniciatíva	1	0,39

Okrsok č. 2: Radobica - Cerová

Počet zapísaných voličov: 87

Účasť na voľbách : 76
Percento účasti : 87,35%
Počet platných lístkov : 71

Zisky jednotlivých strán na Cerovej:

1.	HZDS	49 hlasov	69,01%
2.	SNS	8	11,26
3.	SV	3	4,22
4.	ZRS	2	2,81
5.	DÚ	2	2,81
6.	KDH	2	2,81
7.	Reálna sociálno-demokratická strana Slovenska	2	2,81
8.	Sociálna demokracia	1	1,40
9.	Strana proti korupcii	1	1,40
10.	KSS	1	1,40

Výsledok volieb do NR SR v obci spolu:

1.	HZDS	229 hlasov	58,87%
2.	SNS	47	12,08
3.	SV	32	8,23
4.	ZRS	22	5,65
5.	KDH	21	5,39
6.	DÚ	16	4,11
7.	KSS	6	1,54
8.	KSÚ	6	1,54
9.	DS	4	1,03
10.	RSDSS	2	0,51
11.	NS	1	0,26
12.	SPK	1	0,26
13.	ROI	1	0,26
14.	SD	1	0,26

Ani jeden hlas nezískali Hnutie za prosperujúce Česko + Slovensko, Maďarská koalícia a Združenie pre republiku - republikáni.

Referendum 22. 10. 1994

Tri týždne po parlamentných voľbách sa uskutočnilo prvé referendum v SR, ktoré inicioval poslanec NR SR Ján Ľupták. Občania sa mali vyjadriť k spôsobu privatizácie, pri ktorej sa často uplatňovali nečisté metódy a nezákonne nadobudnuté finančné prostriedky. Otázka referenda znela:

„Súhlasíte, aby sa prijal zákon o preukazovaní finančných prostriedkov, ktoré boli použité pri dražbách a privatizácii?"

Odpoveď mohla byť jednoznačná: Áno - Nie.

Aj keď prevažná väčšina v rámci republiky aj obec odpovedala kladne, referendum sa skončilo fiaskom pre nízku účasť verejnosti.

Výsledky v obci:

Komisia: Ing. Švarc - predseda, členovia: Jana Urbanová, Jarmila Urbanová, Miroslav Kollár, Vladimír Miklas.

Počet oprávnených voličov zapísaných v zozname: 377

Účasť: 151

Počet platných hlasov 149

Áno: 144

Nie: 5

Cerová:

Komisia: Jozefína Trníková - predseda, členovia: Terézia Jančichová, Štefan Košorský, Stanislav Brida.

Počet zapísaných voličov: 86

Účasť v referende : 18
Platných hlasov : 18
Áno : 16
Nie : 2

Obec spolu :

Počet zapísaných voličov	: 463	
Účasť v referende	: 169	36,5 %
Počet platných hlasov	: 167	
Áno - odpovedalo	160	95,8 %
Nie - odpovedalo	7	4,2 %

Komunálne voľby

Voľby starostu a poslancov obecného zastupiteľstva sa konali v dňoch 18. - 19. novembra. Za ich kandidátov poslancov hlasovali SDĽ, KDH, SNS. Viacerí z predchádzajúcich poslancov nekandidovali. V prípravnej fáze boli ustanovené miestna a okrskové volebné komisie. Tie počas volieb pracovali v nasledovnom zložení :

MVK : Jarmila Jančichová - predsedkyňa, Karol Franc - podpredseda, členovia : Ján Kmeť, Ján Poliak, Emília Slučková, Marta Košovská - zapisovateľka.

OK č. 1 : obec - Jozefína Trnčková - predsedníčka, Štefan Valentejc - podpredseda, členovia : Ján Kollár č. 36, Štefan Kmeť ml. č. 62, Eva Trnková, zapisovateľka : Lýdia Ovodová.

OK č. 2 : Cerová - Terézia Urbanová - predsedníčka, Štefan Franc č. 24 - podpredseda, členovia : Jana Urbanová, Dana Kmeťová, František Kmeť, zapisovateľka : Eva Kmeťová.

Zaujímavosťou bolo, že prvý krát boli na post starostu dvaja kandidáti a na kandidátke

nefigurovala ani jedna žena. Oficiálne podujatia v rámci predvolebnej kampane neboli žiadne.

Účasť na voľbách:

Obec: Počet voličov : 371
Účasť : 288
Počet platných hlasov : 271
Platné hlasy pre voľbu starostu : 269

Cerová: Počet voličov : 88
Účasť na voľbách : 59
Počet platných hlasov : 54
Platné hlasy pre voľbu starostu : 54

Celková účasť na voľbách spolu : 347 - 75,59%

Výsledky volieb:

Voľby na starostu obce:

1. Anton Franc, 43-ročný, maliar, Radobica 126, SDĽ
207 + 34 / 241 hlasov
2. Rudolf Urban, 63 r., dôchodca, Radobica 116, NNS
62 + 20 / 82 hlasov

Voľby poslancov obecného zastupiteľstva:

1. Ing. Pavol Švarc, 41 r., technik, Radobica 80, SDĽ
202 + 29 / 231 hlasov
2. Anton Urban, 46 r., zámočník, Radobica 78, KDH
173 + 35 / 208 hlasov
3. Peter Barloš, 40. r., technik, Radobica 11, NNS
173 + 23 / 196 hlasov
4. Ing. Miroslav Jankula, štátny zamestnanec, Radobica 280, SDĽ
168 + 19 / 187 hlasov
5. Jozef Čmiko, 47 r., robotník, Radobica 54, SDĽ
164 + 18 / 182 hlasov

6. Miroslav Kollár, 31 r., technik, Radobica 142, SNS
158 + 15 / 173 hlasov
7. Valent Prídavok, 44 r., mechanik, Radobica 70, KDH
148 + 19 / 167 hlasov
8. Mgr. Anton Trník, 40 r., učiteľ, Radobica 89, SDĽ
140 + 26 / 166 hlasov
9. Rudolf Kmeť, 39 r., chemik, Radobica 268, KDH
126 + 25 / 151 hlasov
10. Vladislav Košovský, 47 r., dôchodca, Radobica 46, SDĽ
134 + 25 / 159 hlasov
11. Štefan Košovský, 37 r., technik, Radobica 86, SNS
135 + 24 / 159 hlasov
12. Stanislav Brida, 48 r., robotník, Radobica 130, SDĽ
121 + 25 / 146 hlasov

13. Rudolf Urban, 63 r., dôchodca, Radobica 116, SNS
99 + 26 / 125 hlasov
14. Vladimír Urban, 43 r., elektrikár, Radobica 275, SDĽ
100 + 24 / 124 hlasov
15. Ján Jančich, 44 r., rušňovodič, Radobica 273, KDH
85 + 25 / 110 hlasov
16. Boleslav Valenteje, údržbár, Radobica 50, 48 r., KDH
83 + 14 / 97 hlasov

Novozvolené obecné zastupiteľstvo - dvanásťčlenné - vytvorilo 6 poslancov za SDĽ, 3 za SNS a 3 za KDH. 28. novembra sa začali politické konzultácie o zostavení samosprávnych orgánov obce.

Pikantnou bodkou za voľbami bolo, že počas tradičného záverečného posedenia volebných komisií rozbil Štefan Kmeť zo Záhrad okno na kultúrnom dome.

Prvé verejné zasadnutie novozvoleného obecného zastupiteľstva sa konalo 2. decembra. Za účasti hostí (Ugróczy - prednosta OÚ Nová Baňa, Hrizdoš - OÚ ŽP, JuDr. Gogorová, Ing. Kollár A., Ing. Kmeť, p. Hornová, PaedDr. J. Trlík), 10 poslancov (ospravedlnili sa poslanci Brida a Čmiko) a asi 30 občanov vyhlásila p. Jančichová - predsedníčka MVK, výsledky volieb. Potom poslanci zložili predpísaný sľub. Nasledovala voľba zástupcu starostu, predsedov a členov komisií. Orgány obecného zastupiteľstva boli vytvorené nasledovne:

1. Zástupca starostu - Ing. Miroslav Jankula
2. Komisia výstavby, územného plánu a dopravy: Peter Barčoš - predseda, členovia: Štefan Košorský, Ján Poliak, Štefan Franc, č.d. 283, František Kmeť.
3. Komisia finančná a pre správu obecného majetku Ing. Pavol Švarc - predseda, členovia: Viera Bereláguová, Lýdia Povodová, Jozef Čmiko, Miroslav Kollár.
4. Komisia kultúry, športu a mládeže: Stanislav Brida - predseda, členovia: Miroslav Kollár, Vladislav Košorský, Jozefína Trníková, Miroslav Valentejo.
5. Komisia verejného poriadku: Anton Urban - predseda, členovia: Valent Prídavok, Rudolf Kmeť ml., Jarmila Poliaková, Jarmila Jančichová.
6. Komisia životného prostredia, rekreácie a turistiky: Anton Trník - predseda, členovia: Miroslav Jankula, Rudolf Kmeť ml., Ján Jančich, Eva Kmeťová.

V ďalšom bode programu nasledovalo vystúpenie starostu obce, v ktorom hovoril o zámeroch obecného zastupiteľstva v nasledujúcom volebnom období. Hlavnostné zasadnutie pokračovalo neformálnou diskusiou.

Školstvo, kultúra,

V školskom roku 1993/94 bolo v MŠ zapísaných 23 detí, priemerná dochádzka bola 17 detí.

Obsadenie pedagogických pracovníkov a personálu sa nezmenilo. Činnosti MŠ napomáhal aj výbor združenia rodičov, ktorému predsedala Viera Beveláguová. Okrem bežnej výchovno-vyučovacej činnosti škôlkári viackrát navštívili MLK a ZŠ v Hornej Vsi, pripravili slávnosť pre svoje mamičky ku Dňu matiek, vystúpili aj na oslavách 670. výročia obce. Najväčšiu radosť však mali deti zo slávnosti pri vianočnom stromčeku, kde im na darčeky prispeli aj p. Jančichová, Kollárová a firma DUFI a z fašiangového karnevalu s pestrými maskami, na ktorých sa podpísala aj šikovnosť rodičov. Na konci školského roka sa so škôlkou rozlúčilo 6 budúcich prváčikov.

Základnú školu navštevovalo 204 žiakov (92 dievčat). Už na začiatku školského roka sa žiaci ZŠ významne podieľali na oslavách 700. výročia založenia Hornej Vsi. Priestory školy boli miestom výstav dobových a dokumentárnych fotografií, panelov významných osobností kultúrneho a spoločenského života (aj Vladimír Franc, hudobný redaktor Slovenského rozhlasu z osady Štiefleje), ale aj výtvarných a ručných prác žiakov.

Medzi pedagogických pracovníkov pribudla Ing. Jana Zajacová, ktorá vyučovala chémiu.

Žiaci preukazovali nadobudnuté vedomosti na olympiádach a súťažiach. Biologickej olympiády sa z radobických detí zúčastnil ako úspešný riešiteľ Andrej Franc, chemickej Zuzana Janesová z Cerovej, fyzikálnej Veronika Trníková, matematickej Braňo Povoda, zemepisnej ako úspešný riešiteľ tiež Braňo Povoda. Súťaže v prednese poézie a prózy sa z Radobice zúčastnili

šport, cirkevný život

Katka Miklošová a Braňo Povoda. Zo športových súťaží sa žiaci zúčastnili obvodových kôl v stolnom tenise, vybíjanej, minifutbale a hádzanej. Najúspešnejšie boli dievčatá - 1. miesto v obvode. Na majstrovstvách okresu v atletike obsadila škola 27. resp. 26. miesto. Dobre si počínali mladí šachisti, ktorých družstvo získalo 3. miesto v okrese. Z Radobice v ňom boli Peter Šťarc a Braňo Povoda.

Deti z krúžku šikovných rúk sa so svojimi prácami zúčastnili výstavy Deti a tradičná ľudová tvorba v Ružomberku. Mladí zdravotníčky získali 6. (mladšie) a 5. (staršie) miesto v okrese. Z Radobice boli v zdravotníckych hliadkach Radka Uhlárová, Slávka Povodová, Nadka Jančichová (ml.) a Lenka Trníková, Martina Kmeťová, Zuzana Janesová (st.).

Tradične úspešná bola škola v dopravnej súťaži. Mladší žiaci získali 1. miesto v rámci Slovenska (Valika Janesová z Cerovej) a reprezentovali republiku na medzinárodnej súťaži vo Švajčiarsku, starší rovnako zvíťazili a boli na súťaži v Budapešti (Lenka Trníková, Veronika Trníková).

Na konci školského roka prospelo 202 žiakov, 2 po opravných skúškach. Z 8. ročníka z 21 žiakov pokračovalo 10 na SOU, 7 na SOŠ a 4 na gymnáziách. 71 žiakov dosiahlo veľmi dobré vyučovacie výsledky, 20 slabšie. V 1. polroku vymeškali žiaci 7102 hodín, v druhom 8429.

V 1. ročníku sa vyučovala alternatívna matematika podľa Killera, ako cudzí jazyk sa vyučovala angličtina. Nazbierali žiaci 18 kg prvosienky jarnej (sušiny).

Kultúra:

Kultúrne aktivity sa v prvom polroku sústredili na prípravu osláv 670. výročia obce. V auguste sa pri príležitosti 50. výročia SNP uskutočnil pietny akt položenia venca k hrobu partizánov na miestnom cintoríne a vatra na Hôrke. Vo februári chodila po obci skupina fašiangovníkov.

ZPOZ uskutočnil prijatie a posedenie pre 17 darcov krvi 17. apríla, 6. mája slávnosť ku Dňu matiek pre 30 účastníčok, slávnostné ukončenie MŠ, uvítanie detí (2) do života v septembri a predvianočné posedenie pre 33 jubilantov a dôchodcov. V pamätnej knihe ZPOZ sa nachádza aj zápis hostí účinkujúcich na oslavách 670. výročia.

26. augusta sa v KD uskutočnilo vystúpenie folklórneho súboru Vtáčnik z Prievidze a ich hostí - súboru Sintia z gréckej Kréty pred návštevou asi 170 divákov.

22. januára sa konal 12. ročník krížovkárskej súťaže. Z 8 súťažiacich zvítazil Roman Košovský pred Vierou Beveláguovou a Ing. Milanom Bridom.

Futbalisti boli menej úspešní ako vlani, obsadili 5. miesto. Na ich súpiske figurovali tieto radobické mená: Daniel Bartoš, Ľubomír Brida, Milan Brida, Libor Foltan, Jozef Foltan, Radomír Jančich, Ivan Kmeť, Ján Kmeť, Milan Kmeť, Peter Kmeť, Štefan Kmeť, Ján Kollár, Jozef Kollár, Miroslav Kollár, Pavel Košovský, Jozef Pindůra, Ľubomír Švarc, Ivan Urban, Radovan Urban, Rudolf Urban. Niektorí futbalisti už v obci nebývali, každoročne boli v mužstve aj dvaja - traja cudzí hráči.

21. júla navštívil obec diaľkový chodec - 67-ročný Košičan Ing. Ján Kašša, ktorý za posled-

ných 7 sezón prešiel už 31 500 km, navštívil 2 900 obcí a sídel v 26 okresoch Slovenska.

Pani Anna Sluková je dobrovoľnou knihovníčkou už od roku 1967. V súčastnosti knižnica eviduje 157 čitateľov, z toho 74 do 14 rokov, a 24 od 14 do 19 rokov a 59 dospelých. Knižnica má 3 288 kníh v hodnote 100 484,- Sk. V roku 1994 si tu občania vypožičali 4 308 kníh.

Počasie:

Celý január bolo veľmi teplo. Sneh, ktorého bolo medzi sviatkami 34 - 40 cm po teplých dažďoch zmizol. Od 13. 2. bolo pekné počasie, bez snehu, celodenné mrazy, ráno -11 až -13°C.

Druhá polovica marca a 1. dekáda apríla boli chladnejšie a daždivé. Na vyšších kopcoch napadlo trochu snehu až pred Veľkonočnou nedeľou 3. apríla a po Veľkej noci 6. apríla. Máj bol teplý s častejšími zrážkami. Júl priniesol extrémne horúčavy - až 36°C, bez zrážok. Na konci augusta a začiatku septembra boli výdatné dažde, a tak ľudia nosili z lesov stovky dubákov a iných húv. Už 8. 10. napadol prvý sneh na horách, 9. 10. bolo prvé slabé sneženie v obci. Zo 16. na 17. 12. napadol v dedine prvý snehový poprašok. Celkove bola neskorá jeseň sychravá. Vianoce boli opäť na blate.

Obyvateľstvo

Nezaznamenali sme podstatné rozdiely. Narodili sa iba 4 deti:

1. Jakub Košovský	26. 4.	č. d. 60
2. Júlia Francová	9. 5.	č. 58
3. Miroslava Jančichová	3. 6.	č. 134
4. Ľubomír Klimant	29. 11.	č. 41

Zomreli:

1. Mária Bridová	č. 5	vo veku 85 rokov
2. Rudolf Brida	č. 5	84
3. Ľudovít Kollár	č. 99	80
4. Vladimír Čmiko	č. 104	63
5. Rudolf Pravda	č. 2	72
6. Gizela Pravdová	č. 2	70
7. Stanislav Kollár	č. 157	43

Odsťahovalo sa 14 občanov, do obce prišlo bývať 9 nových občanov.

Zaujímavosti

25. januára vo večerných hodinách Julius Prídavok ml., ktorý nemá vodičské oprávnenie, zrazil na motorke pri kostole invalida Ľubomíra Kmetá, ktorému spôsobil zlomeninu nohy.

Začalo sa radikálne obmedzovanie autobusových spojov, priame spojenie do Partizánskeho sa zabezpečovalo len v nevyhnutnej miere z linky Partizánske - Žarnovica. Zdražilo aj cestovné, a tak sa cestovalo menej, na menšie vzdialenosti peši, na bicykloch alebo autostopom.

Neúroda zemiakov vyhnala ich cenu na nevídaných 12 Sk za kilogram.

Od 25. novembra začala svietiť asi 47 m vysoká veža na Hrubom vrchu. Stala sa predmetom obdivu (je viditeľná takmer zo všetkých svetových strán), dohadov (na čo asi slúži?) a oblúbeným miestom turistických vychádzok.

Sporadicky sa objavovala zmienka o obci aj v tlači. Prieboj č. 7 priniesol článok s fotografiou 95-ročnej Márie Unterfrancovej z Cerovej, ktorá vychovala 6 detí, má 25 vnukov a nevedno koľko pra-

vnukov. Články o histórii obce k jej 670. výročiu sa objavili v júli v okresných novinách Nový Prievoj pod názvom Radobica - malá Amerika a v mesačníku Nováčky energetik.

Najväčšiu senzáciu v obci však rozbudilo 12. číslo UFO magazínu, v ktorom Miroslav Jančich, bývajúci s rodinou v starom rodičovskom dome na konci krajčej Novej ulice, píše o svojich pozorovaniach mimozemských telies a nadprirodzených javov nad obcou. Napríklad: „8.9.1994 Radobica. Zo západu na východ od 23^{10} do 23^{15} som s manželkou pozoroval letiaci objekt, blikajúci, červeno-zeleno-žltý, výdatejší ako lietadlo, otáčajúci sa proti smeru hodinových ručičiek."

Alebo: „21.7.1994 Radobica 21^{30}. S rodinou sme opekali špekačky v záhrade a ja som štandardne sledoval nezvyčajne sa pohybujúci bod na severo-západe, ktorý sa pohyboval na sever. Vedel som, že Štefo sa zaujíma o lietadlá, tak som mu povedal, aby si to lietadlo prezrel. Keď zistil, že to nie je lietadlo a aj mňa vyrušil, že lietadlá nesvietia bielym svetlom, ale blikotavými farbami. Čo ale viac nás prekvapilo, čo bolo potom. Teleso sa zastavilo na mieste a bolo tam aj vtedy, keď sme išli spať (asi o 22^{30})."

„Raz dávnejšie som už videl niečo podobné. Vtedy to bolo biele svetlo veľkosti asi lietadla. Zrazu sa ničoho nič prudko zmenilo smer takmer o 90° a potom cik-cakovite menilo smer, až kým v diaľke nezmizlo."

Ďalšie pozorovania urádza už 12.11.1993, 13.11.'93, 9.12.'93 a 16.8.1994.

Keďže nikto si ich nevšimol, vyslúžil si

pozorovateľ prezývku „ufón" a všeobecné pobavenie.

Na základe každodennej reality si však mnohí oprávnene myslelí, že naša budúcnosť je vo hviezdach. O tom však až na budúci rok.

PF

1995

Politická a spoločenská situácia

Do nového roku vstupovali občania s nádejou, že sa upokojí a zastaví hospodársky úpadok. Tieto očakávania sa splnili len čiastočne. Na politickej scéne dominoval konflikt vládneho hnutia s prezidentom, ktorý išiel vyostril po tom, čo sa prezidentov syn ocitol v rakúskom väzení. K únosu bola obviňovaná štátna bezpečnosť SIS, zatiaľ čo druhá strana tvrdila, že išlo o fingovaný únos, ktorého príčinou boli podnikateľské aktivity Michala Kováča mladšieho. Tento spor išle viac prehĺbil polarizáciu časti spoločnosti a znechutenie mnohých ľudí politikou. Medzištátne vzťahy s Maďarskom sa nezlepšili aj preto, že medzištátna zmluva mala svoje nedostatky a nebola do konca roka našim parlamentom ratifikovaná.

V ekonomickej oblasti sa podarilo zastaviť rast nezamestnanosti a infláciu udržiavať v prijateľných hraniciach. Vláda sa hrdila dobrými makroekonomickými výsledkami, ale občania ich na svojej životnej úrovni zatiaľ nepociťovali. Dochádzalo k častej výmene na postoch štátnych úradníkov a vedúcich štátnych podnikov – často z politických dôvodov. Konflikty medzi koalíciou a opozíciou vznikali najmä kôli privatizácii podnikov, ale aj kontrole nad rôznymi inštitúciami a ich obsadením. Vznikla situácia, keď väčšina denníkov písala kritiky voči vláde a Slovenská televízia ju podporovala. Mnohí, u nás aj v zahraničí, apelovali, že je potrebné všetku energiu venovať riešeniu podstatných problémov, ktoré trápia ľudí a že táto patová situácia škodí celej spoločnosti. Vo svete sa začal spochybňovať vstup Slovenska do európskych bezpečnostných a hospodárskych štruktúr. Do konca roka sa však nestalo nič, čo by

dávalo predpoklady, že všetko by mohlo ísť lepšou cestou. Takéto zdanie sa vytvorilo len na niekoľko dní, pri návšteve pápeža začiatkom leta.

Politické, spoločenské a hospodárske pomery v obci

Rok 1995 bol prvým rokom činnosti obecného zastupiteľstva zvoleného v jesenných komunálnych voľbách. Bolo dobré, že poslanci čoskoro zabudli na určitú rivalitu strán, ktoré reprezentovali a zistredili sa na svoje úlohy v obci. Obecné zastupiteľstvo schválilo svoj rokovací a organizačný poriadok, všeobecne záväzné nariadenia VZN 1/95 k uskladneniu a odvozu pevného domového odpadu, VZN 2/95 - zásady hospodárenia s majetkom obce, VZN 3/95 - podmienky podnikania v katastrálnom území obce Radobica. Bol ustanovený štáb civilnej obrany v zložení A. Franc - predseda, Ing. M. Jankula - podpredseda, Ing. P. Švarc, V. Prídavok, F. Brida a protipovodňová komisia v zložení A. Franc, Ing. Jankula, Ing. Švarc, Mgr. Trník, P. Barboš.

OZ sa oboznámilo s novelizovaným zákonom o dani z nehnuteľnosti a jeho realizáciou v podmienkach obce. Poslanci a jednotlivé komisie sa aktívne podieľali na príprave kultúrno-spoločenských podujatí, napr. Fašiangov, Radobických hodov a rôznych súťaží. K 50. výročiu oslobodenia obce položili veniec k hrobu partizánov na miestnom cintoríne. Najviac času OZ venovalo problematike budovy bývalej školy na Cerovej, ktorú doterajší "užívateľ" TJ Baník odmietal prenajať a prevádzkovať a do konca roka sa nepodarilo vyriešiť ani otázku odpredaja alebo prenájmu inému záujemcovi. Pripravovala sa aj nová zmluva s firmou DUFI a odpredaj učiteľskej bytovky nájomníkom. Bolo potrebné riešiť aj narastajúci záujem o elektrické vykurovanie domov, pretože nepo-

stačovala kapacita krafosdanice. Perspektívne bolo treba zvažovať aj rekonštrukciu vodovodnej siete a budovanie kanalizácie s čističkou, hoci finančné krytie takýchto zámerov ich posúvalo do nedohľadna. V roku sa uskutočnilo 11 zasadnutí OZ so 78% účasťou poslancov.

3. februára sa v kultúrnom dome uskutočnilo školenie poslancov a členov komisií. Pre 21 účastníkov ho vykonala JUDr. Gogorová. 20. mája komisia životného prostredia zorganizovala stretnutie chalárov a chalupárov, na ktorom sa zúčastnilo 40 majiteľov. Stretnutie sa konalo hlavne v dôvodov nadviazania kontaktov, spolupráce pri ochrane životného prostredia a údržbe komunikácií. 8. septembra sa konalo výjazdové zasadnutie OZ na Cerovej za účasti 9 poslancov, ale iba 8 občanov, a tak nesplnilo úlohu očakávanie.

Smutnou udalosťou na obecnom úrade a v poslaneckých radoch bolo úmrtie poslanca Jána Franca, ktorý bol blízkym spolupracovníkom najmä na úseku stavebnej činnosti.

Veselšou bolo koncoročné posedenie s rodinnými príslušníkmi u Zajačku v Oslanoch.

Príjmy do obecnej pokladnice dosiahli takmer 1,6 milióna Sk, avšak vzhľadom na úroveň cien pôsobili iba na krytie základných potrieb dediny a nie na vybýčenie si nejakých rozvojových programov. Výrok popolníc stál ročne 1 domácnosť 360 Sk, čo však pokrylo iba niečo nad polovicu nákladov a zvyšok v záujme ochrany životného prostredia dotovala obec. Poplatok za psov bol 100 Sk a 60 Sk na osadách. Viacerým sociálne odkázaným a starým ľuďom bol poplatok odpustený. Jednou z príčin nedostatku financií

bol nedostatok podnikateľských subjektov, ktorých dane alebo zamestnávanie by pomohlo finančnú situáciu zlepšiť. Tri súkromné obchodné prevádzky sa taktiež snažili o oslobodenie alebo zníženie odvodov do obce, pretože slabá kúpyschopnosť obyvateľstva neprinášala želané zisky a rástli ich prevádzkové náklady, ktoré v tomto roku ešte zvýšilo povinné zakúpenie registračných pokladníc.

Zdroje príjmov a smerovanie výdavkov detailnejšie ukazuje rozbor hospodárenia obce za rok 1995:

Príjmy:

- nájomné za bytovku	6.192,- Sk
- nájomné za školu a ubytovňu SAD	45.000,-
- nájomné za kontajner od RD	6.000,-
- ostatné štátne príjmy	169.000,-
- daň z príjmov fyzických osôb	415.229,-
- daň z príjmov právnických osôb	175.106,-
- cestná daň	48.711,-
- daň z nehnuteľností	226.776,-
- poplatky za psov	10.160,-
- poplatok z predaja alkoholických a tabakových výrobkov	0,1-
- poplatky za domový odpad	55.483,-
- poplatky za znečisťovanie ovzdušia	9.750,-
- ostatné miestne poplatky	59.187,-
- úroky	2.924,-
- nečíselná dotácia	83.050,-
- prevod z ostatných peňažných fondov	167.000,-

Zostatok finančných prostriedkov z roku 1994 bol 113.185,- Sk, plnenie príjmov 1.592.739,- Sk.

Výdavky:

- príspevok MŠ: stravné	16.815,- Sk

riad a robot	27.800,- Sk
- príspevok futbalovému oddielu	15.000,-
- príspevok pre knižnicu a oprava rozhlasu	37.000,-
- údržba bytovky	4.000,-
- verejné osvetlenie	173.737,-
- zimná údržba a výrox domového odpadu	83.736,-
- príspevok farskému úradu	4.000,-
- samospráva: materiálové výdavky	109.200,-
služby a výdavky nevý-	
robnej povahy	384.740,-
mzdové prostriedky	518.000,-
cestovné obecného kontrolóra	1.000,-
- poslanci a členovia komisií	57.241,-

Výdavky predstavovali 1.432.269,- Sk, rozdiel finančných prostriedkov bol 160.470,- Sk.

Ako sme žili

Nevedno kto a kedy dal našej obci prezývku Malá Amerika. Existuje o tom niekoľko verzií. Jedna hovorí, že názov vznikol preto, že obec mala mnoho osád, ktoré tvorili akési „spojené štáty americké". Ďalšia vychádza z nasledovnej skutočnosti: ešte do polovice 60-tych rokov na mieste, kde dnes stoja obchodné prevádzky, kultúrny dom a obecný úrad, oproti Novej ulici, kedysi nazývanej Bekeliš a na terajšom ihrisku - vtedy sa táto časť nazývala Šimnovské, vznikala pri topení snehu a ľadu veľká vodná plocha. Takto sa zdalo, že do dediny bolo treba prejsť cez veľkú mláku - tak, ako do Ameriky. Šarvanci toto miesto radi využívali na kĺzanie, korčuľovanie aj hokej, neskôr sa odvážnejší plavili na ľadových kryhách ale-

bo korytách. Prezývku najčastejšie, hlavne so závistou, používali obyvatelia susedných dedín od začiatku 70-tych rokov do roku 1989, keď obec zaznamenala najvýznamnejšie obdobie svojej výstavby. Vtedy mala Radobica mnohých rodákov aj občanov na významných postoch v okrese i celej republike: napr. Ing. Urbana - predsedu ONV, K. Franca - tajomníka ONV, Štefana Urbana - ministra priemyslu SSR, Ivana Kmeťa - riaditeľa OOS, Stanislava Bartoša - tajomníka KV NF, viacerých zväzáckych funkcionárov, vojakov z povolania u nás aj v Čechách.

Výstavba dediny však bola predovšetkým otázkou pracovitosti našich občanov.

Po roku 1989 sa ešte ťažšie darilo udržiavať kolektívny duch dediny prostredníctvom podujatí, ktoré už roky organizovali tí istí ľudia. Nová generácia akosi nechce prevziať štafetu, a tak nás individualizmus opäť približuje k Amerike. Dnes už ťažko niekto zistí, koľko našich ľudí kedysi hľadalo šťastie v Amerike. Po vojne a februári 1948 bola Ameriky pre nás nedostupná. V 60-tych rokoch emigroval Jozef Hvojnik z Cerovej, ale neskôr tam našiel smrť. Bol tam aj dnes už nežijúci Jozef Pravda v roku 1968.

V tomto roku sa ako prvý oficiálny návštevník z Malej Ameriky vo veľkej Amerike scitol Ing. Pavol Švarc - na služobnej ceste slovenských energetikou v USA.

Obchod a služby boli pretrvávajúcim problémom v obci. 22. marca sa konala výročná schôdza Jednoty, ktorá mohla už len bezmocne konštatovať uzatvorenie samoobsluhy od 1. februára. Občania boli oprávnene nahnevaní, pretože obchod vybudovali svojpomocne v akcii Z a potom bol tento majetok bezplatne odovzdaný Jednote SD Prievidza, ktorá ním mohla narábať podľa svojej ľubovôle. Obchod sa podarilo znovu otvoriť až v predvianočnom období, keď si ho prenajala súkromná firma Kamenopol

Potraviny u Danky nezodpovedali potrebám obce hlavne v letnom období, keď počet obyvateľov rozrástol množstvom chatárov a detí na prázdninách.

Rastúce ceny, hlavne potravín, zatážovali rozpočet obyvateľov. Jadivo zemiakov po hlavnajšej neúrode stálo 15-25 Sk za 1 kg. Ceny domáceho ovocia napr. jabĺk sa vyrovnali tropickému z dovozu. 25. mája stáli pomaranče na tržnici v Partizánskom 24,- Sk, banány 25,-, jablká 26,- skoré zemiaky 29,-, rajčiny 40,- Sk. Úroda zemiakov na jeseň bola opäť slabá.

Občania boli nespokojní s poplatkami za vodu, pretože nezodpovedali skutočnej spotrebe, a tak vo vyššej miere začali sa zavádzať vodomery, pre ktoré si každá domáenosť musela vybudovať šachtu. V júni začalo pre Obci pracovať niekoľko nezamestnaných mužov, ktorí vykášali verejné priestranstvá, opravovali cesty a vykonávali rôzne údržby verejných zariadení a budov.

Napriek ťažkostiam ľudia nestrácali zmysel pre humor, a tak sa napríklad bicykel Rudolfa Franca, zvaného aj „strýco bager", ocitol, počas jeho prítomnosti v pohostinstve, na stĺpe miestneho rozhlasu.

Bežným javom sa stali aj rôzni podomoví predavači alebo stánkari, ktorí prichádzali so svojou ponukou, hlavne obuvi, textilného tovaru, drogérie, ľacnej elektroniky, kožených bŕind a rôzneho iného tovaru. Nerax to boli rómovia s tovarom pochybného tovaru a pôvodu, takže ich ľudia vo svojich dvoroch neradi videli. Úspešnejší boli zrejme predajcovia, ktorí prichádzali v dobe výplat firmy DUFI, medzi nimi aj Vietnamci.

Školstvo, kultúra, šport a

V školskom roku 1994/95 nebolo na ZŠ v Hornej Vsi veľké zmeny. Na miesto Ing. Zajacovej nastúpila

cirkevný ži-
vot.

Ing. Alena Krejčová z Prievidze a p. Drobcovi, ktorá bola dlhodobo práceneschopná, zastupovala sl. Janka Jokelová z Prievidze.

Školu navštevovalo 208 žiakov (90 dievčat). Z rozhodnutia pedagogickej rady sa neklasifikovali výchovné predmety v 2.-8. ročníku, vlastiveda a prírodoveda v 3. ročníku. Ako cudzí jazyk sa vyučovala angličtina. Krúžky pracovali tak, ako v minulom roku. Starší žiaci obsadili 9. miesto v medzinárodnej súťaži mladých cyklistov v Čechách. Z radobických detí bola v družstve Lenka Trníková. Mladí zdravotníci boli 6. resp. 13. v okrese. Pani Agáta Kováčová viedla výtvarný krúžok, ktorý sa podieľal na výzdobe školy a zúčastnil sa aj rôznych výstav. Janka Jokelová viedla krúžok aerobicu.

Vo finále majstrovstiev okresu v športových súťažiach obsadila škola 16. miesto. V okresnom kole vo volejbale skončili chlapci na 2. mieste. Na stolnotenisovom turnaji v Oslanoch obsadili chlapci 3. miesto. V obvodovom kole vo vybíjanej boli štvrtáci tretí a žiačky 5.-6. ročníka druhé. Na volejbalovom turnaji vo Veľkých Uherciach obsadila škola 3. miesto.

Plaveckého výcviku sa zúčastnili žiaci 3. a 4. ročníka. 10 žiakov sa zúčastnilo okresného kola olympiád z matematiky, fyziky, chémie a geografie. 32 žiakov sa zapojilo do školského kola Hviezdoslavovho Kubína a 5 do okresného kola. Do literárnej a výtvarnej súťaže Európa v škole sa zapojili všetky triedy. Dve literárne a 4 výtvarné práce boli odoslané do oblastného kola.

Prospelo všetkých 208 žiakov, z toho 57 veľmi dobre, 27 dosiahlo slabé výsledky. Žiaci vymeškali 9525 hodín, čo bolo 45,79 hodín na žiaka. Zber prvosienky jarnej a papiera priniesol škole aj ekonomický prínos, za čo boli najlepší odmenení cenami.

V školskom roku sa uskutočnili 2 plenárne schôdze,

pokoj a nerušené miesto pre prácu. O to častejšie sme ho mohli vídať pred nášlerov pápeža.

8. decembra sa pred obecným domom rozžiaril vianočný stromček a 10. 12. zorganizoval ZPOZ podujatie pre osamelých ľudí a jubilantov.

Obyvateľstvo

V roku 1995 pribudlo 7 novonarodených občiankov, ktorí boli medzi nami privítaní cirkevným krstom alebo aj slávnostným privítaním v obradnej miestnosti OcÚ.

Boli to:

1. Kristína Kollárová	č. d. 177
2. Veronika Danišová	246
3. Juraj Košovský	4
4. Ján Valter	163
5. Dominik Kollár	138
6. Ivana Kurmanová	116
7. Ivan Poliak	151

Žiaľ, s inými siedmimi spoluobčanmi sme sa museli navždy rozlúčiť. V roku 1995 zomreli:

1. Ladislav Bardoš	č. d. 10	vo veku 70 rokov
2. Ján Franc	220	75
3. Mária Bardošová	9	73
4. Ingrid Cibulová	214	53
5. Anna Bidarová	72	73
6. Anton Mikloš	61	80
7. Štefan Valenteje	50	90

Z obce sa odsťahovalo 11 občanov a prišlo do nej bývať 8.

Počasie

8. januára bol prvý viditeľný poprašok snehu 2-3 cm. 10. januára napadlo 20-25 cm snehu, ale do konca mesiaca zostal sneh iba na horách. Po celý február bolo teplé počasie

slaniny a sem-tam aj peniaze. V utorok 28.2. bolo pochovávanie basy. Predchádzal mu sprievod obcou s koňmi a kočom, tradičnými šiškami a všeobecnou veselosťou. Samotný obrad režíroval Juro Žatko, bývalý člen folklórneho súboru Jánošík z Partizánskeho, obyvateľ polesia v H. Vsi, ale srdcom Radobičan. Ako obradníci sa osvedčili Anton Urban s pomocníkmi Milanom Francom, Stanom Bridom a Jozefom Pravdom. Asistovali im „božiarnici", ktorí niesli a strážili rakvu a basu oplakával ženský spevokol. Všipné kecy iba podporili všeobecnú veselosť plného KD, kde boli aj návštevníci z okolia a tak sa po polnoci nikto neponáhľal domov.

24. marca bola v KD predajno-propagačná akcia firmy WINSTON, ktorá ponúkala vlnené prikrývky a rôzny riad. Zúčastnilo sa asi 20 návštevníkov. 8. apríla ZTSČ zorganizoval zájazd do Topoľčianok a 9. apríla školenie vodičov-amatérov, ktorého sa zúčastnilo asi 40 ľudí - aj z H. Vsi.

30. apríla tradičná zostava nacvičila stavanie mája. Účinkovali mladí tanečníci, ženský spevokol a harmonikár Štefan Benačka z Nitrice. Na májalese bolo asi 200 ľudí.

Ďalšej propagačnej akcie sa zúčastnilo iba 18 návštevníkov. Vírivé kúpele rozpovedali síce predstavám zúčastnených, ale nie obsahu ich peňaženiek.

Radobické hody boli 29. júna. Novým prvkom programu bol futbalový zápas žien, v ktorom zápolili hlavne členky spevokolu so kamenčankyňami fy DUFI. Druhý polrok bol už na kultúrne podujatia a rôzne súťaže chudobný.

Aj futbalistom sa už tak v sezóne nedarilo a skončili takmer na spodu tabuľky.

Medzi najvýznamnejšie udalosti roka patrila návšteva púte na Slovensku, ktorej sa zúčastnili aj mnohí veriaci z obce. Ich cieľom bola hlavne Bratislava-Vajnory.

Takmer každý vie, že do obce navštívil často nitriansky arcibiskup Ján Chryzostom Korec, ktorý navštevuje chalupu na osade u Košovských. Aj podľa jeho vyjadrenia je to miesto, kde nachádza

2 kriedničke a 1× mesačne konzultačné dni. Škola fungovala aj vďaka sponzorstvu obecných úradov, firmy DUFI, REINOVA a Roľníckemu družstvu. Školský rok sa skončil o 1 deň skôr - 29. júna, pretože sa konala návšteva pápeža Jána Pavla II. na Slovensku.

V MŠ bolo zapísaných 21 detí, priemerná dochádzka bola 18. Škôlkári uskutočňovali tradičné akcie, pripravovali aj programy pre obec. Deťom sa najviac páčili rôzne vychádzky do prírody. Škôlku významne podporoval aj obecný úrad, pomohla i firma DUFI. Rozlúčky s MŠ sa zúčastnilo 9 detí.

Starý rok sa končil a nový začal Silvestrovskou zábavou v kultúrnom dome, ktorú zorganizovali Kollárovci. V dobrej pohode sa tu stretla asi stovka detí.

6. januára bol 7. ročník šachového turnaja. Zo 7 účastníkov bol najúspešnejší Rudolf Urban pred Petrom Švarcom a Romanom Košovským. 15. januára sledoval zaplnený kultúrny dom program chodníkov z Nitrici pod názvom REPETE. 20.-21. 1. sa uskutočnil zimný prechod pohorím Vtáčnik do Kľaku a Ostrého Grúňa, ktorý absolvovalo 8 účastníkov. Nechýbal ani veniec, ktorý tradične položili k pamätníku obetí vypálených obcí. Deväť súťažiacich sa zúčastnilo 22. januára krížovkárskej súťaže. Zvíťazil A. Trník, pred A. Košovským a Ing. M. Bridom.

10. februára bola v pohostinstve predajno-propagačná akcia firmy RUDH. Zúčastnilo sa jej 2 × 60 občanov, ktorých prilákali aj sľubované dárčeky zdarma. 19. februára sa konala výročná schôdza SČK, na ktorej sa zúčastnila aj členka ÚV p. Mária Ľišková. Pozitívne bolo hodnotené najmä darcovstvo krvi.

Koniec februára patril Fašiangom. 25. 2. chodili po obci fašiangovníci v krojoch a s muzikou. Vo dvoroch vykrútili v tanci gazdiné, za čo sa im ušlo pálenky,

Od začiatku marca už kvitol podbeľ. 13. marca napadlo 5-7 cm snehu, ale na druhý deň sa rozkopil. Od 15. marca nastalo ochladenie so snehom na kopcoch. 8. apríla boli prudké krátkodobé snehové prehánky. 10. apríla ráno bola snehová búrka, teplota okolo 0°C, za chvíľu bolo všetko biele, čoskoro však sneh zmizol, ale nastalo chladno. Veľká noc 16.- 17. 4. bola oblačná, v piatok a v sobotu ešte miestne snehové prehánky, v pondelok nepršalo. Od stredy 19. 4. sa vyčasilo.

22.- 23. apríla bol krásny slnečný víkend, teplota už 26 °C, čo ľudia využili na sadenie alebo na turistické vychádzky. 25. 4. sa počasie zhoršilo a od 3. mája bolo pekne, ale chladno, ráno aj prízemné mrazíky, 2. dekáda mája bola chladná a daždivá. Od 23. mája nastalo oteplenie. Na konci mája dosahovali teploty až 30°C, bolo dusno, s častými prehánkami, takže aj keď bola bohatá tráva, bolo problémom usušiť seno. Prudké búrky na začiatku júla poškodili prístupové cesty na osady. Od polovice júla nastali veľké horúčavy, od 20. 7. do 3. 8. nespadla ani kvapka, teploty dosahovali až 34°C. Suché a teplé počasie pokračovalo až do 26. 8., kedy sa ochladilo a začalo pršať. Aj september bol veľmi chladný a daždivý. Babie leto prišlo v polovici októbra. Priniesli 24- 25°C teploty a dobré teploty na jesenné práce. Od 21. 10. prišli aj prvé ranné mrazy 1- 2°C. Sviatok všetkých svätých bol sychravý, chladný, hmlistý. 3. novembra ráno bol prvý snehový poprašok u Košovských a na Brezovej, večer hromobitie a dážď so snehom. V prvej polovici novembra panovalo typické jesenné počasie - veterné a sychravé.

19. novembra prišlo prvé výdatné sneženie - do 12 cm, sneh vydržal asi týždeň. Trochu snehu napadlo aj začiatkom decembra, čoskoro sa však rozkopil. Výdatnejšie sneženie bolo aj 12. a 13. 12. ráno a večer 14. 12. bolo 15 cm snehu. Od 16. 12. nastalo oteplenie a dážď a do Vianoc zmizli aj posledné zvyšky snehu. 2- 3 cm napadli 26. 12. 29. 12. bolo najchladnejšie ráno: -12 až -15°C.

Čo písali o nás?

Naša obec bola pomerne často v pozornosti centrálnej aj regionálnej tlače. Prvá zmienka v roku však bola negatívna, hoci domáci sa o ňu veľmi nepričinili. PRAVDA 18.7. v rubrike Tiene dňa priniesla nasledovnú správu: „V sobotu v obci Radobica, okr. Prievidza, zaútočil 24-ročný robotník zo ZDA Partizánske na člena hliadky OO PZ Nováky. Útoku predchádzala výtržnosť v miestnom pohostinstve a pri predvádraní udrel člena hliadky PZ do tváre. Umiestnili ho v protialkoholickom zariadení."

Poznámka kronikára: skutočnosť bola oveľa pestrejšia. Hromadnú bitku cudzích, chalárov a domácich prerušili až privolané posily. V záchytke skončil aj domáci Jozef Valenteji a v nemocnici chalár Vozár z Trnavy.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA 22.12. priniesla článok Nádherný kraj sveta s podtitulom Ľudia radobických lazov majú čisté srdcia a priezračné duše. Rovnaký denník uverejnil o týždeň vianočnú anketu s obyvateľmi osád Máriou Tomášovou, Rudolfom Tomášom, Františkom Underfrancom, Júliusom Škarbom, Štefanom Valentejim - obchodníkom, Vladislavom Jančichom, ale aj s Paulou Kmeťovou z Radobice a poštárkou Danou Benčovou.

Prieboj č. 41 uverejnil článok V Radobici nespia, podtitul: V dedinke na hraniciach okresov. Popisuje, čo sa v dedine urobilo a čo sa plánuje. Citácia z článku: „V obci sa mnoho vybudovalo. Nik z občanov Radobice sa nemusí hanbiť za svoju obec, ktorá počas našej návštevy žiarila čistotou."

Prieboj č. 43 z 23.10. uviedol pod titulom Náhodne rozhádzané mince rozhovory s manželmi Jánom a Zuzanou Tomášovcami, Karolom Kacinom a Františkom Underfrancom. Všetci vyznali zo svojho krásneho vzťahu k domovine, ktorú majú napriek ťažším životným podmienkam.

Prieboj č. 44 z 30.10. priniesol fotografiu našej najstaršej občianky 97-ročnej Márie Underfrancovej a nasledujúce

číslo rozhovor s ňou.

Záver by mohlo tvoriť vyjadrenie horeuvedeného nášho občana, ktoré poskytli novinám. Sú v nich životné skúsenosti, prekonávanie bázkostí, každodenná drina, ale aj neskolomná láska k rodnej hrude. Väčšina si privykla na zhoršené životné podmienky, statočne sa však, po vzore svojich predkov, s nimi borí.

TF
1996

Politická a spoločenská situácia v roku 1995

Na slovenskej politickej scéne sa v tomto roku veľa nezmenilo. Pokračovali výpady provládnych a proprezidentských táborov, koalície a opozície a občas to zaškrípalo aj medzi vládnymi stranami. Prípad prezidentského syna, ktorý bol medzitým prepustený z rakúskeho väzenia, sa sporadicky oživoval rôznymi prolichodnými objavmi a tvrdeniami. Väčším jablkom sváru sa stala privatizácia štátnych podnikov. Pôvodne sa mala vykonať podobným spôsobom ako v prvej vlne. Keď už mali občania zakúpené kupónové knižky, vláda zmenila svoj názor a vydala štátne dlhopisy, za ktoré by mali občania po roku 2000 dostať zúročenú hodnotu 10 000,- Sk. K tomuto rozhodnutiu asi prispeli aj nie celkom čisté aktivity niektorých privatizačných fondov. Po protestoch vláda súhlasila s vykúpením dlhopisov aspoň od dôchodcov nad 70 rokov v roku 1998 a s dlhopismi sa začalo aj obchodovať, no ich hodnota klesla na 60 - 70%.

Čisté väčší rozruch spôsobila privatizácia bubrackých podnikov za podhodnotenú cenu. Na privatizácii finančných inštitúcií sa už nedokázala uhodnúť ani samotná vládna koalícia a bola odložená.

Ratifikácia medzištátnej zmluvy slovensko-maďarskej vzťahy veľmi nezlepšila a predstavitelia maďarských strán na Slovensku sa nepriestali sťažovať v zahraničí na vládu, ktorá márne argumentovala rovnými dôkazmi o dobrom postavení menšín u nás. Po celý rok sa viedli diskusie o prijatí Slovenska do Európskej únie a NATO. Slovensku sa vyčítal nedostatok demokracie. Ako argument sa používala aj skutočnosť, že opozícia nemala dostatočné zastúpenie v niektorých parlamentných výboroch a kontrolných orgánoch. V druhom polroku uzatvorili DU, KDH a DS tzv. modrú koalíciu - bez účasti SDĽ a maďarských strán. Spomínali sa aj predčasné voľby, ale tie do konca roka zostali nereálne.

Slovensko dosiahlo v roku 1996 slušné hospodárske výsledky, ale životná úroveň väčšiny občanov sa zatiaľ citeľne nezlepšila.

Reorganizácia štátnej správy od polroka priniesla na mapu Slovenska nové okresy a kraje, no tento proces nebol všade bezbolestný.

Kriminalita v štáte naďalej zostávala vysoká, a tak verejnosť už ani nevenovala veľa pozornosti častým správam o výbuchoch, vraždách, lúpežiach, podvodoch. Krádeže áut a iných drobností si všímali azda už len postihnutí. Bežné zvyšovanie cien ľudia brali na vedomie a čo je čudné - už ich ani nerozčuľovalo.

Na kultúrnom fronte začalo vrieť vo vzťahoch medzi divadelníkmi a ministerstvom kultúry.

Vrcholom snaženia našich športovcov bola ich historická prvá účasť na letných OH v Atlante, ba podarilo sa získať aj zlatú medailu.

Politické, spoločenské a hospodárske pomery v obci

Rok 1996 v obci uplynul bez väčšieho vzruchu, významnejších aktivít alebo mimoriadnych udalostí, ktoré by sa dotýkali celej pospolitosti. Z kronikárskeho hľadiska bol trochu nezaujímavý, hoci individuálne pocity mnohých občanov mohli byť práve opačné, pretože život každému z nás denne prinášal víťazstvá aj porážky, dni sviatočné aj všedné. V obecnej kronike sa však ocitne len málo z nich. Sú však chvíle, keď aj rodinné šťastie je potrebné zaznamenať v kronike obce. Tak, ako keď sa polhodinu po polnoci narodila Barborka Francová a stala sa aj prvým malým občiankom prievidzkého okresu v novom roku. Otec Milan stretol prvých gratulantov hneď na silvestrovsko-novoročnej zábave v kultúrnom dome. Obecné zastupiteľstvo neskôr venovalo darček v podobe tisíckorunovej vkladnej knižky, fotografia matky s dieťaťom bola aj v okresných novinách Prieboj.

Nie každý deň býva sviatok, a tak prišli dni pracovné. Aj pre starostu a poslancov. Hlavné úlohy a problémy sa nezmenili. Podarilo sa, aspoň čiastočne, vyriešiť patovú situáciu so školou na Cerovej. Na jar (1.4.) bola budova prenajatá firme VIKTORY Trebišov, ktorá sa zaoberá obchodovaním s obuvníckymi materiálmi. Firma urobila aj niektoré údržby a úpravy interiéru, aby priestory vyhovovali potrebám medziskladu tovarov a nevyhnutnej administratívy. Ubytovacia časť na poschodí zostala zatiaľ nevyužitá. 5. septembra uskutočnili poslanci návštevu a obhliadku firemných priestorov.

Obec odpredala nájomníkom budovu učiteľskej bytovky za cenu stanovenú zákonom o predaji obecných bytov. Od polroka sa novými vlastníkmi stali rodiny Jána Berelágua a Antona Trnku. Obec síce predajom veľa nezískala (103 tisíc Sk), ale vzhľadom na výšku príjmov z nájomného a žiadne sa opravy, ani nestratila.

Od 25. do 31. januára poslanci pomáhali vypĺňať nové daňové priznania, v sobotu 27.1. aj na Cerovej.

Horúcou témou zasadnutí bolo územno-správne členenie SR. Pre Radotínu boli aktuálne až tri varianty: okres Prievidza, Partizánske a Nováky. Ani samotné zastupiteľstvo nebolo v tejto otázke jednotné, pretože nájsť prvé dve postihovali určité výhody ale aj úskalia. Zástupcovia budúcich okresov sa domáhali, aby sme sa priklonili na niektorú stranu, nakoniec však bolo, ako poslanci správne predpokladali, rozhodnuté zhora a zostali sme súčasťou nezmeneného okresu Prievidza. Ocitli sme sa však v novom Trenčianskom kraji spolu so susedným okresom Partizánske. Na hraniciach obce sa objavil nový okres Žarnovica.

31. augusta sa starosta zúčastnil v Trenčíne slávnostného vyhlásenia Trenčianskeho kraja a jeho 9 okresov.

Na začiatku prázdnin obec zakúpila takmer

Škoda Favorit, pretože dodávka svojou vysokou spotrebou paliva a jazdnými vlastnosťami nevyhovovala pre služobné cesty, keď nebolo potrebné viezť náklad alebo viac osôb.

Čoskoro pred sviatkami bola vykonaná oprava fasády požiarnej zbrojnice. V tomto roku pracovali pre obec šiesti brigádnici, z toho 4 študenti a 2 dôchodcovia, pretože úrad práce nám odmietol refundáciu mzdy nezamestnaných. Vykonávali rôzne údržbárske a upratovacie práce, natierali čakárne a opravovali cesty.

V druhej polovici apríla firma DUFI zrenovovala fasádu a dala urobiť nálepy prenajatej budovy školy. Budova je teraz biela, a tak sa hovorí, že už aj Malá Amerika má Biely dom.

V tejto kapitole je aspoň okrajovo potrebné spomenúť počasie a kultúru - napriek tomu, že sú podrobnejšie zdokumentované ďalej. Počasie bolo počas roka asi najčastejšou témou rozhovorov. Zima značne siahla do peňaženiek občanov. Niektorí domáci kúpili uhlie až 3x, spotreba paliva bola 1,5 - 2-krát väčšia ako po minulé roky. Chladné a nevýdatné počasie zase prispelo k malej návštevnosti chatárov, čo zrejme pocítili aj obchodné prevádzky v obci na tržbách.

V kultúre pretrváva a možno sa aj prehlbuje generačný problém. Pozitívny je vplyv televízie, videotechniky a satelitných staníc. V miestnej kultúre trajú prím ľudia nad 40 rokov a mladí - až na niekoľko výnimiek - sa príliš nezapájajú. Ako príklad môže poslúžiť, že máj stavali a dávali dole „starí chlapi" a mládež sedela o pár metrov ďalej pred krčmou.

Ku skrášleniu okolia obce na jar veľmi prispela úprava bývalého smetiska, ohradenie priestoru a jeho zadlaždenie. A tak ďalšiu generáciu bude už možno vítať vzletá príťažlivejší vstup do obce.

Rozpočet

Celkové plnenie rozpočtu obce za oproti predchádzajúcemu obdobiu príliš nezmenilo. Príjmy boli vo výške 1.696 439,- Sk a výdavky 1.533 255,- Sk. Výsledok hospodárenia bol + 163 183,- Sk. Okrem daní a poplatkov boli najvýznamnejšou príjmovou položkou financie získané z prenájmu budov (73 600,- Sk) a z predaja učiteľskej bytovky (103 678,- Sk).

Medzi najvyššie výdavky patrili:

- príspevok pre „MŠ"	18.025,- Sk
- príspevok pre „ZŠ"	6 300,-
- príspevok pre TJ Iskra	40 000,-
- verejné osvetlenie	94 500,-
- ZPOZ	19 426,-
- vývoz domového odpadu	92 539,-

(z tejto sumy občania zaplatili asi polovicu - 380,- Sk na jednu domácnosť ročne)

- nákup motorového vozidla	194 000,-
- elektrická energia	43 426,-
- tarifné platy	272 526,-
- odmeny pre poslancov	42 522,-
- palivá	26 993,-

Ďalšie príjmy a výdavky, ako aj rôzne odvody v tomto roku neuvádzam, pretože rozpočet zodpovedajú približne nasledujúcemu roku.

V plnení rozpočtu síce príjmy mierne prevyšovali výdavky, ale celkový výsledok hospodárenia a zostatok na účte nebol taký, aby obec mohla vo vlastnej réžii realizovať nejaké významnejšie projekty.

K životu obce patrili aj udalosti nešťastné a trochu kuriózne. V noci zo 4. na 5. marca sa neznámy páchateľ vlámal do budovy MŠ. Spôsobil škodu hlavne na zámkoch a dverách a odcudzil nejaké drobné peniaze. Susedia sa o vlámaní dozvedeli iba vtedy, keď videli ráno políciu.

Len náhoda chcela, že videoprehrávač, ktorý zvykne pri takýchto príležitostiach zmiznúť, sa v tú noc nenachádzal v škôlke.

8. marca pohrýzol poštárku Čvu Košovskú na štáli u Trnikov vlčiak a spôsobil jej dlhodobú práceneschopnosť. Zastupovala ju pani Danka Valenteje.

8. októbra mal ťažkú autohavárie s obecným Favoritom starosta. Z čelnej zrážky s rovnakým vozidlom povyše Hornej Vsi pri polesí vyviazol s dlhodobou práceneschopnosťou a ťažkými zraneniami najmä kolena. Nehodu zavinil vodič z Banskej Bystrice, ktorý v neprehľadnej zákrute veľkou rýchlosťou predchádzal nákladnú Aviu. Škoda na obecnom aute bola 80 000,- Sk. Auto bolo opravené do začiatku decembra, starosta po 3-týždňovom pobyte v bojnickej nemocnici ešte na konci roka chodil s barlami a aj na OčÚ iba tajne proti liečebnému poriadku.

Firme, ktorá prevádzkovala obchod Jednoty sa príliš nedarilo, a tak si občania vydýchli, že čoskoro po opätovnom uzatvorení prevzali obchod Jančichovci. Od 22. apríla zanikli aj útulné ale nevyhovujúce Potraviny u Danky.

Z 18. na 19. septembra neznámy páchateľ zahádzal vykopaný hrob na cintoríne. Tento nepochopiteľný čin sa vôbec nedával do súvislosti s osobou zomretej Paulíny Valenteje.

Kultúra, školstvo, šport a cirkevný život

Silvestrovsko-novoročná zábava bola síce vydarená, ale účasť bola slabá (asi 70). Prvou veľkou kultúrnou akciou boli tradičné Fašiangy. V sobotu 17.2. sa fašiangovníci brodili v snehu. 2. ročník pochovávania basy sa odohral podľa vlaňajšieho scenára: 25 účinkujúcich, hudba z Nitrice, asi 200 návštevníkov. Úspech mali speváčky-plačky (celé v bielom a u ústa červené ako maliny) a hlavne obradníci: Anton Urban - farár, bratia Milan a Štefan Francovci - miništranti. Iba hasiči nesúci rakvu mali menšie problémy so stabilitou. A zabávalo sa až do rána.

30. apríla bolo tradičné stavanie mája. Mimoriadne sa zapojila aj omladina, tradične ženský spevokol. V programe, ktorý nacvičil Juro Zaťko vystupovalo 30 účinkujúcich a asi 200 sa zúčastnilo aj májovej veselice. Hoci striedavo pršalo, nikomu to nevzalo dobrú náladu.

Tá bola aj na tradičných Radobických hodoch 29. - 30.6. Zábavu mala pod patronátom ZO ZŤSČ, súťaže Jednota. Zaujímavé boli aj ceny v tombole, taktiež ich darcovia. Firma Viktory venovala 3000,-Sk, z toho tisíc do tomboly, RD Oslany malé prasiatko, firma Dufi topánky, potraviny U Danky veľkú fľašu vína, guláš bol pravý poľovnícky. Hoci v noci aj pršalo, zabava v nedeľu pokračovala detskými súťažami a diskotékou, ženským futbalom a muži zakončili neslávnym výsledkom 2:14 s Oslanmi. Čšteže tu nešlo o výsledok. Nakoniec všetko zmyl dážď.

V kultúrnom dome sa uskutočnilo aj viacero menších aktivít. Už na nový rok sa zúčastnilo 12 súťažiacich XV. ročníka šachového turnaja. Zvítazil Rudolf Urban pred Františkom Kmeťom a Braňom Povodom. 7. januára sa konal 27. ročník stolnotenisového turnaja. Spomedzi 16 účastníkov bol najúspešnejší Roman Košovský. Druhé a tretie miesto obsadili Jozef Čmiko a Andrej Franc.

Asi po 50 občanov sa zúčastnilo v januári a júni predajno-propagačných akcií firmy RUTH. Viac ich zrejme prilákali drobné darčeky ako záujem kúpiť si užitočné ale pre nás drahé veci pre zdravie, napr. prikrývky z ovčej vlny. Aj v októbri si po 2 akciách tej istej firmy ovelá viac ľudí odnieslo dáždniky, cestovné tašky a zapaľovače ako ponúkaný tovar.

XIV. ročník krížovkárskej súťaže sa konal 1. septembra. Zvítazil Anton Trník pred J. Čmikom a Ing. P. Švarcom. 29. decembra sa uskutočnil XVI. ročník šachového turnaja. Vyhral Branislav Povoda, druhý bol R. Urban a tretí J. Čmiko.

Miestna ľudová knižnica bola otvorená každý piatok.

V roku 1996 pani Slukova zapožičala 3 389 kníh. Pribudli aj nové knihy v hodnote 5 355,- Sk. Žiaľ, cena priemernej knihy sa vyšplhala poriadne nad 100,- Sk. Počet čitateľov bol 132, z toho polovica deti do 14 rokov a iba 36 dospelých. Oproti roku 1995 ubudlo 28 čitateľov, aj počet výpožičiek bol nižší o 900, čo nie je dobrý trend pre našu vzdelanosť a kultúru. Knižnica bola otvorená už iba 1-krát do týždňa 2 hodiny. Nachádzalo sa tu 3 284 kníh, väčšinou však starších. Pani Slukova uskutočnila aj 4 besedy pre deti z MŠ.

V školskom roku 1995/96 navštevovalo ZŠ v Hornej Vsi 206 žiakov, z toho 63 z Radobice - čiže ani 1 tretina. 64 žiakov dosahovalo veľmi dobré výsledky, slabých bolo asi 24. Žiaci vymeškali 11 841 hodín (priemer 57,48), na čom sa podpísali aj chrípkové prázdniny v decembri 1995. Najvýznamnejším podujatím v škole bolo krajské kolo Dopravnej súťaže cyklistov 11. 6. 1996. Po dlhšom čase sa uskutočnil aj týždenný výcvik pre 32 žiakov v Telgárte. Na rôznych súťažiach dosiahla škola a radobickí žiaci aj ďalšie úspechy: Braňo Povoda obsadil v okresnej fyzikálnej olympiáde 12 miesto zo 43 účastníkov, Tomáš Uhlár bol 18. ty zo 70 v Pytagoriáde. Daniela Trniková obsadila 4. miesto v súťaži Rozprávkové vretienko, Braňo Povoda bol tretí v okrese v šachu. V družstve cyklistov, ktoré vyhralo aj krajskú súťaž, boli Lukáš Kmeť a Martina Machlicová. Vyhrali aj celoštátne finále a na medzinárodnej súťaži v Budapešti obsadili spoločne 14 žiakov 10. miesto. V okresnej súťaži Život bez drog obradil Slavko Trnik (2. roč.) 1. miesto, Daniela Trniková bola 8. v recitačnej súťaži Hviezdoslavov Kubín, Tomáš Uhlár bol 4. Úspešní boli aj mladí zdravotníci. V družstve mladších žiakov, ktoré bolo druhé v okrese, bola z Radobice Martina Machlicová. Starší žiaci sa ako súťažiaci okresu zúčastnili aj krajskej súťaže v Dudinciach. Z Radobičanov boli v družstve Hana Pindurová, Marcela Kovárska, Valika Janesová a Paľo Švára.

Na konci školského roka odišla do dôchodku pani učiteľka Anna Kmeťová, ktorá učila v Radobici od roku 1960. Na jej miesto nastúpil Miroslav Franc z Hornej Vsi."

V rannom období bolo v MŠ v Radobici zapísaných/ch 19 detí od 2,5 do 6 rokov. Priemerná denná dochádzka bola 15 detí. Deti navštívili aj divadelné predstavenia v Kemianskych Kostoľanoch a Oslanoch, vystúpili s kultúrnym programom v Hornej Vsi. V škôlke sa uskutočnil aj maškarný ples, slávnosť pre mamičky a Medzinárodný deň detí. Predškolskú dochádzku ukončilo v júni 6 detí.

ZPOZ uvítal do života 6 nových občiankov. Dňa matiek sa zúčastnilo 41 žien, posedenia pre čestných darcov krvi 20, slávnostného ukončenia MŠ 6 detí a posedenia pri vianočnom stromčeku 38 starších občanov. ZPOZ pripravil aj dve slávnosti vo veku 70, 75 a 85 rokov.

Významnou udalosťou na úseku cirkevného života bola birmovka v Hornej Vsi, ktorej sa zúčastnil biskup mons. Baláž. Naša farnosť má od 3. 11. 1995 nového správcu Jána Hermanovského (61-ročného), ktorý pochádza z Vranova nad Topľou a do obce prišiel z pôsobenia v Taliansku.

V športe dominoval futbal. Mužom sa v sezóne 1995/96 nepodarilo naplniť postupové ambície a skončili na 4. mieste v IV. lige okresnej súťaže. Aj preto došlo pred novou sezónou k zmenám vo výbore TJ Iskra. Predsedom sa stal Anton Franc (starosta obce), podpredsedom Karol Barboš, tajomníkom Štefan Kmeť, hospodárom Miroslav Kollár, členmi výboru bratia Rudo a Ján Kmeťovci a Ján Kmeť (predseda RD). Niekoľko chlapcov z dediny hralo aj za žiacku jedenástku v Hornej Vsi a dorast v Oslanoch, a tak by malo byť o budúcnosť radobického futbalu postarané. 21. júla sa uskutočnil aj tradičný zápas ženatí - slobodní, ktorý mal však slabú publicitu.

Športovým výkonom bol aj turistický prechod pohorím Vtáčnik do Kláku. Zúčastnili sa ho Ivan Franc, Rudo Kollár,

Jozef Urban, Dano Kollár, Ivan Urban, Anton Kollár a Miro Kollár. Pietneho aktu k 51. výročiu vypálenia Kľaku a Ostrého Grúňa sa zúčastnil aj starosta s manželkou.

Doslova historickým úspechom v radobickom športe bolo víťazstvo Moniky Jankulovej na majstrovstvách Slovenska v plávaní žiakov v kategórii C, ktoré sa konali 23.-24.11. v Prešove. Kuriozitou je, že v dedine nemáme nielen kúpalisko ale ani potok. Monika je členkou plaveckého oddielu NChZ Nováky, kam dochádza aj na tréningy. Uvádzame zatiaľ životný víkend piatačky Moniky na pretekoch v Prešove:

50 m	voľný spôsob	- 1. miesto
100 m	voľný spôsob	- 2. miesto
200 m	voľný spôsob	- 4. miesto
100 m	polohové preteky	- 2. miesto
50 m	motýlik	- 2. miesto
50 m	znak	- 3. miesto

Na úseku spoločenských organizácií sa v marci uskutočnili výročné schôdze. Jedinou väčšou zmenou bolo, že Rudolf Urban sa po 3 rokoch opäť stal po Jozefovi Čmikovi predsedom Jednoty. Jednota zorganizovala 17. augusta zájazd na Agrokomplex do Nitry. Spolu so ZO ZTSČ uskutočnili športové dopoludnie pre 30 detí pri príležitosti MDD.

ZO SČK eviduje 42 členov. Pán Kacina, ktorý je členom ČSČK už 70 rokov, dostal pri tejto príležitosti III. stupeň vyznamenania za zásluhy o budovanie ČK. V organizácii je 28 bezpríspevkových darcov krvi, z toho 19 aktívnych, 7 držiteľov striebornej Jánskeho plakety a 12 bronzovej.

Obyvateľstvo

K 31. 12. 1996 mala obec 626 obyvateľov. Sociálne a vekové zloženie bude možné presnejšie zistiť až pri sčítaní ľudu, ktoré by malo byť o tri roky; avšak podstatné zmeny tu nenastali. Obecný úrad nemal ani dostatočné poznat-

ky o počte nezamestnaných, pretože nezamestnanosť sezónne kolísala, viacerí občania odišli do predčasného dôchodku, pracovali aj v zahraničí, alebo boli dobrovoľne nezamestnaní.

Narodili sa iba štyri deti:

1. Barborka Francová	č.d. 58	nar. 1.1.1996
2. Monika Vážanová	č.d. 176	
3. Miroslav Jankula	č.d. 139	
4. Patrik Kmeť	č.d. 135	

Zomreli:

1. Zuzana Košorská	č.d. 48	vo veku 85 rokov
2. Mária Kmeťová	17	82
3. Štefan Kmeť	62	75
4. Rudolf Jančich	257	86
5. Paulína Valentejo	49	83
6. Rudolf Valentejo	133	63
7. Mária Francová	59	74
8. Aurélia Valentejo	79	64

Smutným rekordom bolo úmrtie 3 občanov v rozpätí štyroch dní (2.-5.12.). Uskutočnil sa jeden pohreb nášho občana kremáciou (M. Francová) v Banskej Bystrici.

19.10. sa veľa našich ľudí zúčastnilo poslednej rozlúčky s Amáliou Tomorou v Hornej Vsi, ktorá za záhadných okolností (po páde z okna činžiaku) zahynula v Hanzdlorej. Málika, ako ju všetci volali, bola dlhé roky vedúcou pohostinstva v Radobici a neskôr súkromnou podnikateľkou.

V roku 1996 sa do obce prisťahovalo 6 ľudí a odišlo 10.

Počasie

Vari ani politika alebo ekonomika netoli v tomto roku medzi ľuďmi tak často diskutovanou témou ako počasie. Zima trvala dlho a už začiatkom septembra sa muselo v domácnostiach prikurovať. Kúrilo sa do konca

marca. V obare pred vlochmi počasia začali ľudia vyberať zemiaky zo zeme už koncom augusta.

Na začiatku roka padal mokrý sneh. 3. januára ho bolo 15-20 cm. Po oteplení a daždi 8.-9.1. sneh zmizol. 13.1. bolo slnečné jarné počasie, ale už na druhý deň sa prudko ochladilo a nočné teploty klesli na -5 až -10 stupňov. Posledný januárový týždeň padal mokrý sneh s dažďom, potom sa prudko ochladilo, na okolí zostal snehový poprašok a ľad a nastalo 3-týždňové prudké ochladenie (-15°C), mrzlo aj cez deň.

V polovici februára napadlo asi 10 cm snehu. Po ďalšom hustom snežení 19.2. sa snehová prikrývka v obci zvýšila na 20 cm a na kopcoch až na 30-40 cm. Chladno bolo aj na konci februára a začiatku marca. V noci bolo okolo -10°C, cez deň len pod bodom mrazu, slnka bolo málo. V Oslanoch už nebol sneh, ale u nás asi 10 cm a na kopcoch 20-30 cm. 9.-10. marca sa stále lyžovalo na Bukovine, bol chladný slnečný víkend, pásmo snehu sa začínalo medzi H. Vsou a Radobicou. Lyžovačka bola aj 17. marca, hoci sa oteplilo a na dvoroch bolo blato. Posledný marcový týždeň bolo premenlivé počasie, na Bukovine iba zvyšky snehu. 30. a 31. marca boli snehové prehánky, 2. apríla napadlo 10 cm mokrého snehu. 3. apríla do rána prišalo a dole sa vyliečali poloky. Ale už od 5. apríla (Veľký piatok) nastúpilo krásne počasie, ktoré vydržalo celú Veľkú noc. 13. apríla však už opäť snežilo, no niektorí ľudia už stihli posadiť. 15. apríla ráno bolo všetko biele pod 2-3 cm snehovým popraškom, doobeda však sneh zmizol. 16. apríla nastúpilo pekné jarné počasie a ľudia sa mohli naplno venovať jarným prácam v záhradkách a na poliach. 22. apríla začali kvitnúť prvé stromy a rozvíjať sa bučina. 29. apríla vystúpila teplota až na 21°C a prišli prvé búrky. Búrka bola aj podvečer 1. mája. V máji bolo počasie v norme, no od 28. 5. do 12. 6. nespadla ani kvapka.

8.-11.6. dosahovali teploty až 33°C. Niekoľko kvapiek spadlo 13. a 19.6., aj búrky nás obchádzali. 20. júna prišla prietrž mračien a zničila cesty. 23. júna bola ráno len 8°C, 20.-25.6. cez deň len okolo 20°C.

Koniec júna a začiatok júla bol daždivý s prehánkami. 9. júla bolo napr. najviac 14°C, v druhej dekáde júla boli ranné teploty len 6-9°C. 24. júla bola väčšia búrka. Prijateľné letné počasie bolo len na konci júla. Ani v auguste si rekreanti relá slnka neužili. No zhoršovala sa aj úroda. Chladný bol aj september, z komínov už večer stúpal dym.

Prvý prízemný mrázik prišiel 4.10. Krátke babie leto začalo v prvej dekáde októbra. 24.10. bolo ráno -1°C. Na sviatok Všetkých svätých mrholilo. Babie leto sa vrátilo v polovici novembra. Cez deň bolo pekne a teplo (12-15°C). Od 17.11. pršalo a 22.11. boli miestne snehové prehánky, sneh však nezostal. 23.11. primrzlo -3 -5 stupňov pod nulou.

Na Katarínu bolo typické jesenné počasie. 26.11. poletoval sneh, ale iba kde-tu zostal poprašok. Chladné počasie zostalo až do 20.12. 21. decembra sa prudko ochladilo a napadlo 5cm prvého snehu. 22. ráno bol až 15-stupňový mráz, na uliciach ľad, deti sa sánkovali a hrali na uliciach hokej. 23.12. bolo vytrvalé drobné snežienie. Na Štedrý deň bolo najkrajšie počasie za posledných niekoľko rokov: slnečno, mráz, 10-15cm snehu.

Pekné a mrazivé počasie vydržalo až do Silvestra. V noci bývalo až -20°C, aj cez deň pod -10. Problémy nastali hlavne motoristom. Na Silvestra poletoval sneh, bolo polooblačno, mrazy sa zmiernili.

Čo písali o nás?

Týždenník Plus 7 dní priniesol v decembri na dvoch stranách reportáž a fotografie pod názvom (Ne) a-

nesené dielă. Príhoda sa odohrala 3. decembra pred polnocou, keď z domu Jána Kollára z Močiarnej ulice bola násilím odvezená mučka strojom maltou a maskovanými pomocníkmi z Čiech.

Koncom roka bola obec spomenutá v tlači a v rozhlase v súvislosti so šírením klasického moru ošípaných a následnými veterinárnymi opatreniami, pretože ochorenie bolo zistené u uloveného diviaka.

Dve dobré správy na záver:

Napriek všetkým ťažkostiam technický pokrok prenikâ aj k nám. Podstne sa zvýšil počet telefónov v domácnostiach. V súčasnosti je ich už asi 70.

Videotechnika sa stala nielen súčasťou vybavenia mnohých domácností ale aj pomocníkom a súčasťou kroniky obce. Viaceré významné podujatia sú zamerané a zaznamenané na videokazetách a budú po dlhé roky vydávať svedectvo o dobe, ktorú sme žili na prahu tretieho tisícročia.

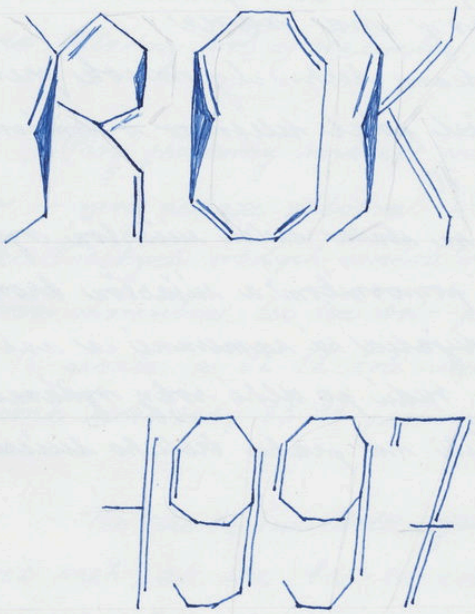
ROK
1997

Politická a spoločenská situácia v roku 1997

V roku 1997 sa na slovenskej politickej scéne odohrávali mocenské a názorové zápasy o ďalšie smerovanie Slovenska. Pretrvávala nezmieriteľnosť a rozbrieškenosť jednotlivých politických táborov, prilievaním oleja do ohňa bola hra s maďarskou kartou, privatizácia vybraných podnikov a vyčíňanie rôznych mafií, neutešená bola situácia značnej časti obyvateľstva. Nevraživosť panorala medzi vládnym táborom a novinármi väčšiny denníkov, vrátane televízie Markíza a naopak - denníkom Slovenská republika, Slovenskou televíziou a opozíciou. Politické šarvátky sa odohrávali najmä medzi vládnucou HZDS a Slovenskou demokratickou koalíciou. Politici mali čoraz menšiu obľubu u občanov. V integračných zámeroch do európskych štruktúr (EÚ, NATO) sa Slovensko čoraz viac dostávalo na vedľajšiu koľaj a zaostalo za svojimi susedmi Českom, Poľskom a Maďarskom. Pokus udať smerovanie Slovenskej republiky vyjadrením názorov občanov v referende sa z dôvodov rozličných obštrukcií a prospechárskych výkladov z obch táborov skončil fiaskom a referendum bolo pre nízku účasť voličov neplatné. V druhej polovici roka sa už mocenský zápas začal sústreďovať na blížiace sa voľby v budúcom roku a na obsadenie postu úradu prezidenta, ktorému sa skončilo funkčné obdobie. Ani v referende, ani v parlamente sa nepodarilo presadiť priamu voľbu prezidenta občanmi, hoci to bol väčšinový názor.

V regióne vládla nezamestnanosť najmä v súvislosti s úpadkom obuvníckej výroby v Cebo Holding (bývalá ZDA) Partizánske, ale aj staveb-

nej činnosti, baníctve, poľnohospodárstve. Živorilo aj školstvo a zdravotníctvo, deti si už dávnejšie kupovali všetky učebné pomôcky okrem učebníc, zadarmo neboli ani mnohé lieky, ani zubná starostlivosť. Lepšiu sociálnu situáciu mali zamestnanci Elektrárne a Nováckych chemických závodov.

V júli postihli Moravu, Poľsko, ale aj časti Slovenska veľké záplavy, ktoré sa našťastie našej oblasti vyhli.

Politické, spoločenské a hospodárske pomery v obci

Politické strany, ktoré mali v komunálnych voľbách pred štyrmi rokmi svojich kandidátov, nevyvíjali praktický žiadnu aktivitu, takže sa na zasadnutia obecného zastupiteľstva nepresadzovala rivalita z vyššej politiky a mohli sa riešiť konkrétne problémy života obce vo všetkých oblastiach. Napriek pretrvávajúcim finančným ťažkostiam sa podarilo zabezpečiť rekonštrukciu vodovodnej siete v dedine, ktorá sa začala v novembri. Navzdory nevhodnému ročnému obdobiu sa práce darilo zvládať, pretože počasie bolo pomerne priaznivé a zima mierna. Materiál na ložisko sa vozil z Hôrky, občas bolo potrebné umyť cestu cisternovými vozidlami. Celú akciu realizovali ŠtVaK Prievidza s pomocou občanov, ktorí pracovali na svojich prípojkách a šachtách pre vodomery a uzatváracie ventily. Zrekonštruovali sa aj regulačné ventily, požiarne hydranty, urobilo sa prepojenie s vodojemom na Galaši. Práce pokračovali aj v budúcom roku.

Obec vo vlastnej réžii v tomto roku vybudova-

la aj kanalizáciu popri hlavnej ceste vedľa cintorína v hodnote 36.000,- Sk a chodník vedľa cintorína nákladom 41.000,- Sk.

Príjmy obecného rozpočtu pozostávali hlavne z daní z nehnuteľností a pozemkov, z daní z príjmov právnických osôb, prenájmu budov, cestnej dane, dotácie zo štátneho rozpočtu, poplatkov zo znečisťovania ovzdušia, inkasa za vývoz odpadu a poplatkov za predaj alkoholu a tabakových výrobkov. Celkové príjmy obecného rozpočtu v roku 1997 boli 1.798.000,- Sk.

Najvyššie výdavky z obecnej pokladnice súviseli so mzdami (336.000,-) a odmenami za prácu na vedľajší pracovný pomer (297.000,-). Ďalej to boli: verejné osvetlenie (89.898,-), údržba miestnych komunikácií (64.179,-), odvody do poisťovní a fondov (149.880,-), príspevok TJ (40.000,-), údržba miestneho rozhlasu (36.670,-), zimná údržba a čistenie (20.000,-), odvoz domového odpadu (101.138,-), elektrická energia (36.000,-), palivá (21.780,-), rôzny materiál a nástroje, náhradné diely (136.339,-), pohonné hmoty (31.132,-), odmeny poslancom (32.280,-), príspevok MŠ (9.390,-), poistné (12.165,-), podujatia 2002 (15.100,-), výbojky (16.244,-), telefónne poplatky (23.886,-) a voda (10.430,-). Celkové výdavky v roku 1997 boli 1.648.646,- Sk.

Hoci by sa daná suma mohla javiť na zabezpečenie potrieb obce dostačujúca, nebolo z nej možné uskutočniť alebo aspoň ušetriť dostatok peňazí na plánované projekty (napr. plynofikáciu obce). Napätá situácia bola aj v súvislosti s odvozom

domového odpadu, ktorý dovoval obecný úrad. Čo ďalej plánoval aj prečíslovanie domov a budov. Zakúpili sa nové súpisné čísla, avšak zámer narazil na administratívne bariéry z hľadiska dokladov obyvateľov a ich evidencie a musel byť odložený. Obec sa ocitávala v čoraz väčšej izolácii, pretože SAD, najmä Partizánske, obmedzovali autobusové spoje. Žiaci museli mať niekoľko preukážok podľa toho, ktorými a čími spojmi cestovali. Bol to problém celoslovenský, pretože obce neboli schopné spĺňať požiadavky na dovovanie spojov SAD.

Obec vo svetle štatistických čísel

Krajská správa Štatistického úradu SR v Trenčíne v zborníku Obce a mestá okresu Prievidza v číslach, ktorý bol vydaný v roku 1996 uvádza nasledovné údaje o Radobici na roky 1991 - 95

Nadmorská výška stredu obce : 380 m
Rozloha : 1145 ha

	1991	1992	1993	1994	1995
Počet obyvateľov	651	630	629	621	623
- mužov	333	322	321	318	316
- žien	318	308	308	303	307
V predproduktívnom veku	137	138	135	123	123
V produktívnom veku	337	329	340	343	347
V poproduktívnom veku	177	163	164	155	153
Narodení	10	4	2	4	7
Zomrelí	8	15	15	7	7

Sobáše		3	1	5	5
Rozvody		0	0	1	0
Potraty		3	5	1	3
Interrupcie		1	4	1	2
Migračné údaje	-11	-10	+12	-5	+2
Prírastky/úbytky spolu	-9	-21	-1	-8	+2
Celkový prírastok/úbytok na 100 obyv.	-13,82%	-33,33	-1,59	-12,88	+3,21
Dĺžka MK	11,0 km	11,0	10,9	10,9	10,9
Dĺžka chodníkov	0,2 km	0,2	0,5	0,7	0,7
Dĺžka vodovodnej siete	1,9 km	1,9	1,9	1,9	1,9
Počet detí v MŠ	22	23	20	21	19
Počet kníh v MKŽ	3326	3397	3445	3520	3328
Počet čitateľov	161	162	146	157	162

Pôdny fond spolu : 1 145 ha
Poľnohospodárska pôda : 515 ha
Lesné pozemky : 582 ha
Vodné plochy : 2 ha
Zastavaná plocha a nádvoria : 16 ha
Nepoľnohospodárska pôda : 630 ha

Podnikat. subjekty	7	9	13	14	13
Nezamestnaní :	1994: 29 / z toho 14 žien				
	1995: 23 / z toho 6 žien				
Maloobchod. predajne	3	3	3	2	3

Verejná zeleň : 0,60 ha

Okrem tradičných akcií, podujatí a rôznych súťaží, ktoré uvádzam na inom mieste, sme zaznamenali aj udalosti nie každodenné.

Chronológia najzaujímavejších udalostí r. 1997

V januári a vo februári bola pomerne rozsiahla ťažba bukov v oblasti Bačeje vrchu. V marci sme mohli voľným okom aj dalekohľadom pozorovať kométu Hale-Bopp, ktorá bola najjasnejšia v tomto storočí. 7. a 8. marca opäť horela Hôrka. Cez zimu viaceré domácnosti kúrili odpadovými materiálmi z firmy Dufi, čo spôsobovala nielen neutešená sociálna situácia, ale aj ľahostajnosť k životnému prostrediu.

Obecné zastupiteľstvo prikročilo k pomenovaniu ulíc. Dostali tieto názvy: Beketišska, Lúčna, Prlenicová, Močiarna, Závozná, Školská a Majerská.

9. apríla vystupovali niektoré deti zo ZŠ v televíznej relácii Crn-crn. Z Radobice to boli Lukáš Kmeť a Martina Machlicová. Relácia bola venovaná dopravnej výchove a dopravnej súťaži cyklistov.

19. apríla zorganizovala komisia životného prostredia 1. jarné upratovanie prírody, ktorého sa zúčastnilo najmä 12 chlapcov zo ZŠ. Z oblasti Močiarov, Hája a Hôrky vyviezli vrchovatú vlečku železného odpadu, ale aj skla a plastov.

V apríli sa uskutočnil aj poslanecký prieskum záujmu občanov o plynofikáciu obce.

Od 1. mája začali pracovať prví nezamestnaní na verejnoprospešných prácach (R. Trnik, A. Važan). Nielen u nás sa ujal názov „rýchla rota." 11. mája, aj napriek prehre 0:1 v Temeši, sme mohli prvýkrát v histórii radobického futbalu oslavovať víťazstvo v najnižšej okresnej súťaži.

23. a 24. mája sa uskutočnilo celonárodné re-

ferendum o vstupe SR do NATO, ktoré bolo spojené s otázkou o priamej voľbe prezidenta. Referenda sa v obci zúčastnilo iba 79 voličov, takže bolo neplatné.

9. a 10. júla sa buldozérom upravila cesta na Hôrku a zlikvidovali smetiská na nej. Čiaľ, čoskoro sa objavili znovu.

Do obce začal pravidelne prichádzať predajca zmrzlinových výrobkov firmy Family Frost - na veľkú radosť detí a trochu menšiu rodičov.

V lese sa vyšíšil počet členov rýchlej roty na 6. 2. augusta sa na Cirovej uskutočnilo prvé posedenie chalupárov a domácich pri vatre. Neskôr sa z akcie vyvinul pravidelný prázdninový country-bál so živou alebo reprodukovanou hudbou. Prvého podujatia sa zúčastnilo asi 200 ľudí.

10. augusta mnohí Radobričania navštívili majstrovskú súťaž v motokrose v triede do 125 cm^3 vo Veľkých Uherciach.

Na jeseň bola bohatá úroda ovocia, najmä jabĺk a sliviek a sudy sa stali nedostatkovým tovarom.

Veľa Radobričanov sa zúčastnilo aj na vatre v Hornej Vsi 31. augusta.

Začali sa množiť nielen krádeže ovocia, ale aj domácich zvierat. Jedným z postihnutých bol aj starosta, ktorému v noci 11. 10. neznámy páchateľ ukradol všetky zajace.

5. decembra sa konali oslavy 10. výročia otvorenia budovy ZŠ v Hornej Vsi - za účasti starostov, bývalých učiteľov a sponzorov. Koncom novembra (22.-23. 11.) sa veľa domácností ocitlo bez vody.

Od 1. 11. prevzali po Danke Jančichovej obchod s rozličným tovarom Eva a Dušan Kmeťovci z Prievidze (Dušan pochádza z Radobice).

Kultúrne a športové podujatia

Iba málo ľudí privítalo Nový rok na tanečnej zábave, ktorú usporiadala pani Jozefína Kollárová. Novoročný príhovor starostu v miestnom rozhlase si občania mohli vypočuť pri odpratávaní asi 10cm nádielky snehu. Vydarenejšia bola zábava, ktorú organizovalo 18.1. združenie rodičov pri ZŠ a zúčastnilo sa jej asi 100 ľudí. 25. januára bolo posedenie poslancov, členov komisií a spevokolu.

V sobotu 8. februára navštevovali domácnosti fašiangovníci. Pochovávanie basy (3. ročník) sa uskutočnilo podľa tradičného scenára. Spolu s basou si poležal v rakve aj Štefan Kmeť, zvaný Smejo. Zaujali a rozosmiali nielen osvedčení obradníci, ale aj spevačky-plačky. Podujatie je natočené na videozázname.

9. marca sa konali 1. majstrovstvá obce v mariáši. 12 súťažiacich si v ten deň nedohralo, a tak súťaž mala ešte niekoľko pokračovaní. Nakoniec sa prvým šampiónom stal Ing. Pavol Švarc pred Jánom Kollárom st. a Rudolfom Urbanom.

30. apríla bolo stavanie mája pred kultúrnym domom. Tentoraz boli hlavnými protagonistami členovia folklórneho súboru Jánošík z Partizánskeho. Asi 200 prizerajúcim sa predviedli 45 minútový program. Máj mal asi 16-17 metrov, takže bolo čo dvíhať. Máj, ktorý priniesli prvý, označil starosta za

mestu, a tak bol vlastne náhradný. Na ulici sa pomíkalo aj pálenkou. Skalní fanúšikovia však pozerali hokej s Čechmi na MS, no opäť sme prehrali.

11. mája 2002 zorganizoval Deň matiek a prijatie jubilantov za účasti asi 100 ľudí.

1. júna v nedeľu popoludní ZTPČ a jednota zorganizovali podujatia k MDD. Výsledky súťaží:

Hod kružkami a skok do diaľky: 1. Marek Franc
2. Tomáš Franc
3. Marbin Jankula

Jazda zručnosti na bicykli: 1. Miroslav Franc
2. Lukáš Kmeť
3. Tomáš Uhlár

Škôlkari: 1. Vladko Franc
2. Peter Balla

Hod granátom a beh: 1. Martina Machlicová
2. Zuzana Čmiková
3. Michal Kmeť

Akcie sa zúčastnilo asi 50 detí, okrem cien nechýbali ani sladkosti a malinovky.

15. júna boli strelecké preteky žiakov zo vzduchovky. Zúčastnili sa iba 4 chlapci. Vyhral Ivano Kollár pred Jurajom Urbanom a Lukášom Beveláguom. Veľmi vydarené boli strelecké preteky o majstra obce z malorážky, ktorých sa zúčastnilo 24 strelcov. Vyhral Ján Kollár st. pred Pavlom Trnkom, Pavlom Kollárom, Rudolfom Urbanom a Dominikou Pravdovou.

Posledný júnový víkend patril Radobickým hodom. V piatok účinkovala dychová

hudba s ľudovým rozprávačom (Žochári) pre asi 150 divákov, v sobotu bola tanečná zábava, v nedeľu diskotéka pre deti, futbal ženy proti mužom (3:2), hod slahovicou, boli aj kolotoče.

Na konci školského roka sa s MŠ rozlúčilo 5 detí. 16. augusta hrala na country bále na Cerovej folková skupina Sidlo z Partizánskeho. Rozlúčka s chabárskou sezónou bola 30. augusta na Cerovej.

5. septembra uvítal ZPOZ 5 detí a 6 jubilantov. 21. septembra sa uskutočnil krížovkársky turnaj. Vyhral Roman Košovský pred A. Trnkom a Emíliou Oberkovou (Urbanovou) z Prievidze. Stolnotenisový turnaj absolvovalo 19 hráčov. Zvíťazil Jozef Kollár pred A. Trnkom ml. a Jozefom Čmikom. Športovým oživením bola aj účasť miestneho kňaza, ktorý bol favoritom, avšak pre iné povinnosti nemohol dohrať. Šachový turnaj 28. 12. vyhral Braňo Povoda pred Rudolfom Urbanom a Pavlom Švarcom ml. Súťažilo 8 súťažiacich.

Počas roka sa v kultúrnom dome uskutočnilo aj niekoľko propagačno-predajných akcií rôznych firiem, ktoré ponúkali najmä výrobky z ovčej vlny, riad, zdravotné potreby a pod. Účasť na nich bývala dobrá, predtým návštevníci dostávali zdarma rôzne darčeky. Sem-tam sa objavil aj kupujúci.

9. októbra bola v KD výstava žiackych prác. 10.-11. 11. zorganizovalo Regionálne kultúrne stredisko kurz pečenia vianočného pečiva, ktorý absolvovalo 20 gazdiniek.

Šport - - futbal

V športe dominoval futbal. Kedže počas celej sezóny bolo mužstvo v III. triede na popredovom mieste, zvýšil sa aj divácky záujem. Prvýkrát v histórii radobického futbalu sme súťaž vyhrali, a tak 12.5. starosta (predseda futbalového zväzu) prevzal víťazné trofeje. Od jesene sa však vytvorili dve druhé triedy, a tak sme opäť hrali najnižšiu, ale náročnejšiu súťaž. Na súpiske mužstva boli nasledovní hráči: Ladislav Barda z Oslian, Daniel Barboš, Ľubomír Brida, Milan Brida, František Dobrovský z Oslian, Jozef Foldán (PD), Radomír Jančich, Ján Kmeť, Roland Kmeť, Miroslav Kollár, Roman Košovský, Ján Kuzma z Bystričian, Dušan Petrus z Oslian, Peter Plevka z Bystričian, Igor Pravda z Prievidze, Alexander Šepši z Prievidze, Anton Tomík ml., Ivan Urban, Rudolf Urban (PD = Radobičania bývajúci v Prievidzi). Súťaž začala prehrou 1:4 s Opatovcami nad Nitrou a v jej ďalšom priebehu sa striedali dobré výkony so slabšími. Trénerom mužstva bol Milan Barboš z Oslian a vedúcim Rudolf Kmeť.

Budúcnosť futbalu malo zabezpečiť aj vytvorenie žiackeho družstva. Boli v ňom: Zuzana Čmikova, Radovan Franc, Igor a Daniel Fialovci z Bradislavy, Igor Franc, Tomáš Franc, Filip Jančich, Martin Kmeť, Michal Kmeť, Michal Kmeť ml., Miroslav Kollár, Hano Kollár, Michal Machlica, Tomáš Ozsáigh, Tomáš Uhlár. Trénerom bol Miroslav Jančich a vedúcim družstva Miroslav Kollár.

Žiaci síce začali prehrou 0:11 s Bystričanmi a 1. gól dali až v 6. zápase, ale postupne sa ich hra zlepšovala, prehry boli nižšie a prišli aj ďalšie góly a prvé body. Raritou bolo, že v základnom kádri bolo jediné dievča v súťaži - Zuzka Čmiková.

Základná škola

ZŠ v Hornej Ves narátalo v školskom roku 96/97 205 žiakov, z toho 95 dievčat. Novými členmi učiteľského zboru sa stali Mgr. Miroslav Franc a katechétka Žaneta Hladká. Odišla Mgr. Marka Švercíková. Na konci roka prospelo 202 žiakov, neprospeli dvaja, dobré výchovno-vzdelávacie výsledky dosiahlo 58 žiakov.

V okresnom hodnotení škôl dosiahla ZŠ 21. miesto. Tradične bohatá bola záujmová činnosť. 29. mája bolo v H. Ves okresné kolo dopravnej súťaže žiakov, kde družstvo ZŠ získalo 1. miesto. Z Radobice v ňom boli Lukáš Kmeť, Tomáš Uhlár a Filip Jančich. Pracoval aj šachový krúžok, zdravotnícky (9. a 11. miesto), športový a literárno-dramatický.

V zime bolo pri škole kĺzisko. Družstvo dievčat sa vo futbale prebojovalo až do celoslovenského kola v Rimavskej Sobote. Z Radobice v ňom boli Zuzana Čmiková, Hana Pindúrová, Marcela Košovská, Valika Janesová a Zuzana Tomášová. Žiačky hrali aj na turnaji v Zuberci na Orave 26. a 27. apríla. Cestou domov sa im pokazil autobus. Okresného kola v plávaní sa zúčastnila v družstve ZŠ Dominika Oravcová. Žiaci

3. a 4. ročníka absolvovali plavecký výcvik v Novákoch.

Okresnej súťaže - výtvarný Deň a tradičná ľudová tvorba a Európa v škole sa zúčastnil Stanko Trnik. Ten istý obsadil 4. miesto na okresnom kole recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín. Na medzinárodnej výtvarnej súťaži Bilola '97 získala Tatiana Pravdová (žiačka 2. roč.) diplom.

Cirkevný život

Príchod nového mladého správcu farnosti Ondreja Šmidriaka znamenal oživenie cirkevného života. Väčšia pozornosť sa venovala aj záujmovým aktivitám kresťanskej mládeže, kultúrnym a športovým, ako aj charitatívnym činnostiam. 6. júla bolo v Radobici Prvé sväté prijímanie s tradičnou kvetinovou výzdobou okolia kostola.

Obyvateľstvo:

V roku 1997 zomrelo 9 našich občanov:

1. Pavol Franc	č. d. 20	vo veku 87 r.
2. Anton Kollár	142	66 r.
3. Cecília Jančichová	257	84 r.
4. Štefan Foldan	29	78 r.
5. Pavol Kmeť	17	89 r.
6. Rudolf Kmeť	103	84 r.
7. Anna Francová	153	76 r.
8. Ján Tomáš	238	78 r.
9. Pavlína Foldanová	52	52 r.

Narodilo sa 5 detí:

1. Maroš Trnik	č. d. 166
2. Daniela Sarah Kmeťová	174
3. Bibiána Scherová	148

4. Šimon Balla 180
5. Michaela Bridová 158

V priebehu roka sa prisťahovalo 6 občanov a odsťahovalo 5.

Počasie

Na Nový rok nasnežilo asi 10cm, ale 4.1. sa oteplilo na +5°C, bola hmla a pršalo. Na Troch kráľov opäť primrzlo. Čoskoro 3. januára sa na Bukovine lyžovalo. Druhý a tretí januárový týždeň sa vyznačoval dennými teplotami mierne pod nulou, v noci -5 až -8°C, bez zrážok a hmiel. Snehu bolo do 10cm, ale bol zamrznutý a zľadovatený. 5. 2. bolo po dlhšom čase mierne snežienie (3-4cm). 12. februára prišalo, oteplilo sa a na druhý deň večer bola búrka. Mokrý snehový poprašok sa topil, všade bolo blato a voda. Súvislý sneh na kopcoch však zostal prakticky celú zimu. Zmeny počasia priniesli aj chrípkové prázdniny od 10. do 14. februára.

18. februára napadlo niekoľko cm snehu, opäť bolo všetko biele. Víkend 22. a 23. 2. bol slnečný. 26. 2. popoludní bol prudký lejak, ale nasledovný víkend bol opäť slnečný.

V prvej polovici marca boli ráno slabé mrazy, začínalo sa s vypaľovaním trávy, ale už od 15. 3. sa počasie zhoršilo, boli prehánky, Bukovina sa opäť zabielela.

27. marca sa počasie zhoršilo. Na veľký piatok a nasledovnú sobotu (28. a 29. 3.) sa vystriedali dážď, hmla, slnko, silný vietor a sneh. Na Veľkonočnú nedeľu boli len mierne snehové prehánky na kop-

coch a v pondelok bolo slnečné počasie. To sa zhoršilo v nasledujúcich dňoch. Víkend 5.-6.4. bol pravý aprílový s vetrom a prehánkami. V pondelok ráno bola poľadovica a meškali autobusové spoje. V týždni od 7. do 10.4. bolo večerno s rannými mrazmi -3 až -5°C. 11.4. sa znovu oteplilo, ale už 12. - ráno bolo všetko biele, 3-5cm snehu, ktorý sa cez deň topil.

14. apríla už sneh na Bukovine nebol, ale ráno bolo -5°C. Do 18. apríla bolo po celé dni veterné a chladné počasie, zrážky - aj snehové. Napriek tomu sa ukazovali aj jarné kvietky. V piatok 18.4. sa vyčasilo a na druhý deň ľudia sadili zemiaky a pod., chystali sa kvitnúť aj slivky. Nasledovné nedeľné ráno však všetko pribrzdila niekoľkocentimetrová snehová perina. V ďalšom týždni bolo ešte premenlivé počasie, postupne však začali kvitnúť stromy a dalo sa aj sadiť.

Prvá jarná búrka prišla 28. apríla a pozvoľna sa začala rozvíjať búčina. Silná búrka bola aj v noci 7.5. a 16.5. popoludní. Traja zamrznutí prišli so suchým a veľmi teplým počasím, teploty dosahovali až 30°C. Po 21. máji sa počasie zhoršilo, ochladilo sa, boli prehánky a búrky. Iba občasné vyjasnenie oblohy umožňovalo prácu na poliach. Nevýrazné premenlivé počasie trvalo takmer celý jún, výraznejšie oteplenie nastalo až počas hodového víkendu - až 33°C. Júlové počasie bolo premenlivé, často pršalo, povodne nás obišli, ale úroda bola dosť pos-

kodená. Priaznivé počasie priniesol až august a september.

Prvý mráz -2 až -3°C boli 14. októbra. 25. 10. boli menšie snehové prehánky. 27. 10. ráno prvý poprašok, neskôr pekne, ale chladno (-5 až -7°C).

V prvej dekáde novembra bolo veľmi veterno, ale sucho, nedalo sa orať, padali aj teplotné rekordy (19°C v Prievidzi). 10. novembra sa blýskalo a hrmelo, neskôr niekoľko dní vytrvalo prršalo. 24. 11. padal mokrý sneh. Koncom novembra boli hmly, prehánky, pomerne teplo - do 10°C. V decembri sa trochu ochladilo, od 12. do 19. 12. mrzlo - do -6°C. Na Vianoce bolo počasie smutné, bola hmla, mrholilo.

ROK 1998

Politická a spoločenská situácia v roku 1998

Rok 1998 sa niesol v znamení volieb do zastupiteľských orgánov, čo ovplyvnilo aj aktivizáciu politických strán a hnutí na nižších stupňoch. Pokračovali prietahy o voľbu hlavy štátu, pretože v marci sa skončilo funkčné obdobie prezidentovi M. Kováčovi. Časť jeho kompetencií prišla na predsedu vlády a časť na parlament. Národná rada prijala novelu volebného zákona, ktorá znevýhodňovala volebné koalície, čo malo za následok vznik novej volebnej strany - SDK, v ktorej sa účelovo združilo 5 politických subjektov. Politickú hladinu rozvíril aj vznik novej strany - SOP, ktorá na čele s košickým primátorom R. Schusterom získala značné preferencie.

V prvom pokuse sa konalo niekoľko kôl voľby prezidenta v parlamente, ale pri danej koncelácii hlasov nebol zvolený žiaden z kandidátov. Predvolebné obdobie bolo poznačené stupňujúcim sa zápasom koaličných a opozičných strán. Politická kampaň nepoznala ani prázdniny, nehľadelo sa na náklady, prostriedky a metódy. V kampani bolo možné pozorovať nielen pozitívne propagovanie programov a kritiku politických súperov, ale aj nereálne sľuby a kriminalizovanie protivníkov. Významnú úlohu hrali STV na strane koalície a TV Markíza na strane opozície. Spoločenskú situáciu sťažovala aj vysoká kriminalita a rastúca nezamestnanosť. Vo voľbách sa rozhodovalo o ďalšom smerovaní Slovenska.

Parlamentné voľby nakoniec vyhralo HZDS, ktoré však nezískalo dostatočný počet hlasov, aby mohlo zostaviť vládu. Vytvorila sa vláda širšej koalície, v ktorej boli zástupcovia SDK, SDĽ, SOP, SMK. Vo vláde sa ocitli aj zástupcovia maďarských strán, naco boli rôzne protichodné názory. Nová vláda ihneď začala s inventarizáciou činnosti svojich predchodcov, kvalifikovala stav štátneho hospodárstva ako katastrofálny a v rámci nápravy škôd avizovala aj nepopulárne reštrikčné opatre-

nia. Parlament pozmenil aj zákon o komunálnych voľbách, čo viedlo k ich odloženiu na predjarnočné obdobie.

Vo svete sa udialo mnoho zaujímavých pozitívnych aj negatívnych udalostí, masovokomunikačné prostriedky však boli väčšinou presýtené správami o krvavých konfliktoch a nešťastiach. Na prelome tisícročí nebolo v našich podmienkach dôvod na prílišný optimizmus.

V tomto období sa začali aktivizovať aj členovia politických strán a hnutí na pôde obce. Volebná kampaň pred parlamentnými a komunálnymi voľbami bola však pokojná a veľmi korektná, hoci výsledky volieb boli očakávané s určitým napätím. Naštiahnutie, politikárčenie neovplyvňovalo činnosť obecného zastupiteľstva. V máji bola v obci založená organizácia HZDS. Jej členmi sa stali hlavne občania, ktorí sa doteraz príliš verejne ani politicky neangažovali. Jej členmi sa stali: Štefan Valentín - predseda. HZDS malo v obci tradične vysoký počet voličov, takže vznik tejto organizácie, aj keď v porovnaní s inými obcami oneskorený, bol veľkom prirodzený. Aktivita a sebavedomie členov HZDS však do určitej miery narušili zaužívanú politickú klímu v obci a prispeli k väčšej polarizácii názorov a ku kryštalizácii jednotlivých politických zoskupení.

Volebný rok 1998 v Radobici

V júli (16.7.) sa uskutočnilo stretnutie poslancov a občanov s funkcionármi okresného úradu, ktorého sa zúčastnili 4 zástupcovia OÚ (Grmanová, Závadský, Michalovič). Zúčastnilo sa ho málo občanov. Aj keď podujatie oficiálne nemalo politický rámec a hovorilo sa len o konkrétnych problémoch, možno ho zaradiť na začiatok predvolebných aktivít v obci.

11. septembra sa uskutočnil predvolebný míting SNS, na ktorom sa zúčastnil kandidát na poslanca NR SR Miroslav Kolian. Podujatia sa zúčastnilo 19 občanov. 18. septembra sa konalo stretnutie s kandidátom

na poslanca za SDĽ Stanislavom Bartošom, ktorý je našim rodákom a pracuje ako predseda KV SDĽ v Žiline. Zúčastnilo sa ho 30 občanov. S. Bartoš oslovil v vsb. nom liste každú domácnosť.

Predvolebná kampaň v obci nebola príliš razantná aj vzhľadom na jej okrajovú polohu a malý počet voličov. Obmedzila sa na plagáty a letáky, ktoré inštalovali prívrženci jednotlivých strán a na agitačné autá a mítingy a suveníry, ktoré sa tu rozdávali.

Voľby poslancov NR SR sa konali v dňoch 25.-26. 9. Hlavnú organizátorskú prácu vykonával starosta a pracovníčky obecného úradu. Na ustanovaní komisií participovali politické strany v obci (SDĽ, KDH, SNS a HZDS) a z okresnej úrovne aj SOP. Prácu sťažovala skutočnosť, že zároveň s voľbami sa uskutočnilo aj referendum o neprivatizácii strategických podnikov a boli zriadené 2 volebné okrsky, čo si vyžiadalo vytvoriť 4 samostatné komisie. Ich prvé zasadnutie a určovanie predsedov sa uskutočnilo 31. augusta.

Zloženie komisií pre referendum:
Okrsok č. 1 - obec: Ľ. Košovský (SNS) - predseda, J. Francová (HZDS), Č. Trníková, Ľ. Brida, V. Košovský (SDĽ).

Okrsok č. 2 - Cerová: T. Jančichová (KDH) - predseda, Ľ. Povodová, Ing. P. Švarc (SDĽ), K. Ilčkora ml. (HZDS), M. Kollár (SNS).

Zloženie komisií pre voľby do NR SR:
Okrsok č. 1 - obec: J. Kollár (HZDS) - predseda, Ing. D. Kucmanová (SNS), J. Bevilágua (SDĽ), Ľ. Valenteje, J. Jančich (KDH), Ľ. Smolková (delegovaná SOP), M. Košovská - zapisovateľka.

Okrsok č. 2 - Cerová: Mgr. A. Trník (SDĽ) - predseda, A. Urban (SNS), A. Kmeľ (KDH), M. Hlaváč (delegovaný HZDS), J. Smolka (delegovaný SOP), J. Kollárová, Č. Kmeľová - zapisovateľka.

Priebeh a výsledky volieb

Priebeh a spracovanie výsledkov referenda a volieb boli tradične pokojné, profesionálne zvládnuté a bez väčších nedostatkov. Po začatí samostného aktu volieb opadli rozpaky a nervozita, ktoré panovali pri ich príprave. Predsedovia komisií doručili výsledky okrsným komisiám v Prievidzi medzi prvými.

V referende sa voliči vyjadrovali k otázke, či sú za to, aby NR SR prijala ústavný zákon, ktorým sa zakáže privatizácia strategických energetických podnikov. Aj keď účasť voličov v referende v obci bola tesnoraz nadpolovičná, v rámci SR referendum späť nebolo platné. Mnohí občania nepochopili význam referenda, resp. ho považovali za zbytočné a svoje zrejme zohrali aj oddelené volebné priestory.

V okrsku č. 1 sa z počtu zapísaných voličov 369 zúčastnilo 217, t.j. 58,8%. Z 214 platných hlasovacích lístkov bolo ÁNO na 178 - t.j. 83,17%, proti bolo 36 voličov.

V okrsku č. 2 bolo zapísaných 88 voličov, referenda sa zúčastnilo 49 - t.j. 55,68%. Z tohto počtu bolo 44 platných hlasov. ÁNO odpovedalo 27 voličov, t.j. 61,36%, proti bolo 17 voličov.

Ovela väčšia dôležitosť sa pripisovala parlamentným voľbám, o ktorých sa predpokladalo, že by mohli priniesť zmenu vlády, čo sa napokon aj stalo. Voľby vyvolali vysokú účasť voličov. V podmienkach obce tradične vysoký počet hlasov získalo HZDS a SNS, dobrý výsledok dosiahla SDĽ, ktorá skončila na druhom mieste a v porovnaní s celoslovenskými výsledkami málo hlasov získala SDK. Oproti očakávaniu slabý výsledok dosiahla SOP.

Vo volebnom okrsku č. 1 boli zaznamenané nasledovné výsledky:

Počet zapísaných voličov:	369
Počet odovzdaných obálok:	327
Počet platných hlasov:	325

Poradie kandidujúcich strán podľa počtu získaných hlasov:

1. Hnutie za demokratické Slovensko	142 hlasov	43,69%
2. Strana demokratickej ľavice	70 hlasov	21,53%
3. Slovenská národná strana	63 hlasov	19,38%
4. Slovenská demokratická koalícia	22 hlasov	6,76%
5. Komunistická strana Slovenska	7 hlasov	2,15%
6. Združenie robotníkov Slovenska	7 hlasov	2,15%
7. Slovenská narodná jednota	5 hlasov	1,53%
8. Strana občianskeho porozumenia	3 hlasy	0,92%
9. Naše Slovensko	3 hlasy	0,92%
10. Strana maďarskej koalície	1 hlas	0,30%
11. Slovenská ľudová strana	1 hlas	0,30%
12. Bečko - Revolučná robotnícka strana	1 hlas	0,30%

Ďalším 5 kandidujúcim stranám sa nezdvihol ani jeden hlas. Účasť voličov v okrsku č. 1 bola 88,61%.

Vo volebnom okrsku č. 2 boli zaznamenané nasledovné výsledky:

Počet zapísaných voličov:	88
Počet odovzdaných obálok:	77
Počet platných hlasov:	76

Poradie kandidujúcich strán podľa počtu získaných hlasov:

1. HZDS	29 hlasov	38,15%

2. SDĽ	20 hlasov	26,31%
3. SNS	12 hlasov	15,78%
4. SOP	6 hlasov	7,89%
5. SDK	3 hlasy	3,94%
6. KSS	2 hlasy	2,63%
7. Slovenská národná jednota	2 hlasy	2,63%
8. ZRS	1 hlas	1,31%
9. Jednotná strana pracujúcich	1 hlas	1,31%

Ďalších 8 kandidujúcich strán nezískalo ani jeden hlas. Účasť voličov v okrsku č. 2 bola 87,5%.

Aj keď, pochopiteľne, niektorí boli s výsledkami volieb spokojní a iní zase nie, boli tieto uznané za korektné a demokratické.

Volby starostu a poslancov obecného zastupiteľstva

Pre voľby bola charakteristická doteraz najvyššia konkurencia na post starostu a poslanecké miesta, čo bolo ovplyvnené najmä vznikom nového politického subjektu v obci - HZDS. Voľby boli poznamenané aj ich preložením na neskorší termín z dôvodu nálezu Ústavného súdu, ktorý prijal námietku o protiústavnosti novelizovaného zákona a tento bol po parlamentných voľbách zmenený. Volilo sa v podstate podľa starého zákona, t.j. ako v roku 1994.

ZO SDĽ postavila 9 kandidátov na poslancov, HZDS 8, SNS 4, KDH 3. Spolu sa o 12 poslaneckých miest uchádzalo 24 kandidátov. O post starostu sa uchádzali: Anton Franc - SDĽ, Štefan Valenteje - HZDS, Štefánia Košovská - SNS a Ján Pravda - nezávislý kandidát. Zhodnocovacie zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 20.11. Jeho náplňou bolo vyhodnotenie činnosti orgánov OcU a volebného programu. Nezúčastnili sa na ňom kandidáti na starostu a noví kandidáti na poslancov. Predvolebná kampaň bola nevýrazná, obmedzila sa na rozhlasové relácie (A. Franc, J. Pravda), list voličom (Š. Košovská) a osobnú agitáciu. Objavili sa však aj anonymné listy, ktoré napádali činnosť starostu a OZ v minulom volebnom období. Už pred voľbami bolo zrejmé, že sa v OZ

objavia nové tváre, predtože 5 doterajších poslancov z rôz-
nych dôvodov nekandidovalo. Voľby sa konali opäť v 2
volebných obvodoch, avšak celkové výsledky kultúrne spracová-
vala miestna volebná komisia v zložení:
Karol Franc - predseda, Lýdia Povodová - zapisovateľka,
V. Prídavok, P. Barboš, D. Valentyi, Ľ. Franc (Jakabyi).
Okrsková komisia č. 1 v obci pracovala v zložení:
Jozefína Trníková - predseda, Mária Kollárová (č. d. 37)
- podpredsedkyňa, Ľ. Kmeť (č. d. 62), Č. Trníková, Ľ. Franc
ml., M. Košovská - zapisovateľka.
Zloženie komisie na Cerovej bolo nasledovné:
Andrea Jančichová - predseda, Rudolf Urban - podpredseda,
V. Bereláguová, Ľ. Valentyi ml., D. Benčová, Č. Kmeťová - za-
pisovateľka.

V obci sa zúčastnilo volieb z 383 zapísaných vo-
ličov, t. j. 82,5%. Platných hlasov pre voľbu poslancov
bolo 309 a pre voľbu starostu 311. Na Cerovej sa volieb
zúčastnilo 60 občanov - čiže 78,94% z počtu 76. Po sčítaní
hlasov z obvodov okrskov a podpísaní zápisníc mohla MVK
v sobotu podvečer miestnym rozhlasom vyhlásiť nasledov-
né výsledky.

Voľba starostu:

1. Anton Franc	222 hlasov
2. Štefánia Košovská	63
3. Ján Pravda	60
4. Štefan Valentyi	23

Voľba poslancov:

1. Ing. Pavel Franc	SDĽ	223 hlasov
2. Emília Slukoová	SNS	192
3. Darina Galanská	SNS	186
4. Ing. Miroslav Jankula	SDĽ	181
5. Mgr. Anton Trník	SDĽ	177
6. Jozef Čmiko	SDĽ	168
7. Stanislav Brida	SDĽ	156
8. Štefan Košovský	SNS	150

9. Vladislav Košovský	SDĽ	135 hlasov
10. Jarmila Poliaková	SDĽ	130
11. Terézia Jančichová	KDH	126
12. Dana Kucmanová	SNS	120

Náhradníci:

13. Helena Francová	KDH	114 hlasov
14. Jarmila Jančichová	KDH	98
15. Rudolf Kmeť st.	HZDS	97
16. Ján Berelágua	SDĽ	95
17. Jarmila Francová	HZDS	94
18. Ján Kollár st.	HZDS	85
19. Jozefína Kollárová	HZDS	83
20. Milan Foldán	HZDS	69
21. Štefan Valenteje st.	HZDS	63
22. Milan Pindúra	SDĽ	61
23. Karol Šikora	HZDS	47
24. Elena Valentejí	HZDS	44

Volebné výsledky boli oproti očakávaniam pomerne prekvapujúce. Predvolebným kto predpokladal, že sa do OZ nedostane ani jeden poslanec za HZDS. Dobré výsledky dosiahli kandidáti SDĽ a SNS. Značný pokles, najmä v porovnaní s rokom 1990, zaznamenalo KDH. V predchádzajúcom zastupiteľstve nebola ani jedna žena, teraz až 5.
Prípravné stretnutie k ustanovujúcemu zasadnutiu novozvoleného obecného zastupiteľstva sa konalo 29. decembra.

Hospodársky a sociálny rozvoj obce v roku 1998

Príjmy do obecného rozpočtu v roku 1998 boli 1.769 tisíc Sk, čo v rámci cenových relácií postačovalo na pokrytie nevyhnutných nákladov - mzdy, energií a materiálov, prevádzku a údržbu. Príjmy obce pozostávali najmä z daní z príjmov fyzických osôb (636 tis.), dotácií (165 tis.), daní z príjmov právnických osôb (94 tis.), daní z nehnuteľností (228 tis.), cestnej dane (61 tis.), doplnkových príjmov (221 tis.), správnych poplatkov (27 tis.), poplatkov za odvoz domového odpadu (71 tis.), poplatkov z predaja tabakových výrobkov a alkoholu, za hracie automaty, psov, za znečisťovanie ovzdušia atď.

Najviac výdavkov išlo na tarifné platy (388 tis.), odmeny za práce mimo pracovného pomeru (267 tis.), odvody do poisťovní a fondov (197 tis.), verejné osvetlenie (96 tis.), údržba ciest (47 tis.), príspevok dobrovoľnej jednote (50 tis.), odmeny poslancom (37 tis.), elektrickú energiu, palivo a vodu (78 tis.), telefón (34 tis.), benzín (31 tis.), príspevok TJ Š (9 tis.), ZPOZ (10 tis.), údržba vozidiel (22 tis.), nákup výťažok (24 tis.) a pod.

Najväčším handicapom obce bol malý počet podnikateľských subjektov a z toho vyplývajúce nízke daňové odvody do obecného rozpočtu. Podnikanie sa obmedzovalo len na obchodné prevádzky a aj tie si vždy nepln'ili svoje odvodové povinnosti hlavne z predaja alkoholu a cigariet. S ťažkosťami sa bojilo aj Roľnícke družstvo v Hornej Vsi a Štátne lesy, kde bola zamestnaná časť občanov. Nedostatok financií, pracovných príležitostí a nízke mzdy sa premietali do všetkých oblastí. Situáciu ešte zhoršilo uzatvorenie obuvníckej výroby vo firme DUFI od augusta '98. Zastavenie prevádzky bolo pripravované už predtým, ako tragický havaroval jeden z majiteľov Vladimír Duchyňa (38 r., pohreb mal 11.8. v Partizánskom). Časť zamestnancov prešla do Oslian a časť prišla o prácu. V obci zostal len sklad materiálu a výrobkov s tromi pracovníkmi.

Pretrvávali ťažkosti na úseku ochrany životného prostredia, najmä odvozu komunálneho odpadu, ktorý obec dotovala, ale náklady ďalej rástli a aj likvidácia odpadu na osadách. V tomto roku sa však uskutočnili aj pozitívne aktivity, ktoré boli finančne zabezpečené z mimorozpočtových zdrojov. V prvom štvrťroku boli dokončené rodinné prípojky. Spolu bolo vymenených 43 prípojok a celá akcia si vyžiadala náklady 2,3 mil. korún. Najvýznamnejšou investíciou, na ktorú sa čakalo desaťročia, bolo vyasfaltovanie cesty na Cerovú a po kaplnku u Hrozníkov. Asfaltový povrch dostala aj Pelenicová ulica Močiarna, úsek do Ťalov, na Horku, k obchodu na Cerovej, za obecným úradom a na Brieloby. Nový koberec dostala aj hlavná cesta od skúpania k obci po obecný úrad. Celkove pribudlo 3 500 m nových ciest v celkovej hodnote 3,265 tis. Sk. Ani tejto akcii nepriala počasie a ako zvyčajne ani všetci občania.

Pripravovala sa ďalšia stavba - rozšírenie kostola a jeho prestavba podľa nového projektu. Začalo sa 14.9. (vypílením lipy) a do konca roka boli vybudované základy prístavby a nakúpená časť stavebného materiálu.

Od začiatku marca boli znovu otvorené Podravinky v Danky. Aj keď v počiatku hrozilo, že v obci nezostane ani jeden obchod, pretože boli obavy o ich rentabilitu, nakoniec k spokojnosti fungovali oba, dokonca aj v nedeľu dopoludnia. V decembri otvoril bar v priestoroch bývalého mäsiarstva František Kollár.

Snaha o zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie regiónu a jeho obyvateľov viedla k myšlienke využiť prírodné dannosti tejto oblasti na rozvoj agroturistiky. 4. septembra sa sa v budove školy na Cerovej uskutočnilo ustanovujúce valné zhromaždenie mikroregiónu Medzihorie, ktorého zakladajúcimi členmi sa stali obce Radobica, Horná Ves, Oslany, Veľké Uherce a Veľké Pole, niekoľko podnikateľov a fyzických osôb. Na zasadnutí bolo zvolené prezídium v tomto zložení: Anton Franc - prezident, Štefan Valentíje - viceprezident, Augustín Maskaba - sekretár, Anton Foltán, Marián Komžík, Viliam Urban, Ján Nagy a dozorná rada: Raučina, F. Kollár.

Boli schválené aj základné dokumenty a prediskutované zámery a úlohy združenia. Jedným z podporných opatrení bolo aj prenajatie budovy školy na Cerovej Štefanovi Valentíjovi za hodnotu vynaložených nákladov na prevádzku a obnovenie jej funkcie na turistické účely. Turistická sezóna však už končila, a tak sa očakával väčší rozbeh v budúcom roku.

Uskutočnilo sa aj niekoľko menších akcií, napr. koncom apríla osadenie zábradlia na futbalovom ihrisku, v septembri rekonštrukcia oplotenia školy (DUFI), odstraňovanie porúch na vodovode začiatkom februára a na začiatku marca.

V tomto roku poklesli dotácie na verejnoprospešné práce na minimum, a tak sa v letnej sezóne o poriadok a údržbu v obci staralo len zopár študentov alebo dôchodcov. Situácia bola o to horšia, že doba celoobecných brigád na skrášľovanie obce akosi pominula a mnohí sa ne-

starali ani o poriadok v okolí vlastných domov - ani v čase, keď to bolo najviac potrebné - po rozkopávkach a posypoch.

Anonymní podpaľači si vyslúžili robenie jarného poriadku po svojom. 3. marca bol veľký lesný požiar v Lomskej doline a zhorel aj družstevný sbok v Hornej Vsi. Už 22. februára horel lesík nad chodníkom na Cerovú a 22. apríla bol zachránený les pozdĺž Hôrky smerom do Rosovských iba vďaka včasnému zásahu.

Mnohí občania sa snažili vylepšiť svoju nepriaznivú ekonomickú situáciu domácim hospodárstvom. Niektorým skrpčovali život krádeže úrody a hydiny a všetkým nepriaznivé počasie, najmä na jeseň, keď pre časté dažde nebolo možné orať a siať.

Počet nezamestnaných sezónne kolísal a nebolo ho možné presne určiť. Sociálna a ekonomická situácia mnohých občanov nebola dobrá, čo sa prejavovalo aj vo zvýšenej nervozite, apatii, alkoholizme a porušovaní verejného poriadku. Alarmujúci je vplyv týchto negatívnych javov na mladú generáciu.

Kultúrne a športové podujatia

Hlavne vďaka niektorým nestarnúcim nadšencom bol aj v tomto roku život v obci pomerne bohatý na kultúrne a športové podujatia. Organizátori by si niekedy zaslúžili väčšiu účasť verejnosti a ocenenie.

4. januára sa konali 2. majstrovstvá obce v mariáši. Za účasti 12 hráčov zvíťazil Ivan Banič z Tmavy, pred Ing. P. Švarcom a A. Kmeťom st.

18. 1. vystúpili s kultúrnym programom ochotníci z Nitrice a 9 turistov sa zúčastnilo pochodu do Kláku.

1. februára boli v KD majstrovstvá v streľbe zo vzduchovej pištole. Súťažili iba 4 žiaci, ktorí skončili v poradí:

1. Stano Kollár
2. Tomáš Uhlár
3. Tomáš Urszágh
4. Zuzana Čmiková

Medzi 10 dospelými si najlepšie počínali: 1. Rudolf (Kmeť) Urban st. 2. Miroslav Jančula ml. 3. Roland Kmeť

V deň ísby deň boli v pohostinstve majstrovstvá v biliarde. Zvíťazil Štefan Kmeť (Smejo).

Úspešná bola výročná schôdza ZTSČ 6.2., na ktorej bolo prijatých 6 nových členov. 18.2. sa konala VČS jednoty. 21.2. chodili po obci fašiangovníci a 24.2. bolo pochovávanie basy s tradičným scenárom, dobrou účasťou a zábavou.

26. apríla sa konali preteky O majstra obce so vzduchovky. Zo 6 žiakov boli najlepší Mirko Franc pred Radom Francom a Stanom Kollárom. Medzi 23 dospelými zvíťazil J. Čmiko pred Clenom Valentejé a Antonom Kollárom.

Na stavaní mája účinkovali deti zo ZŠ. Prvomájovú veselicu pripadali Kollárovci, ale predalo sa iba 38 vstupeniek. Na MDD 20 ZTSČ a jednota usporiadali rôzne súťaže pre deti, ktorých prišlo 23.

Dobrú odozvu zaťali získavať posedenia pri country hudbe na Cerovej. Konali sa 11. júla, 25. júla a 22. augusta. Nechýbali ani pišťalníci a koníky, skupina Šidlo, jedlá z rýb, guláš, čapované pivo a veľa priaznivcov zo širokého okolia.

Posedeniu pri guláši na Močiarok 5.9. neprialo počasie a skončilo sa pod stanom, z ktorého niekoľkí otužilci na druhý deň aj skúšali z malorážky na terč.

Krížovkárskeho turnaja 30.8. sa zúčastnilo iba 6 záujemcov. Zvíťazil R. Košovský pred A. Trnkom a M. Kollárom. Kultúrne a spoločenské aktivity v jesennom období boli obmedzené volebnými prípravami. 13. decembra sa predčasne konalo tradičné posedenie pod jedličkou, na ktorom nechýbali darčeky a kultúrny program.

Dobre obsadený bol stolnotenisový turnaj (26.12.) - 20 účastníkov, ktorý vyhral Jozef Kollár, pred R. Košovským a J. Čmikom.

27.12. súťažilo 7 hráčov v šachu. Zvíťazil Miroslav Kmeť pred Miroslavom Kuricom a Braňom Povodom.

30.12. sa za pekného počasia konal turistický pochod na trase Radobica - Lômy - Vtáčnik - Kamenec pod Vtáčnikom.

Významnou súčasťou kultúrnych aktivít bol Zbor pre občianske záležitosti (ZPOZ). 10. mája zorganizovali oslavy Dňa matiek (účasť 43), ďalej to boli v tomto roku oslavy životných jubileí (11), zlatých svadieb (2), ukončenie predškolskej výchovy (6), životné jubileum 90 rokov Anny Francovej a 100 rokov Márie Unterfrancovej a posedenie pod jedličkou (26). Na väčšine podujatí účinkoval ženský spevokol, ktorý viedla Jozefína Trníková.

Pravidelnou športovou aktivitou zostával stále iba futbal. V sezóne 97/98 sa mužstvu ani žiakom veľmi nedarilo a skončili na 11. mieste resp. na 12. mieste:

Muži :	26	7	5	14	43:66 (14 účasť.)
Žiaci :	22	3	1	18	8:108 (12 účasť.)

V individuálnych športoch sa presadili: plavkyňa Monika Jankulová, ktorá sa v drese VCHZ Nováky stala štvornásobnou majsterkou Slovenska v žiackej kategórii do 12 rokov na zimnom šampionáte v Spišskej Novej Vsi. Popredné umiestnenia získala aj na letných majstrovstvách v Štúrove, v preteckoch v Nových Zámkoch, Piešťanoch a 3. miesto v Rakúskom Linzi ako členka slovenskej štafety.

Po prvýkrát sme mali aj zástupcu v majstrovstvách Slovenska v motokrose. Norbert Abaffy skončil v triede do 85 cm^3 (žiacka kategória) celkove na 15. mieste.

Školstvo

V školskom roku 97/98 bolo v materskej škole zapísaných 16 detí - o dve deti viac ako rok predtým. Denne škôlku navštevovalo priemerne 12 detí. Vďaka neutešenej ekonomickej situácii už chýbali pod vianočným stromčekom nové hračky. Uskutočnilo sa však viacero zaujímavých podujatí: rozprávkový karneval, návštevy divadelných predstavení v H. Vsi a v Oslanoch, opekanie na Cerovej, návšteva ZŠ, rozlúčka s MŠ na obecnom úrade a posedenie s rodičmi pri torte.

Základná škola v Hornej Vsi oslávila 10. výročie otvorenia novej budovy. Oslavy sa konali 10. decembra za účasti pracovníkov školy, funkcionárov obcí, zástupcov miestnych firiem a bývalých učiteľov.

V školskom roku 97/98 nedošlo v zbore k veľkým zmenám. Odišiel Mgr. Miroslav Franc, na jeho miesto učila dôchodkyňa Anna Zmeňová. ZŠ navštevovalo 201 žiakov.

Tradične bohatá bola krúžková činnosť, kultúrna, športová mimovyučovacia aktivita, na ktorej sa výraznou mierou podielali aj radobickí žiaci. Z ich úspechom patrí: Andrea Jankulová bola v družstve mladých zdravotníkov, ktoré obsadilo 2. miesto v okrese. Mladí cyklisti obsadili v oboch kategóriách prvé miesto. V družstve boli: Martina Machlicová, Vladimír Trnik a Tomáš Uhlár. V krajskom kole sa umiestnili druhí.

Okresného kola Hviezdoslavovho Kubína sa zúčastnili Stanislav Trnik, Andrea Jankulová a Tomáš Uhlár. Súťaže Rozprávkové vrtienko sa zúčastnil Stanislav Trnik. Jozef Kollár získal diplom v celoslovenskom kole výtvarnej súťaže. K ďalším úspechom žiakov a učiteľov patrí zisk 4. miesta v súťaži Bývanie očami detí spolu s prémiou 20 000 Sk pre školu od Prvej stavebnej spoločnosti, ďalej ocenenia na Bienále detskej výtvarnej tvorby, medzinárodnej súťaži v kresbe a grafike v Havířove, v súťaži Bitola '98 - Macedónia a Európa v škole.

V celoslovenskom kole Bienále detskej výtvarnej tvorby '98 získal I. Trnik diplom v zlatom pásme. Aj v tomto roku reprezentovali deti zo školskej družiny školu na Dňoch majstrov Hornej Nitry predvádzaním výrobkov - drotárskych ozdôb zo šúpolia a kvetinových bábik v Bojniciach.

Pod vedením učiteľov jednotlivých predmetov sa žiaci zapojili do olympiád. Do 15 okresných, celoslovenských a medzinárodných súťaží sa celkove zapojilo 46 žiakov s 326 prácami.

Zo športovej činnosti sa uskutočnil lyžiarsky výcvik pre 39 žiakov v Kremnických Žľaboch. Dievčatá obsadili 2. miesto v obvodovom kole vo volejbale a minifutbale.

Cirkevný život

Nový kňaz a správca fary Ondrej Šmitriak začal pôsobiť v našej farnosti 15. 6. 1997. Narodil sa 1. 9. 1969 vo Zvolene. Študoval na Gymnázium vo Zvolene a

a Rímsko-katolíckej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Za kňaza bol vysvätený v bazilike na Starých Horách. Pôsobil vo Vrútkach, Prievidzi a Žiari nad Hronom.

Už 17.9.'97 sa konali bohoslužby pri príležitosti 190. výročia založenia farnosti, 160. výročia posvätenia kostola v H. Vsi a 130. výročia posvätenia fary. 25.10.'97 sa konala prvá svätá omša pri Mariánskej kaplnke na Cerovej. 25. decembra chodili po obci a chotári 3 skupiny koledníkov. Na Vianoce '97 vyšlo aj prvé číslo občasníka Farská rodina. Na jeseň '97 bola opravená aj fara.

V roku 1998 sa práca zameriavala najmä na deti a mládež. 1. februára účinkoval pri sv. omši detský spevokol z Vrútok Pekáčik. 21.2. sa v KD v Radobici konal fašiangový večer radosti. 2. mája sa konala púť na Starých Horách (aj 3.10.). 24.5. účinkoval na omši chrámový sperácky zbor sv. Martina z Bojnic. 7.6. bolo prvé sväté prijímanie, 14.7. výstup na Žarnov, 8.8. prechod pohorím Vtáčnik. Uskutočnili sa aj 2 letné tábory v Štefuldove pri Banskej Štiavnici (19.-23.7.) a Lášbovciach (9.-16.7.). Časté boli aj stretky s inými skupinami kresťanskej mládeže v okolí, ktoré sa venujú rozvíjaniu kresťanskej kultúry.

Obyvateľstvo

V roku 1998 bol zaznamenaný ďalší pokles počtu obyvateľov. Zomrelo 10 občanov:

1. Štefan Urbanec	č.d. 261	vo veku	78 rokov
2. Karol Kacina	265		94
3. Jozef Valentej	79		32
(utopil sa v jazere Tajch pri Novej Bani)			
4. Darla Kováčová	č.d. 106	vo veku	91 rokov
5. Daniela Tomášová	232		40
6. Anna Sluková	145		81
7. Ľubomír Kmeť	87		33
8. Anastázia Pravdová	25		85
9. Félix Čmiko	35		68
10. Darla Francová	51		88

Niektorí občania sa na sklonku svojho života odsťahovali k svojim príbuzným alebo do domova dôchodcov a

sam aj zomreli. Pochovaní sú však v Radobici, lebo to nie je zaznamenané v knihe úmrlí, z ktorej čerpá kronika. V posledných rokoch to boli: Jozef Šuriansky, Karolína Kazinová, Jolana Kollárová, Anna Francová, Jozef a Mária Oberfrancovci, Gejza Krug.

Narodili sa 3 deti:

1. Renáta Jančichová	č. d. 134
2. Július Kollár	177
3. Matúš Rybár	1

Prisťahovalo sa 7 občanov a odsťahovalo 13.

Počasie

V prvej polovici januára bolo teplé (10-12°C), miestami premenlivé počasie s občasnými dažďom. Od 23.1. primrzlo, trochu snehu bolo na kopcoch. 26.1. bolo -8°C a celodenný mráz. 30.1. mierne snežilo (3-4cm), na kopcoch viac, na Brezovej sa dalo lyžovať na bočkách, ochladilo sa.

1.2. ráno bolo -15 až -18°C. Od 2.-6. februára pretrvávalo suché a chladné počasie a do 12. februára bolo pekne a teplo. Sneh zostal iba na kopcoch a tieňnistých miestach. Rodiny s deťmi sa mohli sánkovať na Brezovej. Druhá polovica februára bola veľmi teplá - až nad 15°C. Objavili sa bahniatka, kvitli liesky, pučali sliezky. Do konca februára zima ešte neprišla, bola skôr jar. Ani občasné snehové prehánky začiatkom marca neprinieslí snehovú pokrývku.

Od 9.-12. marca bolo chladno, ráno -5 až -10°C. 15. marca bolo ráno niekoľko cm snehu, čoskoro však zmizol. Do 20. marca bolo chladno a do konca mesiaca premenlivé počasie. Od 30.3. do 4.4. bolo pekne, teplo, až 22°C. Začalo sa aj s vypaľovaním tráv a sliezky už kvitli naplno. Začali sa jarné práce v záhradkách a na poliach. Pred Veľkou nocou (10. až 13.4.) nastalo zhoršenie počasia a na Žarnove bol sneh. Od 23. apríla začalo májové počasie, teplo, veterno a pokračovali jarné práce. 1. mája podvečer bola búrka. 10. až 12.5. sa výrazne oteplilo, ortuť sa šplhala až k 30°C.

Výrazné ochladenie a občasné prehánky prišli až

po 3 zamrznutých. V nedeľu ráno 24.5. bol prízemný mráz, ktorý poškodil časť úrody, najmä fazule, rajčín a zemiakov. Oteplenie prišlo posledný májový týždeň a 30.5. po desiatich dňoch aj zrážky. Bolo už sucho.

V júni bolo väčšinou premenlivé počasie, okolo Medarda sucho a teplo, potom polooblačno, prehánky a búrky. Začiatok júla bol chladný s prehánkami. 19.7. cez víkend sa oteplilo a začala žatva v chotári. Od 20.7. začalo leto s teplotami 30 až 34°C. Po 27. júli, kedy boli povodne na východnom Slovensku, bolo stále sucho. Aj takmer celý august bol horúci a suchý. Počasie sa zhoršilo po 21. auguste a 24.8. sa ochladilo pod 18°C.

Prvá dekáda septembra priniesla chladné (až +7°C) a oblačné počasie s prehánkami. Cez deň sa zvyčajne oteplilo. 13.9. vybrzdilo prišalo. Celý september bol daždivý a chladný. Koncom septembra začali rásť huby, najskôr biela bedľa, potom šampiňóny a nakoniec aj dubáky.

Daždivé počasie v prvej polovici októbra sťažovalo jesenné práce. Počasie sa nezlepšilo ani v druhej polovici mesiaca. 30. októbra bol sneh na hrebeni Vtáčnika. Vietor a daždivé počasie marili aj zapálenie sviec v období Pamiatky na zomrelých.

V polovici novembra sa aj ochladilo, ráno na -3 až -5°C, najviac v sobotu 21.11. - niekde až -11°C. Do 4.12. prevládalo mrazivé počasie, viaceré polia zostali nezorané, nezasiate, inde aj nepozbieraná úroda. 4.12. v piatok popoludní a večer napadlo asi 10 cm prvého snehu. Radobica sa na chvíľu ocitla odrezaná od sveta, pretože podvečerné autobusy nemohli vyjsť hore. Popadávalo aj cez víkend. Od 5.12. do 12.12. mrzlo aj cez deň. Rekord sme zaznamenali 11.12. až -17°C. Od 13.12. sa prudko oteplilo, pršalo, bola veľká poľadovica. 20.12. napadlo niekoľko cm snehu, primrzlo (až na -8°C) a v prírode nastala vianočná atmosféra.

Záver

Hoci život denne prinášal ľuďom aj drobné črepky šťastia a na niektorých sa pousmiala aj šťastena (napr. Trnkovci vyhrali zájazd do Francúzska na zápas MS vo

futbale v súťaži Danone a Švarcovci zájazd do Bulharska v denníku Práca), väčšina ľudí nebola spokojná a pôsobila odovzdane.

Kedysi sme vkladali do roku 2000 veľké nádeje, dnes pribúdajú len rôzne katastrofické proroctvá. Ani jedno ani druhé sa neplní a život ide svojou kľúkatou cestičkou ďalej.

ROK 1999

Politická a spoločenská situácia

Aj keď sa s blížiacim rokom 2000 už dávno spájali rôzne túžby, očakávania, fantastické alebo katastrofické vízie, občanov predovšetkým zaujímalo, ako sa bude vyvíjať situácia v krajine pod vedením novej vlády a parlamentu. Väčšina prijala výsledky volieb s určitou nádejou, ale čoskoro sme sa topili vo veľkých problémoch. Bol síce konečne zvolený prezident a zlepšilo sa medzinárodno-politické postavenie Slovenska, ale ekonomika štátu upadala. Koalícia a opozícia v parlamente sa sústavne obviňovali z vyrabovania štátnej pokladnice resp. z neopodstatnenosti tvrdých reštrikčných opatrení, čo však máločomu pomohlo. Zatvárali sa továrne, upadali banky, čoraz viac ľudí sa ocitlo na ulici. O svoje kreslo prišli aj niektorí ministri, ďalších opozícia neúspešne navrhovala odvolať. V pravoľavej koalícii vládla nejednotnosť názorov na riešenie privatizácie strategických podnikov, bánk, vyplácanie dlhopisov, zvyšovanie cien a pod. Občas sa iskrilo medzi SDĽ a SMK, rozpadávať sa začínala aj SDK, najmä pre nesúhlas KDH s dvojitým členstvom. Poslanec I. Lexa (bývalý riaditeľ SIS) skončil na čas vo väzení a hrozilo to aj niektorým ďalším. Súdy prepúšťali mnohých páchateľov, čo vyvolávalo nevôľu polície. Šalamúnske rozhodnutia občas priniesol aj Ústavný súd. Na mafiánskom poli sa strieľalo a vyhadzovalo do vzduchu, čiastočné úspechy boli zaznamenané v boji proti vyberačom „výpalného".

Rómovia začali hromadne žiadať o politický azyl vo vyspelých krajinách, kam ich priviedli najmä vysoké sociálne dávky.

Ale ani inde na svete nebola situácia pokojná. Denne sme sa dozvedali o haváriách, prírodných katastrofách, korupcii, drogách a násilí. Najväčší rozruch verejnosti spôsobilo bombardovanie Juhoslávie na jar a vojna v Čečensku na sklonku roka. Posledný rok tisícročia sme väčšinou privítali hlučne, ale nie príliš optimisticky naladení.

Roku 1999 v našej obci

Najvýznamnejšou udalosťou na začiatku roka bolo slávnostné zasadnutie novozvoleného obecného zastupiteľstva 15. januára, ktoré uviedol predseda volebnej komisie Karol Franc správou o výsledkoch volieb a zložením sľubu poslancov. Na zasadnutí bol zvolený M. Jankula za zástupcu starostu. Boli zvolení aj predsedovia a členovia komisií. Niektoré z nich boli doplnené neskôr a ich zloženie sa ustálilo nasledovne:

1. Komisia verejného poriadku
   - Ing. Zuzmanová Dana - predseda
   - Poliaková Jarmila - tajomník
   - Jančichová Terézia
   - Sluka Štefan
   - Ing. Brida Milan

2. Komisia finančná a pre správu verejného poriadku
   - Ing. Švarc Pavol - predseda
   - Povodová Lýdia - tajomník
   - Mgr. Berešgúová Viera
   - Čmiko Jozef
   - Košovský Roman

3. Komisia kultúry, športu a mládeže
   - Sluková Emília - predseda
   - Jančichová Jarmila - tajomník
   - Mgr. Trníková Jozefína
   - Brida Stanislav
   - Košovský Roman

4. Komisia životného prostredia, rekreácie a turistiky
   - Mgr. Trník Anton - predseda
   - Jančichová Andrea - tajomník
   - Ing. Miroslav Jankula
   - Kmeť Rudolf, č. 268
   - Franc Štefan, č. 283

5. Komisia výstavby a územného plánovania
Brida Stanislav - predseda
Kožovský Štefan - tajomník
Čmiko Jozef
Jokala Vladimír
France Štefan, č. 283

Najväčnejšou úlohou, pred ktorou stálo novozvolené OZ, bolo zabezpečiť chod obce aj rozvojové zámery v neutešenej finančnej situácii. Boli to nielen bežné opravy a údržby, ale hlavne príprava a realizácia plynofikácie obce. Pretrvávajúcim problémom bola aj ochrana životného prostredia a likvidácia PDO.

Príjmy a výdavky obecného rozpočtu nezaznamenali oproti predchádzajúcemu roku výraznejšie zmeny (1741000,- príjmy, 1674000,-Sk výdavky). Vzhľadom na stúpajúce ceny a potreby rozvoja obce nebolo však postačujúce. Okrem mzdových nákladov a odmien za prácu mimo pracovného pomeru (521000 Sk, resp. 157000 Sk) tvorili najväčšiu položku výdavkov odvody do poisťovní a fondov (167000 Sk), vývoz PDO (129000 Sk), elektrina na verejné osvetlenie (107000 Sk), údržba ciest (61000 Sk), príspevok TJ (50000 Sk), údržba miestneho rozhlasu (45000 Sk), telefón (35000 Sk), elektrina (28000 Sk), PHM (34000 Sk). Tieto výdavky boli pokryté najmä príjmami z daní fyzických osôb (657000 Sk), daní z nehnuteľností a pozemkov FO (124000 Sk), daní z nehnuteľností a pozemkov právnických osôb (78000 Sk), cestnej dane (62000 Sk), ostatné príjmy, doplnkové príjmy a dotácie (386000 Sk spolu), poplatkov za vývoz PDO (70000 Sk), správnych poplatkov (20000 Sk).

V roku 1999 sa uskutočnilo 7 zasadnutí obecného zastupiteľstva. Predmetom rokovaní bolo schválenie rokovacieho poriadku OZ a štatútu obce, schválenie rozpočtu a priebežné hodnotenie jeho plnenia, prerokovanie správy hlavného kontrolóra obce pána L. Gelačáka, otázky životného prostredia, zrečistňovania, plynofikácia, odvoz PDO, odpredaj častí obecných pozemkov. Bolo zrušené miestne osvetové stredisko (MOS) a nahradené správcom kultúrneho domu (KD) - S. Bridom. Vzhľadom na rastúce prevádzkové náklady uznesilo OZ poplatky

za používanie verejných zariadení nasledovne:
prenájom KD - v lete 120 Sk/hod.
v zime 250 Sk/hod.

prenájom Domu smútku - 250 Sk na deň
500 Sk na 2 a viac dní

relácia v miestnom rozhlase, napr. pre predajcov rôznych tovarov - 100 Sk
Pre rok 2000 bolo nutné zvýšiť aj poplatok za odvoz popolnice na 700 Sk ročne pre jednu domácnosť.

Stav obecných financií neumožnil (výraznejšie) podporiť prístavbu kostola, ktorá sa takmer dostala do štádia, boli postavené iba obvodové múry už z predtým nakúpeného materiálu.

Znepokojujúca bola najmä skutočnosť, ako policajná a ekonomická situácia vplývala na každodenný život v obci. Postihnutí boli najmä nezamestnaní a mladí ľudia. Mnohí z nich málo dbali o seba, väčšinou holdovali alkoholu. Z hľadiska perspektívy ich situácia nevyzerala nádejne. Vina nedisciplinovanosti, pohodlnosti, ľahostajnosti a vulgárnosti zasahovala aj ešte školopovinné deti. Žiadal sa razantnejší postup školy aj komisií OZ voči týmto nešvárom, celková spoločenská klíma však nebola veľmi naklonená nepopulárnym opatreniam.

Obecné zastupiteľstvo aj spoločenské organizácie podnikli niektoré aktivity, aby sa tlmili tieto nepriaznivé tendencie. 20. augusta sa konalo rozšírené zasadnutie OZ, ktoré malo zmobilizovať členov komisií aj verejnosť, avšak bez viditeľnej odozvy. Podobný cieľ si kládol aj okrúhly stôl politických strán, ktorého sa zúčastnili starosta obce, jeho zástupca, traja členovia SDĽ, traja za SNS, jeden za HZDS a jeden za KDH. 29. septembra začala pracovať redakčná rada po 10 rokoch obnoveného Radobického spravodajcu, ktorého 1. číslo sa podarilo vydať v predvianočnom období. Spravodajca je v prílohe obecnej kroniky. Už tradičný nezáujem verejnosti dokumentuje aj účasť iba 10 neposlancov na verejnom zasadnutí OZ k aktuálnym otázkam obce 8. októbra. Rovnako tomu

bolo aj 14. decembra. Ľudí mohli zaujímať aspoň informácie o postupe prípravy plynofikácie obce.

Voľby prezidenta SR

Najvýznamnejšou politickou udalosťou roka boli prezidentské voľby. V prvom kole, ktoré sa uskutočnilo 15. mája, bolo na hlasovacom lístku 9 kandidátov. Hlavnými favoritmi na funkciu hlavy štátu boli Vladimír Mečiar a Rudolf Schuster.

Na Cerovej sa z počtu 77 voličov zúčastnilo 57. Z 56 platných hlasov získal V. Mečiar 30, R. Schuster 22, Ján Slota 2, Ivan Mjartan 1, Juraj Švec 1. Kandidáti Demikát, Lazarčík, Vášáryová a Zala nezískali ani jeden hlas. Bývalý prezident sa kandidatúry vzdal tesne pred voľbami.

V obci bolo z 374 voličov volič 326. O 321 platných hlasov sa kandidáti rozdelili nasledovne: V. Mečiar 211, R. Schuster 64, J. Slota 14, M. Vášáryová 10, J. Švec 5, J. Lazarčík 5, I. Mjartan 10, B. Zala 2, J. Demikát 0. Keďže v rámci Slovenska nikto nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov, 25. mája sa uskutočnilo 2. kolo volieb, v ktorých sa rozhodovalo medzi V. Mečiarom a R. Schusterom. Na Cerovej zvíťazil V. Mečiar pomerom hlasov 44:17 a v obci 259:87. Celoslovenský výsledok volieb však bol opačný a druhým prezidentom SR sa stal košický primátor R. Schuster.

Priebeh volieb bol zabezpečený dobre zo strany obecného úradu a volebných komisií, ktoré pracovali pod vedením R. Urbana a J. Šimíkovej. Hoci sa výsledok volieb očakával s napätím, nedošlo v rámci kampane, až na skutočnosť, že sa priaznivci V. Mečiara prezentovali najmä v miestnom pohostinstve nechutnými lešťákmi

Ďalšie činy, udalosti a príhody v. 1998

Začiatkom roka poslanci uskutočnili tradičný súpis psov, ktorý väčšina z nich, rovnako ako občania, považovali za nutné zlo. Poplatok v obci za psa bol 100 Sk, na osadách 60 Sk. Niektorí žiadali OZ o odpustenie poplatku, sem-tam sa počet psov asi podarilo aj uda-

jiš.

V nedeľu doobeda bývali otvorené obidva obchody, na čo si ľudia čoskoro zvykli a spoliehali sa na to. V noci na 15. 2. došlo k pokusu o vlámanie do dolného obchodu p. Ovy Kmeťovej. V marci mala naša obec a mikroregión Medzihorie zastúpenie na medzinárodnej výstave cestovného ruchu v Žiline. Boli tam naše propagačné letáky a pohľadnice. Výstavu navštívil aj starosta obce s poslancami A. Trnkom a M. Jankulom.

V predveľkonočnom období sa akosi nikto nehlásil k číslenie verejných priestranstiev, a tak starosta na túto činnosť zamestnal kopu brigádnikov.

Prístavba kostola sa zastavila a pokračovala až v septembri. Pekné jarné dni mnohí využívali na prechádzky do prírody, ktorú jedni obdivovali a druhí ničili odpadom. 26. apríla sa v časti chotára pripravovala televízna relácia Televíkend, ktorá bola odvysielaná na STV 2 14. mája.

15. júna ukradli z prístrešku na Prielohách už druhú jalovicu v priebehu dvoch týždňov.

22.6. po vytrvalom daždi zasiahla povodeň Oslany, Čereňany a V. Uherce. Nám sa samozrejme vyhla, ale cesty bolo treba po búrkach reparovať v júli dvakrát. Ani úroda nezostala nepoškodená.

11. 8. sme mohli pozorovať, napriek nie celkom dobrým podmienkam, zatmenie Slnka.

25. 8. nadránom horela u Kollárov chalupa Jozefa Kubicu z Bratislavy. Oheň si vzal celý krov. Požiar uhasili profesionálni požiarnici.

V auguste neznáme psy dohryzli v noci prasce majiteľke potravín Danke Jančíchovej. Boli vznesené obvinenia, ale nikto ich nedokázal.

Azda najvýznamnejšou akciou roka bolo začatie geodetických prác pre vypracovanie projektov plynofikácie obce, ktoré v októbri vykonal Naftoprojekt Poprad. Žiaľ, financovanie akcie, aj z pohľadu mnohých domácností, bolo ešte veľkým otáznikom.

Podujatie pre poslancov, členov komisií a ich rodinných príslušníkov, ktoré ich malo aspoň na chvíľu odpútať

od všedných starostí, zorganizovala komisia životného prostredia. V škole na Cerovej sa ich na posedení pri guláši, pšeničke a zábavných súťažiach zišlo 24.

Predvianočná nákupná tlačenica sa nekonala a a ani nebolo hádam prečo.

Obyvateľstvo

V roku 1999 bol nasledovný pohyb v evidencii obyvateľstva:

odsťahovaní - 9
prisťahovaní - 10
narodení - 6

1. Michaela Valentejo	č.d. 50
2. Simona Jašíková	252
3. Patrícia Bridová	158
4. Simona Kováčiková	140
5. Dávid Poliak	261
6. Patrik Vlčák	140

zomrelí - 11

1. Ondrej Bravda	č.d. 25
2. Anna Francová	111
3. Jozefína Francová	113
4. Anton Kováč	108
5. Helena Kmeťová	65
6. Valent Franc	59
7. Vojtech Volf	40
8. Cecília Kollárová	63
9. Helena Pravdová	6
10. Anna Valentejo	160
11. Jozefína Francová	168

V prípade Vojtecha Volfa to bola prvá samovražda asi po 15 rokoch, kedy sa v Záhradách zastrelil Fr. Jančich.

Športové a kultúrne podujatia

Sériu rôznych súťaží v roku 1999 začal asi najobľúbenejší šport pre nešportovcov - mariáš. 10. januára sa konal 3. ročník kyjho prestížnej kartovej súťaži. Spomedzi

9 hráčov sa najviac darilo R. Urbanovi sč. pred L. Oberom z Prievidze a J. Čmikom.

17. januára sa taktiež v pohostinstve uskutočnili 1. majstrovstvá obce v biliarde, na ktorých zvíťazil Štefan Kmeť (Smejo).

Prvým podujatím v kultúrnom dome bola diskotéka s M. Cibulom, na ktorej sa predalo 80 vstupeniek.

Z 23. na 24. januára sa 11 Radobičanov zúčastnilo tradičného pochodu cez hory do Kláku.

30. 1. bola ďalšia diskotéka už so 150 platiacimi účastníkmi.

Od začiatku februára sa začali pripravovať fašiangové slávnosti, ktoré sa však nakoniec nekonali z dôvodu chrípkovej epidémie a úmrtia v rodine Francov (Dolných).

Vo februári sa konali výročné schôdze jednoty, ZTŠČ, futbalového oddielu.

13. februára bol v KD karneval pre deti, ktorí organizovala kresťanská mládež.

12. marca sme mohli sledovať deti zo ZŠ v televíznej relácii STV1 Centrum nápadov, kde predstavili výrobu bábik v školskom klube.

Na Veľkonočnú nedeľu zorganizoval F. Kollár zaručnú zábavu s bombolou pre asi 100 účastníkov na pozvánky za ľudové vstupné 50 Sk.

12. apríla 20 ZTŠČ zorganizovala v KD streleckú preteky o majstra obce zo vzduchovky. Výsledky:

Žiaci: 7 účastníkov	1. Ivano Kollár	61 bodov
	2. Tomáš Országh	37 b.
	3. Zuzana Čmiková	36 b.
Dospelí: 19 účastníkov	1. Anton Trník ml.	82 b.
	2. František Kollár	81 b.
	3. Dušan Kmeť	81 b.

Deň predtým bol stolnotenisový turnaj vo dvojiciach za účasti 6 dvojíc. Zvíťazili V. Šmidriak s I. Dvorským z Hornej Vsi pred R. Urbanom ml. s J. Kucmanom a párom A. Trník ml. - A. Košovský.

Asi 130 prizerajúcich sa bolo na stavaní mája pred

KD. V programe účinkovali deti zo ZŠ.

1. mája F. Kollár postavil na Hôrke vatru a stan, v ktorom sa čapovalo pivo a podávali halušky. Podujatie priláka asi 200 ľudí.

7. mája ZPOZ zorganizoval oslavy Dňa matiek, na ktoré prišlo 39 žien. 9. mája bola výročná obhôdza SČK.

30. mája boli na ihrisku súťaže pre deti k MDD. Vyše 20 detí súťažilo v nasledovných disciplínach:

Granát ml.:
1. Bevelágua Lukáš
2. Jokala Marek
3. Kollárová Michaela

st.:
1. Kollár Stanislav
2. Machlica Michal
3. Franc Igor

Krížky:
1. Bevelágua Michal
2. Bevelágua Lukáš
3. Košovská Veronika

Vrece:
1. Košovská Veronika
2. Kmeť Róbert
3. Kuric Miroslav

Futbal - strelba na bránku:
1. Franc Igor
2. Machlica Michal
3. Kmeť Róbert

Súťaž zručnosti st.:
1. Machlica Michal
2. Kollár Stanislav
3. Machlicová Martina

ml.:
1. Bevelágua Michal
2. Jančich Marbin
3. Jokala Marek

6. júna boli na Močiaroch preteky o pohár starostu obce 5+15 rán z malorážky. Za účasti 27 strelcov boli najlepší: 1. Štefan Valentejs st. 122 b.

2. Jozef Čmiko 121 b.
3. Ján Kollár st. (Gejdoš) 103 b.
4. Peter Švarc 99 b.

13. júna bol prvý country bál na Cerovej, kde sa zišlo asi 300 ľudí.

26. júna sa na hodovú zábavu predalo len 54 lístkov. Hudba bola z Kolačna a nálada hŕstky účastníkov výborná. Hody pokračovali na druhý deň diskotékou pre deti a výstavou ručných prác v zasadačke (10 vystavujúcich, návštevnosť 50).

Na Cerovej sa 3. júla zišlo 300 priaznivcov country. Hrala skupina Sídlo. Rovnako tomu bolo aj 17. júla. Vtedy tam zakotvilo aj 5 radobických cykloturistov, ktorí absolvovali hrebeňovku Vtáčnika z Kamenca na Veľké Pole. Keď bola zábava v plnom prúde, vbehol medzi tancujúcich neznámy čierny jazdec na bielom koni. Obrátil koňa a zmizol v tme. Tento obrázok prekonal 7. augusta Anton Urban, ktorý donútil k ústupu stolujúcich družstevným kombajnom E 512. Ešte nestíchlo vzrušenie 500 divákov, keď po 23. hod. boli rozohraní letnou búrkou. Na Cerovej sa v tých dňoch konal aj horolezecký výcvik na skalke nad Mestskou lúkou.

22. augusta boli majstrovstvá obce v streľbe z malorážky. Spomedzi 15 účastníkov zvíťazil J. Čmiko pred J. Kollárom (Gejdoš) a A. Trníkom ml.

Krížovkárskeho turnaja sa 29.8. zúčastnilo 8 súťažiacich. Vyhral Roman Košovský pred Ing. Pavlom Švarcom a A. Trníkom st.

Veľa Radobičanov sa zúčastnilo vatry k 55. výročiu SNP v Hornej Vsi.

Posledný country bál na Cerovej bol 18. septembra. Asi 100 ľudí zabávala skupina Túlaví. 19. septembra bola v obradnej miestnosti pre 8 jubilantov slávnosť a jedno uvítanie dieťaťa do života.

Jesenné obdobie, ako obvykle, bolo chudobné na podujatia. Až 19. októbra sa v KD stretlo asi 20 žien s predsavzatím 2 x týždenne sa venovať cvičeniu pre zdravie. To im v podstate vydržalo celú zimu.

Na záver roka sa 26. 12. uskutočnil tradičný stolnotenisový turnaj. Z 24 účastníkov sa víťazom stal A. Tr-

vník ml. pred Máriom Kollárom a A. Košovským.

Predposledný deň roka patril turistike. V ťažkých snehových podmienkach si prerazilo cestu hrebeňom Vtáčnika do Kamenca 40 turistov. Cesta na Vtáčnik trvala asi 5 hodín.

Privítanie roku 2000 sa nikto nepodujal zorganizovať, a tak okrem podujatia kresťanskej mládeže v KD, svedčí o pestrá, rodinných a priateľských popolnočných stretnutí sa nekonalo nič. Bolo tu veľa chatárov, privítanie roka 2000 bolo pokojné a skromné, oproti iným občiam až veľmi všedné.

Futbal

Najpopulárnejším, najdiskutovanejším a najzaznávanejším športom v obci bol futbal. Družstvo mužov skončilo sezónu 1998/99 v II. triede okresu Prievidza na 13. mieste zo 14 účastníkov s konečným výsledkom

26 4 5 17 40:87 17 bodov.

Žiaci hrali v A-skupine III. triedy. Patrilo im konečné 10. miesto z 12 družstiev. Pohľad do záverečnej tabuľky: 22 6 1 15 30:79 19 bodov.

Na zápasy doma chodilo priemerne asi 50 divákov, niekoľkí chodili s futbalistami aj von. Trénerom starších bol Štefan Kmeť (Kekan), žiakov trénoval Rudolf Jančich a neskôr Miloš Brida. Aj keď sa nedarilo a zápasy boli väčšinou nervózne, nevyskytli sa väčnejšie incidenty a diskusie doznievali vo futbalovom bufete a pohostinstve.

Nedarilo sa nám ani na letných turnajoch po skončení sezóny. Na turnaji v Nitrici 18. júla sme po prehre s domácimi a so Skačanmi skončili na poslednom 4. mieste a rovnako o týždeň neskôr v Oslanoch. Úspešnejšia tu bola ženská jedenástka, ktorá remizovala s oslianskou 2:2. V zápase sa prihodil úraz Karlke Kmeťovej - zlomila si ruku.

Riaditeľ školy usporiadal v telocvični ZŠ 26. decembra vianočný turnaj, na ktorom hralo aj družstvo z Radobice. Hoci vyhrali dva zápasy z troch, nepostúpili do finálovej skupiny a obsadili konečné 5. miesto z 8 účastníkov. Cieľom turnaja bola zbierka na podporu aktivít školy. Tím Radobice tvorili: A. Trník sb., M. Jankula, Š. Kmeť, A. Trník ml.

a Peter Švarc - teda väčšina „old boys" nad 40 rokov.

Celkove futbal v obci sprevádzali organizačné a finančné ťažkosti a mohol prežívať iba vďaka podpore obecného zastupiteľstva, keď ročné finančné dotácie obce predstavovali niekoľko desiatok tisíc korún.

Školstvo

V školskom roku 1998/99 zaznamenávam najmä mimoškolské aktivity radobických detí, ktoré okrem iného účinkovali v kultúrnych programoch ku Dňu matiek, stavaní matiek a predvianočnom posedení pre starších ľudí. Darilo sa im aj v rôznych športových a kultúrnych podujatiach:
Stanko Trnik obsadil 3. miesto v okresnom kole recitačnej súťaže Šaliansky Maťko. Hliadka ml. zdravotníkov, v ktorej boli aj Lukáš Bevelágua, Táňa Pravdová a Veronika Košovská obsadila 6. miesto v okrese a starší žiaci (Andrea Jankulová) 10. miesto. V medzinárodnej súťaži v kresbe a grafike Havířov '98 bolo vystavených 18 prác ZŠ, medzi nimi aj kresby Lukáša Fusatého a Stanka Trnika.

Do celoslovenskej súťaže O najkrajšiu kraslicu v Bratislave sa zapojila Stanka Francová. V okresnej prehliadke detskej dramatickej tvorby Rozprávkové javisko v Novákoch účinkovali aj Táňa Pravdová a Mirka Balážková. T. Pravdová získala diplom v medzinárodnej výtvarnej súťaži Bitola '99. M. Balážková mala vystavené práce na okresnej výstave Vesmír očami detí. S. Francová sa v máji 1999 zúčastnila predvádzania ľudových techník v Bojniciach. Cenu Strieborný kôň získala kolekcia výtvarných prác na výstave v Slovinsku, ku ktorej prispela aj Dominika Bartolenová, Monika Pindůrová a Táňa Pravdová.

Zo zmien v pedagogickom zbore je potrebné zaznamenať odchod do dôchodku učiteľky Heleny Kmeťovej, ktorá počas takmer 40-ročnej pedagogickej kariéry pomáhala vychovať nejednu generáciu na ZŠ v Radobici, Hornej Vsi a v MŠ v Radobici.

Materská škola

V MŠ bolo v školskom roku 1998/99 zapísaných 19 detí, priemerná denná dochádzka bola 13 detí, čo bolo spôsobené nielen chorobnosťou, ale aj tým, že dosť matiek bolo nezamestnaných. Deti najviac pobavili predvianočné podujatia spojené s darčekmi, ktoré si v škôlke nahrali na videokazetu. Predškolskú dochádzku ukončili 4 deti. V personálnom obsadení došlo k zmene, keď do dôchodku odišla pani Terézia Urbanová. Nahradila ju Janka Franeová rod. Čmikova.

Počasie

Na začiatku januára prišlo oteplenie, kopy a sneh zmizol. Niektorí sa pokúšali orať. Po celý mesiac sa sneh udržal iba na horách. Výrazne sa ochladilo až na konci mesiaca, keď sa ochladilo na -10 až -12°C. Zima sa vrátila cez víkend 5.-7.2. Od 8.2. boli chrípkové prázdniny. Vtedy bolo v obci okolo 10cm snehu. V nasledujúcom týždni prišli snehové kalamity na východnom Slovensku. V dedine bolo asi 15cm snehu, čo zvládol obecný odhŕňač, na kopcoch narástla snehová prikrývka na 30cm.

V polovici februára sa zima stabilizovala, snehu pribudlo na 20cm v dedine, na Brezovej až 40cm. Na Bukovine sa lyžovalo.

Na konci februára nebolo v obci už dávno toľko snehu (až 30cm) a roboty s jeho odprataváním. Posledný víkend vo februári bol krásny, slnečný, ráno primrzlo, veľa snehu, cez deň teplo. V prvej marcovej dekáde však nastalo oteplenie, dažde, sneh sa menil na ľad, inde bolo blato. Po Jozefovi sa začalo orať a siať, posledné ostrovčeky snehu zostali na Bukovine.

Na prelome marca a apríla boli dobré podmienky na jarné práce. Prvá malá jarná búrka prišla 7. apríla. Celý mesiac panovalo typické aprílové počasie so striedaním slnka a zrážok. Silná búrka 24. apríla poškodila aj cesty. Prvé zamrznutie v máji mali síce občasné zrážky, ale bolo pomerne teplo.

21. mája bola búrka s krúpami. Nastalo oteplenie až na 26°C, čo pokračovalo aj v prvej júnovej dekáde. Denne boli búrky, dusné počasie, rásila vysoká tráva, hríby, zle sa robili posýreky, pretože bolo mokro. Daždivé počasie prebrávalo aj v 2. dekáde. 22. júna pršalo noc a deň, poškodilo úrodu a cesty, teplota ráno bola 8°C. Na začiatku júla bolo veľmi teplo - až 32°C. Prechodné zhoršenie počasia nastalo na niekoľko dní po 22. júli. 9. augusta bolo o 16°hod. až 34°C. Už bolo po žatve. V druhej polovici augusta bolo premenlivé počasie, vykopávali sa zemiaky, úroda bola slabšia, najmä ako dôsledok dažďov. Aj keď odvorenie školského roka sprevádzalo chladné a oblačné počasie, prvé dva septembrové týždne boli slnečné a teplé (okolo 27°C). Úroda zemiakov bola dosť chudobná, kvôli suchu sa nedalo ani orať. Žrážky prišli až po 3 týždňoch 26. septembra. Už v prvom októbrovom týždni bolo treba prikurovať. 16.-18. 10. prišli prvé mrazy (do -2°C).

Príroda nadobudla pestré jesenné farby až v 2. polovici októbra. Pokračovali jesenné poľnohospodárske práce. Sviatky Všetkých svätých boli pekné, slnečné, ale deň do 15°C. 16. 11. bolo ráno -4°C, hreben Vtáčnika bol zasnežený. 17. 11. prišiel prvý sneh do 3cm. Na druhý deň ešte pripadlo, ráno boli asi 4cm mokrého snehu a v sobotu 20. 11. už bolo asi 10cm.

V 1. polovici decembra panovalo premenlivé počasie s prehánkami, hmlami, vetrom, ale bez snehu.

18. decembra začal ráno padať sneh a do večera ho bolo asi 10cm. Ochladilo sa, pod nulou bolo aj cez deň, ráno asi -6°C, a tak sa očakávali biele Vianoce. Sneh padal aj na Štefana. Začalo sa však odplôvať, prišiel vietor a dážď (aj s výpadkami elektrického prúdu). Vznikla snehová kaša, čo pokazilo vyhliadky na dobré prázdniny s lyžovačku. Na Silvestra bolo polojasno, v noci -7 až -11°C.

Záver

Stáli sme na prahu fantastického roka 2000. Dožiť sa ho snívali mnohé generácie pred nami. Nám sa to podarilo, vedeli sme už, čo všetko sa z dlhoročných minulých vízií a predpovedí splnilo a čo nie. A mnohé je úplne inak. Je dobré, že si z minulosti niečo zapamätáme a do budúcnosti príliš nevidíme.

Aj tak, vitaj rok 2000!

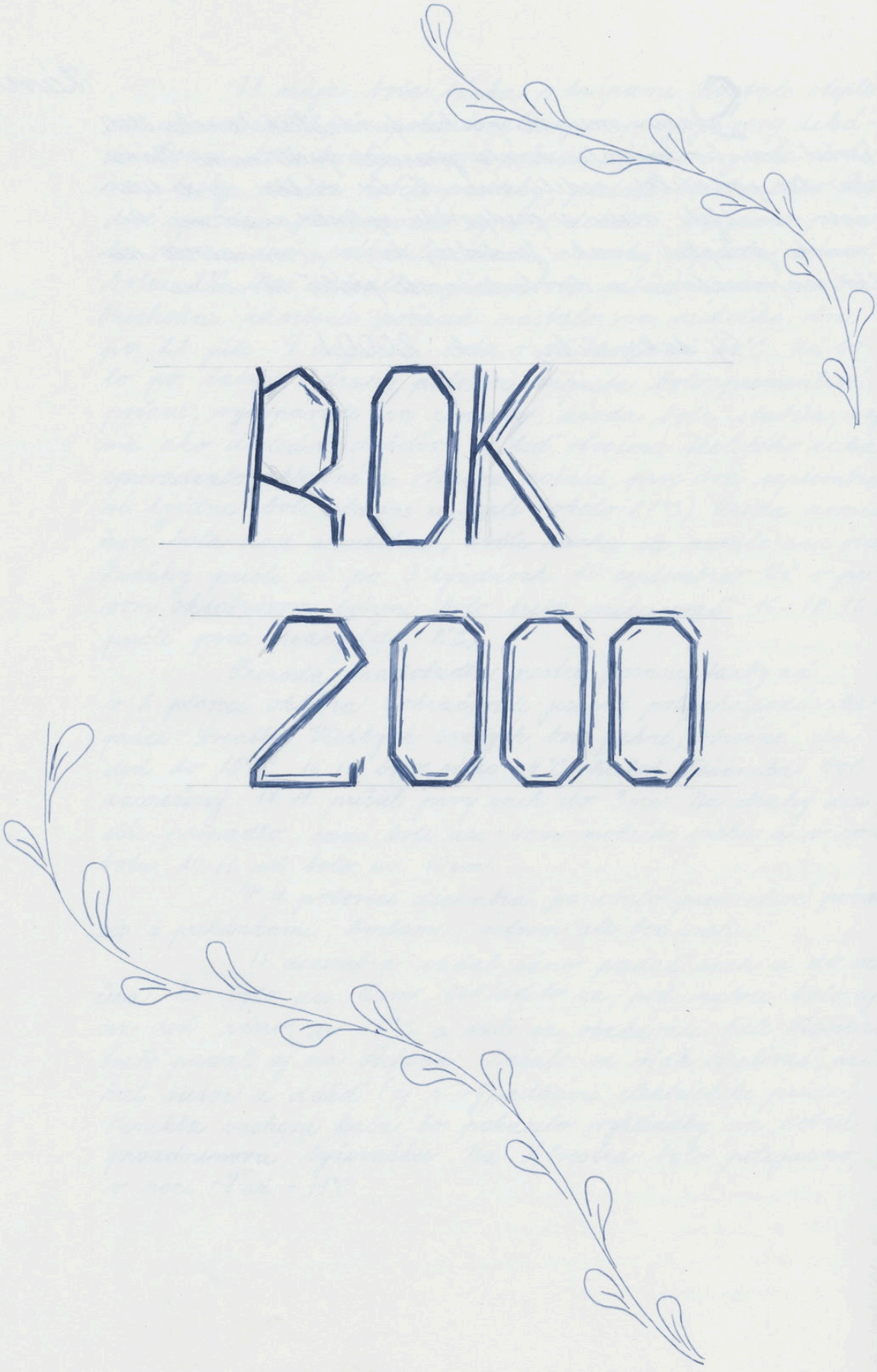
ROK
2000

Politická a spoločenská situácia

Konečne sa na scéne ľudskej civilizácie objavil s nádejami aj obavami očakávaný rok 2000. Nenaplnili sa však predpovede optimistických futurológov ani katastrofických vizionárov. Na steny sme zavesili nové kalendáre a život plynul ďalej - tak, ako sbor-ky generácií pred nami.

Ani nad Slovenskom neračilo svietiť nové slnko. Rozvadená politická scéna nepriná-šala ľuďom úľavu. V pozadí sporov bola najmä privatizácia stra-tegických podnikov. Predseda vlády Dzurinda založil Slovenskú demokratickú a kresťanskú úniu (SDKÚ), z kto-rej SDK vystúpilo KDH, ktorého volebné preferencie za-čali povážlivo klesať. Rovnako na tom bola SDĽ a ešte horšie SOP. Opozičné HZDS a SNS inicio-vali petič-nú akciu, ktorej cieľom bolo prinútiť parlament, aby vypísal predčasné voľby. Dôvodom bola nespokojnosť občanov so zložitou sociálnou situáciou a vysoká ne-zamestnanosť. V kalných vodách slovenskej politiky sa pohybovali aj strany, ktoré mali minimálnu podporu verejnosti. Na scénu nastúpil nový dravý subjekt - stra-na SMER, ktorú založil bývalý poslanec SDĽ Róbert Fico.

Aférou roka bolo vážne ochorenie prezidenta Šustera, ktorý skončil v rukách rakúskych lekárov v Salzburgu. Ani tento prípad, ani pátranie po poslan-covi Ivanovi Lexovi, proces s Černákovcami a inými mafiánmi, ani kúpa VSŽ Košice americkou firmou US Steel a ďalšie udalosti nezabrzdili, že najväčším

problémom Slovenska bola polmiliónová nezamestnanosť, úpadok sociálnej sféry, zdravotníctva a školstva. To vplývalo aj na medziľudské vzťahy, rástla brutalita, nervozita, vandalizmus. Mnoho mladých ľudí sa bezcieľne potĺkalo bez šance získať pracovné návyky, zarábať, osamostatniť sa. Vláda proklamovala stabilizáciu pomerov, očakávania väčšiny občanov sa však ešte nenaplnili. Rástla apatia a nezáujem o verejné záležitosti.

Posledné desaťročie určite prinieslo aj mnohé pozitívne zmeny, ale naša mentalita príliš nepodporovala možnosť stať sa pánmi vlastných osudov. Aj obec prežívala menšiu krízu, stále však preukazovala životaschopnosť - napriek opätovnému zdraženiu elektriny, vody, cestovného a iných položiek od 1. februára.

Činnosť obecného zastupiteľstva

Prácu obecného úradu a zastupiteľstva poznamenala ťažká choroba starostu obce Antona Franca. 28. februára zvolal jeho zástupca Ing. Miroslav Jankula zasadnutie OZ, aby mohol byť schválený rozpočet obce na rok 2000, všeobecne-záväzné nariadenie č. 1/2000 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, rôzne aktuálne úlohy a najmä, aby sa predišlo kritickej situácia, keď chod obecného úradu, vrátane organizovania verejno-prospešných prác, organizovali pracovníčky úradu, hlavne pani Marta Košovská. Zástupca starostu vykonával nevyhnutné úlohy iba počas osobného voľna, práceneschopnosti a dovolenky, narýže v máji aj on skon-

čil na určitý čas v nemocnici.

26. mája obecné zastupiteľstvo zvolilo Mgr. Antona Trnku za pomocníka zástupcu starostu. Počas niekoľkých mesiacov sa nikomu z poslancov nepodarilo s Antonom Francom nadviazať kontakt a potom, keď skončil v bratislavskej nemocnici, bolo aj zo sprostredkovaných informácií zrejmé, že sa už do svojho úradu nevráti. Smutná správa o jeho úmrtí prišla vo štvrtok 22. júna. Na druhý deň sa konalo mimoriadne zasadnutie OZ, ktoré dohodlo pohrebnú organizáciu účasti obce na pohrebe.

Občiansky pohreb starostu obce Radobica Antona Franca sa konal v utorok 27. júna napoludnie v bratislavskom krematóriu. Obec zabezpečila pre účastníkov pohrebu dva autobusy, z ktorých jeden uhradil poslanec NR SR PhDr. Stanislav Barboš. Ďalší autobus (ZIL 05) priviezol starostov a primátorov okresu Prievidza, pracovníkov okresného úradu a iných inštitúcií. Viacerí sa dostavili na poslednú rozlúčku súkromnými autami. Celkove sa do Bratislavy prišlo s radobickým starostom rozlúčiť asi dvesto príbuzných, spolupracovníkov a priateľov. Za všetkých sa so rozsnulým rozlúčil Miroslav Beňadik - starosta obce Nitrica (za ZIL 05) a Ing. Miroslav Jankula - zastupujúci starosta. Všetkým sa nám v myšlienkach premietal život človeka, ktorý sa významnou mierou zaslúžil o to, že Radobica vyrástla na peknú obec.

Anton Franc sa narodil 5. decembra 1950. Po skončení učňovskej školy a absolvovaní základnej vojenskej

služby pracoval ako maliar - natierač v Bytovom družstve Prievidza a na JRD Žarnov Oslany. Bol aktívnym mládežníckym funkcionárom - predseda DO SZM, organizoval rôzne brigády, športové, turistické a kultúrne podujatia. V roku 1976 bol zvolený za poslanca a tajomníka MNV. Túto funkciu zastával popri zamestnaní až do roku 1986, kedy bol zvolený za predsedu MNV a práci sa mohol venovať na plný úväzok. Aj po nežnej revolúcii bol opätovne zvolený za starostu obce v rokoch 1990, 1994 a 1998.

S jeho menom sú spojené také akcie, akými boli oplotenie cintorína, vybudovanie oporného múra pri kostole, rekonštrukcia vodovodnej siete, prístavba viacúčelovej budovy k MNV, vyasfaltovanie ulíc a ciest na osady, kanalizácia a inžinierske siete k výstavbe nových rodinných domov, zriadenie drobnej prevádzkárne v osemdesiatych rokoch a jej vybavenie dopravnými prostriedkami a technikou, založenie občianskeho združenia Medzihorie, ale aj početné kultúrno-športové a kultúrne podujatia.

Bol členom mnohých spoločenských organizácií, činný bol najmä v SZM, vo Zväzarme a TJ Iskra. Zaslúžil sa o dobrú prácu ZPOZ-u, obnovenie tradičných ľudových podujatí a oslavy 670. výročia vzniku obce.

Bol hrdý na svoju obec a spokojný, keď sa o nej návštevníci pochvalne vyjadrovali. Trápili ho nie vždy korektné medziľudské vzťahy, úpadok spolupatričnosti a záujmu o veci verejné. Mal mnoké smelé plány,

no tragická chorroba ho zlomila skôr, ako mohol v nich pokračovať. To, k čomu pripel pre rozvoj obce, budú užívať ešte mnohé generácie. A mnohým bude chýbať ako človek a priateľ.

Aj v druhom polroku predvádzalo provizórium box hlavy obce. Hoci obec už v júli žiadala prostredníctvom okresného úradu NR SR o vypísanie predčasných volieb starostu, lebo sa do konca roka neuskutočnili. Hlavnou úlohou bola príprava plynofikácie, rekonštrukcia kostola a organizácia verejno-prospešných prác, na ktoré v zmysle nového zákona nastúpila od 1. augusta skupina 10 a viac ako 1 rok nezamestnaných občanov. Počet dlhodobo nezamestnaných bol v tomto období vyše 20. V novembri bolo v obci asi 35 nezamestnaných. Táto pracovná skupina, ktorá bola všade familiárne nazývaná rýchla rota, okrem drobných údržbárskych a čistiacich prác väčšinu času strávila na presbytári kostola.

Rekonštrukcia kostola, ktorá mala za cieľ rozšíriť a zmodernizovať jeho priestory, sa začala po Veľkej noci. Od 30. apríla sa konali bohoslužby v kultúrnom dome. Akcia sa financovala prevažne z rôznych zbierok a darov, pracovnými silami značne pomohol aj obecný úrad, vo voľnom čase brigádovali veriaci a aj tí, ktorí do kostola nechodili. Hlavebný dozor vykonával pán Štefan Duchoňič z Hornej Vsi. To, že sa kostol stane skutočnou dominantou obce, bolo zrejmé už v júli, keď sa nadmurovala zvonica, urobil krov a bola

pozváraná kopula zo železných profilov. V pondelok 14. augusta napoludnie žeriav na druhý pokus zdvihol a usadil kostolnú vežu, ktorú pozvárali Jozef Čmiko a Dušan Valentije. Tento historický okamih bol zaznamenaný aj na film a fotografie. Na začiatku októbra mal kostol už hotovú novú strechu, fasádu a bolo demontované lešenie. Práce v interiéri sa však ešte len mali začať.

Ďalším problémom, ktorý bolo potrebné riešiť, bola budova školy v obci. K 30. júnu v nej skončila svoju činnosť obuvnícka firma DUFI, ktorá presunula výrobu do Oslian. Viacerí domáci aj cezpoľní zamestnanci zostali bez práce, alebo museli dochádzať inde. Od 1. septembra však už bola budova prenajatá firme LAMI, ktorú oficiálne vlastnila Viera Urbanová, podnikal však jej švagor Milan Žiško s manželkou Ľubou. Vyrábali hračky z dreva, hlavne hojdačky a šmýkadlá. Príležitostnú prácu tu nachádzali aj niektorí mladí nezamestnaní a študenti z obce ako brigádnici.

V druhom polroku sa obecné zastupiteľstvo muselo zaoberať aj prípravou na celoštátne referendum. Iniciátori referenda HZDS a SNS získali dostatok podpisov, koaličné strany sa k nemu postavili odmietavo a vyzývali na jeho bojkotovanie. Referendum sa konalo 11. novembra v dvoch volebných okrskoch. Komisie pracovali v nasledovnom zložení:
Radobica: Jarmila Jančichová (za SDK) - predsedníčka, Viera Bevilágová (SDĽ) - podpredsedníčka, Emília Ku-

ková (SNS), Štefan Valentej (HZDS) - členovia, Marta Košorská - zapisovateľka.
Cerová: Rudolf Urban (SNS) - predseda, Jozefína Trnková (SDĽ) - podpredsedníčka, Terézia Jančichová (SDK), Ján Kollár (HZDS) - členovia, Eva Kmeťová - zapisovateľka.

V predreferendovej kampani sa v obci aktivizovali iba HZDS a SNS prostredníctvom plagátov a 2. októbra sa uskutočnil míting s poslancami NR SR za HZDS. Zúčastnili sa ho Ing. Peter Baco, Ing. Milan Reháč, JuDr. Stanislav Huszár a okresní funkcionári HZDS. Stretnutia, ktoré viedol Štefan Valentej, sa zúčastnilo asi 50 ľudí.

Vzhľadom na voličskú základňu v obci sa dalo predpokladať, aké budú konajúce výsledky. V obci sa z celkového počtu 383 zapísaných voličov za vypísanie predčasných parlamentných volieb vyslovilo 165, 3 boli proti a 7 hlasovacích lístkov bolo neplatných. Percentuálna účasť na referende bola 45,69%. Na Cerovej sa z počtu 79 voličov zúčastnilo 23. Všetci hlasovali za, čo bolo v percentuálnom vyjadrení 29,11%. Pretože sa referenda nezúčastnila nadpolovičná väčšina oprávnených voličov, boli jeho výsledky tak v obci, ako aj v celoštátnom meradle, neplatné. A tak sa aj toto referendum ukázalo ako ďalšie zbytočne vyhodené milióny.

V 2. polroku sa opäť vynorila otázka obchodných prevádzok a problém zásobovania obyvateľov. Jednota Prievidza sa rozhodla zrušiť prenájom obchodu a pohostinstva Eve Kmeťovej a Jozefíne Kollárovej a pokúsila realizovať kanceláriu predajom budovy. Naj-

väčšou hrozbou pre obec bolo, že nový majiteľ budovy by ju mohol používať na iné podnikateľské aktivity. Situáciu komplikovali aj nie dobré vzťahy medzi nájomcami, ktorí sa nevedeli dohodnúť na úhrade nákladov za vykurovanie. Obecné zastupiteľstvo chcelo riešiť situáciu hľadaním vhodných adeptov na kúpu a prevádzku budovy alebo získať úver na jej odkúpenie a zriadenie obecných prevádzok. 29. septembra OZ schválilo s kúpou budovy. Na konci roka začala nájomcom plynúť dvojmesačná výpovedná lehota, ale ešte nebolo jasné, kto bude obchody prevádzkovať.

K ďalším menším úlohám, ktoré bolo potrebné riešiť, bola budova bývalej školy na Cerovej, kde zaplavovalo kotolňu a neskôr bola porucha na peci, ale aj otázku jej ďalšieho prenájmu alebo predaja. Aj budovu požiarnej zbrojnice na Cerovej za nie celkom vyjasnených okolností začala adaptovať na bývanie dcéra Antona Hrojnika Monika so svojím ukrajinským druhom, okolo ktorého kolovali rôzne znepokojujúce fámy.

Skupina VPP vykopala kanál na Prietokách a uložila železné rúry, čím sa zlepšil odtok dažďových vôd a následné poškodzovanie ciest.

Výdavky z rozpočtu obce v roku 2000 boli 1.810 tisíc korún, z ktorých najviac pohltili náklady na platy, energie, vývoz domového odpadu, odvody do poisťovní, poplatky za telefón a príspevok futbalovému oddielu.

Obyvateľstvo

V roku 2000 sa narodilo 7 nových občiankov:

1. Matúš Brida, č. d. 131
2. Peter Vaľan, č. d. 174
3. Martina Valentejo, č. d. 50
4. Jana Danišová, č. d. 244
5. Denis Rybár, č. d. 1
6. Maroš Blahovský, Cerová
7. Samuel Urban, č. d. 274

Zomreli:

1. Mária Kmeťová, č. d. 213, vo veku 89 rokov
2. Štefan Košovský, č. d. 86, vo veku 73 rokov
3. Anton Franc, č. d. 126, 50-ročný
4. Jozef Franc, č. d. 112, 65-ročný (bývajúci v Novákoch)
5. Anton Prochádzka, č. d. 37, 66-ročný
6. Augustín Kobes, č. d. 254, 64-ročný
7. Kamil Rajnoha, č. d. 174, 84-ročný (prisťahovaný z Malej Lehoty)
8. Gizela Kollárová, č. d. 144, 73-ročná, zomrela v penzióne v Partizánskom.

Odsťahovalo sa 5 ľudí a prisťahovali 4.

Kultúrne a športové podujatia

Vďaka nevelkému počtu zaniedbaných organizátorov, medzi ktorých patrili napr. Rudolf Urban, Štefan Košovský, Jozef Čmiko, sa v obci naďalej zachovával slušný počet športových a kultúrnych podujatí.

2. januára sa za účasti 6 šachistov konal turnaj.

na ktorom zvítazil Rudolf Urban ml., pred Miroslavom Kollárom (Šedov) a Petrom Švarcom.

23. januára sa konal tradičný turistický pochod do Kláku. Veľké množstvo snehu znamenalo pre 30 účastníkov (viac minoradobičkýh) veľmi ťažké podmienky. Jozefovi Urbanovi napr. omrzli ruky.

23. januára bol v miestnom pohostinstve 4. ročník majstrovstiev obce v mariáši. Súťažilo 15 kartárov. Najviac sa darilo Rudolfovi Kmeťovi st. (Krkan), druhý bol Ján Kollár (krčmár) a tretí Pavol Kollár z Byzričian.

29. januára bola v kultúrnom dome tanečná zábava, ktorú usporiadalo rodičovské združenie pri ZŠ. Zúčastnilo sa na nej asi 70 návštevníkov, ktorých zabával diskotékar Ján Gorog zo Zemianskych Kosťolian. Nechýbali súťaže ani tombola.

Prvý marcový týždeň sa niesol v znamení fašiangových prípravov. Po ročnej prestávke a nie celkom vydarenej sobote sa očakávalo, že utorok všetko napraví. V sobotu fašiangovníkom prialo, a tak museli odložiť svoje putovanie po dedine na popoludnie, aj tak ich zaskočila snehová búrka a končili až večer potme. V utorok bol o 16. hodine pozývací sprievod obcou, v ktorom voz ťahaný koňom viezol truhlu. Večerný scenár bol tradičný. Obradník Anton Urban vošiel do sály na bicykli aj s Ferom Kollárom preoblečeným za ľahkú ženu v plavkách. Aj plačky sa nechali inšpirovať známou českou komédiou Slunce, seno, erotika a nastúpili ako družstvo. V KD bolo najmenej 200 ľudí, z toho 120 plačiacich,

dosť návštevníkov bolo z okolia. Aj dovolenky nasledovný deň akosi pribil k scenáru. MDŽ sa v obci už roky neoslavuje, perličkou bolo, že tentoraz pripadol na Škaredú stredu.

19. marca sa v KD konali majstrovstvá obce v streľbe zo vzduchovky. Súťažilo 8 žiakov a 12 dospelých. Zvíťazil Martin Kmeť pred Zuzanou Čmikovou a Stanom Kollárom. Medzi dospelými bol prvý František Kollár pred manželkou Jankou a Milanom Urbanom.

15. apríla bol v telocvični ZŠ futbalový turnaj. Úspešne si na ňom počínalo družstvo Old Boys Radobica, ktoré obsadilo 4. miesto z 8 účastníkov.

Na stavanie mája v nedeľu 30. apríla sa prišlo pozrieť asi 150 ľudí. Účinkoval ženský spevokol.

1. mája pripravila ZO SDĽ prvomájové turistické putovanie na Buchlov a Čarnov. Zúčastnilo sa ho 8 turistov a niekoľkí individuálne. Na záver ich pokropila kráčka, ale výdatná búrka.

11. mája boli v KD oslavy Dňa matiek. K 42 účastníčkam sa prihovorila poslankyňa OZ Ing. Dana Kusmanová - Urbanová.

ZO ZSŽ a jednota pripravili podujatie pre deti 28. mája. 17 súťažiacich detí a ďalšie prizerajúce sa boli odmenené darčekmi a sladkosťami.

19. júna boli strelecké preteky o pohár starostu obce, ktorý bez jeho účasti. Medzi 20 strelcami sa najviac darilo Jozefovi Čmikovi, za ním skončil Štefan Valentejc st. a tretí bol žiak Stanislav Kollár.

Cez prázdniny sa, tak ako obyčajne, nedialo nič.

Nekonal sa ani obľúbený a žiadaný countrybál na Lerovej. Augustový zájazd na Agrokomplex do Nitry (19.8.) ohlásil začiatok druhej časti sezóny.

20. augusta boli majstrovstvá obce v streľbe zo malorážky (účasť 20). Zvítazil Ivan Kmeť pred Jozefom Čmičkom a Jánom Kollárom. Bolo asi 36°C.

1. septembra sa Radobičania v hojnom počte zúčastnili na vatre na strelnici v Hornej Vsi.

3. septembra organizácia SNS robila na futbalovom ihrisku streleckė preteky zo vzduchovej pištole s peknou účasťou 27 strelcov. Vyhrala Emília Oberdová (rod. Urbanová) z Prievidze pred žiakom Michalom Kmeťom a Jozefom Píšom z Prievidze.

8.-10. septembra sa na Lerovej, na skale nad Mestskou lúkou a na Hrádku v Kamenci pod Vtáčnikom konal kurz základov vysokohorskej turistiky. Medzi 22 účastníkmi boli aj 4 radobickí turisti: Peter Kollár, A. Trnka st., A. Trnka ml. a Ing. M. Jankula.

10. septembra súťažilo 6 družstiev. Prvý bol Roman Košovský pred Miroslavom Kuricom a sestrou Kataríno Košovskou.

15. septembra banskobystrický biskup Baláž vysvätil slovenský dvojkríž na Žarnove, ktorý tam postavila obec Oslany. Zúčastnilo sa tam aj veľa veriacich z Radobice.

Od polovice novembra začalo v KD pravidelne dvakrát do týždňa cvičiť asi 20 žien.

23.11. obecný úrad zorganizoval autobusový zájazd na predvianočné nákupy do poľského Nového Targu.

14. decembra si Old Boys zopakovali účasť na halovom futbalovom turnaji a obsadili 6. miesto.

Poslednou súťažou roka bol Vianočný stolnotenisový turnaj. Spomedzi 28 účastníkov bol najúspešnejší Anton Trnka ml., ktorý vo finále zvíťazil nad Miroslavom Jančíchom bývajúcim v Prievidzi. V súboji o 3. miesto zvíťazil Roman Košovský nad Ing. Milanom Bridom.

Významným činom pre rozvoj rekreačného športu bolo založenie Klubu slovenských turistov (KST) Radobica. Ustanovujúca schôdza sa konala 8. decembra. Do klubu sa prihlásilo 25 záujemcov nielen z Radobice. Prvým predsedom sa stal Peter Kollár. Takmer 40 turistov z Radobice a okresu sa zúčastnilo 30. decembra prechodu cez Vláčnik do Kamenca. Na hrebeni padal mokrý sneh, nebolo ho viac ako 25 cm, a tak prví boli v cieli už o 14^{30} hod.

Na Silvestra nebolo v obci žiadne podujatie. Hojnosť petárd, svedlíc a chatárov patrila k tradičnému obrazu silvestrovskej noci.

Zbor pre občianske záležitosti

ZPOZ využíval pri organizovaní podujatí 10-členný spevokol pod vedením Mgr. Jozefíny Trnkovej, hudobný doprovod robil Ľubomír Franc z Hornej Vsi a zápisy do Pamätnej knihy výtvarne stvárňoval Jozef Franc. Akcie ZPOZ-u v roku 2000 boli nasledovné: Deň matiek (11. mája) - účasť 42 žien, uvítanie detí 4. júna (7 detí), posedenie pod jedličkou pre starších a osamelých občanov 4. decembra - účasť 32, posedenie pre jubilantov

21. decembra - 9 oslávencov.

Futbal

Sezóna 1999/2000 nebola pre futbalistov TJ Iskra veľmi úspešná. V II. triede okresu Prievidza obsadili 11. miesto (v jarnej časti 5. miesto). Z 28 zápasov 10-krát vyhrali, raz remizovali a 17-krát prehrali. Získali 31 bodov so skóre 36:64. Najlepším strelcom bol Libor Foltán s 8 gólmi.

Na turnaji v Nitrici 2. júla obsadila Iskra 3. miesto zo 4 tímov. 12. júla bol zvolený nový výbor futbalového oddielu v zložení: Štefan Kmeť (Šmejo) - prezident, Anton Trník ml. - tajomník, Peter Franc - hospodár, Roman Košovský - účtovník, Ján Kmeť - člen výboru, trénerom mužstva bol Štefan Kmeť (Krkan) a trénerom žiakov Miloš Brida.

Žiacka jedenástka odohrala 22 súťažných zápasov, z toho 4 víťazné, raz bola remíza a 17-krát prehrali.

Školstvo

Základnú školu navštevovalo v školskom roku 1999/2000 215 žiakov, z toho bolo 60 z Radobice a Cerovej. Vyučovanie a mimoškolskú činnosť zabezpečovalo 15 pedagogických pracovníkov, 6 prevádzkových pracovníkov a traja zamestnanci v školskej jedálni. Na konci školského roka z kolektívu odišli Mgr. Anna Franková, Mgr. Anton Kolian a Martin Petriska. Od septembra na ich miesta nastúpili Ing. Jana Zajacová, Jana Martincová a Štefan Debnár.

V oblasti mimovyučovacích aktivít sa žiaci prezentovali najmä na rôznych výtvarných a literárnych výstavách a súťažiach. Podiel detí z Radobice bol nasledovný: Monika Pinďurová získala bronz na Bienále detskej výtvarnej tvorby vo Veľkom Krtíši. Na celoslovenskej výtvarnej súťaži Deti a tradičná ľudová tvorba v Ružomberku získala Stanka Francová diplom a cenu. Žiaci ku vystavovali 22 prác, medzi ktorými boli aj diela M. Povodovej, V. Francovej, M. Jankulovej, M. Balážkovej, T. Pravdovej, S. Francovej a S. Trníka.

ZŠ získala aj Čestné uznanie za kolekciu prác na medzinárodnej výtvarnej súťaži Bohúňova paleta v Dolnom Kubíne. V bronzovom pásme sa ku umiestnili D. Barbolenová a T. Pravdová a Diplom získali M. Balážková a T. Valentejc.

Na medzinárodnej výtvarnej súťaži Bibola 2000 v Macedónsku získala A. Caukorá z Cerovej Zladú paletu, M. Povodová diplom a vystavovali tam aj S. Trník, D. Barbolenová a T. Franc.

V okresnej súťaži Kobzy a krídla získala 1. miesto M. Pinďurová a diplom za účasť na putovnej výstave Z. Francová.

Deti sa zaoberali hlavne tradičnou ľudovou tvorbou. Okrem okresných výstav sa prezentovali aj v regionálnej televízii v Prievidzi a v Slovenskej televízii.

V literárnej súťaži Galiansky Maťko získal S. Trník 3. miesto v okresnom kole.

V športových súťažiach si najlepšie počínal Peter Janes, ktorý obsadil 2. miesto v okrese v behu na 600 metrov.

V apríli 2000 sa v areáli ZŠ uskutočnilo okresné

kolo súťaže na bicykli bezpečne. Družstvá ZŠ sa oboch kategóriách umiestnili na 1. mieste. Na krajskom kole v Partizánskom obsadila staršia kategória 2. miesto. Z Radobice reprezentovali M. Machlicová, L. Kmeť a S. Šrnka.

V materskej škole pracovali dve pedagogické pracovníčky (Vlasta Hornová - riaditeľka, Emília Čangelová - učiteľka) a traja prevádzkoví pracovníci. Predsedom výboru združenia rodičov bol Stanislav Kollár.

V škôlke bolo zapísaných 18 detí, priemerná denná dochádzka bola 14 detí. V obci bolo zaškolených 100 percent 5-6-ročných detí. Predškolskú výchovu ukončilo 7 budúcich prvákov.

V priebehu roka v MŠ pripravili aj návštevu ZŠ, MĽK, výlet na Cerovú, besiedku Deda Mráza, vychádzky do prírody a zúčastnili sa súťaže Malý zdravotník v Novákoch.

Počasie

Počasie bolo v posledných rokoch čoraz častejšou témou spoločenskej konverzácie aj zdrojom obáv. Dávnejšie sme nezažili dlhotrvajúcu snehovú pokrývku, striedali sa dlhšie obdobia sucha a dažďov, častejšie sa vyskytovali záplavy.

Po silvestrovskej noci sme sa zobudili do mrazivého rána. Do 10. januára boli prázdniny, snehu bolo 10-15 cm, deti sa venovali hrám a väčšina ľudí sedela doma. Na Bukovine sa lyžovalo, vlek premával aj v Lômskej doline, ale snehu tam nebolo veľa.

17. januára sa udržal sneh už 30. deň, ale začalo pršať, na ďalší deň padal mokrý sneh a vzni-

kla snehová kaša. Po následnom ochladení prišla 20. a 21. 1. snehová nádielka (20-30cm snehu), nasbali dopravné problémy, bolo potrebné odkŕňať cesty, ulice a dvory. V chotári bolo až do 40cm snehu a niekde aj záveje, s ktorými si nemohol poradiť ani obecný odkŕňač. V utorok 25. 1. bolo najchladnejšie ráno - okolo -17°C. Na konci januára sa oteplilo až na 12°C. Snehu značne ubudlo, vo dvoroch a na chodníkoch zostalo po dažďoch veľa ľadu a vody.

Premenlivé teplé počasie trvalo až do polovice februára, a hoci sneh zmizol z otvorených priestranstiev, niektoré úseky na osadách zostali neprekrmuté. Na hlavnej ceste a uliciach zostalo veľa posypového materiálu. Niečo z neho odstránili traja nezamestnaní (Peter Franc, Miroslav Franc a Ľubo Kollár). V druhej polovici februára sa striedal dážď so snehovými prehánkami. Jarné prázdniny na prelome marca neboli z hľadiska počasia príliš vydarené, čo ovplyvnilo aj fašiangovanie po obci 4. marca, keď kôli snehovej prehánke sa mohlo fašiangovať až popoludní, ba aj potme.

9. marca v podvečerných hodinách prišiel prudký vietor, lejak a hromavica.

V sobotu 11. marca napadlo asi 10cm mokrého snehu, večer pršalo, a tak zakrátko zostala len snehová kaša a neskôr blato. Niekoľko centimetrov snehu napadlo aj 16. marca. Na prvý jarný deň zostali zvyšky snehu vo dvoroch. Posledná marcová dekáda bola zamračená, s častými prehánkami a bolo teplo.

Aprílové počasie s vetrom a prehánkami trvalo do 9. 4., keď sa mohlo začať s jarnými prácami.

15. apríla začali kvitnúť stromy. Ku koncu predveľkonočného týždňa, vystupovali teploty až na 28°C. Dedina bola vyčistená – aj za pomoci rýchlej vody. Ľudia chodili v krátkych nohaviciach, aj do pol pása vyzlečení. Darilo sa jarným prácam. 22.-24. apríla bola Veľká noc rekordne neskoro v kalendári. Bolo fantastické počasie - do 28°C, chodilo sa aj v plavkách, do prírody, za športom.... Krásne počasie trvalo do konca apríla, teploty sa pohybovali okolo 25-26°C, všetko bolo zelené, budúca úroda bola posadená. 30. apríla pred stavaním mája bola búrka.

Máj bol väčšinou suchý, s krátkymi nevýdatnými zrážkami. Rekordné teploty boli v júni. 12. a 13. júna bolo až 34°C. 13. júna bolo večer o 19. hodine ešte 34°C. V nedeľu 25. 6. ráno na kody trochu spŕchlo a ochladilo sa.

5.-8. júla boli krátke búrkové prehánky, priniesli však málo vlahy. V okolí poškodil niekoľ stromy a strechy. Radobica však ujmu neutrpela. Ďalej júl pokračoval chladným a daždivým počasím. 24. júla mali už súkromníci väčšinou vzkáté obilie, úroda však bola slabá, aj sena sa dorobilo málo. 2. augusta žalo aj roľnícke družstvo v radobickom chotári. Na túto činnosť si objednalo súkromnú firmu s kombajnami John Deer, pretože vlastné kombajny už neprevádzkovalo. Od začiatku augusta konečne prišlo druhé leto a teploty sa vyšplhali k tridsiatke. Do 31. augusta 25 dní nepadla ani kvapka. Občania sa začali obávať o úrodu, bolo aj niekoľko výpadkov vody. Niektorí obyvatelia sa v týchto

kritických dňoch zachovali veľmi zdržanlivo, keď postrekovačmi polievali nielen zeleninu, ale aj zemiaky a trávniky a najmä v hornej časti obce v domácnostiach nemali vodu ani na varenie a základnú hygienu.

V prvej septembrovej dekáde zrazu prišla jeseň. Teploty klesli ráno na 6-10°C, sem-tam zamrzlo. Oteplilo sa od 9. septembra, ale rána už zostali chladnejšie. 16. 9. večer bola dosť silná búrka s výpadkom elektriny. V druhej polovici septembra bolo pomerne pekné počasie.

Výdatné zrážky boli v noci z 2. na 3. októbra. Jesenné práce sa chýlili ku koncu, v niektorých domácnostiach aj prikurovali. Vyskytovalo sa dosť rôznych ochorení z prechladnutia. V ďalších dňoch nebolo veľmi chladno, občas mrholilo, prišli ranné kmzy, začali rásť huby. 12.-13. 10. nastalo výrazné oteplenie, niekde až 25°C. 17. a 18. októbra boli búrky. 22.-24. 10. ráno teploty klesli k nule, miestami bola biela tráva.

Dušičkové počasie bolo typické: pekne, chladno, veterno. 1. novembra však lialo. Druhá novembrová dekáda bola nezvyčajne teplá - takmer 20°C. Niekde sa začala príroda prejavovať ako na jar. Čučoriedky nemrzli. 25. 11. bolo pekné počasie ako na jar. Kvitli brezy, púpava, prvosienka, jahody, rástli výdrižky a iné huby. 29. 11. bol jemný mrázik - 0°C.

Striedavé počasie pretrvávalo do 18. decembra. Čučoriedky 11. decembra boli rozkvitnuté prvosienky. Od 18. 12. začalo mrznúť, spočiatku do -5°C, sneh bol však iba na hrebeni Vtáčnika. Vianoce boli bez snehu. Na Štefa-

na celý deň lialo. 28. 12. bolo 8°C, pršalo. 30. 12. ráno pršalo, vyššie padal mokrý sneh. Večer však už prišla zimná idylka - asi 10 cm prvého snehu. Na Silvestra ho odhrnul obecný traktor.

Slovo na záver

Vstúpili sme do tretieho tisícročia. Nenastal žiadny dejinný zlom, ale iba súčasným generáciám bol doprianý tento pocit. Ba najstaršia občianka Mária Unterfrancová z Cerovej zažíva už tretie storočie (narodená 1898).

Umierame a rodia sa nové pokolenia - pokračovanie našich životov. Veríme, že budú silnejší, úspešnejší a šťastnejší. Tak, ako sa o to usilovali naši predkovia po stovky rokov. Aj keď sa mnohým zdá, že nastal čas úpadku, je v ľudskej podstate stále napredovať a to nám dáva nádej, ktorá pomáhala generáciám pred nami.